8882 t. 2

Bibl. Jag.

1 KRONE
K.K. OESTERREICHISCHE STEMPEL-MARKE
1·1898·1

Odpis

Protokół

z posiedzenia Rady miejskiej m. Nowego Targu dnia 13 czerwca 1908.

Przewodniczący
burmistrz Józef Rajski
Obecnych 28 p.p. Radnych

10

Wniosek p. radnego Ignacego Moszydłowskiego o zmianę uchwały z dnia 9 lutego 1907. r w przedmiocie odstąpienia Towarzystwu Bursy oznaczonego placu przez komisyę budowy gimnazyum z parceli 1079. 1080 o powierzchni około 1520 sążni² a własność Gminy stanowiącego, pod budowę Bursy gimnazyalnej bez„ płatnie na własność.–

ad 10

Rada miejska m. Nowego Targu celem dokładnego oznaczenia przedmiotu do kontraktu darowizny zamieścić się mającego uchwala iż imieniem Gminy m. Nowego Targu daje i daruje Towarzystwu Bursy gimnazyalnej imieniem Stanisława Kostki w Nowym Targu parcele gruntową Lk 1080/3 z podziału parceli gruntowej Lk 1080 powstałą, całą parcele gruntową Lk 1080/2 oraz parcele budowlaną Lk 979. wszystkie wchodzące w skład realności Lwh 5228 w Nowym Targu, na rzecz Gminy m. Nowego Targu zaintabulowanej tak jak takowe na szkicu podziału parcel z daty Nowy Targ dnia 28 sierpnia 1907 r. przez rządownie upoważnionego autoryzowanego geometrę Eugieniusza Katerlę sporządzonego są wyrysowane, literami a, b, c, d, oznaczone z zezwoleniem na intabulacyę prawa własności nowo utworzyć się mającego ciała hip. obejmować mającego powyższe parcele, po poprzednim wydzieleniu tychże z realności Lwh 5228 w Nowym Targu na rzecz obdarowanej Bursy gimnazyalnej.~

Do podpisania aktu darowizny upoważniła Rada zwierzchności miejską.~

Za zgodność.~

Nowy Targ dnia 23 czerwca 1908.~

Riejski

URZĄD MIEJSKI
W
NOWYM TARGU.

WYDZIAŁ RADY POWIATOWEJ

w Nowym Targu dnia 22 grudnia 1908

L: 1520

Rada powiatowa w Nowym Targu powyższą uchwałę Rady miejskiej w Nowym Targu potwierdza stosownie do wymogu §. 98 ustawy z dnia 3 lipca 1896 Nr. 51 Dz.u.kr.

Członkowie Wydziału: Prezes:

Geisler

Flos

Wydział Rady Powiatowej Nowy Targ

Lz. 243/9.

Wskutek tut. uchwały z dnia 29 stycznia 1909 Lz. 243/9, na podstawie niniejszego dokumentu, deklaracyi z daty Nowy Targ 14 września 1908, deklaracyi z daty Lwów 30 listopada 1908, tablicy podziału parcel z daty Nowy Targ 28 sierpnia 1907 i statutu Towarzystwa Bursy św. Stanisława Kostki w Nowym Targu, uwidoczniono na karcie A. posiadłości Lwh. 5228 ks. gr. gm. kat. Nowy Targ objętej, Gminy Nowy Targ własnej, że parc. gr. l. kat. 1079 i 1080/1 podzielone zostały na parc. gr. l. kat. 1079/1, 1079/2, 1079/3, 1079/4, 1080/1, 1080/3, następnie wydzielono z tej realności p. bud. l. k. 979 i bud. l. kat. 1080/2, 1080/3 i 1079/2 w stanie wolnym od ciężaru w kwocie 300000 K. z pn. na rzecz Banku krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem we Lwowie i w kwocie 50000 K. z pn. na rzecz Powiatowej Kasy Oszczędności w Nowym Targu ciążących, utworzono dla parcel tych nowe ciało hipoteczne Lwh. 6196 i prawo własności takowego na rzecz Bursy gimnazyalnej imienia św. Stanisława Kostki w Nowym Targu zaintabulowano.

Nowy Targ dnia 12 lutego 1909.

C. K. Urząd Ksiąg Gruntowych w Nowym Targu

Zaliński

29 I 1909

3

L.cz. 243/9.--

Na zasadzie deklaracyi z daty Nowy-Targ dnia 14 września 1908, deklaracyi z daty Lwów 30 listopada 1908 , szkicu podziału parcel z daty Nowy-Targ dnia 28 sierpnia 1907 , oraz kontraktu darowizny z daty Nowy-Targ dnia 9 stycznia 1909 - po złożeniu z dokumentów tych wierzytelnych odpisów do zbioru dokumentów zezwala się na uwidocznienie na karcie A posiadłości w Newym-Targu położonej lwh. 5228 objętej , ~~n~~na rzecz gminy miasta Nowego-Targu ~~zapisanej~~ intabulowanej , iż wchodzące w~~s~~ skład tej posiadłości parcele gruntowe lk. 1079 i 1080/1 rozpadły się na parcele gr. lk. 1079/1 , 1079/2 , 1079/3 , 1079/4 , 1080/1 i 1080/3 a następnie na wydzielenie parceli bud. lk. 979 i parcel. gr. lk. 1080/2 , 1080/3 i 1079/2 z tej posiadłości w Nowym-Targu położonej lwh. 5228 ks.gr. dla tejże gminy objętej w stanie wolnym od ciężarów w kwocie 300.000 koron zpn. na rzecz Banku krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim i w kwocie 50.000 koron zpn. na rzecz Powiatowej Kasy Oszczędności w Nowym-Targu intabulowanych , utworzenie z nich nowego ciała hipotecznego lwh. 6196 ks. gr. gm.kat. Nowy-Targ objętego i zaintabulowanie prawa własności tegoż na rzecz Towarzystwa Bursy gimnazyalnej imienia Św. Stanisława Kostki w Nowym-Targu , przy równoczesnym w-pisie na kartach B. C.K. tej realności , iż gdyby albo gimnazyum w Nowym-Targu albo też rzeczona bursa gimnazyalna przestały istnieć , posiadłość ta z wszystkiemi budynkami jakie wówczas na posiadłości tej istnieć będą , wraca napowrót bez jakiegokolwiek wynagrodzenia na własność gminy miasta Nowego- Targu , tudzież , iż rzeczonej bursie posiadłością tą nie wolno nigdy bez wyraźnego pisemnego zezwolenia gminy miasta Nowego-Targu na rzecz osób trzecich , instytucyi lub jakichś towarzystw rozporządzać pod jakimkolwiek bądź tytułem.--

O uchwale tej zawiadamia się proszącą bursę do rąk Prezesa Dra. Adama ~~Józefa~~ Bednarskiego w Nowym-Targu przy zwrocie oryginalnych dokumentów w klauzulę hipoteczną zaopatrzonych , Zarząd gminy miasta Nowego-Targu do rąk burmistrza P. Józefa Rajskiego , -- Bank krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem krakowskim we Lwowie,--- Powiatową Kasę Oszczędności w Nowym-Targu do rąk Dyrekcyi ,-- C.k. Urząd katastralny w Nowym-Targu , --C.k. Urząd podatkowy w Nowym-Targu przy nadmienieniu że powołany wyżej akt darowizny do wymiaru należytości skarbowej dnia 14 stycznia 1909 do B. 73/909 zgłoszony został .---

C.k. Sąd powiatowy , Oddział VII .---
Nowy-Targ dnia 29 stycznia 1909 .-----

243/9

C.K. SĄD POWIATOWY w NOWYM TARGU
Podd. 9. IV 1909
pol.
zał.

Hipoteczne
gminy katastr. Nowy Targ.-

Do
Świetnego c.k. Sądu powiatowego
w
Nowym Targu
Odział: VII.

Bursa gimnazyalna w Nowym Targu
pod wezwaniem Św. Stanisława Kostki
do rąk Prezesa Dra Józefa Bednarskiego
w Nowym Targu

za uwiadomieniem:
c.k. Urzędu katastnalnego w Nowym Targu.-
c.k. Urzędu podatkowego w Nowym Targu.
etc.

uprasza o zaintabulowanie na
swoje imię prawa własności
parcel bud. lk. 979 i grunt.
lk. 1079/2, 1080/2 i 1080/3
w Nowym Targu.------------

14 I 1909

Kancelarya notaryalna
Dra ARTURA WEIGELA
w NOWYM TARGU.

Odpis wierzytelny
do wymiaru należytości skarbowej, c.k.
Urzędowi podatkowemu w Nowym
Targu dnia 14. Stycznia 1909 do B. 73/09
przesłałem.

KONTRAKT DAROWIZNY.

Zawarty pomiędzy gminą miasta Nowego Targu działającą na mocy uchwały Rady gminnej w Nowym Targu z dnia 13 Marca 1908 do aktu tego w wierzytelnym odpisie dołączonej przez reprezentantów gminnych mianowicie P. Józefa Rajskiego burmistrza i PP. Jana Balińskiego i Marcina Głąbińskiego asesorów gminnych miasta Nowego Targu, tamze zamieszk jako darującą z jednej, zaś bursą gimnazyalną pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Nowym Targu działającą na mocy Statutu Towarzystwa tejże bursy zatwierdzonego przez c.k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z 13 października 1904 L. 139718 przez Prezesa bursy Wgo P. Dra Józefa Bednarskiego I sekretarza bursy P. Jana Tomassa Dziedzica c.k. Profesora gimnazyalnego - obu w Nowym Targu zamieszkałych, - jako obdarowaną z drugiej strony, w następującej osnowie:

Art: 1. Według ksiąg gruntowych dla gminy katastralnej Nowy Targ, zaintabulowaną jest gmina miasta Nowego Targu za właścicielkę realności w Nowym Targu położonej, Lwh: 5228 objętej, w skład której wchodzą parcela budowlana lk: 979 i parcele gruntowe lk: 1079, 1080/1, 1080/2 oznaczone.

Jak to dowodzi dołączona do deklaracyi z daty Lwów 30 Listopada 1908 szkica podziału parcel z daty Nowy Targ dnia 28 sierpnia 1907 przez P. Eugeniusza Poraj Katerlę rządownie upoważnionego inzyniera w Nowym Targu sporządzona, którą strony działające za zgodną z faktycznym stanem rzeczy uznają, wchodzące w skład powyzszej realności parcele gruntowe lkat: 1079 i 1080/1, - rozpadły się na parcele gruntowe lk: 1080/1 1080/3, 1079/1, 1079/2, 1079/3 i 1079/4.

Art: 2. Na tej więc podstawie gmina miasta Nowego Targu działająca na mocy uchwały Rady gminnej w Nowym Targu z dnia 13 Marca 1908 do aktu tego w wierzytelnym odpisie dołączonej, przez reprezentantów gminnych mianowicie P. Józefa Rajskiego burmistrza i PP. Jana Balińskiego i Marcina Głąbińskiego asessorów gminnych miasta Nowego Targu dnia dzisiejszego ----- daje, daruje i zapisuje niniejszem bursie gimnazyalnej pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Nowym Targu działającej na mocy Statutu Towarzystwa tejze bursy zatwierdzonego przez c.k. Namiestnictwo we Lwowie reskryptem z 13 października 1904 L. 139718 przez Prezesa bursy Wgo P. Dra Józefa Bednarskiego i sekretarza bursy P. Jana Tomasza Dziedzica c.k. Profesora gimnazyalnego - z Nowego Targu --------- na jej wyłączną i wieczystą własność, z posiadłości tej swojej własnej w Nowym Targu położonej, Lwh: 5228 objętej, całą parcelę budowlaną lk: 979 całą parcelę gruntową lk: 1080/2 i całe parcele gruntowe lk: 1080/3 i 1079/2 z podziału pierwotnych parcel gruntowych lk: 1080/2 i 1079 powstałe, a to tak, jak nieruchomości te gmina miasta Nowego Targu posiadała i używała i posiadać prawo ma, z wszelkiemi prawami i obowiązkami do nieruchomości tych przywiązanymi i każdoczesnym ich właścicielom przysługującymi, lub na przyszłość przysługiwać mo gącymi, dalej z wszelkiemi służebnościami, nic z takowych ani dla siebie, ani dla osób lub stron trzecich nie wyłączając, słowem ze wszystkiem tem, co z ustawy, natury rzeczy i przeznaczenia, przynależność nieruchomości tych stanowi.

Art: 3. Darująca gmina miasta Nowego Targu zastrzega sobie atoli, wyraźnie, a na co znów obdarowana bursa się zgadza, iz w razie gdyby albo gimnazyum w Nowym Targu, lub też obdarowana obecnie bursa gimnazyalna przestały istnieć, darowane aktem tym nieruchomości wraz ze wszystkiemi budynkami jakie naówczas na takowych istnieć będą, wracają napowrót bez jakiegokolwiek wynagrodzenia na własność gminy miasta Nowego Targu, tudzież postanawia iz obdarowanej bursie darowanemi jej obecnie przedmiotami nie wolno nigdy bez wyraźnego pisemnego zezwolenia gminy miasta Nowego Targu na rzecz trzecich osób, instytucyj lub jakichś Towarzystw rozporządzać pod jakimkdwiek bądź tytułem.

Art: 4. Gmina miasta Nowego Targu nie przyjmuje żadnych zobowiązań pod względem budowania, reperacyj, restauracyj i urządzenia budynku na cel obdarowanej bursy wybudować się mającego, jak również zastrzega, iz nie może się przyczynić i nie przyczynia się żadnym datkiem ani w pieniądzach, ani też w materyale budowlanym do nastąpić mającej budowy domu bursy.

Art: 5. Darowane aktem tym nieruchomości znajdują się już w posiadaniu i używaniu obdarowanej bursy, dlatego też gmina miasta Nowego Targu przez działających niniejszem członków Zwierzchności gminnej, zatwierdza obdarowaną bursę w tem posiadaniu i używaniu.

Art: 6. Darująca gmina zezwala niniejszem, aby na podstawie aktu tego po zatwierdzeniu go jednak imieniem darującej gminy przez jej przełożoną Władzę od czego ważność aktu tego zawisłą się czyni, darowane aktem tym parcele budowl: lk: 979 i gruntowe lk: 1079/2, 1080/2 i 1080/3, zostały z posiadłości w Nowym Targu położonej, Lwh: 5228 objętej, na rzecz gminy miasta Nowego Targu intabulowanej wydzielone, dla nich ciało hipoteczne utworzonem, a prawo własności tegoż na rzecz obdarowanej bursy gimnazyalnej Św. Stanisława Kostki w Nowym Targu zaintabulowanem zostało, przy równoczesnym wpisie na karcie B.l. tej posiadłości postanowienia i ograniczenia Art: 3. aktu tego objętego.

Art: 7. Ponieważ obdarowana bursa nabywa nieruchomości przedmiotem aktu tego będące wolne od wszelkich długów i ciężarów, przeto też darująca gmina obowiązuje się wszystkie długi na darowanych aktem tym nieruchomościach ciążące w terminach ich płatności powypłacać wierzycielom z własnych funduszów tak, by obdarowaną bursa z tego tytułu na żadne szkody, ani wydatki narażoną nie była, przyrzekając w tym kierunku obdarowanej bursie zupełną ewikcyę na swym majątku.

Art: 8. Podatki tak państwowe jak krajowe i gminne, tudzież wszelkie inne z własnością i posiadaniem nieruchomości przedmiotem aktu tego będących połączone i do zapłaty z nich przypadające należytości obowiązuje się ponosić i opłacać strona obdarowana z własnych funduszów począwszy od dnia 1 Stycznia 1909 roku. -----------------------

Art: 9. Wszelkie koszta sporządzenia aktu tego, intabulacyi obdarowanej za właścicielkę nabytych nim nieruchomości i potrzebnych ku temu stępli, w końcu należytość skarbową od przeniesienia własności wymierzyć się mającą obowiązuje się ponieść i opłacić strona obdarowana z włas nych funduszów, bez regresu do darującej gminy.

Art. 10. Obie strony zrzekają się wyraźnie i bezwarunkowo prawa, występowania przeciw ważności aktu tego z jakiegokolwiek bądź powodu, czy to ustawowego, czy innego.

Kontrakt niniejszy po głośnem, wyraźnem i dosłownem odczytaniu strony działające za zgodnie z ich wolą spisany uznają, przyjmują i zatwierdzają i w dowód tego takowy w sposób ustawą wskazany podpisują.

Nowy Targ dnia 9 Stycznia 1909.

Towarzystwo Bursy Św. Stanisława Kostki w Nowym Targu

Zwierzchność Gminna Miasta Nowego Targu

Dr. Jan Bednarski
Prezes Tow. Bursy

Jan T. Dziedzic
sekretarz Tow. Bursy

Józef Rajski burmistrz
Jan Baliński assessor
Marcin Głąbiński assessor

L.R. 7727.

Na [illegible] protokołu legalizacyi równocześnie do L.R. 7727. spisanego poświadczam niniejszem, że znani mi osobiście PP. Józef Rajski burmistrz miasta Nowego Targu, Jan Baliński i Marcin Głąbiński asessorowie gminy miasta Nowego Targu, wszyscy właściciele realności w Nowym Targu zamieszkali, dokument powyższy oraz szkicę podziału parc. z daty Nowy Targ dnia 28 Sierpnia 1907 do deklaracyi z daty Lwów d: 30 Listopada 1908 L.R. 31809 dołączoną, wobec mnie pod wyciśniętą pieczęcią Zwierzchności gminnej miasta Nowego Targu własnoręcznie podpisali. --

W Nowym Targu dnia / 9 / dziewiątego Stycznia roku / 1909 / tysiącznego dziewięćsetnego dziewiątego. ---------------

Dr Artur Weigel c. k. Notaryusz w Nowym Targu w Galicyi

Zastepca c. k. Notaryusza Dra Artura Weigla w Nowym Targu na mocy dekretu c. k. Sądu krajowego w Krakowie z dnia 17/11 1908. L. cz. Prez. $\frac{4914}{13.\ 2/8.}$

L.R. 7744.

Na podstawie protokołu legalizacyi równocześnie do L.R. 7744. spisanego poświadczam niniejszem, że znani mi osobiście WPP. Dr Jan Bednarski lekarz i Prezes bursy gimnazyalnej pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Nowym Targu i Jan Tomasz Dziedzic c.k. profesor gimnazyalny i Sekretarz tejże bursy, obydwaj w Nowym Targu zamieszkali, - dokument powyższy wobec mnie pod wyciśniętą pieczęcią Towarzystwa bursy św. Stanisława Kostki w Nowym Targu - podpisali. --

W Nowym Targu dnia / 13 / trzynastego Stycznia roku / 1909 / tysiącznego dziewięćsetnego dziewiątego. --------

Zastepca c k. Notaryusza Dra Artura
Weigla w Nowym Targu na mocy dekre-
tu c. k. Sądu krajowego w Krakowie
z dnia 17/11 1908. L. cz. Prez. $\frac{4914}{13.\ 2/8.}$

6

Zgromadzenie Wydziału Bursy. 22/VI. o 6 1/4.
Obecni PP. Łgocki, Szczepanik, Ptas, Olpiński
Rajski, Koterla, Kwotowski

Prezes, [illegible] wspomnienie [illegible] członków
śp. Hali Kwotkównie i [illegible] A. Pokuszównie
który dał 50 K. na Bursę. Obecni przez powstanie
uczcili pamięć ich.

Wydano pocztówki gimnazyum na dochód (70 K.)
festyn urządzono z pomyślnym skutkiem 1101 K.
Dziękuje Dr B. pp. Łgockiemu, Stankiemu, Tobeau
p. Zamorowej, którzy się zajmowali festynem
Rok obecny dały finansowo około 4000 Kor.
16,950 Kor.

P. Koterla kasyer odczytuje pozycye. i
Dr B. dziękuje p. Olp[iński] jako Komisyi Kontrol. że zadał
sobie trud dość znaczny księgi kasowe skontrolować
Czysty dochód 4201·90 odczytuje p. Olpiński

Omawiano kwestyę kwoty 100 Kor. przez N.N.
złożonego, skąd się wzięła, uchwalono, że N.N.
dała 100 Kor. za pośrednictwem p. Koterli.

Komisya Kontrol. stawia wniosek o absolutoryum, uchwalono. Wniosek p. Łgockiego o wyrażenie uznania Komisyi Kontrol. i skarbnikowi, uchw.
wniosek p. [illegible] o uznanie prezesa Dr. [illegible]
Dr. Bedn. wniosek o uznanie Dr. [illegible]
uchwalono.

Sprawa budowy bursy, za co w B. Bochni
[illegible] kosztowałoby 500000 Kor.; przed kilku laty
szkice architekta Krausa, i plan bursy w Bochni
przedstawiono obecnym.

Skarbnik sądzi że obecnie kwota nie można budowie
Łysicki przeciwnie, sądzi byłoby więcej wpłynęło, gdy by za-
częto budowę za darmo złoto. Sprzeciwia kontrolę
placu, wymienia [illegible] do planowi sprowadzenia.

Dr. Kiot. z dobraniem osób fachowych według uznania ze względów pedagogii jest za obecnem
przystąpieniem do budowy

Krajski uważa za rzecz przedwczesną, bo trzeba
mieć 50% kapitału, nie ma statystyk dochodów Bursa
Jedynie prace przygotowawcze zacząć (plany)
Łysicki widzi wzajemne przeszkody do budowy, jak budowa
szpitala, zajęcie czytelni dla innych robót.

Dr. Bed. sądzi że wniosek Łysickiego jest słuszny, i prosi
o wybór fachowych ludzi dla porady,

Zulewski [illegible] o bursę budowy nawiązując
Łysicki stwierdza że potrzeba przedstawić obie
bursy z zastrzeżeniami trochę więcej dla synów
włościan.

Kotarba pyta ile ucz uczniów (r. 80 uczn.)

Skarbnik radzi by budować tak, żeby
później można było dobudować

Przewielebny Księże

Dobrodzieju !

Pozwalamy sobie najuprzejmiej prosić o przesłanie wkładki za rok ubiegły 1910. Towarzystwo Bursy gimnazyalnej w Nowym Targu zamierza w najbliższym czasie przystąpić do budowy gmachu Bursy, nadto wspiera doraźnie biednych uczniów materyalnie a fundusze Twa są szczupłe.

Licząc na przychylenie się do naszej prośby, składamy z góry podziękę.

Wkładki i dary przyjmuje niżej podpisany prezes lub skarbnik Twa p. Aleksander Lgocki.

sekretarz
Jan Dziedzic

prezes

Nowy Targ 8 stycznia 1911.

L. 554, 555/11

Do

Szanownego Zarządu Bursy gimnazyalnej
na ręce Wielmożnego Pana Dr. Bednarskiego.
w
Nowymtargu.-

W załatwieniu wniesionych tutaj podań z dnia 15 lutego b.r. L. 554 i 555 - Rada miejska na posiedzeniu dnia 18 lutego b.r uchwaliła odstąpić Zarządowi Bursy na budowę własnego gmachu 300.000 sztuk cegły po cenie 32 koron za tysiąc, jak również uchwaliła odstąpić 140 sztuk drzewa po cenie szacunkowej w lesie „Gorzec" według przedłożonego tutaj wykazu.-

O czem się Szanowny Zarząd Bursy zawiadamia.-

Nowytarg dnia 15 marca 1911

w z. Burmistrza

Plaś

ZWIERZCHNOŚĆ GMINNA * MIASTA NOWEGO TARGU *

9

L 1696/11

Dr

p. Szanownego Towarzystwa Bursy
na ręce Prezesa Wielmożnego Pana Dr Jana Bednarskiego
w Nowymtargu

W załatwieniu wniesionego tutaj podania i przeprowadzonych w skutek tego naocznych oględzin i dochodzenia wedle przepisów ustawy z dnia 4. kwietnia 1898. Nr. 31 Dz. u. kr. udziela się Towarzystwu niniejszem pozwolenie do budowy na Dom jednopiętrowy w Nowym Targu (: przy ulicy Nadwodnej :) uwidocznionego na załączonej zatwierdzonych szkicach dnia 1/6 1911 domu mieszkalnego 25·00 metr długości, 15·10 metr szerokości i 10·85 metr wysokości zaopatrzonego w 34 okien po 1·10 ctm. i 20 drzwi po 1·20 ctm. wraz z urządzeniem ~~wreszcie~~ ~~ognisko zwyczajnych, piecowych z~~ ogrzewania centralnego ~~komin~~ ~~o czem poniżej będzie mowa~~. —

Oznaczona przez komisyę linia frontowa zamierzonej budowy ma być ściśle zachowaną — poziom niezmieniony; również zastósować się należy do innych wymogów ustawy na wstępie powołanej, które się streszczają w następującym. —

1) Do budowy ma być użyta osoba prawnie do tego upoważniona (: §. 23. :), która jest odpowiedzialną za jakość i trwałość, materyału budowlanego. —

2) Fundamenty budynku (: ~~drewnianego~~ murowanego :) mają być ~~murowane~~ silne, a podmurowanie ma być 50. ctm. wysokie, pokój ma być najmniej 2·50. ctm. wysoki, zaś podłoga powinna leżeć przynajmniej 30 ctm. nad powierzchnią gruntu budowlanego. —

3) Piwnica winna być sklepiona, z stojącemi drzwiami. —

4) Ściana przy której znajdować się będzie komin ma być najmniej metr od komina, zaś od pieca lub ogniska 2. metry z cegły wymurowane; powała strychowa winna być pokryta cegłą lub polepioną gliną 8. ctm. grubości. —

5) ~~Komin ma~~ Otwory mają być murowane, ściany tegoż najmniej 15. ctm. grube wnętrze ~~komina~~ otworów, gładko wytrynkowane, a zewnętrzna część w obrębie strychu wyprawiona: wszelkie drzewo winno być najmniej o 15 ctm. od wewnętrznego obwodu ~~komina~~ oddalone. ~~Otwór wewnętrzny komina przełazowego ma wynosić najmniej 48. ctm. w kwadrat, zaś otwór komina cylindrowego najmniej 15 ctm. średnicy.~~ —

Jeżeli znowu do jednego przewodu wchodzić ma dym z więcej ognisk, to otwór ten musi mieć 20. ctm., ~~komin pionowo stojący ma przy ogniotrwałym dachu 50 ctm., zaś przy drewnianym dachu 1 metr nad szczyt dachu wystawać.~~ —

6) ~~Piec pokojowy, jeżeli stoi bezpośrednio na podłodze drewnianej winien być 30 ctm podmurowany; przed drzwiczkami pieca należy podłogę zabezpieczyć od ognia; podłoga w kuchni winna być do koła ogniska kamieniem lub cegłą wyłożona.~~ —

7) Dach od ulicy należy zaopatrzyć w rynnę blaszaną, od której spust może najwyżej 30. ctm. od chodnika być oddalony. —

8) Przy domu ma być urządzony wychodek (: na każde mieszkanie jeden oddział: — niewidoczny od ulicy, ze zbiornikiem murowanym nieprzemakalnym z nakrytem otworem do czyszczenia; oddalenie zbiornika ma być najmniej 2. mtr. od granicy sąsiedniej, a najmniej 8 mtr. od studni.

9. Gdzie chodnik jest urządzony okna i okiennice, gdy są mniej niż 2, mtr. nad nim umieszczone mają się otwierać do wnętrza domu w stanie otwartym przystawać zupełnie do ściany i nie sterczeć nad ulicą. —

10.) Jak wyżej podano studnia ma być o 8. mtr. od jamy kloacznej jak również gnojowni oddalona i ocembrowana na wysokość 80. ctm. —

11) Do zamieszkania budynku musi być stąd uzyskane pozwolenie. —

Nowytarg dnia 1 czerwca 1911

Zwierzchność gminna miasta Nowego Targu.

Burmistrz
Rajski

PREZES
TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ
W KRAKOWIE.

Kraków, dnia 2 czerwca 1911.

R.N.M.911.XIV.A.46.

Szanowne
Towarzystwo Bursy gimn.
w Nowym Targu

Miło mi zawiadomić, że Rada nadzorcza Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń uwzględniając wniesione podanie przyznała na cale Tow.

tytułem jednorazowego zasiłku Kor. 150,- które równocześnie przekazujemy przez Pocztową kasę oszczędności.

Z poważaniem

PREZES
TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ
W KRAKOWIE.

WYDZIAŁ RADY POWIATOWEJ
w Nowym Targu dnia 6 lipca 1911
L:2706

Do

Szanownego Zarządu Bursy gimnazyalnej
w
Nowym Targu.

Zawiadamiamy Szanowny Zarząd że Wydział powiatowy zatwierdził uchwały Rad gminnych w powiecie przyznających Szanownemu Zarządowi subwencye na budowę Bursy a to: Zobowiązanie gminy:

Bańska	z uchwały	10/5	1911	do	wypłaty	5	K	przez	lat	20
Chabówka	"	14/5	"	"	"	30	"	"	"	25
Ciche	"	8/4	"	"	"	50	"	"	"	25
Długopole	"n	28/3	"	"	"	5	"	"	"	25
Dzianisz	"	13/4	"	"	"	10	"	"	"	25
Gronków	"	13/4	"	"	"	~~10~~ 8		"	"	~~12~~ 25
Knurów	"	8/4	"	"	"	11	"	"	"	25
Kościeliska	"	8/4	"	"	"	20	"	"	"	25
Krościenko	"	7/4	"	"	"	20	"	"	"	25
Leśnica	"	7/4	"	"	"	15	"	"	"	25
Łopuszna	"	6/4	"	"	"	8	"	"	"	25
Niwa	"	7/4	"	"	"	5	"	"	"	25
Ostrowsko	"	17/4	"	"	"	12	"	"	"	25
Pieniążkowice	"	5/4	"	"	"	10	"	"	"	25
Ponice	"	9/4	"	"	"	10	"	"	"	25
Rdzawka	"	7/4	"	"	"	10	"	"	"	25
Skrzypne	"	8/4	"	"	"	5	"	"	"	25
Sromowce wyżne	"	4/4	"	"	"	2	"	"	"	25
Starebystre	"	6/4	"	"	"	25	"	"	"	25
Szaflary	"	4/4	"	"	"	25	"	"	"	25
Szczawnica wyżna	"	10/4	"	"	"	100	"	"	"	25

386

Szlembark	z uchwały	6/4	1911	do	wypłaty	10	K	przez	lat	25
Witów	"	29/5	"	"	"	30	"	"	"	25
Wróblówka	"	6/4	"	"	"	10	"	"	"	25
Załuczne	"	5/4	"	"	"	10	"	"	"	25
Zaskale	"	6/4	"	"	"	5	"	"	"	25
Zubsuche	"	30/5	"	"	"	455 100	"	w jednym roku		

Wydział powiatowy czuwać będzie aby kwoty te do budżetów gminnych były wstawiane a nadto przez zakondykowanie odnośnej kwoty dodatków gminnych w c.k. Urzędach podatkowych wypłatę subwencyi corocznie z swej kasy za kwitami przez Zarząd Bursy podpisanymi będzie uskuteczniał

Nadto zatwierdził Wydział powiatowy uchwałę Rady gminnej w Chochołowie z 23 kwietnia 1911 w przedmiocie wypłaty takiejże subwencyi w kwocie 125 koron i w Czarnym Dunajcu z 6 kwietnia 1911 co do wypłaty 500 koron z tegóż tytułu z funduszu ubogich tych gmin.-Kwoty te wypłaci kasa Wydziału powiatowego za kwitem przez Zarząd Bursy podpisanym.-

Sekretarz: Vice Prezes:

Prosimy o adresowanie do firmy a nie do osób oraz o pisanie w oddzielnych sprawach na osobnych arkuszach.

FABRYKA URZĄDZEŃ MECHANICZNYCH INŻ DZIAKIEWICZ & SKA
WE LWOWIE.
Fabryka wyrobów kotlarskich i metalowych oraz konstrukcyi żelaznych.
Przedsiębiorstwo budowy wodociągów i ogrzewań centralnych.
Warstaty reparacyjne.

Telefon Nr. 323.
Adres dla depesz:
Dziakiewicz, Lwów.

ul. Młynarska 5.

Lwów, dnia 5. października 1911.

Wielmożny Pan
Dr. Jan Bednarski
Prezes Tow. Bursy
w Nowym Targu.

Dziękując najuprzejmiej J. WPanu Prezesowi za cenne Jego pismo z dnia 4.bm. mamy zaszczyt zakomunikować, że list od p. Wiszniewskiego z kosztorysami otrzymaliśmy i w kilka dni potem wysłaliśmy kosztorys z ofertą, która jednakże najprawdopodobniej zaginęła, skoro nie doszła do rąk p. Wiszniewskiego, tembardziej, że przez pomyłkę list był wysłany jako zwykły ani polecony.

W załączeniu mamy zaszczyt przesłać oba kosztorysy w odpisach, jakie sobie z nadesłanych nam kosztorysów porobiliśmy.

Raczy je J.WPan Prezes przyjąc jako obowiązującą nas ofertę z tą uwagą, że warunki budowy i płatności oraz gwarancyi ustanowionych przez Kierownictwo budowy z góry akceptujemy na wypadek powierzenia nam roboty.

Ze względu na mniejszy rozmiar roboty, zaznaczamy że możemy się podjąć obu robót razem, ewentualnie tylko instałacyi ogrzewalnej, samej zaś instalacyi wodociągowej na wypadek odrzucenia oferty na wykonanie ogrzewania podjąć nie moglibyśmy się.

Polecamy nasze usługi i kreślimy się

z wysokiem poważaniem

FABRYKA URZĄDZEŃ MECHANICZNYCH
DZIAKIEWICZ & Ska

2 załączniki.

PROSIMY O ŁASKAWE ADRESOWANIE DO FIRMY, A NIE DO OSÓB, ORAZ O PISANIE W ODDZIELNYCH SPRAWACH NA ODDZIELNYCH ARKUSZACH.

DRZEWIECKI & JEZIORAŃSKI
INŻYNIEROWIE.

FABRYKA PRZYRZĄDÓW OGRZEWANIA CENTRALNEGO, BIURO KONSTRUKCYJNO-TECHNICZNE.

I. OGRZEWANIE I WENTYLACYA.
II. WODOCIĄGI I KANALIZACYA.
III. URZĄDZENIA MECHANICZNE.

ul. Sobieskiego l. 6.
ADRES DLA DEPESZ: „DEJOT KRAKÓW"
TELEFON NR. ~~2100~~/VI. 2370

KRAKÓW, d. 31. III. 912

Wielmożny Pan
Dr J. Bednarski
w Nowym Targu

W odpowiedzi na list Wielm. Pana Dra z d. 28. III uprzejmie donosimy że zastosowaliśmy się do życzenia Jego i zamówiliśmy dalsze dwie umywalki dla Bursy w Nowym Targu.
Koszt tych umywalek wyniesie według cen naszego kosztorysu z tem że ustępstwem w całości robót.
Polecamy się nadal łaskawej pamięci i pozostajemy do usług.

z wysokiem poważaniem

P. Pa. Drzewiecki & Jeziorański

FABR
CENTR

PROSIMY O ŁASKAWE ADRESOWANIE DO FIRMY, A NIE DO OSÓB, ORAZ O PISANIE W ODDZIELNYCH SPRAWACH NA ODDZIELNYCH ARKUSZACH.

DRZEWIECKI & JEZIORAŃSKI

INŻYNIEROWIE.

FABRYKA PRZYRZĄDÓW OGRZEWANIA
CENTRALNEGO, BIURO KONSTRUKCYJNO-
TECHNICZNE.
I. OGRZEWANIE I WENTYLACYA.
II. WODOCIĄGI I KANALIZACYA.
III. URZĄDZENIA MECHANICZNE.

KRAKÓW, d. 5. IV. 1912
ul. Sobieskiego l. 6.

ADRES DLA DEPESZ: „DEJOT KRAKÓW"
TELEFON NR. ~~2100~~/VI. 2370

P. F.
Zarząd Bursy
w Nowym Targu

Niniejszem ponawiamy naszą prośbę o łaskawe przesłanie nam dalszej zaliczki w kwocie Kor. 4000.— za roboty instalacyjne, gdyż jesteśmy w potrzebie gotówki.—

Mamy nadzieję że prośba nasza tym razem będzie uwzględniona, pozostajemy do usług

z wysokiem poważaniem

P. Pa Drzewiecki & Jeziorański

16

Z KANCELARYI DRA JÓZEFA BOROWICZA
ADWOKATA KRAJOWEGO W NOWYM TARGU
TELEFON Nr. 4. — KONTO POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI Nr. 98.587.

C.K. SĄD POWIATOWY w NOWYM TARGU
Pod. dn. 23. MAJ 1912
z poł. .... p. .... pół. ....
Przyz. .... zał. .... zał. ....

Hipoteczne lwh. 6196 ks.gr.gm. Nowy Targ

C.k. Sąd powiatowy
w
Nowym Targu

Towarzystwo Bursy św. Stanisława Kostki
w Nowym Targu
do rąk Dra. Jana Bednarskiego w Nowym Targu
za uwiadomieniem
Towarzystwa Bursy dla synów nauczycieli i nauczycielek ludowych powiatu nowotarskiego, uczęszczających do gimnazyum lub szkoły ludowej w Nowym Targu do rąk Franciszka Lipeckiego inspektora szkół ludowych w Nowym Targu

o uskutecznienie wpisu hipotecznego
jak wewnątrz.

pojedynczo
2 napisy
3 załączniki

Lcz. 1260/12 hip.

Zezwala się, aby ts. Urząd ksiąg gruntowych na podstawie skryptu dłużnego z daty Nowy Targ, dnia 22 maja 1912 G. 760/12 w stanie biernym realności lwh. 6196 ks. gr. gm. kat. Nowy Targ objętej, własność Towarzystwa Bursy św. Stanisława Kostki w Nowym Targu stanowiącej, prawo zastawu dla sumy pożyczkowej 8000 K. za lat 10, a najdalej za lat 15 płatnej, z 4 i 1/2% odsetkami od dnia 22 maja 1912 biedz mającymi, a które to odsetki co pół roku z dołu mają być do kapitału dodawane i w dalszym ciągu wraz z kapitałem oprocentowane i wraz z kapitałem za lat 15 płatne na rzecz Towarzystwa Bursy dla synów nauczycieli i nauczycielek ludowych powiatu nowatarskiego uczęszczających do gimnayzum lub szkoły ludowej w Nowym Targu, - zaintabulował.

O uchwale tej otrzymują zawiadomienie:

1. Towarzystwo Bursy św. Stanisława Kostki w Nowym Targu
2. Towarzystwo Bursy dla synów nauczycieli i nauczycielek ludowych powiatu nowotarskiego, uczęszczających do gimnazyum lub szkoły ludowej w Nowym Targu.
3. c.k. Urząd podatkowy w Nowym Targu, przy udzieleniu odpisu skryptu dłużnego.
4. c.k. Starostwo w Nowym Targu.

C.k. Sąd powiatowy Oddział I.
Nowy Targ, dnia 26 maja 1912.

Jaśnie Wielmożny Panie Pośle!

W tej chwili otrzymałem odpis zawiadomienia o nakazie ściągnięcia należytości za ręczenie moje i p. Tyrały w sprawie Bursy - wystosowane do Zarządu tejże Bursy. - Niniejszem pospieszam oznajmić - że należytość tę posłałem - również jak i prawdopodobnie p. Tyrała - jedynie tylko dla zasady w obec wszystkich ludzi i stron do nas zwracających się - od której przynajmniej mnie na podstawie przepisów mojego stowarzyszenia - odstępować nie wolno i zarazem ośmielam się podać do wiadomości Pana Posła - jako że z należytości tej rezygnuję naturalnie - o ile tyż miałaby przez jakikolwiek obrót sprawy cierpieć Bursa - nie zaś strona procesowa w obec której przecie nie mam żadnych moralnych zobowiązań.-

Kreślę się z należnym głębokim szacunkiem

Cykulski

Nowy Targ dnia 29. VII. 912.

18

Udziały wpłacone

Data			Imię i nazwisko		Ilość	
1912	Listop.	1	Dr. Rodnański Jan.	1	8	200
			Rajski Józef	2.	4	100
			Dr. Kraszewski Wacław	3.	1	25
			Mroszczak Michał	4.	1	25
	"	6	ks. Sułkowska Marya, Szaflary	5.	4	100
	"	"	Kamiński Andrzej, Szaflary	6.	1	25
	"	"	Staszel Piotr, Maruszyna	7.	1	25
	"	7	Uznański ~~Józef~~ Jerzy, Szaflary	8.	4	100
	"		Opawiec Jakób, Poronin	9.	1	25
	"	"	Wilk Stanisław, Stary	10.	1	25
	"	10	Polank Edward Stary	11.	2	50
	"	13	Dr. Dłuska Bronisława, Zakopane	12.	1	25
	"	"	Dr. Dłuski Kazimierz "	13.	1	25
	"	"	Grzega Wojciech "	14.	1	25
	"	14	Dr. Kowalenko Piotr Cz.-Dunajec	15.	1	25
	"	"	Dr. Teill Franciszek " "	16	1	25
	"	"	Gajewski August " "	17.	1	25
	"	19	Inglot Franciszek Stary	18.	1	25
	"	"	Tow. Szkoły ludowej Czarny-Dunajec	19.	1	25
		22	Szymborski Wincenty Zakopane	20.	2	50
			do przeniesienia		28	950

Listop.					38	950
Listop	22	ks. Mirek Ludwik	vlany	21.	1	25
"	25	ks. Kaduj Jan	Białka	22	1	25
"	26	ks. Rzeszótko Kazimierz	Chochołów	23	1	25
"		ks. Kolarska Stanisław	"	24.	1	25 1050
"		ks. Pichaczek Jan	Cz. Dunajec	25.	1	25
"		Szczepaniak Józef	vlany	26.	1	25
"		Bednarczyk Józef	Liche	27	1	25
"	27	Mr. Dobrzyński	vlany	28.	4	100
"	28	Massatsch Stanisława	"	29.	1	25
Grudzień	1	Dr. Kołoski Kazimierz	"	30	1	25
"	6	Tylenta Ignacy	Cz. Dunajec	31.	1	25
"	9	Pawlica Franciszek	Zakopane	32.	2	50
"	12	Głąbiński Stanisław	Lwów	33	2	50
"	"	Dr. Jahl Władysław	"	34	1	25
"	"	Dr. Pomorski Władysław	vlany	35	2	50
"	"	Laski Kazimierz mir	Lwów	36		5
"	"	" " ~~odpisowe~~	"	"		2
"	"	Kasprzak Michał		37	1	25
✓ "	16	Tetmajer Kazimierz	Zakopane	38	1	26
"	17	ks. Łosiny Ludwik Przemyśl		248	4	25
						~~1560~~ 1555

Inwentarz

opracowanych powiatów
po koniec 1913.

1	Wlp. ś. Bednarski Jan	200	
2	" Rajski Józef	100	.
3	" Kraszewski wacław	50	.
4	" Mroszczak Michał	25	.
5	" ks. Juskowski Marya	100	.
6	" Kaminski Jedrzej	25	.
7	" Haszel Piotr	25	.
8	" Wrzosiński Jerzy	100	.
9	" Orawiec Jakób	25	.
10	" Wilk Stanisław	25	.
11	" Polak Edward	50	.
12	" ś. Duńska Bronisława	125	.
13	" ś. Duński Kazimierz	25	.
14	" Mrzyga Wojciech	25	.
15	" ś. Kawalonka Piotr	25	.
16	" ś. Fell franciszek	25	.
17	" Gajewski August	25	.
18	" Inglot Franciszek	25	.
19	" T.S.L. Czarny-Dunajec	25	.
20	" Szymborski Armandy	50	.
21	" ks. Mirek Ludwik	25	.
22	" ks. Madej Jan	25	.
23	" ks. Rzemiołko Kazimierz	25	.
24	" ks. Kolaska Stanisław	25	.
25	" ks. Pietrasek Jan	25	.
26	" Szczepanik Józef	25	.
27	" Bednarczyk Józef	25	.
28	" Wł. Drobiński i Ska	100	.
29	" Massatsch Bronisława	25	.
30	" ś. Kwolski Kazimierz	50	.
31	" Tylawa Ignacy	25	.
	do przeniesienia	1450	.

	Z przeniesienia	1450 .
32	WP. Gawlica Franciszek	50 .
33	" Grąbiński Stanisław	50 .
34	" Ś. Jahl Władysław	25 .
35	" Ś. Zamoyski Władysław	50 .
36	" Łaski Kazimierz	16 .
37	" Kabsak Michał	25 .
38	" Tetmajer Kazimierz	25 .
39	" ks. Łosiny Ludwik	25 .
40	" Rudzki Józef	25 .
41	" ks. Krawczyński Piotr	25 .
42	" Stadnicki hr. Adam	25 .
43	" Sieczka Józef	25 .
44	" Jankowski Kazimierz	25 .
45	" Zaniecki Franciszek	25 .
46	" ks. Brosig Leopold	25 .
47	" T.S.L. Zakopane	100 .
48	" Chilaniak Andrzej	25 .
49	" Krzeptowski Wojciech	25 .
50	" Mitlus Jan	25 .
51	" Królicki Stanisław	25 .
52	" ks. Wawrzynowski Michał	25 .
53	" Zborowski Juliusz	25 .
54	" Pelewicz Michał	25 .
55	" Ś. Kudlas Jan	250 .
56	" Rawiec Władysław	25 .
57	" Herse	25 .
58	" Uznański Eustachy	25 .
59	" Ś. Grodecki Franciszek	25 .
60	Związek Górali, Zakopane	50 .
61	Ś. Górowicz Józef	50 .
	do przeniesienia	2616

	Z przeniesienia	2616	·
62	Tow. Rolniczo-Zaliczkowe	25	·
63	Wł. Gruba Szymon	25	·
64	" ks. Grabas Jan	25	·
65	" ks. Rottermund Kazimierz	25	·
66	" ks. Daniłkowski Józef	25	·
67	Ochotnicza Straż Pożarna w Zakop.	25	·
68	" Dziewulski Konstanty	25	·
69	" Dr. Wasiewicz Zygmunt	25	·
70	" Hawlyński Otmar	25	·
71	" Chodorowicz Józef	25	·
72	" Dr. Jampolski Maksymilian	50	·
73	" Jampolska	50	·
75	" Pawłowski Kazimierz	25	·
76	" Patla Jan	5	·
77	" Kulig Romuald	25	·
78	" Pawlica Jan	10	·
79	" Dr. Bogulski Otmar	25	·
80	" Zembal Karol	25	·
81	" Gąsienica Bronisław	25	·
82	" Szymas Jan	25	
83	" ks. Kaszelewski Kazimierz	25	·
84	" Dr. Hatała Stanisław	10	·
85	" Zachowski Jakób	10	10
86	" Dziedzic Jan	5	·
87	" Czech Ludwik	20	·
88	" Lasok Andrzej	10	·
89	" Budziak Kajetan	25	·
90	Gmina Zakopane	25	·
	Js. K.	3261	10

Nadesłany a lipca gm.

Komenda
I. Pułku
I Polskiego Legionu

Komenda Etapu I. Pułku Leg. Pol. w Nowym Targu.

Do
Szanownego Zarządu "Sokół"
Towarzystw "Bursy gimnazyalnej"

w Nowym Targu.

W odpowiedzi na szanowne pismo z dnia 8 stycznia b.r. po przeprowadzeniu dochodzen donosimy co następuje:

Z zeznan i opinii rzeczoznawcow,/ ktorych odpisy załączamy / wynika, że aparat nie jest zniszczony ani braki tego rodzaju aby stały na przesszkodzie funkcyonowaniu aparatu.

Z szczerrym niepokojem czytałem pismo Szan. Zarządu, obecnie jednak uważam za stosowne uspokoić obawy WPanow.

Niezmiernie bowiem przykro nam byłoby, gdyby rzeczywiscie sprawa tak się miała jak została w cennem pismie przedstawiona, wobec faktycznie nie małych świadczeń tych instytucyi względem Legionów.-

Nowy Targ II. stycznia 1915.

Wyrwał kapitan
komendant etapu

1. załącznik

Protokół z dnia Io stycznia 1915 spisany w koszarach przy ul. Sokoła 6. w sprawie rzekomego zniszczenia kinematografu znajdującego się w tymże gmachu.-

Niżej podpisany stwierdził w obecnosci oficera inspekcyjnego i 2 żołnierzy, z zawodu operatorow kinematograficznych jako swiadkow że:

1. Aparat znajduje się w stanie zupełnie dobrym i niezniszczonym.
2. Drzwi do budki kinematograficznej są nienaruszone były zamknięte na klucz, a więc nie może być mowy o wdarciu się do operatorni.
Sladów włamania żadnych nie ma.
3. Braki podane nawet przez zastępującego stronę poszkodowaną p. Stefana Olbrychtowicza są minimalne a mianowicie:

4 stopki przy zegarze
1. żarówka "Osram"
1. ramka
2. stopki w budce
1. pudełko naboi 7 amper.

Spisano dnia 1o/1 1915.

Za odział wywiadowczy
Adam Staniszewski m,p.

Zeznania Stefana Olbrychtowicza upoważnionego przez p. Bednarskiego do odczyszczania aparatu. Stwierdzenie strat poczynionych w kino"Tatry".

I. Paczki ktore stały na połce są poruszone, jako dowód, że tam ktos był,
2. Przy zegarze brakuje 4stopki z nakrywkami /które są już obecnie wkręcone,
3, Jednej żarowki oswietlającej budkę kinem,
4. Ramki przytrzymującej filmę
5. W budce 2stopki
6. Pudełka naboi 7 amp. /25/

Innych strat nie mógł zeznający zauważyć.

Nowy Targ Io/I 1915. Podpisano: Olbrychtowicz Stefan.

Zeznania Antoniego Stanka podof. Baonu uzup. Ikomp. 3.pluton.

Tenże zeznaje, że towarzysz p. Olbrychtowicza nieupoważniony do pobytu w koszarach, wykręcił stopki z bezpiecznika na sali do bezpiecznika w kino/operatora/. Tych stopekk wykręcił dwie. Stopki wkręcone są za słabe, tak, że gdyby aparat puszczono w ruch nastąpiłoby krotkie spięcie.

Twierdzi dalej że do budki nikt nie wdzierał się, o ileby ktoś tam wchodził to nie przez drzwi rzekomo wyważone, ale przez otwor w gorze. Drzwi są w stanie nienaruszonem i niema żadnych śladow wdzierania się do budki.

Podpisano: Stanek Antoni.

Zeznanie Piszczka Ludwika, szereg. baonu uzup. I k.3p. Swiadek był elekromonterm i jako taki zeznaje,że aparat nie uległ uszkodzeniu tylko jest zanieczyszczony i brakuje jedynie drobnych częsci składowych, ktorych brak nie przeszkadza funkcyonowaniu aparatu.Wobec tego aparat pod żadnym względem nie został zniszczony.

Zeznania Hreczeniuka Franciszka.

Ten zeznaje,jako swiadek przy oględzinach aparatu że: Jako kinooperator stwierdzam,że aparat jest zupełnie dobry i cały, brakuje jednej ramki do przytrzymywania filmu co zupełnie nie przeszkadza funkconowaniuaparatu. Natomiast aparat jest oddawna zaniedbany i zanieczyszczony.

Podpisano: Hreczeniuk Franciszek.

verte/

Wobec jednak stwierdzonych i powyzej wymienionych braków postaramy się przyprowadzić aparat do stanu zupełnie identycznego, w jakim się dawniej~~i~~ znajdował i otoczymy go opiekę.-

A 634/17

I4

Sprawa spadkowa po śp Ks. Janie Głąbińskim .

I/ Akta spadkowe spisane i przedłożone przez c k notaryusza jako komisarża sądowego P A. Bahra w Ketach po śp Ks. Janie Głąbińskim dnia I7 listopada I9I7 w Starej wsi zmarłym - przyjmuje sie do Sadu z wolnością przeglądu lub podjecia w odpisie dla stron interesowanych.

2/ Postepowanie spadkowe po zmarłym wprowadza sie na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia , albowiem ostatniej woli rozporządzenie z d Stara wieś I0 października I9I6 przedstawia sie jako kodycyl i w tej rozprawie spadkowej jako taki uwzgled nionem zostanie.

3/ Majątkiem swym rozporządził spadkodawca w ten sposób że lego wał zeń

a/ I0000 k. Ks. Biskupiemu Konsystorżowi w Krakowie na msże Św. za dusze swą i na jego intencye.

b/ 2000 k. dla służacej Karoliny Maca .

c/ dla małol. Bartłomieja Klocka syna Antoniego i Anny Klocków w Nowym Targu kwote I000 k.

d/ Kwote I0000 k. Ks. Biskupiemu Konsystorżowi w Krakowie do rozporządzenia na dobre cele jako to burse gimn. w Nowym Targu już to na ubogich lub inny cel miłosierdzia chrześcijańskiego

e/ kwote I000 k. na fundusz budowy nowego kościoła w Starej wsi

f/ reszte majątku swego przeznaczył dla dzieci po śp bracie Bartłomieju i dla dzieci po siostrze śp Annie oraz dla siostry Maryanny Klocek wzglednie dla jej dzieci.

Odnośnie do legatu ad d/ zaznacza sie że p Dr. Jan Bednarski jako prezes bursy gimnazyalnej w Nowym Targu podniósł żadanie wzglednie pretensye do wypłaty tegoż legatu dla bursy gimnazyalnej - w Nowym Targu z powodów jak w odpisie protokołu , który załącza sie - podanych.

4/ Tymczasowy zarżąd majątku spadkowego porucza sie p Maryiz Głąbińskich Piłatowej w Nowym Targu.

5/ Pełnomocnictwo udzielone przez Marye z Głąbińskich Klockową panu Walentemu Klockowi - przyjmuje sie do Sadu i w aktachzachowuje.

6/ Deklaracye do spadku zeznaną przez p Walentego Klocka jako pełnomocnika Maryi z Głąbińskich Klockowej jej imieniem prżez Maryę z Głąbińskich Piłatową , Wojciecha Sowinskiego i prżez Marcina Głębińskiego imieniem małol. Jana Sowinskiego jako jego opiekun i imieniem nieobecnych Józefa i Stanisława Sowinskich jako ich kurator - którą pozostały po zmarłym spadek prżyjmują na podstawie ustawowego porżądku dziedziczenia z dobrodziejstwem inwentarża i z uwzglednieniem kodycylarnego ostatnie woli rozporżądzenia - prżyjmuje sie do Sądu.

7/ Po nadejściu odpowiedzi ze strony c k Starostwa względemXXXX ewentualnych zwrotów kościelnych i plebańskich i skarbowych i zabezpieczenie legatów zostanie ustalonym inwentarż spadku i akta do wymiaru zostaną prżesłane.

8/ Ponieważ zmarły wedle książeczki poborowej - jako probosżcż w Starej wsi pobrał swą pensyę jedynie po dzień 30 kwietnia 1917 uprasża sie C.K. Namiestnictwo we Lwowie o zarżądzenie wypłaty niepobranych po dzień śmiercipoborów zmarłego prżez złożenie ich na rżecż jego masy do ts. depozytu.

9/ Za spisanie akt spadkowych po zmarłym prżyznaje się c k notaryusżowi j. komisarżowi sąd. P A. Bahrowi w Kętach należytość w kwocie 573 k. zaś ocenicielom pp Wincentemu Slósarcżykowi i Janowi Mosiowi należytości w kwotach po 30 k. i zleca sie p Maryi Piłatowej by należytości te do dni I4 do ts. księgi pieniężnej pod rygorem ściągnięcia na sposób taks Sądowych złożyła.

C.K. Sąd powiatowy O I
Kęty dnia I4 maja I918

TOMASZ CZERWINSKI
Należyte wygotowanie potwierdza
kierownik kancelaryi

Prez: 1010
19/23

Lhr. 720/25

Uchwała.

W skutek uchwały Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 marca 1925 Prez 4206/25 zarządza się w księdze gruntowej gminy Nowy Targ na kartach A dział II następujących realności następujące wpisy :

1/. realności Lwh. 6196 Towarzystwa Bursy Gimnazjalnej im. św. Stanisława Kostki własnej : Na zasadzie dochodzeń przeprowadzonych w myśl § 38 ustawy z dnia 20 marca 1874 Nr. 29 dz. u. kr., kopji z mapy katastralnej i uchwały Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 marca 1925 Prez: 4206/25, dopisuje się pg.lk. 13683/241 niebędącej dotąd przedmiotem ksiąg gruntowych ze skutkiem prawnym od dnia 4 kwietnia 1925.

2/. realności Lwh. 4320 Karliny z Krauzowiczów Łapsińskiej w 4/8 częściach Józefy z Łapsińskich Gachowej w 3/8 częściach i Ludwika Krauzowicza w 3/8 częściach własnej : Na zasadzie dochodzeń przeprowadzonych w myśl § 38 ustawy z dnia 20 marca 1874 Nr.29 dz.u.kr. kopji z mapy katastralnej i uchwały Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 marca 1925 Prez 4206/25 dopisuje się pg.lk. 13683/248 niebędącej dotąd przedmiotem ksiąg gruntowych ze skutkiem prawnym od dnia 4 kwietnia 1925.

3/. realności Lwh. 70508 Zenona Szokalskiego własnej,: Na zasadzie dochodzeń przeprowadzonych w myśl § 38 ustawy z dnia 20 marca 1874 Nr. 29 dz.u.kr., kopji z mapy katastralnej i uchwały Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 marca 1925 Prez: 4206/25 dopisuje się pg.lk. 13683/249 niebędącej dotąd przedmiotem ksiąg gruntowych ze skutkiem prawnym od dnia 4 kwietnia 1925.-

Sąd powiatowy Oddział I.
Nowy Targ dnia 30 marca 1925.

Franciszek Krawczyński
Należyte wygotowanie potwierdza
kierownik kancelarji

Tow. Bursy Gimn. w N-Targu
do rąk Ks. Prof. Dra Karabuły.

PAŃSTWOWY ZARZĄD WODNY
W NOWYM SĄCZU

L. 893 / 925 Nowy Sącz dnia 29. lipca 1925.

Do

Szanownego Komitetu Bursy Gimnazjalnej
w Nowym Targu.

na ręce J. Wielmożnego Pana Dr. Bednarskiego
Starosty Spisko- Orawskiego-

Zawiadamiam uprzejmie P.T. Komitet, że zostało zbadane iż stan brzegu rz. Czarnego Dunajca wymaga ubezpieczenia i że Zarząd Wodny zamierza w tym roku wykonać z kredytów na szkody powodziowe odpowiednie ubezpieczenie.

Ponieważ jednak w tutejszym powiecie najwięk trudność sprawia nabycie materjału wiklinoweg faszyny- przeto uprasza się o oznajmienie, czy P Komitet byłby skłonny przyjść Zarządowi z w nabyciu i dostarczeniu niewielkiej ilości fa

NACZELNIK ZARZĄDU WODNEGO

2

31

W braku środków materyalnych zmuszona
mieszkać niehygienicznie, nienależycie
okrywana i odżywiana popadała często w choroby,
z pomiędzy których
~~wśród których~~ gruźlica, ~~która~~
robiła w jej szeregach
~~jej drużynach robiła w prost~~
największe
~~straszne~~ spustoszenia — ~~jedno~~
~~wielu uczniów [illegible] w krótkim~~
~~czasie po rodzicach tychże~~ — ~~z~~ Ofiarą
jak to w czasie studyów i wytężonej pracy niekiedy
tej morderczej choroby padały częściej
czasy (z reguły) jednostki najzdolniejsze

Stosunki zmieniły się na lepsze
z chwilą gdy wreszcie powstawały
i materyalnych ekonomicznych dzięki
ofiarności miasta Warszawy i prywatnych
stanął oto ten wspaniały przy-
bytek nauki nieopodal stojący.
Z powstaniem tego zakładu
rozpoczyna się dla młodzieży, ale
również dla Szkoły nowa era.

Jak zaś ten zakład był potrzebnym, o tem najlepszej świadczy i tem młodzieży, jaka się w nim ~~zgromadziła~~ zaraz w I roku — Między nią znalazło się nie ~~mało~~ takich pozostałych, którzyby nietylko ~~w~~ innych odległejszych zakładach, ale i w tutejszym w braku środków bez pomocy z zewnątrz opieki nauki czerpać nie mogli.

Z chwilą nadejścia młodzieży do naszego zakładu miasta spadły i na społeczeństwo pewne obowiązki — a przedewszystkiem obowiązek roztoczenia opieki nad tą mł. zwłaszcza ubogą; I społeczeństwo tutejsze w całości przyjęło to; ~~To też widzimy, że~~ zaraz równocześnie z otwarciem gimnazyum z inicjatywy grona ludzi dobrej woli ~~z nauczycielstwa~~ ~~powstaje~~ Tow. Bursy gimn. pod wezwaniem św. Stanisława Kostki które sobie wzięło za cel i niesienie doraźnej pomocy uczniom niezamożnym oraz gromadzenia funduszów na wybudowanie własnego domu, w którymby młodzież się mogła wychowywać.

4.

33

I Pan Bóg poszczęścił zabiegom Towarzystwa, ~~gdyż st~~ dzięki ofiarności miasta Nowegotargu, Reprezentacyi powiatowej i licznych gmin z powiatu, wreszcie przyjaciół i obywateli i osób z powiatu i poza powiatu zdołaliśmy zebrać dość pokaźną sumę stosunkowo w krótkim czasie, za którą mogliśmy przystąpić do wzniesienia niniejszego budynku. —

Nie będę się tu rozwodził o znaczeniu jakie ma dla każdego społeczeństwa wychowanie młodzieży. ~~Warunkiem~~ przyszłość każdego narodu zależna jest od młodzieży — Jaka młodzież — taka przyszłość — narodu.

Jeżeli inne szczęśliwsze narody i społeczeństwa ~~zwracają~~ tej kwestyi poświęcają baczną uwagę, to tem bardziej nasz naród pozbawiony bytu politycznego powinien to czynić.

Młodzież nasza winna okazywać się zdrową pod każdym względem —

Kierując się powyższą myślą przewodnią nie zaniedbało (oczywiście) Towarzystwo kolonii i ochronek, by w domu tym rozprowadzić wszystkie tego rodzaju urządzenia mające na celu zabezpieczenia zdrowia fizycznego - Lecz główną troską ~~naszą~~ mieliśmy naszą inną - a to troskę o zdrowie moralne młodzieży szukającej przytułku w tym domu. Wpajamy młodzieży usilnie dążymy do tego, by była wychowywana po „Bożemu” na chwałę i pożytek społeczeństwa i kraju. O zamiarach naszych w tym kierunku niech wyda świadectwo i statut bursy i regulamin i w końcu nazwa - Czy cel ten osiągniemy - przyszłość okaże.

35

Zatem niejako poczuwam się
do obowiązku złożenia podziękowania
wszystkim dobrodziejom Naszej
Szkoły, czy to datkiem czy i w inny
sposób przyszli nam z pomocą -
a zarazem ośmielam
i polecić instytucję tę nadal
ich opiece i pamięci —

a przedewszystkiem witając Waszą
szczerze
Arcybiskupią Mość za nawiedzenie
nas Swoją obecnością niech mi
wolno będzie serdeczne złożyć
dzięki jako dobrodziejowi Naszej
i prosić o łaskawe udzielenie
Swego błogosławieństwa dla
domu tego i jego mieszkańców —

Co do oświatowości samej torowała się
od tego, całkiem od dołu, gdyż od jej o
zgasłych ~~[illegible]~~ wśród włościan, którzy
w rozmowach przy ołtarzem pełnili się
się ~~[illegible]~~ uświadamiano ~~[illegible]~~
pod względem narodowym. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ a to przy każdej sposobności jak
tak w mej praktyce lekarskiej, jak
zwiedzania przy wyjazdach do gminie
sprawach ~~[illegible]~~. Dotąd mię nie
wiadomo wzywano jako lekarza-
ludziom umiejącym czytać wtykano
do rąk odpowiednie książki do
czytania, kalendarze, śpiewniki
kościelne, gazety ~~[illegible]~~ elementarze
a nawet w szkole przy tacem gazety
jak Prawdę, Rolę, Wieniec i
Pszczółkę, które wydawał
na moją prośbę ś. p. Ks. Stojałowski jako
wskazanym adresom bez-
płatnie w kilkanaście egzem-
plarzy — za inne gazety uiszczałem
prenumeratę ~~[illegible]~~ dotyczącej
Redakcyi.
Następnie rozkupywałem od T. S. L.
książki większemi gromadami i
od osób prywatnych i je rozdawałem
w większej lub mniejszej ilości.
Tak ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ więcej książek
ilości rozdawano Bukowińskiej-
od Podszkle to Michała Łabudy
potem poszukującego Czemiar-
polaka
Łowie brata Jana Ł. wydawca
i wszystkiego Skrzypowicka ...
w Jordanowie a kolegi mego
z czasów gimnazjalnych
Ludowe książki te chętnie czyta
ta jak mi o tem pisze mnie
doniósł M. Łabuda. Od tego
od tego czasu również kilka
adresów światłych gospodarzy
z Bukowiny - Podszkle. Podobnie
Harkabuza Zubrzycy i Podwilka
9

P

Po [illegible] tych [illegible]
[illegible] Gazety i [illegible]
na co od jednych otrzymałem
listy [illegible] inne
[illegible] wszystkie [illegible],
z tej akcji przyszło mi z pomocą
T. S. L. w Zakopanem, które
na moją prośbę wydało własnym
kosztem śpiewnik i ofiarowało
mi do rozdawania, który też
w wielkiej ilości rozdałem
tak na Spiszu jak i na Orawie
u różnych, następnie [illegible] –
Śpiewnik zawierał wyłącznie
pieśni religijne – z wyjątkiem
dwóch pieśni patriotycznych
„Z dymem . . . .

37

Na granicy polsko-węgierskiej u podnóża Babiej góry rozsiadła się orawska wioska Podwolk. ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~wioska~~, ~~[illegible]~~ —

Światło dzienne zobaczył w Podwolku pod strzechą wiejską ~~za~~ wsi orawskiej ~~Podwolk~~ położonej na samej granicy polskiej.

Urywki z Pamiętnika —

Poznałem go w roku 1911 na wiosnę. Był to dzień jarmarczny. W ożywionej Wśród gromadki ~~gawiedzi~~ ~~przed pokojem mego~~ ludzi zgromadzonych w przedsionku mego pokoju ordynacyjnego ~~roba~~ ~~często~~ zauważyłem mężczyznę ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ młodego odbijającego od otoczenia. ~~i całem wejrzeniem~~ ~~[illegible] o [illegible] [illegible] [illegible]~~ tak strojem, ~~ubiorem~~, ~~jak całem wejrzeniem~~. ~~mimo młodego wieku [illegible]~~ który ~~był~~ ~~[illegible] [illegible]~~ wykazywał dzięki bladej jakiejś przeraźliwie twarzy ~~zaniedbanej~~, zabłocone zaś buty wskazywały, że [illegible] ten ~~przebył~~ drogę do ~~[illegible]~~ odbywał pieszo. ~~Siedział~~, ~~cały ten~~ ~~Robotny wrażenie podróżnego~~ ~~wygląd robił wrażenie podróżnego~~ — Siedział skromnie na ławce i czekał na swej kolei, by się do mnie dostać — a względnie wszedł dopiero ostatni przepuściwszy wszystkich zebranych a nawet tych, którzy później od niego ~~[illegible]~~ nadeszli. Nareszcie wszedł i w krótkich słowach przedstawił cel swego przybycia.

Kwit

na dziewięćdziesiąt koron (90 K.) które podpisany tytułem przygotowania trzech chłopców ze Spisza Jana Bednarczyka Wojciecha Lorencowicza i Jana Gnidę do c.k. Gimnazyum w Nowym Targu z rąk Wielmożnego Pana Dra Jana Bednarskiego otrzymał~~em~~.

Nowy Targ dnia 9 lipca 1907 r.

Szczęsny Potomski
naucz. w Nowym Targu.

wysłano 17/7.
do T. E. K. — Ricz

1

1) Pawel Stanek Łapszy niżnej (Alsó-Lapsz
p. Nedecz —

2

2) Józef Stanek — ut supra

3

3) Malinaj Walenty wyżnii Łapsz
p. Nedecz — Felsö-Lapos

4

4) Marcin Lorencomier — Krempach —
Bela — Korompa.

5

5) Jan Petraszek p. Fözgyesvagasa
ut supra

6

6) ~~Jan L~~
7) Jan Gwoda — Uj — Bela

jak wyżej

18

8) Piekarczyk Jan — Jabłonka — Orawa

19

9) Kriśtak Florian " via Chabówka "

Dr. Jan Bednarski
c. k. starszy lekarz powiatowy.

28

10) ~~Sołtys~~ Florian Pawlak — Alsó-zubrica — "

39

11) Kracik Józef Orawka p. Jabłonka

27

Madygan Andrej Orawka dtto

40
12. Bednarczyk Jakub – Landok – p. Tótfalu
via Czarnotyn

20
13. Floryan Lihosith Jabłonka.

21.
14. Karol Zgama Jabłonka

22
15. Józef Jabłoński, organista "

35.
16. Karol Gruziak Jabłonski "

17. ~~Józef K. Krajcik mł. Orawka, p. Jabł.~~

36
18. Jan Lattiak Chizsne.

29
19. Alojzy Martinjak Alsó-Lipnica

37
20. Jan Harkabuzik Pekelnik p. Jabłonka

38
21. Jan Hosaniak " "

30
22. Andrzej Mastela mł. ~~Alsó~~ Alsó-Zubrica

31
23. Ignacy Gyurcsák, krawiec Felső-Zubrica

24
24. Ks. Szczepan Mnohel Erdődka proboszcz

25
25. Piotr Borowy Rabcice. ~~Orawa~~ Orawa

26
26. Ks Marcin Jabłoński vicary Rabcsa

33
27. J. Brnušák Hladovka

32
28. N. Hutlas "

34
29. Józef Klinowski, Rabcice.

23
30. Ignacy Gajniak Jabłonka

7
31. Adamiak Antoni Żar p. Jaworzyna

8
32. Nowaczak Maciej Żar " "

9
33 Adamiak Stefan " "

10
34. Olekniak Maciej " "

11
35. Kryziak Karol "

12

36. Czekawski Józef ut supra
37. 13 Maciak Wawrzyniec " "
38. 16 Wawrzczak Jerzy Rolnik p. Kiezmark
39 17 Czekawski Jakub " " "
40. 14 Oleksiak Józef Żar. p. Jaworzyna
41. 15 Oleksiak Jerzy. " "

SZELVÉNY.

A csomag lezárására
használt pecsét lenyomata:

A föladó neve és
lakása:

Jędrzej
Zborek
Podwilk
Węgry

A felvevő hivatal
bélyegzője:

PODVILK
907
DEC
30

42

A czimet czélszerű mag

41a

Wielmożny Pane!

Ja jak rolnik ńe potrzébuje takie
kźąsky.

Z uctom
Zborek

Irásbeli közleményekre
szánt hely:

41

Andrzej Zborek

Podwilk

wysłano 28/12 1907

Wielmożny Panie!
Za jak rachunek nie potrze
książki
Z

1) Św. Jan Kanty
2) Pod Grunwaldem
3) O powstaniu
4) Z górskiej wsi
5) [illegible]
6) O św. Wojciechu
7) Przygody myśliwca
8) Sprawa o wór
9) Jan III
10) [illegible]
11) Antek Socha
12) [illegible] Katechizm
13) Bolesław Krzywousty
14) Losy pewnej rodziny
15) Szkaplerz wiarusa —
16) Zwierzęta przedpotopowe
17) Bajki — nie bajki
18) Na chlebie u dzieci
19) Trzy damy
20) Podarunek dla młodzieży
21) Teofil Wiśniowski i Kapuściński)
22) Opowiadania historyczne
23) Snopek
24) Przygody Tomka
25) Opowiadanie Kuby Cichowskiego
26) 6 pracy Kasi
27) 6 elementarzy —

NEUMARKT IN GALIZIEN NOWYTARG 28 12 07

Wert Wartość Вартість	Gewicht Waga Вага	Nachnahme Powziątek Посліплата	Gebühr Należytość Належитість
K K / h r	kg / g	K K / h r	K K / h r
50 —	5 500	—	80

Aufgabe-Schein. Dowód nadania. Посвідчене надання. Nr. 74

Gegenstand / Przedmiot / Предмет:

An / Do / До: Andrzej Zborek

In / w / в: Podwilk

Dosłano w lutym 1908.

41. Historya Wiejska dla szkół elem.
42. Malinowski. Nasi praojcowie
43. Wł. Bełza Dobry syn
44. Za świętą wiarę i mowę
45. A. Pieniążek O życiu A. Mickiewicza.
46. M. Wysłouchowa Za wolność i lud
47. P. Sosnowski Brazylia i jej mieszkańcy
48. Nauka o ziemi, słońcu, (Heilpern M.)
49. Katechizm do szkół ludowych
50. Rachunki do szkół ludowych część 1.
51. J. Chociszewski. Koszałki-opałki
52. E. Orzeszkowa. Romanowa.
53. Dr. Nitman Jan Kiliński szewc
54. A. Potocki. O Janie Gutenbergu
55. M. Wysłouchowa. Opowiadanie Bartosza
56. O. Prokop. Żywot św. Franciszka z Assyżu o Polsce
57. T. Jadwiga. Kara Boża, Wilczek.
58. Wolski Nasi wrogowie i przyjaciele wśród ptaków
59. St. Mazur Gawędy z dziejów Polski.
60. J. Nowina - Pod Grunwaldem

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.
Посвідчене надання.
Nr. Ч. 90
Gegenstand: Przedmiot: Предмет:
An Do До W. Kapuściak
in w в Brzeżek.

Wert Wartość Вартість K K	h r	Gewicht Waga Вага kg	g	Nachnahme Powziątek Послїдплата K K	h r	Gebühr Należytość Належитість K K	h r
–		8	–			18	

NEUMARKT IN GALIZIEN NOWY TARG 8/2 08

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.
Посвідчене надання.
Nr. Ч. 89
Gegenstand: Przedmiot: Предмет:
An Do До W. Kapuściak
in w в Brzeżek

Wert Wartość Вартість K K	h r	Gewicht Waga Вага kg	g	Nachnahme Powziątek Послїдплата K K	h r	Gebühr Należytość Належитість K K	h r
–		5½	–			30	

NEUMARKT IN GALIZIEN NOWY TARG 21/2 08

Spis książek z Zakopanego 42

1 H. Wernic. Książeczka do czytania
2. Wł. Anczyc Dzieje Polski w 24 obrazach
3. K. Promyk Stopniowe opisanie świata
4. Hel. Kowalski Żywot. Wincent. Kadłubka
5 Okrucieństwa Moskali
6. Robinson Kruzoe
7. T. Prażmowska. Serce, poemat.
8. Piast. Kurpie
9 Baranowski Trzy powiastki
10. Zalewska. Matki zesłane
11. Kuraś. Z pod chłopskiej strzechy
12. Rycerz chrześcijański
13. Teresa Jadwiga Wycieczka w góry
14 Popławski Życie i czyny T. T. Jeża
15. M. Malinowski Rolnictwo włościańskie
16. Olszewski. Maszyny i koleje żelazne
17. [illegible]
18. Rzętkowski, Ziemie w porów. hodowli
19. Brat oświeconych
20. Wspomnienia z cytadeli
21 Gnomi
22. Hoffmanowa Jan Kochanowski
23. A. Wernicki Opowiadanie Kościuszku
24. O wodzie
25. Mostaw
26. Naród polski i jego ziemie
27. J. I. Kraszewski. jego życie.
28 Jak się bronić przed wyzyskiem Żydów
29. O użyciu krów do zaprzęgu.
30. Tysiąc dni i jeden, powieści
31. B. Limanowski, Powstanie narodowe 13
32. M. Wysłouchowa. O Konstytucji 3 maja
33. Dr. Finkel O Konstytucji 3 maja
34 Snopek dla dzieci książka do czytania
35. Dzieje unii Kościelnej na Rusi
36. Folkierski O Konstytucji 3 maja
37. J. Łyskowski. 3 nauki gospodarskie
38. L. Siemieński. Żywot T. Kościuszki
39. X. Wacław, O cudownym obrazie P. Maryi Ostrobramskiej
40. Opowiadania o żelazie i kruszcach.

5 Promyków
15+5 Elementarzy zwykłych.

---

wysłano do Wendeli na [illegible]
w Podczerwonem (Czarnie)
z początkiem lutego 1908 —

2/3 1908 przez wodzenia 43

Wodziłkle Kazimierz Baniecki

1) Na chlebie u dzieci
2) Przygody myśliwca
3) Sprawa o wór
4) O Janie III
5) Mały pracownik [illegible]
6) Pod Grunwaldem
7) Drobnostki wychowawcze
8) Zwierzęta ginące i zaginione
9) O św. Wojciechu
10) Losy poczciwej rodziny
11) Z górskiej wsi
12) Podania historyczne
13) [illegible]
14) Z wyboru poezyi Adama Mickiewicza
15) Jak dawniej było (Gawędy z przeszłości)
16) 4 Książki
17) 5 Elementarzy
18) Skarga Żywoty Świętych 12 tomów.

Razem 39 tomów

T. S. L.

Te książki wydano
19/12 do Landok –
(Jakub Bednarczyk)

31/12 [illegible] wszystk[illegible]
[illegible] z zapytaniem [illegible].

44

1) X. Augustyn Kordecki
2) Tadeusz Kościuszko –
3) Męczennicy za wolność i lud (Wojnar)
4) Wojciech Bartos Głowacki –
5) O Stefanie Czarnieckim
6) O życiu i pismach K. Brodzińskiego
7) O Krzysztofie Kolumbie
8) Brazylia Sosnowski
9) Stany Zjednoczone M. Brzeziński
10) Wędrówka po Europie "
11) Podziemne mieszkania zwierząt
12) Zwierzęta ginące i zaginione. O
13) [illegible]
14) O węglu kamiennym
15) Pomocnicy człowieka
16) Woda w przyrodzie –
17) Z katorgi i więzień. Wspomnienie na [illegible]
18) Powstania narodowe
19) Opowiadania Bartosza o Polsce
20) Obrona Lwowa
21) Hodowla krów
22) Ogień na usługach człowieka
23) O[illegible] i pożytkach z niego
24) Wycieczka po Polsce
22) Ku wiedzy i nauce –
23) Co się dzieje w ulu
O nawożeniu obornikiem
24)
25) Uprawa pszenicy

26/ Adam Mickiewicz [illegible]
27/ X. Ign. Krasicki —
28. Teofil Lenartowicz
29. [illegible]

T. S. L.

Orsza. Piśniarz
~~30.~~ 31. St. Mazur. Gawędy z przeszłości.
32. Zbiorek poezyj A. Mickiewicza
~~10~~ elementarze ruskie 10 sztuk.

wysłane w lutym 1908.

Wysłano 19/12 Bednarskiej [illegible] Zakładowi w Landok –

X. Skarga – 12 tomów

T. O. L.

Skrzyński 4.
Podarunek dla młodzieży
O Gallusie
Antek Socha
Snopek
Szkaplerz [illegible]
Św. Jan Kanty.
Trzy domy
Pieśni Narodowe
Bajki nie bajki
Przygody Tomka
~~O Tytce~~ 6 powiastek – o tych co
poszli szukać wolności
[illegible]
Pod Grunwaldem
Kuba Cebulowski
Brzegula
Elementarze, Katechizm –

Liczba ogólna
T. S. L. = 32 sztuk
J O. L = 28 "
elem. ruskich = 4 "
element. [illegible] = 10 "
Katechizm = 1 "
element. = 2 "

[illegible]

1/ Porucznik weterynarji
2/ Bajki – Nie bajki
3/ Na chlebie u dzieci
4/ Trzy damy
5/ Losy poczciwej rodziny
6/ Jan Sobieski – Tatarów
7/ Szkaplerz wiarusa
8/ [illegible] powrotek
9/ Z górskiej wsi
10/ Dziadowski wychowanek
11/ Antek Socha
12/ Podania historyczne
13/ O emigr. do Brazylii [illegible]
14/ O św. Wojciechu
15/ Przygody Myśliwca
16/ Podarunek dla młodzieży
17/ Snopek
18/ Przygody Tomka
19/ Bolesław Krzywousty
20/ Św. Jan Kanty
21/ Sprawa o wóz
22/ Pod Grunwaldem

Tow. Ośw. Ludowej

23. Pod obcym niebem – Siemiradzki
24. Ostatni Batory
25. Nad modrym Dunajem – Bolesławita
26. Oczyściciel potęgi – Orzeszkowa
27. Na szczytach – Umiński

28. Wycieczki po Wilnie – Syrokomla
29. Na wsi – Leszczyc
30. Dzieje Polski – do jej rozbiorów. K. Kośińsk
31. O komasacyi gruntów – Dobiel
32. O opustach podatku gruntowego – Szeprow
33. Bzykowski i Kmat grobu –
34. O pracy – J. Kraszewski
35. Żydzi. Jaśkiewicz
36. Tom drugi
37. Julian Apostata – Mereżkowski
38. Mirowy pieniądz K. Swetlow
39. Pat. Pani Grogowska –
40. Orszak Pielgrzyma
41. Siostra Joanna – M. Serao
42. Karetka – Kuth. Rudelke
43. [illegible] ~~narodowe~~
45 ~~O Ojczyźnie 40 letnim K. August Sch~~ Pieśni
46 Żywot Tadeusza Kościuszki. Dr
(O Cmentarzach starych)

46

Harkabuz ~~22~~/12 –

Zamówiono koło [illegible] 1904
Ksiądz Pawełka Jan
Szelling

1/ Promyk 5
2/ 6 Powiastek [illegible]
3/ [illegible] wianka
4/ Żony poczciwej rodziny
5/ [illegible] –
6/ [illegible]
7/ Antek Lecha
8/ [illegible] wychowaniec
9/ O św. Wojciechu
10/ Brazylia – kry.
11/ Z gawędek [illegible] – [illegible]
12/ Podania [illegible]
13/ Przygody myśliwca
14/ Laszek
15 Przygody Tomka
16/ Pod Grunwaldem
Bajki – nie bajki
17/
18/ Trzy dumy
19/ Sprawa o woź
Św. Jan Kanty
20/ Bolesław Krzywousty
21/
22/ Na chlebie u dzieci
Podarunek dla młodzieży —
23/ [illegible] —
24 — Żywoty św. Skargi – 12 tomów
25 – [illegible] większy —
26/

Tow. O. S.

L. Pycel

1. X? Kompensacyi gruntów rolnych przy komasacyi

Szczepański 2 kr

2. O [illegible] podatku gruntowego z [illegible]

3. [illegible] elementarnych T ~~trzy~~ książki

Dr H. [illegible]

[illegible] jego [illegible]

pod [illegible] 2 książki

4. [illegible]

[illegible]

5. [illegible]

[illegible] po Litwie

6. [illegible]

O wszystkich

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 2 kr

[illegible]

[illegible] 2 kr

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 2 kr

Lorencowicz 1 2

Bednarczyk 1 [illegible]

L.

Lor.

Lor.

L.

Lor.

L.

Czajkowska

21. Nasze [illegible] Jacin[illegible]

Na[illegible] [illegible]

Kwintet [illegible]

[illegible]

24. Stowiany [illegible] [illegible]

Żyda [illegible]

26 Skarp[illegible] z [illegible]

27 Z [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] z [illegible] [illegible]

Fol. 287 c   Kraków, dnia 19/III 1909

Administracya „Prawdy“ w Krakowie.

Rachunek dla Wiel. pana

Dr Jana Bednarskiego

w Nowym Targu

poczta

Płatny i zaskarżalny w Krakowie.

Dnia	ilość egz.	Na żądanie z dnia 190	egz. po	kor.	hal.	kor.	hal.
11/7 08	1	prenumerata dla H. Sluty		4	–		
	1	„ dla Andrzeja Dermy		6	–		
	1	„ „ Wojciecha Maślanki		4	50		
	1	„ „ Józefa Możdżenia		4	50		
	1	„ dla W. Kapuściaka		4	50	23	50
		Do wyrównania		–		23	50

14/5 1909 zapł. czekiem

Z poważaniem

ADMINISTRACYA PRAWDY
W KRAKOWIE.

do przeniesienia

Dnia	ilość egz.		egz. po	kor.	hal.	kor.	hal.
		z przeniesienia					

Fol. 721/K i 361/M. KRAKÓW, dnia 16. marca 1910

Administracya „Prawdy“ w Krakowie

Konto czekowe Nr. 71·538
Telefonu Nr. 2008/VI

RACHUNEK

Przewielebny / Wielm. Pan D'r Jan Bednarski

w Nowym Targu.

poczta —/—

Płatny i zaskarżalny w Krakowie.

Dnia	ilość egz.	Na żądanie z dnia —/— 19	egz. po	Kor.	hal.	Kor.	hal.
		prenumerata Prawdy					
		wysyłanej pod adresem:					
		Kapuściaka Wandalina		8	—		
		i Mozołzenia Józefa		8	—		
		Węgry					
		do łaskawego wyrównania: Kor				16	—

Z pełnym szacunkiem

ADMINISTRACYA PRAWDY
w KRAKOWIE

14/7 lipiec 1911

Książki do Jabłonki

1/ Kalendarz Ojczyzny za r. 1910
2/ " " 1909
3/ Mała Historya biblijna
4/ Katechizm dla szkół ludowych x. Morawski
5/ Stronyka. Obrazowa nauka czytania
6/ Elementarz I cz.
7/ C. Pieniężek Opowiadania z dziejów kraju ojczystego
8/ Druga książka do czytania
9/ Manna – ks. do modlenia
10/ O Konstytucyi 3go maja
11/ Powstanie listopadowe
12/ Prof. Mikkor. Czarnota Grunwald
13/ Edward Nałęcz z Bliska i z daleka
14/ Lourdes – Krzepecki
15./ Z życia Królowej Jadwigi H. Orara
16/ Legendy Rudnicka
17/ Karina jezi Historya o pra-pra-dziadku
18/ Pod Niedzinem – Eust. Świętochowskiego
19/ Mędrala – Walek Gąsior
20/ Palec Boży czyli zemsta Boża
21/ Cygańskie dziecko – z powieści J. I. Kraszewskiego
22/ Z ziemi łez i krwi – Kopczyński
23/ 10x H. Sładzyca
24/ Wojciech Bartos Głowacki
25/ Kolmarzy Zebrzydowska

26/ Żywot św. Wojciecha
27/ Lektorka dla młodzieży III cz.
28/ Na Krzyżu -
29/ Ziarnki
30/ Pod Krzyżem, pod Górą Kalwaryą -
31/ Kraków - Doroczny Zjazd Tercyarzy
32/ Sprawozdanie z działalności T.S.I. za r. 1909
33 Nauki Katechizmowe X. Vianneya
34. Czytania Świąteczne Ks. K. Antoniewicza
35. Spowiedź jaką być powinna
36. O Najświętszym Sakramencie i Komunii św.
37 O Poznawaniu Najsłodszego o Serca Jezusowego
X. Jachowskiego
38 Przykazania Kościelne X. W. Myszelski
39. Czy ludzie będą mieli kiedy raj na ziemi
40/ Róża duchowna (4 Szt.)
41/ Dobry ministrant
42/ O Przekleństwie
43. O X. W. Kadłubku - X. Bandurski
44/ Żywcem zamurowana
45. Książka do Modlenia
46. Przewodnik Apostolstwa modlitwy
47. Jasny i ciemny - Jedlicz
48. Sienkiewicz Krzyżacy
49. " tom XLII, 18 kg, tom 17 kg

50. Niewola jen. Józefa Kopcia
51. Obrazki kościuszkowskie
52. [illegible] do wieśniaków i mieszczan - [illegible]
53. Beaudoin de Courtenay
Jeden z olbrzymów moralnych
54. Pamiętnik Tow. Tatrzańskiego 1907
55. [illegible] Zygmunt [illegible]
56. Z dawniejszej doby
57. Krasicki Myszeis.
58. Głos Bartosza z pod Racławic
59. Pamiętn. Tow. Tatrz. za rok 1908
60. Kalend. Przyjac. Lud. na 1910
61. O Tad. Kościuszce i [illegible]
62. [illegible]
63. Strzecha za r. 1906
64. Opowiadania Bartosza Grzymały
65. [illegible] [illegible] Bronisł. [illegible])
66. Na Krakowskim [illegible] St. [illegible])
67. Trzy domy – [illegible]
66. Wspomnienia o Kornelu Ujejskim
67. O królowej Jadwidze
66. Tadeusz Kościuszko [illegible]
67. Pogadanki o przyrodzie - [illegible]
68 O pracy – Kraszewski

69. Szlakiem czarnańki – W. Druskiewicz
70. Tygodnik Ilustrowany
71. Nowości Ilustrowane
72. Zarzycka Bednarski – Sprawozdanie – Praca z wieści – 2 paczki (Koło 100)

73. Druskic: O Powiecie nowotarskim
74. Tetmayer Na Skalnem Podhalu
75. ~~Ks~~ O Żółkiewskim Skortowski H.
76. T. Rutra: Polacy na Węgrzech –

Madarasz Sándor
Podvilk
via: Chabowka

---

probosž
Kubaszek Wiktor
Bukovina-Podszkle
o. p. Podvilk
via: Chab—

Sztercula Jenő
aptekarz
Jablonka (: Árva com)
via: Chabówka

Vrchovina Miklós
notár
Alsólipnica (: Árva com:)
via: Chabówka

Bukovinszky Szerafin
organista
Podvilk
via Chabówka

PostanweisungNr. — Przekaz pocztowy Nr. } 1287
Переказ почтовий ч.

an
do
до } Redakcya Wiena
in
w
в } Biała

Anmerkung
Uwaga
Замітка }

Beamter
Urzędnik
Урядник } B

Betrag — Kwota — Квота

K K	h r
20	

NEUMARKT in GALIZIEN 17 VII 11 XI- C

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене надана.

Gegenstand:
Przedmiot:
Предмет: } Nr. Ч. } 777

an
do
до } Józef Śląd
in
w
в } Wien

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посліплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r
						35	

NEUMARKT in GALIZIEN 18/7/11 NOWYTARG

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене надана.

Gegenstand:
Przedmiot:
Предмет: } Nr. Ч. } 741

an
do
до } Dr. J. Danek
in
w
в } Budapest

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посліплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r
						35	

NEUMARKT in GALIZIEN 19/7/11 NOWYTARG

---

ufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене надана.

nstand:
edmiot:
едмет: } Nr. Ч. } 80

do
до } Dr. Hankiewicz
in
w
в } Lwów

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посліплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r
						50	

NEUMARKT in GALIZIEN 18/7/11 NOWYTARG

CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH PRZY ZARZĄDZIE GŁÓWNYM T. S. L.

Okręg T. S. L.
N. Targ/

L. wykazu 92a

Data wysłania 11 / 8 r. 1911

Do WPana Dra Jana Bednarskiego

w Nowym Targu

W wykonaniu zamówienia z dnia 8. VII (L. 2154)
wysyłamy niniejszem dla ~~czytelni w~~ Polaków w Orawie
następujące dzieła według poniższego wykazu:

Liczba porządkowa	Liczba katalogowa dzieła	Ilość egzemplarzy dzieła	Tytuł dzieła	Ilość tomów	Cena netto książki K	Cena netto książki h.	Cena netto oprawy K	Cena netto oprawy h.
1	1498	1	Dni krwi i chwały	1	1	02	—	30
2		1	Jak Piastowie budowali	1	2	21	—	—
3	1523	1	Jak Polska za Jagiellon.	1	2	21	—	—
4	130	1	Generał Dąbrowski	1	—	17	—	16
5	1542	1	Kazimierz Wielki	1	—	51	—	16
6	218	1	Kościuszko Tadeusz	1	1	70	—	50
7	818	1	Krzyżacy	1	3	40	—	—
8	1669	1	Ludzie olbrzymy	1	2	04	—	30
9		1	Malowniczy opis Polski	1	3	83	—	—
10		1	Matka	1	—	68	—	20
11		1	Na skalnem Podhalu II	1	2	21	—	30
12		1	—〃— IV	1	2	21	—	30
13	1515	1	—〃— V.	1	1	70	—	30
14		1	Pan Tadeusz	1	—	57	—	—
15		1	Pisma poetyczne Mick.	1	—	57	—	—
16	325	1	Porzbiórowe Dzieje Polski	1	3	83	—	30
17	686	1	Trylogia	6	6	80	—	—
18	1422	1	Wojna z r. 1809	1	—	85	—	20
19	132	1	Za wolność i lud	1	—	60	—	16
20	1421	1	Z r. 1835	1	—	57	—	20
21		1	Czas życia Króski	1	—	20	—	16
22		1	Król chłopów	4	2	72	1	20
23		1	O powstaniu listopad.	1	—	34	—	16
24		1	Powstanie narod. w 1863	1	—	34	—	16
25		1	Stara baśń	3	2	04	—	20
26		1	Za świętą wiarę	1	—	17	—	14
27	131	1	Żywoty Polaków	1	—	43	—	17
		27	dzieł w tomach	37	43	74	6	27
					6	27		

Wartość K 50.01

50'01

Stosownie do uchwały
Wydz. Wyk. z d. 28/7 911 darmo

Kolejny

CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH PRZY ZARZĄDZIE GŁÓWNYM T. S. L.

L. wykazu 93a

Data wysłania 11 8 r. 911

Do Okręgu T.S.L.

w Nowym Targu

W wykonaniu zamówienia z dnia .... do (L. 21/54)

wysyłamy niniejszem dla czytelni w ....

następujące dzieła według poniższego wykazu:

Liczba porządkowa	Liczba katalogowa dzieła	Ilość egzemplarzy dzieła	Tytuł dzieła	Ilość tomów	Cena netto książki K	Cena netto książki h.	Cena netto oprawy K	Cena netto oprawy h.
1		10	Dla serca i głowy I–V po 60 h	50	30	—	—	—
2		10	Kalendarz T.S.L. 1911	10	17	00	—	—
		20	dzieł w tomach	60	47	—		
			wartości K 47.— darmo dla Polaków na Orawie stosownie do uchwały z d. 29/7 911					
			Kolejcz.					

S. Brustiner
spediteur Trstena

Dla E. Sternika
apt.
Jablonka

ZARZĄD GŁÓWNY
TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ
KRAKÓW — FLORYAŃSKA 15.

RACHUNEK CZEKOWY W POCZTOWEJ KASIE
OSZCZĘDNOŚCI L. 38149.

TELEFONU Nr. 578.

DZIAŁ: CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK

L. 420

KRAKÓW, DNIA 18 lipca 1911.

Zarząd Koła T. S. L.

w Nowym Targu.

RACHUNEK

STOSOWNIE DO ZAMÓWIENIA Z DNIA .... L. .... WYSYŁAMY RÓWNOCZEŚNIE POCZTĄ / KOLEJĄ POD ZNAKIEM T. S. L. WEDŁUG ZAŁĄCZONEGO WYKAZU L. 125,

ILOŚĆ		PRZEDMIOT	DO ZAPŁATY NETTO	
DZIEŁ	TOMÓW		KORON	h
76	76	KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH	33	80
		OPRAWA	13	24
		OPAKOWANIE i fracht		30
		KOSZTA PRZESYŁKI	1	20
		RAZEM płatne 5 sierpnia 1911.	48	54
		REKLAMACYE UWZGLĘDNIA SIĘ TYLKO DO 8 DNI.	Z. B. i 0.	

PŁATNY I ZASKARŻALNY W KRAKOWIE.

UWAGA: BUCHALTERYA ZARZĄDU GŁÓWNEGO T. S. L. W KRAKOWIE

Dr. Stępow

WYKAZ

CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH PRZY ZARZĄDZIE GŁÓWNYM T. S. L.

L. wykazu 125

Data wysłania / r.

Do Koła T. S. L.

w Nowym Targu

W wykonaniu zamówienia z dnia (L.)

wysyłamy niniejszem dla czytelni w

następujące dzieła według poniższego wykazu:

Liczba porządkowa	Liczba katalogowa dzieła	Ilość egzemplarzy dzieła	Tytuł dzieła	Ilość tomów	Cena netto książki K	Cena netto książki h.	Cena netto oprawy K	Cena netto oprawy h.
1	182	1	Bóg się rodzi	1	1	10		28
2		1	Fabiola	1	1	70		30
3	433	1	Bracia mleczni	1		36		16
4	918	1	Pod Zbarażem	1		27		18
5	106	1	Pod godłem krzyża	1		36		20
6		1	Pod Grunwaldem	1		24		—
7	919	1	Rycerz błękitny	1		21		16
8	103	1	Jan Plurek	1		41		16
9	109	1	Pod lecora	1		27		16
10	880	1	Obrona Częstochowy	1		43		26
11	932	1	Dzielny żołnierz	1		43		20
12	101	1	Zwycięzca z pod Wiednia	1		28		17
13	37	1	Opowiadanie Kuby	1		44		20
14	655	1	Dopust boży	1		34		20
15		1	Bolesław Chrobry	1		14		14
16	107	1	Ludzie z pod słomianej	1		34		15
17	1319	1	Pod Raszynem	1		22		16
18		1	Z dni krwi i chwały	1	1	02		30
19		1	O Franusiu i jego matuli			57		18
20	8	1	Maciek w powstaniu	1		25		16
21	900	1	Dola	1		17		16
22	112	1	Dzielny gospodarz	1		34		20
23		1	Żółw i makolągwa	1		14		16
24		1	Z ziemi łez i krwi	1		17		16
25		1	Za chlebem	1		43		18
26	369	1	Na łona cym okręcie	1		43		20
27	124	1	Od wsi do wsi	1		31		16
18	632	1	Nasi przyjaciele	1		68		18
29	193	1	Wranula	1		24		16
30	640	1	Banasiowa	1		13		16

57

CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH PRZY ZARZĄDZIE GŁÓWNYM T. S. L.

L. wykazu 125

Data wysłania ..../.......... r. ....

Do Koła T. S. L.
w Nowym Targu

W wykonaniu zamówienia z dnia .... (L. ....)
wysyłamy niniejszem dla czytelni w ....
następujące dzieła według poniższego wykazu:

Liczba porządkowa	Liczba katalogowa dzieła	Ilość egzemplarzy dzieła	Tytuł dzieła	Ilość tomów	Cena netto książki K	Cena netto książki h.	Cena netto oprawy K	Cena netto oprawy h.
31	457	1	Matka	1		68		20
32	457	1	Z sierocej doli	1		28		16
33	116	1	Romankowa	1		34		18
34	205	1	Antek	1		17		16
35	1171	1	Biała sukmana	1		68		20
36		1	Wspomnienia [illegible]	1		26		16
37	1390	1	Od Trzeciego króla	1		34		16
38	1176	1	Cud na Kirkucie	1		20		16
39		1	Bracia Mowglego	1		19		16
40	118	1	Przygody Robinsona	1		28		16
41		1	[illegible]	1		36		16
42	1320	1	Konstytucya 3 Maja	1		22		16
43	206	1	Tomek Baran	1		27		16
44		1	Przymierze Tomcia	1		74		20
45	459	1	Panna Hania	1		22		18
46		1	Ballady i romanse	1		21		14
47	127	1	Śpiewy historyczne	1		85		40
48	129	1	Wiesław	1		21		14
49	600	1	Pieśń o domu naszym	1		21		14
50	1112	1	Urodzony Jan Dęboróg	1		21		14
51	222	1	[illegible]	1		27		18
52	1192	1	[illegible]	1		14		16
53	1543	1	O Mieczysławie Romanowskim	1		26		14
54	1190	1	Powstanie narodowe	1		85		24
55	1542	1	Kazimierz Wielki	1		57		18
56		1	Żywot Stan. Staszica	1		17		14
57		1	Rządy niemieckie w Galicyi	1		34		18
58		1	Szymon Konarski	1		34		14
59		1	Zygmunt Sierakowski	1		51		17
60	132	1	Za wolność i lud	1		60		20

CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH PRZY ZARZĄDZIE GŁÓWNYM T. S. L.

L. wykazu 125

Data wysłania 18/VII r. 911

Do Koła T. S. L.
w Nowym Targu

W wykonaniu zamówienia z dnia .... (L. ....)
wysyłamy niniejszem dla czytelni w ....
następujące dzieła według poniższego wykazu:

Liczba porządkowa	Liczba katalogowa dzieła	Ilość egzemplarzy dzieła	Tytuł dzieła	Ilość tomów	Cena netto książki K	Cena netto książki h.	Cena netto oprawy K	Cena netto oprawy h.
61	101	1	Turcy	1		22		16
62	163	1	Z dalekiej północy	1		58		20
63		1	Szwajcarya	1		46		18
64	542	1	Nansen	1		19		16
65		1	Ciało człowieka	1		58		22
66		1	Jak ratować życie ludzkie	1		43		15
67	105	1	Co jeść i pić	1		25		20
68	84	1	[illegible] o ustawie krajow.			17		16
69	1323	1	Spółki rolnicze i handl.	1		77		18
70	168	1	Królowa niebios	1	1	02		20
71	916	1	Ksiądz Wyrzykowski	1		20		16
72	257	1	Wspomnienie z pielgrzymki	1		36		17
73		1	Snopek	1		94		25
74	1172	1	Zwyczaje i pieśni	1		24		16
75		1	Jak [illegible] budowali	1	2	21		—
76	137	1	Wieczory pod lipą	1	1	91		—

Razem 76 dzieł w 76 tom.
w cenie (33·80 + 13·24) 47 K. 04 hal.

Nadane 5/VIII. 911

Brakujące książki zastąpiliśmy z uzupełnieniem tego samego działu bądź też książkami które nie są objęte katalogiem. —

ZARZĄD GŁÓWNY
TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ
KRAKÓW – FLORYAŃSKA 15.
RACHUNEK CZEKOWY W POCZTOWEJ KASIE
OSZCZĘDNOŚCI L. 38149.
TELEFONU Nr. 578.

DZIAŁ: CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK

L. 438

KRAKÓW, DNIA 12 sierpnia 1914

Zarząd Związku Okręgowego T. Sz. L.
na ręce Wnego pana Dr Jana Bednarskiego
w Nowym Targu

RACHUNEK

STOSOWNIE DO ZAMÓWIENIA Z DNIA .... L. .... WYSYŁAMY RÓWNOCZEŚNIE POCZTĄ / KOLEJĄ POD ZNAKIEM T. S. L. WEDŁUG ZAŁĄCZONEGO WYKAZU L. 93a

ILOŚĆ		PRZEDMIOT	DO ZAPŁATY NETTO	
DZIEŁ	TOMÓW		KORON	h
20	60	KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH	47	–
		~~OPRAWA~~ paka	1	–
		OPAKOWANIE odwózka na kolej		70
		KOSZTA PRZESYŁKI	1	35
		RAZEM	50	05
		REKLAMACYE UWZGLĘDNIA SIĘ TYLKO DO 8 DNI.	Z. B. i O.	

PŁATNY I ZASKARŻALNY W KRAKOWIE.

UWAGA: Gratis dla Polaków z Orawy

BUCHALTERYA ZARZĄDU GŁÓWNEGO T. S. L.
W KRAKOWIE.

WYKAZ

Książki ofiarowane przez Drową Gardecką 10/II 1911

1) Sienkiewicz : Z puszczy amerykańskiej
2) Rudyard Kipling : Bracia Mowgliego
3) Czytanka dla dziewczęcej (2)
4) O Szewczyku ze Lwowa · J. Grajnerta
5) Henryk Pestalozzi : M. Okoniewiczowna
6) Spółki Rolnicze i Handlowe
7) Nasi wrogowie i przyjaciele wśród ptaków
8) Nauka rachunków dla samouków – Korański
9) Zwyczaje i Pieśni doroczne – Z. Gloger
10) O Stanisławie Wyspiańskim : Skoczylas
11) "Z 1835 Roku. M. Konopnicka
12) Wspomnienia z Cytadeli Karpina Wojnaro
13) Turcy ich obyczaje i religia M. Brzeziwall
14) Pod Grunwaldem – Teresa Jadżi
15) Sławianie Południowi –
16) Fabiola
17) Z teatrzyków dziecięcych Julian Zyhardt
18) Zabawy dziewczęce : Irena Gerstko
19) O życiu Szarmiana – Brodzińskiego – p. A. Ch.
20) Sierotka : Jan Świętek
21) Sen Józia
22) Miłość Macierzyńska – M. Cz. Stefanowska
23) Bracia Mleczni – Marya Łopuszańska –

24/ Mali Bohaterowie T. Amicis

25/ Ewangelia [illegible] – ich życie i obyczaje

26/ Historya prawdziwa o Grzegorzu z Lond. M. G. D

27/ Pod Krzyżem – pod górą Kalwaryi

28/ Matka.

---

29 Król Gór.

30/ Matki Katechumenów

31/ Fabiola

32/ Z różnych sfer –

27/ O Najświętszym Sakramencie Rzym

33/ Dobry ministrant

34/ O święconym Kadzidełku – Kandrawa. (3)

35 Pielgrzymka do Ziemi Świętej.

36. W Niewoli

37 1863 - 1903 4 obrazy narodowe z powstania styczn.

38/ Katechizm (2)

39 J. I. Kraszewski

40 [illegible]

42/ 2 kowarki do nabożeństwa

43/ x. Bilczewski – Wspomnienia apostolskiej

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене надання.

80

Gegenstand: / Przedmiot: / Предмет: .... Nr. / Ч. 17

an / do / до [illegible]

in / w / в Jablonka

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посліплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r
—		6		—		30	

62

NEUMARKT GALIZIEN
13 XI [illegible]

K. k. Staatsbahndirektion Lemberg.
C. k. Dyrekcya kolei państw. we Lwowie.
Ц. к. Дирекция зелїзниць держ. у Львові.

Verband-Verkehr.
Ruch związkowy. — Рух звязковий.

Fracht-Aufnahmeschein Nr. 24
Poświadczenie nadawcze na przesyłkę towarową — Посьвідчене принятя посилки звичайної

von / z — з: NOWY TARG   nach / do — до: Trsztena   der / kolei — зелїзн. A.V.V.   Bahn X

über / przez — через: Suchahora

ausgefertigt am / Wystawiono dnia — виставлене дня: 1/VII 09   zu Frachtbrief Nr. / do listu przewozowego Nr. — до листу набірного Ч: 499

Empfänger / Odbiorca — Адресат: Ing. Klevanka   in Station / w stacyi — в стациї / Wohnung: — pomieszkanie: — помешкане: Trsztena

Absender / Nadawca — Надавець: Dr. Bednarski   in Station / w stacyi — в стациї: NOWY TARG

Weg- oder Abfertigungs-Vorschrift des Absenders:
Przepis nadawcy co do drogi i sposobu odprawienia:
По відч. надавцї що-до напряму перевозу і примінити ся маючих тариф:

Der verwendeten Wagen użyt. wozów ужит. возів	Nr. Ч.	Eigentumsbahn Własność kolei Власність желїзницї	Ladegewicht in kg bezw. Ladefläche in m² Wytrzym. cięż. w kg. Pow. do ład. m² Вага наб. в кг. Поверх. до лад. м²

Zeichen und Nr. Znak i numer Знак і ч.	Anzahl Ilość Скільк.	Art der Verpackung Rodzaj opakowania Рід опаковання	Inhalt Zawartość — Зміст	Wirkl. Gew. in kg Rzeczyw. waga w kg. Дійсна вага в кг	Klasse Klasa Кляса	Tarifsatz in Hel. cena taryf. w h. Тариф. цін. един. в сот.	Kilogr. (aufger.) Klg. (zaokrągl.) Кілогр. (заокругл.)	K K	h c
BB 1/75	1	Kiste	Bücher	42	1	46 45	50		

Frankiert Opłacono Оплачено K K	h c			K—K	h—c
		Nachnahme Zaliczka Послїплата	Barvorschuss płatna z góry .... / побрана з гори		
			nach Eingang płatna po wejściu .... / по одержаню посилки		
50		Fracht inkl. Manipulations-Gebühr Należytość przewozowa włącznie z należ. manipul. Перевозове включно з належит. маніп.		franco	
10		Frachtzuschlag für die Deklaration des Interesses an der Lieferung Dodatek za deklaracyę dostawy — Додаток до перевоз. за обезпеч. речинця достави			
25		Nebengebühren d. Versandbahn Należytości uboczne kolei wysyłającej Належитости побічні желїзниці висилаючої	Aufnahmsbescheinigungs- und Aufnahmsstempel-Gebühr ..... Należyt. za pośw. przyjęcia i za stempel — Належит. за посьв. прин. і стемп. (K—K: 10)		
			Nachnahme-Provision ..... Prowizya od zaliczki — Провізия від Послїплати		
			Ablegegebühr ..... Należytość za ważenie — Належитість за важене (K—K: 5)		
2			Wägegeld ..... Należytość za złożenie — Належитість за зложене Ingeb		
87		Summe der Gebühren .... Suma należytości — Сума належитостий			
		Totale der Nachnahmen und überwiesenen Gebühren .... Ogólna Suma zaliczek i przekazanych należytości Зіставлене послїплат і належитостий переказ.			

Deklariertes Interesse an der Lieferung / Deklarowane zabezpieczenie rychłej dostawy / За обезпечене достави: K K 18

Abgelegt und Verladen am / Złożona i załadowana dnia / Зложено і заладовано дня: durch die / przez / через:

Nachnahme-Begleitschein Nr. / List zaliczkowy Nr. — Квит на послїплату Ч.
Frankatur-Rechnung Nr. / Nota opłaty Nr. — Рахунок оплати Ч.
Zolldokumente Nr. / Dokumenta cłowe Nr. — Грамоти цлові Ч.
Sonstige Beilagen / Inne załączniki — Прочі залучники

4/VII   6654

Übernahms-Stempel: — Pieczęć przyjęcia: — Стампіля принятя:

Franko 87
~~[illegible]~~ 40
Frachtzuschl. 24
K. 151

Der abfertigende Beamte: / Urzędnik wysyłający: — Урядник експед.:

Notiz. Ueber Nachnahmen nach Eingang erhält der Absender der Sendung nebst diesem Scheine einen besonderen Legitimations-Schein behufs seinerzeitiger Behebung der Nachnahme.

Uwaga. Na zaliczki płatne po wejściu otrzymuje nadawca przesyłki oprócz tego poświadczenia także osobne poświadczenie legitymacyjne w celu podjęcia w swoim czasie zaliczki.

Замітка. На послїплату дістане надавець посилки, крім сего посьвідченя, еще осібний квіт, до піднятя в своїм часї послїплати.

C. D. Form. Nr. 164 a   X Hanfpapier. Auflage 1903. (Deutsch-poln.-ruth.)

Zur Nachricht.

Der Absender allein hat das Recht, die Verfügung zu treffen, daß das Gut auf der Versandstation zurückgegeben, unterwegs angehalten oder an einen anderen als den im Frachtbriefe bezeichneten Empfänger am Bestimmungsorte oder auf einer Zwischenstation oder auf einer über die Bestimmungsstation hinaus oder seitwärts gelegenen Station abgeliefert werde. Anweisungen des Absenders wegen nachträglicher Auflage, Erhöbung, Minderung oder Zurückziehung von Nachnahmen nach Eingang, sowie wegen nachträglicher Frankierung werden, und zwar ohne Verantwortung für ihre Durchführung, zugelassen. Nachträgliche Verfügungen oder Anweisungen anderen als des angegebenen Inhaltes sind unzulässig.

Das Verfügungsrecht steht im Falle der Ausstellung eines Frachtbrief-Duplikates oder eines Aufnahmescheines dem Absender nur dann zu, wenn er das Duplikat oder den Aufnahmeschein der Versandstation vorweist.

Diese Verfügungen müssen mittelst schriftlicher und vom Absender unterzeichneter Erklärung auf einem bei der Versandstation käuflich erhältlichen Formulare getroffen werden. Die Erklärung ist im Falle der Ausstellung eines Frachtbrief-Duplikates oder eines Aufnahmescheines auf der betreffenden Urkunde zu wiederholen.

Verfügungen des Absenders, welche nicht durch Vermittelung der Versandstation getroffen werden, bleiben unbeachtet. Nur bei aus Wagenladungen bestehenden Sendungen werden in gewissen, im Tarife bezeichneten Fällen unter den ebendort festgesetzten Bedingungen auch durch die Bestimmungsstation Verfügungen angenommen.

Wenn die Ausstellung eines Frachtbrief-Duplikates oder Aufnahmescheines nicht erfolgte, hat sich der Absender anderweitig entsprechend zu legitimieren.

Bahnlagernd gestellte Güter werden dem Adressaten nicht avisiert und nur gegen gehörige Legitimation ausgefolgt. Als Legitimation dient vorzugsweise der Aufnahmeschein, bzw. das Frachtbrief-Duplikat, welche Beweisstücke von der Bestimmungsstation eingezogen werden.

Do wiadomości.

Prawo zarządzenia, żeby towar został zwrócony na stacyę nadawczą, żeby go w drodze zatrzymano, lub żeby go wydano bądź w miejscu przeznaczenia bądź w stacyi pośredniej, nie temu odbiorcy które w liście przewozowym jest wymieniony lecz innej osobie, służy tylko temu kto towar wysłał. Zlecenia nadawcy, o dodatkowe obciązenie przesyłki zaliczką, zwiększenie, zmniejszenie albo zniesienie zaliczki po wejściu, jakoteż o puźniejsze opłacenie należytości przewozowych z góry, są dopuszczaine jednak bez odpowiedzialności za przeprowadzenie takowych. Dodatkowy zlecenia albo przekazania innej aniżeli treści wyżej wymienionej są niedopuszczalne.

Prawo rozporządzenia towarem przysługuje jednak nadawcy w razie wystawienia duplikatu listu przewozowego lub poświadczenia odbioru tylko wtenczas jeżeli tenże okaże duplikat listu przewozowego lub poświadczenie odbioru stacyi nadawczej.

Te zlecenia powinny być dane w formie deklaracyi podpisanej przez nadawcę wystawionej na formularzu który można nabyć w każdej stacyi. Deklaracye należy powtórzyć na duplikacie listu przewozowego lub poświadczeniu przyjęcia, jeżeli taki dokument był wydany.

Zleceń posyłającego danych nie za pośrednictwem stacyi nadawczej nie uwzględnia się. Tylko przy przesyłkach całowagonowych w pewnych taryfą oznaczonych, wypadkach i pod w tychże oznaczonymi warunkami mogą być takie zlecenia także przez stacyę odbiorczą przyjmowane.

Jeżeli duplikatu listu przewozowego względnie poświadczenia odbioru nie wydano, ma się nadawca w inny sposób wylegitymować.

O nadejściu towarów przeznaczonych do zostawienia na kolei nie zawiadamia się odbiorcy i wydaje się takowe tylko po należytem wylegitymowaniu się. Jako legitymacya służy przedewszystkiem poświadczenie przyjęcia względnie duplikat listu przewozowego. Te dokumenta zatrzymuje stacya przeznaczenia.

Повідомленє.

Тілько сам надавець має право зарядити, щоби єму посилку в стациї надания звернено, в дорозї здержано, або в місци призначеня або в якій стациї посередний, або в стациї лежачій поза місцем призначеня або на боцї видано иньшому адресатови, як той, котрий поданий в листї перевозовім. Припорученя надавця що-до додаткового обтяженя посилки послїплатею, єї підвисшеня, знижения або знесеня, як і що-до пізнїйшої оплати з гори перевозового суть допущальні без відвічальности однак за їх переведенє. Додаткові припорученя або зарядженя иньшого содержаня як повисші суть недопущальні.

Надавець може розпоряджати посилкою тілько тодї, наколи він в стациї надания викаже ся посьвідченєм принятя посилки або дуплїкатом листу перевозового.

Такі зарядженя мусять бути дані писемно на призначенім на се формуляри, котрий купує ся в стациї надания і мусять бути через надавцю підписані. Наколи видано дуплїкат листу перевозового або посьвідченє принята, треба згаданє зарядженє повторити на дотичній грамотї.

Заряджень посилаючого даних не через стацию надавчу не увзглядняє ся. Тілько при посилках цїловозових в случаях наведених в тарифі і під означеними там вимінками може такі зарядженя приймати також стациа відбору.

Зарядженя надавця, дані без посередництва стациї надания, не будуть увзгляднені.

Наколи надавець не одержав анї посьвідченя принятя посилки анї дуплїкату листу перевозового, то мусить він в иньший спосіб своє управненє довести.

О прибутю посилок з заміткою „полишити на складї зелїзничім“ не повідомляє ся адресата а видає ся сї посилки тому, котрий своє управненє до відбору викаже. Яко доказ служить передовсім посьвідченє принятя посилки а зглядно дуплїкат листу перевозового, котрі то грамоти при видачі посилки стягає ся.

64

CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH PRZY ZARZĄDZIE GŁÓWNYM T. S. L.

L. wykazu 232

Data wysłania 19 VII r. 1911

Do Zarządu Koła T. S. L.

w Nowym Targu

W wykonaniu zamówienia z dnia .... (L. ....)
wysyłamy niniejszem dla czytelni w ....
następujące dzieła według poniższego wykazu:

Liczba porządkowa	Liczba katalogowa dzieła	Ilość egzemplarzy dzieła	Tytuł dzieła	Ilość tomów	Cena netto książki K	Cena netto książki h.	Cena netto oprawy K	Cena netto oprawy h.
1	932	1	Dzielny Żołnierz	1	–	43	–	20
2	055	1	Dopust Boży	1	–	34	–	20
3	652	1	Hołd pruski	1	–	46	–	20
4	901	1	Lat temu dziewięc	1	–	14	–	16
5	8	1	Maciek w powstaniu	1	–	25	–	16
6	105	1	O Grunwaldzie	1	–	51	–	18
7	380	1	Obrona Częstochowy	1	–	44	–	18
8	106	1	Pod godłem krzyża	1	–	36	–	20
9	1319	1	Pod Raszynem	1	–	48	–	16
10	1419	1	Mnich	1	–	22	–	16
11	107	1	Ludzie z pod słomianych strzech	1	–	34	–	18
12	101	1	Zwycięzca z pod Wiednia	1	–	27	–	18
13	1408	1	Z dni krwi i chwały	1	1	62	–	18
14	1079	1	Z gleby ojczystej	1	1	00	–	20
15	1121	1	Biała [illegible]	1	–	68	–	20
16	602	1	Brzask	1	1	11	–	30
17	372	1	Dwaj Bracia	1	–	17	–	–
18	566	2	Jak Piastowie zdobywali pols.	2	3	74	–	–
19	957	1	Księgi narodu polsk.	1	–	85	–	26
20	1426	1	Król powietrza	1	2	55	–	30
21	593	1	Król i wójt	1	–	55	–	24
22	702	1	Kunigas	1	–	68	–	30
23	1437	1	Miejmy nadzieję	1	–	20	–	12
24	1117	1	Matka	1	–	68	–	22
25	1437	1	Miejmy nadzieję	1	–	20	–	12
26	188	1	Markus i Aurelian	1	–	34	–	20
27	827	1	Malowniczy Opis Polski	1	7	64	–	–
28	604	1	Od chleba i dzieci	1	–	44	–	20
29	998	1	Niewola Tatarska	1	–	17	–	16
30	185	1	Nad modrym Dunajem	1	1	22	–	20
		31		31	27	28	5	39

65

CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH PRZY ZARZĄDZIE GŁÓWNYM T. S. L.

L. wykazu 232

Data wysłania 19/XII r. 1911

Do

w II.

W wykonaniu zamówienia z dnia .... (L. ....)
wysyłamy niniejszem dla czytelni w ....
następujące dzieła według poniższego wykazu:

Liczba porządkowa	Liczba katalogowa dzieła	Ilość egzemplarzy dzieła	Tytuł dzieła	Ilość tomów	Cena netto książki K	h.	oprawy K	h.
		31		31	27	28	5	39
31	1529	1	[illegible]	1	—	10	—	12
32	438	1	Oko proroka	1	2	55	—	—
33	084	1	Quo vadis	1	1	30	—	36
34	118	1	Przygody Robinsona	1	—	27	—	16
35	906	1	Pisma poetyczne	1	—	25	—	30
36	558	1	Pan Tadeusz	1	—	17	—	30
37	1672	1	〃 〃	1	—	42	—	20
38	582	1	Piotr i [illegible]	1	—	55	—	24
39	185	1	Przygody [illegible] Piotra	1	—	61	—	20
40	225	1	Rok 1863	1	1	70	—	48
41	759	1	Racławice	1	2	21	—	—
42	182	1	Rycerz chrześcijański	1	—	31	—	16
43	104	1	Sierota	1	1	02	—	20
44	270	1	Strzemieńczyk	2	1	30	—	60
45	1100	1	Sawa	1	—	22	—	16
46	431	1	Spłacony dług	1	1	02	—	28
47	1528	1	[illegible]	1	—	20	—	12
48	465	1	Wspomnienie	1	—	17	—	16
49	178	1	[illegible]	1	—	34	—	20
50	137	1	Wieczory pod lipą	2	2	34	—	60
51	201	1	Wybór pism	1	—	60	—	40
52	436	1	Za wolność i ojczyznę	1	1	10	—	—
53	131	1	[illegible]	1	2	40	—	—
54	475	1	Z puszczy Ameryki	1	—	13	—	16
55	[illegible]	1	Z walk tatarskich	1	—	25	—	16
56	1457	1	Z sierocej doli	1	—	27	—	16
57	1530	1	[illegible]	1	—	10	—	12
58	[illegible]	1	Z walk tatarskich	1	—	25	—	16
59	480	1	Z różnych lat	1	—	64	—	50
		60	dzieł w tomach	62	51	66	12	05

wartość K. 63.71

ZARZĄD GŁÓWNY
TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ
KRAKÓW — FLORYAŃSKA 15.

RACHUNEK CZEKOWY W POCZTOWEJ KASIE
OSZCZĘDNOŚCI L. 38149.

TELEFONU Nr. 578.

DZIAŁ: CENTRALNA SKŁADNICA KSIĄŻEK

L. 682

KRAKÓW, DNIA 22/12 1912 r.

Zarząd Szkoły T.S.L.
wręce W.P. Jana T. Dziedzica
w Nowym Targu

RACHUNEK

STOSOWNIE DO ZAMÓWIENIA Z DNIA .... L. .... WYSYŁAMY RÓWNOCZEŚNIE POCZTĄ / KOLEJĄ POD ZNAKIEM T. S. L. WEDŁUG ZAŁĄCZONEGO WYKAZU L. 132

ILOŚĆ		PRZEDMIOT	DO ZAPŁATY NETTO	
DZIEŁ	TOMÓW		KORON	h
60	62	KSIĄŻEK CZYTELNIANYCH	57	66
		OPRAWA	12	05
		OPAKOWANIE		30
		KOSZTA PRZESYŁKI	1	20
		RAZEM płatne 5/1 912 r.	65	21

PŁATNY I ZASKARŻALNY W KRAKOWIE.

REKLAMACYE UWZGLĘDNIA SIĘ TYLKO DO 8 DNI.

Z. B. i O.

BUCHALTERYA ZARZĄDU GŁÓWNEGO T. S. L.
w KRAKOWIE.

UWAGA:

WYKAZ

dla Spiża Książki
wysłano.

Jan T. Dziedzic

67

Direkter Verkehr zwischen den österr., ungar. und bosn.-herz. Bahnen — Bezpośredni ruch między austr.-węg. i bośn.-herc. kolejami.

K. k. Staatsbahn-Direktion Krakau.
C. k. Dyrekcya kolei państwowych Kraków.

Abgabs-Nr.—Nr. oddawczy ______

Verband-Verkehr.—Ruch związkowy.

Fracht-Aufnahmeschein / Poświadczenie nadawcze na przesyłkę towarową } Nr. 29

von / z NOWY TARG nach / do C. Trsztena der KsOd Bahn / kolei **IX**

über / przez

ausgefertigt am / Wystawiono dnia 22/12 911

zu Frachtbrief Nr. / do listu przewozowego Nr. 607

Empfänger / Odbiorca J. Burstiner

in Station / w stacyi Trsztena
Wohnung: — pomieszkanie:

Absender / Nadawca Dr Zedwarski

in Station / w stacyi NOWY TARG

Weg- oder Abfertigungs-Vorschrift des Absenders:
Przepis nadawcy co do drogi i sposobu odprawienia:

Der verwendeten Wagen użyt. wozów	Nr. 130807	Eigentumsbahn Własność kolei [illegible]	Ladegewicht in kg bezw. Ladefläche in m² Wytrzym. cięż. w kg—Pow. do ład. m²

Zeichen u. Nr. Znak i numer	Anzahl Ilość	Art der Verpackung Rodzaj opakowania	Inhalt Zawartość	Wirkliches Gewicht in kg Rzeczywista waga w kig	Klasse Klasa	Tarifsatz in Hellern cena taryfowa w helerach	Kilogr. (aufger.) Klg. (zaokrągl.)	K	h
AK1	1	Kiste	Bücher	108	II	43 39	110		52 40

			K	h		
Frankiert Opłacone	**Nachnahme** Zaliczka	Barvorschuss płatna z góry	—			
K | h		nach Eingang płatna po wejściu	—		uy	
	Fracht inkl. Manipulations-Gebühr Należytość przewozowa włącznie z należ. manipul.			90		
	Frachtzuschlag für die Deklaration des Interesses an der Lieferung Dodatek za deklaracyę dostawy					
	Nebengebühren der Versandbahn / Należytości uboczne kolei wysyłającej: Aufnahmsbescheinigungs- und Aufnahmsstempel-Gebühr / Należytość za pośw. przyjęcia i za stempel ...... (K | h) 20					
	Nachnahme-Provision — Prowizya od zaliczki 05					
	Ablegegebühr — Należytość za złożenie 05					
	Wägegeld — Należyt za ważenie ...... 04 Opreyzyl.			34		
	Summe der Gebühren Suma należytości		1	24		
	Totale der Nachnahmen und überwiesenen Gebühren Ogólna Suma zaliczek i przekazanych należytości		2	04		

Deklariertes Interesse an der Lieferung / Deklarowane zabezpieczenie rychłej dostawy K

Abgelegt u. verladen am / Złożona i załadowana dnia 22/12 durch die / przez Blu

Nachnahme-Begleitschein / List zaliczkowy Nr. Nr.
Frankatur-Rechnung / Nota opłaty Nr. Nr.
Zolldokumente / Dokumenta cłowe Nr. Nr.
Sonstige Beilagen / Inne załączniki 22/12 6556

Übernahms-Stempel: — Pieczęć przyjęcia:

40
24
64

Der abfertigende Beamte: / Urzędnik wysyłający:

Notiz. Ueber Nachnahmen nach Eingang erhält der Absender der Sendung nebst diesem Scheine einen besonderen **Legitimations-Schein** behufs seinerzeitiger Behebung der Nachnahme.

Uwaga. Na zaliczki płatne po wejściu otrzymuje nadawca przesyłki oprócz tego poświadczenia także osobne **poświadczenie legitymacyjne** w celu podjęcia w swoim czasie zaliczki.

C. D. Form. Nr. 164 a 1 IX Hanfpapier. Auflage 1903. (Deutsch-polnisch.)

Zur Nachricht.

Der Absender allein hat das Recht, die Verfügung zu treffen, daß das Gut auf der Versandstation zurückgegeben, unterwegs angehalten oder an einen anderen als den im Frachtbriefe bezeichneten Empfänger am Bestimmungsorte oder auf einer Zwischenstation oder auf einer über die Bestimmungstation hinaus oder seitwärts gelegenen Station abgeliefert werde. Anweisungen des Absenders wegen nachträglicher Auflage, Erhöhung, Minderung oder Zurückziehung von Nachnahmen nach Eingang, sowie wegen nachträglicher Frankierung werden, und zwar ohne Verantwortung für ihre Durchführung, zugelassen. Nachträgliche Verfügungen oder Anweisungen anderen als des angegebenen Inhaltes sind unzulässig

Das Verfügungsrecht steht im Falle der Ausstellung eines Frachtbrief-Duplikates oder eines Aufnahmescheines dem Absender nur dann zu, wenn er das Duplikat oder den Aufnahmeschein der Versandstation vorweist.

Diese Verfügungen müssen mittelst schriftlicher und vom Absender unterzeichneter Erklärung auf einem bei der Versandstation käuflich erhältlichen Formulare getroffen werden. Die Eklärung ist im Falle der Ausstellung eines Frachtbrief-Duplikates oder eines Aufnahmescheines auf der betreffenden Urkunde zu wiederholen.

Verfügungen des Absenders, welche nicht durch Vermittelung der Versandstation getroffen werden, bleiben unbeachtet. Nur bei aus Wagenladungen bestehenden Sendungen werden in gewissen, im Tarife bezeichneten Fällen unter den ebendort festgesetzten Bedingungen auch durch die Bestimmungsstation Verfügungen angenommen.

Wenn die Ausstellung eines Frachtbrief-Duplikates oder Aufnahmescheines nicht erfolgte, hat sich der Absender anderweitig entsprechend zu legitimieren.

Bahnlagernd gestellte Güter werden dem Adressaten nicht avisiert und nur gegen gehörige Legitimation ausgefolgt. Als Legitimation dient vorzugsweise der Aufnahmeschein, bzw. das Frachtbrief-Duplikat, welche Beweisstücke von der Bestimmungsstation eingezogen werden.

Do wiadomości.

Prawo zarządzenia, żeby towar został zwrócony na stacyę nadawczą, żeby go w drodze zatrzymano, lub żeby go wydano bądź w miejscu przeznaczenia bądź w stacyi pośredniej, nie temu odbiorcy które w liście przewozowym jest wymieniony lecz innej osobie, służy tylko temu kto towar wysłał. Zlecenia nadawcy, o dodatkowe obciążenie przesyłki zaliczką, zwiększenie, zmniejszenie albo zniesienie zaliczki po wejściu, jakoteż o puźniejsze opłacenie należytości przewozowych z góry, są dopuszczalne jednak bez odpowiedzialności za przeprowadzenie takowych. Dodatkowy zlecenia albo przekazania innej aniżeli treści wyżej wymienionej są niedopuszczalne.

Prawo rozporządzenia towarem przysługuje jednak nadawcy w razie wystawienia duplikatu listu przewozowego lub poświadczenia odbioru tylko wtenczas jeżeli tenże okaże duplikat listu przewozowego lub poświadczenie odbioru stacyi nadawczej.

Te zlecenia powinny być dane w formie deklaracyi podpisanej przez nadawcę wystawionej na formularzu który można nabyć w każdej stacyi. Deklaracye należy powtórzyć na duplikacie listu przewozowego lub poświadczeniu przyjęcia, jeżeli taki dokument był wydany.

Zleceń posyłającego danych nie za pośrednictwem stacyi nadawczej nie uwzględnia się. Tylko przy przesyłkach całowagonowych w pewnych taryfą oznaczonych, wypadkach i pod w tychże oznaczonymi warunkami mogą być takie zlecenia także przez stacyę odbiorczą przyjmowane.

Jeżeli duplikatu listu przewozowego względnie poświadczenia odbioru nie wydano, ma się nadawca w inny sposób wylegitymować.

O nadejściu towarów przeznaczonych do zostawienia na kolei nie zawiadamia się odbiorcy i wydaje się takowe tylko po należytem wylegitymowaniu się. Jako legitymacya służy przedewszystkiem poświadczenie przyjęcia względnie duplikat listu przewozowego. Te dokumenta zatrzymuje stacya przeznaczenia.

68

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене надaня.

Gegenstand: / Przedmiot: / Предмет: PM Nr. / Ч. 94

an / do / зо / in / у: 7 Bednarczyk – Tokarka

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посчіплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r
		3 kr		—		3 K	

2

NOWY TARG ◦ NEUMARKT IN GAL.

3 VII 17 - 6

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене наданя.

GM

Gegenstand: / Przedmiot: / Предмет: …… Nr. / Ч. 23

an / do / до Antonny

in / w / в Podwilk

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посліплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r
—		3 kg		—		74	

NEUMARKT in GALIZIEN
3.IV.12

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене наданя.

GM

Gegenstand: / Przedmiot: / Предмет: …… Nr. / Ч. 24-5

an / do / до Sterzyk

in / w / в Jablonka

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посліплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r
—		3 kg 3		—		64	

NEUMARKT in
3

Fol. ....   Kraków, dnia 13. VI 1912

Główna Ekspedycya
CZASOPISM
krajowych i zagranicz.

TELEFON 150.

S. A. KRZYŻANOWSKI
W KRAKOWIE
KSIĘGARNIA SORTYMENTOWA,
NAKŁADOWA I KOMISOWA

Największa w kraju
WYPOŻYCZALNIA
NUT

Konto p. k. o. Nr. 46.292.

J Wny Pan Dr Bednarski, Poseł na Sejm
N. Targ

Płatne i zaskarżalne w Krakowie

Nuty i książki przesłane do wyboru, uprasza się zwrócić najpóźniej do dni 10.
Reklamacye uwzględnione będą do dni 8.

Książki niniejsze, ofiaruje Księgarnia bezinteresownie, dla czytelni lud. w Spiżu.

S. A. KRZYŻANOWSKI
w KRAKOWIE
Księgarnia i skład

Główny skład wydawnictw M. Arcta w Warszawie.

Książki

Rok 1912 9/7 [illegible] Jabłonki

1. Nowości illustrowane z r. 1907. II. tomy
2/. Rocznik Kazań ks. Krukowskiego z r. 1890 I.
3. Conan Doyle. Dwie przygody z r. 1907. I.
4/. W Irlandji i we Francji przez miss Kavanagh } III.
5/. Złota igiełka (H. J. Rosny) z r. 1901. I.
Tł. Żmijewska
6. Wiośniane pojenia przez Turgeniew I.
(tł. Mitkowski Al.) 1901.
7/. Otchłani polska przez Szczerawskiego I.
1905
8/. Krótki katechizm ks. Lisowski I.
9. Amerykańskie powieści przez Wojcickiego z r. 1900 I.
10/. Szczęście przez Szymaczka. 1889 I.
11/. Wypisy polskie dla IV kl. I.
12. Polska książka do czytania dla szkół wyd. I.
13/. Druga książka " " dla szkół lud. I.
14/. Zadania liczbowe od 1 do 1000 — I
15/. Historya biblijna dla szkół średnich I
16. Życie i zasługi A. Mickiewicza 1898. I
17. Wiadomości z nauki geografji 1906. I
18. Wnuczka wróżki przez Ponomarjowa. II.
19. Czytania różańcowe dla ludu. ks. Puchalski I
20. Dzieje biblijne starego i nowego zakonu I
21. Książeczka do czytania I
22. Idea i cele sokolstwa polskiego dr Rosiecki I
23. Trzeci maja. 1891.
24. Religia katolicka a postęp ks. Kaczmarczyka I
25. Jak chłopi szwajcarscy walczyli o swe prawa I
26. Narzeczona Lotaryngii Juljana Mary I
27. Ojczyzna i Nowicki: Idee
28. Wiktor Gomulicki: On i ona.
29. List pasterski ks. Andrzeja Szeptyckiego
30. Nasz las i jego mieszkańcy.
31. Pisma Henryka Sienkiewicza tom XXXVII.

32. W zaraniu przez T. T. Jeża
33. Teka 2 numeru
34. Czerwona czapeczka przez Henryka Pontoppidana I
35. Stylistyka dla szkół wyd.
36. Mała historya biblijna.
37 Henryka Sienkiewicza Ogniem i mieczem 4. tomów
38. " " mieszaniny literackie 1.
39. Co nas bogaci. I
40. Gorączka. I
41. Katechizm większy I.
42. Kalendarz encyklop. praktyczny I r. 1911
43. Kalendarz T. S. L. 1909.
44. Mały kalendarz maryański 1909. ~~III~~. I
45. XV. Rocznik serye illustrowane I
46. Gabryel Conroy. Życie w Kalifornii I
47. Giermek Rycerza Czarnego I.
48. Co to jest ochrona dzieci. I
49. Tajemnice Nalewek II. tomy
50. Manuela przez J. Zielińskiego I.
51. Sierota. Jandingteta.
52. Spółwinni. Malota I.
53. Nierdana w Hamburgu I.
54. Bolesławity. Dzieje słynnego miasta 1.
55. Światy niezmierne. Flammariona I.
56. Reineke-lis. Göthego I.
57. Nowele Konopnickiej I.
58. Przygody Cyrana de Bergerac. III
59. Bracia Zemganno I.
60. O [illegible]
61. Wędrówki Childe-Harolda. Byrona.
62. Przekłady z poetów obcych II.
63. Opowiadania.
64. Zamek kaniowski I
65. Śpiewnik sokoli
66. Niespodzianka 1
67 Ks. Kordecki przez Kraszewskiego 1.

68. Dickens: Noc wigilijna. II.
69. Pętkowski: Wódz legionistów
70. Dwa głosy przez Pileckiego I.
71. Conan Doyle: Przygody Holmesa I
72. Kościuszkowskie czasy. Pętkowskiego II.
73. Słowacki: Ks. Marek
74. Zasady i czyny Morzkowskiej I
75. Rycerze
76. Dzieje ojczyste Rawera
77. Opowiadania z dziejów kraju rodz. Pieniążka I
78. Dogmatyka katolicka
79. Nauka wiary katolickiej I
80. Dogmatyka szczegółowa I.
81. " ogólna I
82. Żywoty świętych Skargi I
83. Rozkrzewianie wiary II.
84. Wieczory w domowem zaciszu. I.
85. Błog. Winc. Kadłubek. X. Bandurskiego I.
86. Jaka jest nasza wada narodowa główna I
87. Święta Kalwarya Zebrzydowska I.
88. Historya Kościoła Chrystusowego I
89. Państwo interesu I.
90. Życie artystyczne ludzkości
91. O hetmanie Żółkiewskim I
92. Mendel Gdański Konopnickiej I.
93. Jurek. Trzcińskiej I
94. Nasi pobratymcy słowacy. autorki: I
95. Anczyca Obrazki historyczne I
96. Krótkie wiadomości z nauk przyrodniczych I
97. Kazania na każdy rok z 1834.
98. Dzieje biblijne I
99. Bractwo do uwielbienia Najśw. Sakramentu
100. Nerwowość u dzieci
101. Opinia i tłum
102. Chrześcijaństwo a demokracja
103. Wspomnienia jenerała Kołaczkowskiego
104. Jokai: Powstańcy z pośród pieśni.

105. Polska w walce (Agatona Gillera.)
106. Dzieci Maryi w Polsce.
107. Co sądzić o niedowiarkach
108. Pisma Prusa tom IV (I.)
109. Za wolność i lud (Mojtowcz.) I.
110. Czytanka dla starszych.
111. Nabożeństwo majowe.
112. Nowenna do św. Józefa
113. Wzorowe gospodarstwo włościańskie.
114. Książka do czytania.
115. Wspomnienia Generała Kołaczkowskiego V tomów
116 Irena — Powieść z czasów [illegible]

Od 1912

73

9/7 przez Chmur

Jabłonka

Książki p. Macierzy.

Polska - Obrazy i opisy III ~~egz~~

1. ~~Dzieje literatury polskiej przez Wojciechowskiego~~
2. Wolne chwile - przedruk Konst. Wojc. 1910 (III ~~egz~~)
3. Dobry syn (Władysława Bełzy) 3 tomy
4. Pieśniarka ludu Marya Konopnicka przez Fałkiewicza (3 ~~egz~~).
5. Jubileusz czyli lato miłościwe ks. Puczalskiego (3 egz.)
6. O życiu i dziełach A. Mickiewicza (Pieniążka) 3 egz.
7. Za naszą i waszą wolność Jad. z Łobzowa (3 egz.)
8. O życiu i dziełach Mikołaja Reja (3 egz.) Pieniążka
9. Lirnik mazowiecki: T. Lenartowicz (Mikulski) 3 egz.
10. Stanisław Staszic (Dr Maryana Reitera) 3 egz.
11. Spłacony dług (Szalayówny) 3 egz.
12. Księstwo warszawskie (Gebert) 3 egz.
13. Święty Jan z Dukli (Sandorowa) 3 egz.
14. Dziesięć lat niewoli moskiewskiej (Jasieńczyk). 3 egz.
15. Wiersze, piosnki z naszej wioski (Jantek z Bugaja) 3 egz.
16. Jan Kiliński (Mitman) 3 egz.
17. Nad Niemnem (Orzeszkowej) 3 egz.
18. Wiązanka z chłopskiej niwy (Kurana) 3 egz.
19. O hetmanie Żółkiewskim (Papée) 3 egz.
20. O Stefanie Czarnieckim (Czermak). 3 egz.
21. Rodzinny dom (Jadwigi z Łobzowa) 3 egz.
22. O W. L. Anczycu (Magiery) 3 egz.
23. Perekińczyk (Powały) 3 egz.
24. Juliusz Słowacki przez Wojciechowskiego 3 egz.
25. Bitwa pod Raszynem przez Skałkowskiego 3 egz.
26. Królowa Korony polskiej (Bełzy) 3 egz.
27. Pod trzeciego króla (Bojki). 3 egz.
28. Z żołnierki na Kaukazie (Ciembroniewicza) 3 egz.
29. Za Dunajem (Jana z Grzegorzewic). 3 egz.
30. Obrona Częstochowy (fr. Jaworskiego). 3 egz.
31. Kazimierz Brodziński (Ciembroniewicz). 3 egz.
32. Zbiór powieści i gawęd (Krzeck) 2 egz.
33. Święty Kazimierz Królewicz polski 3 egz.
34. Śpiewy historyczne Niemcewicza (3 eg
35. Pan Tadeusz (3 egz.)
36. Grunwald (Czermaka) 3 egz.
37. Tadeusz Kościuszko 2 egz. (Chołoniewski).

38. Piotr Skarga 3 egz. (Wojciechowskiego).
39. Puławy (Jankowskiego).

1) Marya Konopnicka. — dr. Karol Petkiewicz.
2) Nad Niemnem. — Eliza Orzeszkowa.
3) Dobry Syn. — ______
4) Kazimierz Brodziński. — Józef Ciembroniewicz
5) Za Dunajem. — B. G.
6) Obrona Częstochowy — Fr. Jaworski
7) O Stefanie Czarnieckim. — Prof. Wiktor Czermak
8) O Hetmanie Żółkiewskim — Fryderyk Papée
9) Wiązanka z chłopskiej niwy. — Ferdynand Kuraś.
10) Jan Kiliński — Dr. K. J. Nitman
11 Dziesięć lat w niewoli Moskiewskiej — Józef Ciembroniewicz
12) Święty Jan z Dukli — Marya Sandor.
13) Perekinczyk — Andrzej Sowała
14) Dom rodzinny. — Jadwiga z Łobzowa
15) Spłacony dług — Walerya Szalay.
16) Juliusz Słowacki — Dr. Konstanty Wojciechowski
17) Królowa korony polskiej. — Władysław Bełza
18) Teofil Lenartowicz — Antoni Jan Mikulski

19) O życiu i dziełach Adama Mickiewicza. – Czesław Pieniążek,

20) Z żołnierki na Kaukazie — Józef Ciembroniewicz

21) Księstwo Warszawskie – Bronisław Gebert.

22) Wiersze, Piosnki z Naszej Wioski – Jantek z Bugaja.

23) Pod trzeciego króla – Jakób Bojko.

24) Bitwa pod Raszynem – A. M. Skałkowski.

25) Lato miłościwe. – ks. Wawrzyniec Puchalski

26) Wolne chwile – Dr. Konstanty Wojciechowski.

27) Piotr Skarga. – Dr. Konstanty Wojciechowski.

28) Grunwald – Prof. Wiktor Czermak.

29) Za naszą i waszą wolność. – Jadwiga z Łobzowa.

30) Zbiór powieści i gawęd – Dr. Franciszek Krczek.

31) Święty Kazimierz — Dr. Fryderyk Papée

32) Puławy ——— Władysław Jankowski.

---

15. książeczek p. t. Co my za jedni?

Egzemplarzów 20

słano do Rakłas

Czerkowski, dnia 13/8

1912

75

Tany
27/8 1912
wysłane

Spis książek

1/. Prawość zwycięża (Czajkowska)
2/. Na krakowskim zamku (Kwiatkowskiego).
3/. Podróż po złoto (Udzieli).
4/. Hodowla królików (Wiśniewski).
5. Święty Kazimierz (Falkiewicz)
6. Wroczwicę styczniową (Zajączkowski).
7. Ludzie z pod słomianej strzechy
8/. Z wędrówek do ziemi świętej (Starkel)
9. Juliusz Słowacki życie i dzieła (Nowakowski)
10. Dwaj bracia (Jul. Nowakowski)
11. O stanie rolniczym w Polsce (Ks. Piątkowski
12. Ojciec zadżumionych (Słowacki).
13. Wielki proces. (Zola)
14. O Stefanie Czarnieckim (Sokalski)
15. Za wiarę świętą
16. Na przednówku (Starkel)
17. O życiu i czynach Naj. Franciszka Józefa I. (Sokalski)
18. Palec Boży (Dzierzkowskiego
19. Przewodnik w leczeniu chorób u koni i bydła (Wiśniewski)
20. Bitwa pod Grunwaldem (Sienkiewicza).
21. Świat (4 egz).
22. Illustracya Polska
23. Nasza Golgota
24. Przyczyny upadku Polski (Krotoskiego
25. Ostatnia pani Głogowska
26. Bluszcz roczniki z r. 1889, 1890, 1891. 1892, 1893
27. Powieści i nowele (przez Ulanowską 2 tomy).
28. Rokosz włościański 3 tomy (przez Szenoę).
29. Polka Amerykanka 2 tomy przez Sewera
30. Testament ~~pana~~ Meesona przez Haggarda (II tomy).
31. Całe życie głupi (2 tomy
32. Mr. Barnes z Nowego Jorku (3 tomy).

33 Zbiorek nabożeństw
34. Śpiewy historyczne (Niemcewicza).
35. Grunwald (Dra Grotowskiego)
36. Stanisław Żółkiewski (Popławskiego)
37. Pamięci Zygmunta Sierakowskiego

Krakowskie Kółka Rolnicze 1906

76

12/12 Do Orawy

1) Walery Łoziński – Zaklęty dwór 2 T.
2) Na Skalnem Podhalu – Tetm. 4 T.
3) Kalendarz na r. 1916 – Szkoła Ludu
4) 12 Elementarzy Polskich
i Mrówki
5) Przewrót po ucieczce Łozińskiego
6) Sienkiewicz Ogniem i Mieczem
7) Korona Leszka Juliusz [illegible]
8) Zwierzęta Szkice i 23 książek
różnych

9) Wiersze i Modlitwy Abbe. Bergen
10) Wspomnienia [illegible]
11) Spowiedź jaka być powinna
12) O Nabożeństwie [illegible]
13) Na fali
14) Rozmówki
15) Konstytucja 3ciu maja
16) X. do Nabożeństwa

Razem 31.

Spis książek.

1/. Opowiadanie Kuby Cieluchowskiego o emigro

Eugeniusz Machay
nauczyciel
Jabłonka.

Marya Bombjak
nauczycielka
Pekelnik. p. Jabłonka

Ludmilla Jabłonski

Jabłonka.

Józef Pekarcik
nauczyciel Jabłonka.

Jan Hutlas
prof. gimn.
Hladovka,

Gizella Sperlágh
Jabłonka.

Ferdynand Klinovski
podnotaryusz

Rapcice.

78

Biuro rychtara – Sokolnik
" " Podwilk.
" " Zubrzyca

Rola

od 1/9 –

1) Pan Ryktar, Niedzwiedź ost p. Turdoszin

2 ~~Pan Wawrzyniec Turdoszin~~ " " "

2 ~~Pan Notar Galas Turdoszin~~ "

2) 2 Pan Josef Polacik Turdoszin "

~~Pan Ryktar Meress Istwan Trsztena~~

~~Pan Dłabik Trsztena (Konsum) Trsztena~~

~~Pan Notar Trsztena ost p. Trsztena~~

Pan Kasyer Josef Gasiaj ost p. Trsztena

3/ Pan Matia Adamiec ost p. Ljesek

4/ Pan Józef Łyś Hladowka ost p. Hladowka

5/ Pan Jano Kudłania ost p. Hladowka

6/ Franz Kendrala Suchahora

7/ Jano Kobrzicha "

Krafki Podrichtar "

8/ Jozef Berunsiak Paliwoda Hladówka ten może dostarczyć informacyi.

9/ Jano Hmyssa Hladówka

10/ Jędrzej Szypta "

11/ Piszczoń Podrichter Witanowa

12/ Dorużak Witanowa

13/ Franciszek Babiś Witanowa

14/ Anna Kozut Namestowo-Klin

15/ Jan Zwiyacz otto

16/ Jan Śmieszek Slanica
p. Namesto –

Skreśleni nie dają gwarancyi, że korupcai będą – są zmadziaryzowani

Węgry - Spisz - Czwartego

17/ Walenty Bednarczyk - rzeźbiar – } Uj-Bela p. Friedman
18/ Szymon Frankowicz — " — } — —
19/ Jan Garda }
20 Bonk Jan Krempachy p. Friedman
21/ Połach Paweł " "
22/ Jan Haniaczyk Jurgo p. Tribsz
23/ Andrzej Szlawik } Szepes-ofalu
24/ Rastawicki }
25/ Józef Chmielak Nedec
26/ Kapuścka-przędzarnia - Nedec p.
27/ Biuro rzeźbiarsa Hanuszowce
28/ " " Lechnica } p. Korona-hegy
Zeinica }
29/ " "
30 " " Matiaszowce - p. Szepes of
31/ " " Kahlenberg " "
32./ Zdiar p. loco
33/ " Totfalu p. loco —
34/ zbiory ks. Franciszek Haber - proboszcz
w Krempach - p. Friedman
35 Wojciech Drwięgała Rafinerya nafty - Kezmark

nadto

Zborek Jędrzej - Podwilk
Wandalin Kopaciński - Podsarnie p. Podwilk
Sałtowiecki Józef } Podwilk
Liczulka Jan }
Zabawa Michał }
Jakub Bednarczyk - Uj Bela
Marcin Lorencowicz Krempachy
Nowobilski Jan Friedman
Ignacy Zuta Hyżne - p.
Andrzej Serwa - Totfalu - Magura —

Uwaga

1. Ustawa podatkowa o podatku zarobk. i osob. doch. 2 ks. poz. Lorencowicz
2. Gosposia jakich mało. Szajkowska 〃
3. Losy poczciwej rodziny. W. Pol. 〃
4. O królowej polskiej Jadwidze Kaz. Limowski 〃 〃
5. Gześ w legionach polskich Dr. K. J. Stitman 〃
6. Patrz w przyszłość Ks. J. A. Łukaszkiewicz 〃
7. Niewola i ciekawe przygody jenerała Józefa Kopcia 〃 〃
8. Szkaplerz Wiarusa 〃
9. Żywot Św. Jana z Dukli ++ 〃
Popiel. L.
10. O komasacyi gruntów rolnych i jej korzyściach. 〃
11. O opustach podatku gruntowego z powodu szkód elementarnych Szeprawski 〃
2 książki
Dr. K. J. Stitman
12. Tadeusz Kościuszko i jego sławna bitwa pod Racławicami 〃
13. Pod obcem niebem. Dr. Józef Siemiradzki
14. Wycieczki po Litwie. Władysław Syrokomla
15. Na szczytach. Umiński
16. Czciciel potęgi Orzeszkowa

17. Oprawcy Kraszewski 2 Kr. Uwaga
18. Czego uczą nas nasze dzieje Wyd. lud. "
19. O użyciu krów do zaprzęgu Wyd. Tow. Kół roln. "
20. Ostatni Batory. Mikoł. Mosik
21. Z przygód Sherloka Holmesa Conan Doyle. Tłum.
22. Ich dzień. Autor listów którego nie doszły
23. Nasze dwory i dworki. Jaremi Łoza
24. Na wsi Henr. Leszczyc
25. W 50-tą rocznicę powstania styczniowego Kom. wyd.
26. Słomiany ogień Gruszecki
27. Żydzi Jeżkiewicz
28. Karolinczycy Tłumacz z szwedzkiego
29. Z nad grobu Bajkowski.
30. Czas to pieniądz Tłumacz z szwedzkiego
31. Ostatnia Pani Głogowska. Karolina Świetla
32. Julian Apostata D. Merezkowski
33 Na fali. Rodziewiczówna M.
34. Pruski Huzar. Gruszecki
35. Zaszumi las. Józef Maskoff 2 Tomy
36. Wrażenia z pielgrzymki po ziemi Świętej napisał.

Ks. Karol. Niedziałkowski

CENNIK KSIĄŻEK

które nabyć można

w redakcyi „Prawdy“ w Krakowie, Kanonicza 5.

WIANEK

KU CZCI NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY.

Zbiór nabożeństwa rzymsko-katolickiego i pieśni kościelnych.

Obejmuje stronnic 848, format 14½ × 9½ cm.

w następujących oprawach:

No. 1	w półskórek, brzeg czerwony lub marmurowy	1.65 kor.
No. 2	w skórę, „ „ „ „	2.— kor.
No. 4	w półskórek, brzeg złoty	2.05 kor.
No. 4o	„ „ „ i okucie	2.45 kor.
No. 5	w skórę, brzeg złoty	2.25 kor.
No. 5o	„ „ „ i okucie	2.70 kor.
No. 7	w skórę, okładka giętka, brzeg złoty	2.70 kor.
No. 7z	„ „ „ „ „ i zamek	3.— kor.
No. 8	w skórę podwatowaną, brzeg złoty	2.95 kor.
No. 8z	„ „ „ „ z zamkiem	3.25 kor.
No. 9	w skórę bastardową, podwatowaną, brzeg złoty	4.70 kor.
No. 9z	„ „ „ „ „ z zamkiem	5.— kor.
No. 10	w skórę marmurowo-bastardową, podwatowaną, brzeg złoty	5.— kor.
No. 10z	w skórę marmuro-bastardową, podwatowaną, brzeg złoty, z zamkiem	5.40 kor.
No. 12	w skórę bastardową, okładka z skośnie ścinanemi brzegami i różnemi wykładami, brzeg krągło złocony z zamkiem	6.45 kor.

Redakcya „PRAWDY“ w Krakowie, Kanonicza 7

poleca piękną książkę do nabożeństwa pod tytułem

OŁTARZYK RZYMSKO-KATOLICKI

Książka do modlitwy z dodatkiem najużywańszych pieśni.

Stron 646, format 12½ × 8 cm.

w następujących oprawach:

No. 00	w płótno, brzeg czerwony lub marmurowy	1.20 kor.
No. 0	„ „ złoty	1.55 kor.
No. 1	w półskórek, brzeg czerwony lub marmurowy	1.55 kor.
No. 2	w skórę, „ „ „ „	1.65 kor.
No. 4	w półskórek, brzeg złoty	1.75 kor.
No. 4o	„ „ „ i okucie	2.— kor.
No. 5	w skórę, brzeg złoty	1.90 kor.
No. 5o	„ „ „ i okucie	2.15 kor.
No. 7	w skórę, okładka giętka, brzeg złoty	2.35 kor.
No. 7z	„ „ „ „ „ i zamek	2.60 kor.
No. 8	w skórę podwatowaną, brzeg złoty	2.65 kor.
No. 8z	„ „ „ „ z zamkiem	2.95 kor.
No. 9	w skórę bastardową, podwatowaną, brzeg złoty	4.10 kor.
No. 9z	„ „ „ „ „ z zamkiem	4.40 kor.
No. 10	w skórę marmurowo-bastardową, podwatowaną, brzeg złoty	4.70 kor.
No. 10z	w skórę marmurowo-bastard., podwat., brzeg złoty z zamkiem	5.— kor.
No. 11	w skórę cielęcą, podwatowaną, brzeg krągło złocony z okrągłemi narożnikami	5.60 kor.
No. 11z	w skórę cielęcą, podwatowaną, brzeg krągło złocony z okrągłemi narożnikami i zamkiem	5.90 kor.
No. 12	w skórę bastardową, okładka z skośno ścinanemi brzegami i różnemi wykładami, brzeg krągło złocony z zamkiem	5.90 kor.
No. 12a	w skórę cielęcą, z skośno ścinanemi brzegami i różnemi nakładkami, brzeg krągło złocony, brzegi w wnątrz okładki złocone z zamkiem	6.50 kor.

Redakcya „PRAWDY“ w Krakowie, Kanonicza 7

poleca piękną książkę do nabożeństwa pod tytułem:

ANIÓŁ STRÓŻ CHRZEŚCIANINA-KATOLIKA.

Zbiór modlitw i pieśni dla dusz pobożnych.

Obejmuje stronnic 624, format 12½ × 8 cm.

w następujących oprawach:

No. 00	w płótno, brzeg czerwony lub marmurowy	1.20 kor.
No. 0	„ „ złoty	1.55 kor.
No. 1	w półskórek, brzeg czerwony lub marmurowy	1.55 kor.
No. 2	w skórę, „ „ „ „	1.65 kor.
No. 4	w półskórek, brzeg złoty	1.75 kor.
No. 4o	„ „ „ i okucie	2.— kor.
No. 5	w skórę, brzeg złoty	1.90 kor.
No. 5o	„ „ „ i okucie	2.15 kor.
No. 7	w skórę, okładka giętka, brzeg złoty	2.35 kor.
No. 7z	„ „ „ „ „ i zamek	2.60 kor.
No. 8	w skórę podwatowaną, brzeg złoty	2.65 kor.
No. 8z	„ „ „ „ z zamkiem	2.95 kor.
No. 9	w skórę bastardową, podwatowaną, brzeg złoty	4.10 kor.
No. 9z	„ „ „ „ „ z zamkiem	4.40 kor.
No. 10	w skórę marmurowo-bastardową, podwatowaną, brzeg złoty	4.70 kor.
No. 10z	w skórę marmurowo-bastard., podwat., brzeg złoty z zamkiem	5.— kor.
No. 11	w skórę cielęcą, podwatowaną, brzeg krągło złocony z okrągłemi narożnikami	5.60 kor.
No. 11z	w skórę cielęcą, podwatowaną, brzeg krągło złocony z okrągłemi narożnikami i zamkiem	5.90 kor.
No. 12	w skórę bastardową, okładka z skośno ścinanemi brzegami i różnemi wykładami, brzeg krągło złocony z zamkiem	5.90 kor.
No. 12a	w skórę cielęcą, z skośno ścinanemi brzegami i różnemi nakładkami, brzeg krągło złocony, brzegi w wnątrz okładki złocone z zamkiem	6.50 kor.

Redakcya „PRAWDY“ w Krakowie, Kanonicza 7

poleca piękną książkę do nabożeństwa pod tytułem:

WYBOREK

nabożeństwa i pieśni dla chrześcian-katolików.

Obejmuje stronnic 368, format 12½ × 8 cm.

w następujących oprawach:

No. 00	w płótno, brzeg czerwony lub marmurowy	0.85 kor.
No. 0	„ „ złoty	1.15 kor.
No. 1	w półskórek, brzeg czerwony lub marmurowy	1.— kor.
No. 2a	w imitacyę skóry, brzeg czerwony lub marmurowy	1.40 kor.
No. 4	w półskórek, brzeg złoty	1.45 kor.
No. 4o	„ „ „ i okucie	1.75 kor.
No. 5	w skórę, brzeg złoty	1.75 kor.
No. 5o	„ „ „ i okucie	2.— kor.
No. 7	w skórę, okładka giętka, brzeg złoty	2.— kor.
No. 7z	„ „ „ „ „ i zamek	2.35 kor.
No. 8	w skórę podwatowaną, brzeg złoty	2.35 kor.
No. 8z	„ „ „ „ z zamkiem	2.65 kor.
No. 9	w skórę bastardową, podwatowaną, brzeg złoty	2.95 kor.
No. 9z	„ „ „ „ „ z zamkiem	3.15 kor.

W REDAKCYI „PRAWDY“

Kraków, ulica Kanonicza 7

są do nabycia następujące książeczki:

Słowianie, narody i ich piśmiennictwo. Napisał J. Magiera. Cena 20 halerzy.

O należytościach skarbowych przez Dr. Koscha, adwokata. Cena 20 halerzy.

~~**Pogadanki o socyaliźmie** przez ks.~~ M. J. Cena 20 hal.

Cesarz Napoleon I. Napisał Dr. Stanisł. Kozłowski. Cena 20 hal.

O szkodach polnych. Napisał M. Szybalski. Cena 20 hal.

O poecie Bohdanie Zaleskim. Cena 20 hal.

~~**Nauki katechizmowe** X. Vianeya. Cena 20 hal.~~

~~**Jak się bronić przed wyzyskiem żydowskim?**~~ Cena 20 hal.

O opiece nad sierotami. Napisał M. Szybalski c. k. radzca sądowy. Cena 20 halerzy.

O prawie spadkowem. Napisał O. Szufnara c. k. sekretarz sądowy. Cena 20 halerzy.

Poradnik dla rolników, kupców itd. Napisał Fr. Szczepański. Cena 40 h.

~~**Św. Franciszek.** Napisał O. Floryan z Haczowa. Cena 20 hal.~~

Mikołaj Rej. Napisał F. Magiera. Cena 20 hal.

Św. Paskal, nauki i przykłady dla młodzieży. Cena 20 h.

~~**Św. Salomea.** (Wierszem). Napisał O. Rajss. Cena 20 hal.~~

~~**Iść czy nie iść?** — za robotą na obczyznę.~~ Napisał Dr. Bachowski. Cena 8 halerzy.

Kazimierz Pułaski przez Dr. St. Kozłowskiego. Cena 20 hal.

Czy pożytecznem jest ludowi oszukiwanie go? Napisał Zarzycki. Cena 4 halerze.

~~**Socyaliści a religia.** Napisał tenże. Cena 6 halerzy.~~

Jasełka z pieśniami i nutami. Cena 20 halerzy.

Przyjaciele ludu. (O żydach). Napisał ks. Wróbel. Cena 1 kor.

Bł. Wincenty Kadłubek, napisał ks. Bandurski. Cena większego wydania 1 kor., mniejszego wydania 6 halerzy.

O Grób Zbawiciela, znakomita religijna powieść, 50 zeszytów albo 1192 stron druku obejmująca, jest do nabycia w redakcyi „Prawdy“ za 6 koron z przesyłką. Powieść można nabywać także zeszytami, zeszyt kosztuje 12 halerzy. Bardzo to piękne czytanie na długie wieczory zimowe.

„Pomsta Boża" – w 50. zeszytach .6 K
„Dzieje Polski" 4. K.
„Czem są socyaliści i do czego dążą 6 h.
F

„Ludowcy" 10 h. Hr. Damian – 40 zeszytów 5 K.

Co dopiero wydaliśmy w „Bibliotece Prawdy“ bardzo zajmującą powieść pod tytułem:

ŚW. KAŹMIERZ KRÓLEWICZ.

Obejmuje ona 182 stron i cztery piękne obrazki, przedstawiające świętego królewicza. Na okładce mieści się również piękny obrazek.

Cena książki tej wynosi **27 centów** z przesyłką.

Redakcya „Prawdy“ w Krakowie, Kanonicza 7.

Za 7 centów

przesyłamy **5 arkuszy i 5 kopert z pięknemi obrazkami i wierszami.**

Obrazki I seryi przedstawiają cudowne Matki Boże w Leżajsku, Kalwaryi Zebrzydowskiej, w Chełmnie, Starejwsi, w Łęgu.

Obrazki II seryi przedstawiają cudowne Matki Boże w Starym Zagórzu, Rywałdzie, Bogucicach, Chełmie, w Łąkach.

Obrazki III seryi przedstawiają Matki Boże w Piekarach, w Ostrejbramie, na Jasnej Górze, w Górce Duchownej i Nieustającej Pomocy.

Każda serya w osobnej kopercie. Kto kupi naraz wszystkie 3 serye, otrzyma je za **15 centów.** Ładny to zwyczaj, wysyłać listy do krewnych, przyjaciół i znajomych z pięknemi godłami katolickiemi. Poleca i rozsyła

Redakcya „Prawdy“ w Krakowie, Kanonicza 7.

DO LUDZI DOBREJ WOLI.

Prosimy wszystkich, którzy pragną, aby lud nasz coraz więcej oświaty nabywał,

o podanie nam na dołączonym formularzu adresów ludzi,

dotąd gazet nie czytających. Będziemy im naszą „Prawdę“ posyłali w nadziei, że zdołamy ich skłonić do zapisania jej sobie na stałe.

Redakcya „Prawdy“ w Krakowie,
ulica Kanonicza 7.

Nr.	Imię i nazwisko	Stan	Miejsce zamieszkania	Najbliższa poczta

Nowość! **Nowość!**

Biblioteka „Prawdy“

wydała nowe powieści następujące:

1) **Cesarz Domicyan i Grabarze w katakumbach.** Opowiadanie historyczne z czasów prześladowania chrześcian. 160 stron druku.
2) **Milioner i Śmieciarz,** tłómaczenie z niemieckiego. 168 stron druku.
3) **Obłąkany ojciec** czyli poświęcenie matki i żony. 156 stron druku.
4) **Odzyskana Córka,** powieść. 189 stron druku.
5) **O życie i wolność,** powieść z wojny Burów z Anglikami. 144 stron druku.
6) **Powieści o zbójcach, opryszkach i hajdamakach.** 182 stron druku.
7) **Pan Jezus na krzyżu** w kościele Panny Maryi w Gdańsku i **Krzyż żyda.** 210 stron druku.
8) **Syn pijaka, powieść.** 134 stron druku.
9) **Szatański posiew.** Opowiadanie dla ludu i młodzieży na tle rzeczywistych wypadków. 180 stron druku.
10) **Sześć beczek złota.** Opowiadanie z przeszłego wieku. 180 stron druku.
11) **Tryumf wiary** czyli obrazki z życia amerykańskich **plantatorów. 151 stron druku.**

Powieści te powinny się znajdować w każdym domu katolickim, stowarzyszeniach i czytelniach.

Cena jednej powieści wynosi **50** hal., z przesyłką **55** hal.

Zamawiający winien należytość nadesłać z góry przekazem, lub markami, inaczej powieści nie wysyłamy i nie odpowiadamy.

Zamawiać należy w **Administracyi „Prawdy“,** Kraków, ul. Kanonicza l. 5.

Nr.	Imię i nazwisko	Stan	Miejsce zamieszkania	Najbliższa poczta

1912 VII
Por. list ks. Medyje z 19/7

po 4-mie

Do

Apostolskiej Nuncyatury

w Wiedniu.

Podhradź

Podpisani parafianie gminy Żdziar Żar diecezji Spiskiej na Węgrzech zwracają się z gorącą prośbą do Najprzew. (X. Arcybiskupa Nuncyusza w Wiedniu) o ingerencyę łaskawą i skuteczną u X. Biskupa Parvego (w diecezji [illegible] Spiskiej) w sprawie obsadzenia posady duszpasterskiej w parafii Żar Żdziar — księdzem rozumiejącym i mówiącym naszą mową rodzimą — z usunięciem równoczesnem obecnego Administratora parafii — Niemca X. Hotscha —

Na poparcie naszej prośby przytaczamy następujące okoliczności — zgodne z prawdą.

Oto od kilkunastu lat zaciężyła nad naszą parafią ręka magnata Hohenlohego — luteranina, który wszelkich środków użyje aby nas wywłaszczyć z naszych pól i lasów łąk — dla rozszerzenia swego zwierzyńca. Obrońcą naszym jedynym przed tem niebezpieczeństwem był dotychczasowy proboszcz X. Jan Hwizdon. ~~Za to~~ z zemsty — że proboszcz ośm lat się bronił swoich parafian — postarał się Hohenlohe konkurs na [illegible]

o przeniesienie do innej parafii

u Biskupa Polowego o ~~przeniesienie tego~~ ~~księdza~~ do parafii Chyrne – bez żadnego powodu kanonicznego. a nam narzucono na duszpasterza niemca X. Korscha. oddanego wówczas sprawie Hohenlohego.

Wyrządzono nam tym faktem 2. ogromne krzywdy.

1o Po pierwsze – krzywdę materjalną – bo nas pozbawiono obrońcy. i opiekuna. a powtóre – krzywdę moralną. i religijną. gdyż nowy administrator X. Korsch. jest – nieodolnym do wykonywania pośród nas obowiązków duszpasterskich. Albowiem jest: a/ rodowitym Niemcem i nie umie do nas językiem naszym rodzimym przemawiać b/. jako oddany sprawie Hohenlohego – nie ma u nas i nie będzie miał nigdy naszego zaufania c/ brak mu też szacunku i dobrego imienia. które w oczach naszych postradał nawiedzaniem publicznych karczem i długiem w nich przesiadywaniem.

[illegible] publicz

Stąd wynikła niechęć parafian do osoby X Administratora X. Korscha. tak powszechna – tak mocna – że X Korsch stał się zupełnie nieodolnym w naszej parafii do wykonywania pracy duszpasterskiej.

Oto po dłuższej chwili – wyjąwszy kilkunastu ludzi oddanych Hohenlohem. ogromna większość parafian - nie chodzi do kościoła nigdy i - w [illegible] ani w niedzielę ani w dnie powszednie.

z gazdów do innych kościołów

Co gorsza - sami chrzczą dzieci - i grzebią umarłych bez księdza.

Położenie nasze jest straszne. Donosiliśmy o tem kilkakroć X. Biskupowi Spiskiemu i prosili o jakiegokolwiek księdza rozumiejącego naszą mowę. - ale prośby nasze zostały bez wysłuchania - a wśród nas wzrasta z każdym dniem coraz boleśniejsze i niebezpieczniejsze rozgoryczenie.

niektórzy nawet chcą wiarę katolicką porzucić

O tem wszystkiem zawiadamiamy Waszą Arcybiskupią Mość - jako Nuncjusza Apostolskiego - w nadziei że nas łaskawie wysłucha - i wpłynie na Biskupa Spiskiego - skutecznie - w celu jak najrychlejszego nadania parafii naszej księdza - nie Niemca - ale mówiącego naszą mową. - Błagamy o to przez wzgląd na wiarę św. - której w takich okolicznościach wyjątkowych - wyjątkowe grozi niebezpieczeństwo. - Błagamy o to przez wzgląd na dobro dusz naszych nieśmiertelnych - i dusz naszych dzieci.

aby nie miał przywar

Ufamy że w ciężkiej walce z
2 magnaterią luterańską - w walce która nam utrudniła nasze życie religijne. Wasza Arcybiskupia Mość jako przedstawiciel Ojca św. - weźmie nas biednych górali - katolików - w obronę i umożliwi nam - przez nadanie odpowiedniego duszpasterza - ~~życie~~ pełne życie religijne.

Ściskając się do nóg Waszej Arcybiskupiej Mości prosimy pokornie o błogosławieństwo nam i naszej [illegible].

An

Seine Exzellenz

Apostolischen Nuntius

in Wien

Die (~~aller~~)ergebenst ~~A~~ unterzeichneten Pfarrkinder der Pfarrei Žar, Podhradz'er Diözese in Ungarn erlauben sich an Seine Exzellenz mit der untertänigsten Bitte zu wenden, bei der Besetzung der Pfarrei Žar gnädigst ingerieren zu wollen und zwar gütigst zu veranlassen, dass wir ~~einen Seelensorger~~ ~~anstatt~~ an Stelle des gegenwärtigen Administrators, eines Deutschen, Pater Korsch einen neuen Seelensorger bekommen, der unsere Muttersprache versteht und beherrscht.

Zur Unterstützung unsererer Bitte gestatten wir uns, folgende wahrheitsgetreue Tatsachen anzuführen:

Seit mehreren Jahren bedrückt uns schwer die ~~Macht des (Hand)~~ Übermacht des Lutheraners, Fürsten Hohenlohe, welcher alle möglichen Mittel anwendet, um uns zwecks Erweiterung seines Tiergartens unserer Felder, Wiesen und Wälder zu enteignen. Unser einziger Beschützer

2.

i~~m~~ diesem Kampf~~e~~ gegen ~~diese Übermacht~~ den lutheranischen Fürsten war unser bisheriger Pfarrer, Pater Hwizdosz. Um also von ihm Rache zu nehmen dafür, dass er sich erkühnte, ~~zu~~ uns - seine Pfarrkinder im Kampfe gegen die Willkür eines ~~Magnaten~~ mächtigen Lutheraners zu beschützen, hat der Fürst Hohenlohe den Podhradz'ser Bischof Parvy dazu bewogen, dass derselbe unseren Pfarrer Pater Hwizdosz (widerrechtlich!) in eine ~~andere~~ entfernte Pfarrei ~~zu~~ versetzte~~n~~. Sodann wurde für unsere Pfarrei ein Konkurs ausgeschrieben; u meldete sich aber, da alle (ehrliche!) Priester mit unserem vertriebenen Pfarrer solidarisch waren, kein Bewerber. Schliesslich wurde uns als Seelensorger ein Deutscher, Pater Korsch, welcher dem Lutheraner Fürsten Hohenlohe ganz ergeben ist, aufgedrungen (aufgeworfen).

Dadurch wurde uns ein grosser Schade in zweifacher Beziehung zugefügt. 1° Wir haben einen materiellen Schaden erlitten, weil wir jetzt keinen Beschützer mehr vor der Willkür des Fürsten Hohenlohe haben. 2° Es wurde uns auch ein grosser moralischer und religiöser Schade zugefügt. Der neue Administrator Pater Korsch ist nämlich unfähig, bei uns das Amt eines Seelensorgers zu verrichten und zwar aus folgenden Gründen: a) Pater Korsch ist ein geborener Deutscher, versteht unsere Sprache nicht und ist auch selbstverständlich nicht im Stande, sich (mit uns in unserer Muttersprache ~~zu verkehren~~. zu verständigen, geschweige denn an uns in dieser Sprache Predigten und drgl. zu halten. b) Da er dem Lutheraner Fürsten Hohenlohe total ergeben ist, (wird ~~er~~ sich ~~niemals~~ sich) (bei uns niemals Vertrauen erwerben können) werden wir niemals zu ihm Vertrauen haben können c) Wir haben für ihn jede Achtung verloren, weil er durch seine Lebensweise bei allen ~~nur~~ öffentliches Ärgernis erregt. Pater Korsch verbringt ~~lange~~ nämlich lange Stunden in ganz ordinären Schenken in Gesellschaft von ~~verrufenen Knechten~~ schlecht beleumundeten Knechten; dann verlässt er diese Lokale im betrunkenen Zustande, so dass er ~~kaum~~ ~~öffentlich~~ auf der Strasse taumelt ~~und~~ sogar öffentlich (bricht) brechen ~~tut~~; auf diese Weise gibt er seinen ~~Pfarrkin~~ Pfarrkindern jedenfalls kein gutes Beispiel.

Aus den oben dargestellten Tatsachen geht klar hervor, dass ~~wir~~ sich ~~für~~ der Pater Korsch bei uns keiner Achtung erfreuen kann und dass es unter solchen Umständen ausgeschlossen ist, dass er bei uns weiter das Seelensorge-Amt verrichte~~te~~ sollte. – Die Folgen ~~dieser Zeit~~ lassen sich schon heute spüren; ~~St~~ Die meisten Pfarrkinder – nur ~~etliche~~ wenige ausgenommen, welche~~n~~ dem Fürsten Hohenlohe ergeben sind, – besuchen die Kirche in Żar nicht mehr, sondern wandern einige Meilen weit in die benachbarten Kirchen; die Kirche in Żar steht alle Werk- und Sonntage leer, ~~da~~ weil fast niemand sie besucht; die Pfarrkinder, da sie den missachteten aufgedrungenen Pfarrer nicht in Anspruch nehmen ~~wol~~ und überhaupt mit ihm nicht verkehren wollen, taufen selbst ihre Kinder und bestatten die Toten ohne kirchliche Beihilfe.

Unsere Lage ist unhaltbar. Wir haben uns schon einigemal in dieser Angelegenheit an ~~den~~ unseren Bischof Parry gewendet und ihn gebeten, uns einen anderen Priester, der unsere Sprache versteht, zu geben – aber umsonst. Unterdessen wächst ~~es~~ ~~mit jedem Tage~~ unter dem Volke ~~Erbitterung~~ mit jedem Tage mehr und mehr ~~Erbitterung~~ Unzufriedenheit und Erbitterung. Dies geht sogar so weit, dass manche Leute die Absicht hegen, den Katholischen Glauben zu verwerfen! ~~Jedoch~~ Jedenfalls wird durch dies alles der tiefe katholische Glaube bei dem Volke erschüttert.

Wir haben uns erlaubt, Seiner Exzellenz unsere unglückliche Lage zu schildern und hoffen keine Fehlbitte zu tun, wenn wir Seine ~~Exz~~ Exzellenz ganz ergeben ersuchen, in (~~unsere~~ Pfarrei) sobald als möglich einen Priester zu schicken, der unsere Sprache ~~beherr~~ beherrscht und sich durch bessere Eigenschaften, als der gegenwärtige ~~Pfarre~~ Administrator, auszeichnet; wir möchten nämlich wünschen, dass unser Pfarrer ~~uns~~ durch sein ~~sittliches~~ Leben ~~Beispiel gibt und~~ kein öffentliches Ärgernis erregt, sondern im Gegenteil uns ein gutes Beispiel gibt. Wir richten an Seine Exzellenz unsere Bitte mit Rücksicht auf den heiligen katholischen Glauben, denn unter den gegenwärtig

6.

herrschenden ~~Umst~~ Zuständen eine grosse Gefahr droht; wir ~~bitten~~ richten diese Bitte an Seine Exzellenz mit Rücksicht auf das ewige Heil unserer Seelen und der Seelen unserer Kinder. Wir hoffen, dass uns Seine Exzellenz in unserem ~~lang~~ schweren Kampfe mit dem mächtigen Lutheraner nicht zu verlassen, sondern im Gegenteil uns arme gläubige Katholiken in Schutz nehmen ~~wird~~ und uns das volle religiöse Leben ermöglichen ~~wird~~ werden.

Indem wir noch einmal unsere ganz ergebene Bitte dem ~~Wohlwolle~~ gütigen Wohlwollen Seiner Exzellenz empfehlen, bitten wir ~~noch~~ für uns um Segen.

An

Seine Excellenz

Apostolischen Nuntius

in Wien

Die ergebenst unterzeichneten Pfarrkinder der Pfarrei Žar, Podhrader Diözese in Nord-Ungarn erlauben sich an Seine Excellenz mit der untertänigsten Bitte zu wenden, bei der Bestzung der Pfarrei Žar gnädigst zu ingerieren wollen und zwar gütigst zu veranlassen, dass wir an Stelle des gegenwärtigen Administrators, eines Deutschen, Paters Korsch, einen neuen Seelensorger bekommen, der unsere Muttersprache vesteht und beherrscht.

Zur Unterstützung unserer Bitte gestatten wir uns folgende, wahrheitsgetreue Tatsachen anzuführen:

Seit mehreren Jahren bedrückt uns schwer die Übermacht des Lutheraners, Fürsten Hohenlohe-Oehringen, der alle möglichen Mittel anwendet, um uns zwecks Erweiterung seines Tiergartens unsere Felder, Wiesen und Wälder zu enteignen. Unser einziger Beschützer in diesem Kampfe gegen den lutheranischen Fürsten war unser, bisheriger Pfarrer, Pater Hvizdosz. Um also von ihm Rache zu nehmen, dass er sich erkühnte uns zu beschützen, hat der Fürst Hohenlohe den Podhradz´er Bischof Parvy dazu bewogen, dass derselbe unseren Pfarrer, P. Hvizdosz in eine entfernte Pfarrei versetzte. Sodann wurde für unsere Pfarrei ein Konkurs ausgeschrieben: es meldete sich aber, da alle Priester mit unserem ,vertriebenem Pfarrer solidarisch waren,kein Bewrber,Schliesslich wurde uns als seelensorger ein Deutscher,Pater Korsch,welcher dem Fürsten Hohenlohe ganz ergebeb ist,aufgedrungen.

Dadurch wurde uns ein grosser Schade in zweifacher Beziehung zugefügt. lo Wir haben einen materiellen Schaden erlitten,weil wir jetzt keinen Beschützer mehr vor der Wilkür des Fürsten haben 2o.Es wurde uns ein grosser,moralischer und religiöser Schade zugefügt. Der neue Administrator Korsch ist unfähig,das Amt eines Seelensorgers zu verrichten aus folgenden Gründen:

Pater Korsch ist eingeborener Deutscher,versteht unsere Muttersprache nicht und ist nicht im Stande sich mit uns zu verständigen,Predgten ,Beichte u,drg.in unserer Sprache zu halten ,b/da er dem Lutheraner Fürsten total ergeben ist,können wir zu ihm kein Vertrauen haben,c/ wir haben für ihn jede Achtung verloren,weil er durch seine Lebensweise bei allen öffentliches ärgernis erregt.Pater Korsch verbringt nämlich lange Stunden in ganz ordinären Schanken dann velässt er diese Lokale in betrunkenm Zustande,so dass er auf der Strasse taumelt und sogar brechen tut.

Aus den oben dargestellten Tatsachen geht klar hervor dass sich der Pater Korsch bei uns keiner Achtung erfreuen kann.Die Folgen lassen sich schon heute spüren:

Die meisten Pfarrkinder,nur die Dienstleute und Beamten des Fürsten wenn sie katholisch sind ausgenommen,besuchen die kirche in Żar nicht mehr sondern benachbarte Kirchen die Kirche in Żar steht alle Werk-und Sonntage leer,die Pfarrkinder taufen selbst ihre Kinder und bestatten die Toten ohne kirchliche Beihilfe.

Unsere Lage ist unhaltbar. Wir haben uns schon einigemal in dieser Angelegenheit an unseren Bischof Parvy gewendet, aber umsnst. Dadurch wächst unter uns Erbitterung soweit, dass manche Leute die Absicht hegen, den katholischen Glauben zu verwerfen!

Wir haben uns erlaubt Seiner Excellenz unsere, unglückliche Lage zu schildern und hoffen keine Fehlbitte zu tun, wenn wir Seine Excellenz ganz ergeben ersuchen Unsere, traurige Sache zu Gunsten des katholischen Glaubens und des ewigen Heils unserer und Kinder Seelen zu erlösen Wir hoffen, dass uns Seine Excellenz in Kampfe mit Mächtigem Luteraner-Fürsten nicht verlassen werden sondern uns arme, glaubige Katholiken in Schutz nehmen werden. In dieser Hoffnung empfehlen wir ergebenst unsere Bitte und bitten untertänigst um Apostolischen Segen, mit unserem vertriebenen Pfarrer [illegible]

[illegible] wurde uns die Seel[illegible]

[illegible] werden, welcher den [illegible]

[illegible] ist, aufgedrungen.

[illegible] wurde uns ein [illegible]

[illegible] Wir haben einen [illegible]

[illegible] weil wir jetzt keinen [illegible]

[illegible] ist unfähig, das Amt eines [illegible]

[illegible] aus folgenden Gründen:

[illegible]

[illegible] haben wir zu dem [illegible] Vertrauen [illegible]

[illegible]

kann auch der [illegible] bei uns keiner Achtung [illegible]

kann. Die Folgen [illegible] sich schon heute [illegible]

[illegible] Pfarrkinder, nur die Dienstleute und [illegible]

[illegible] Katholiken sind ausgenommen, [illegible]

[illegible] Kirche in der nicht mehr sondern [illegible]

[illegible] nicht alle Werk- und Sonntage [illegible]

[illegible] selbst ihre Kinder und [illegible]

[illegible] kirchliche Beihilfe.

An

Seine Excellenz

Apostolischen Nuntius

in Wien

Die ergebenst unterzeichneten Pfarrkinder der Pfarrei Žar, Podhrader Diözese in Nord-Ungarn erlauben sich an Seine Excellenz mit der untertänigsten Bitte zu wenden, bei der Bestzung der Pfarrei Žar gnädigst zu ingerieren wollen und zwar gütigst zu veranlassen, dass wir an Stelle des gegenwärtigen Administrators, eines Deutschen, Paters Korsch, einen neuen Seelensorger bekommen, der unsere Muttersprache versteht und beherrscht.

Zur Unterstützung unserer Bitte gestatten wir uns folgende, wahrheitsgetreue Tatsachen anzuführen:

Seit mehreren Jahren bedrückt uns schwer die Übermacht des Lutheraners, Fürsten Hohenlohe-Oehringen, der alle möglichen Mittel anwendet, um uns zwecks Erweiterung seines Tiergartens unsere Felder, Wiesen und Wälder zu enteignen. Unser einziger Beschützer in diesem Kampfe gegen den lutheranischen Fürsten war unser, bisheriger Pfarrer, Pater Hvizdosz. Um also von ihm Rache zu nehmen, dass er sich erkühnte uns zu beschützen, hat der Fürst Hohenlohe den Podhradz´er Bischof Parvy dazu bewogen, dass derselbe unseren Pfarrer, P. Hvizdosz in eine entfernte Pfarrei versetzte. Sodann wurde für unsere Pfarrei ein Konkurs ausgeschrieben: es meldete sich aber, da alle Priester mit unserem ,vertriebenem Pfarrer solidarisch waren,kein Bewerber,Schliesslich wurde uns als Seelensorger ein Deutscher,Pater Korsch,welcher dem Fürsten Hohenlohe ganz ergeben ist,aufgedrungen.

Dadurch wurde uns ein grosser Schade in zweifacher Beziehung zugefügt. 1o Wir haben einen materiellen Schaden erlitten,weil wir jetzt keinen Beschützer mehr vor der Wilkür des Fürsten haben 2o.Es wurde uns ein grosser,moralischer und religiöser Schade zugefügt. Der neue Administrator Korsch ist unfähig,das Amt eines Seelensorgers zu verrichten aus folgenden Gründen:

Pater Korsch ist eingeborener Deutscher,versteht unsere Muttersprache nicht und ist nicht im Stande sich mit uns zu verständigen,Predigten ,Beichte u,drg.in unserer Sprache zu halten ,b/ da or dem Lutheraner Fürsten total ergeben ist,können wir zu ihm kein Vertrauen haben,c/ wir haben für ihn jede Achtung verloren,weil er durch seine Lebensweise bei Allen öffentliches Ärgernis erregt.Pater Korsch verbringt nämlich lange Stunden in ganz ordinären Schänken dann verläst er diese Lokale in betrunkenem Zustande,so dass er auf der Strasse taumelt und sogar brechen tut.

Aus den oben dargestellten Tatsachen geht klar hervor dass sich der Pater Korsch bei uns keiner Achtung erfreuen kann.Die Folgen lassen sich schon heute spüren:

Die meisten Pfarrkinder,nur die Dienstleute und Beamten des Fürsten wenn sie katholisch sind ausgenommen,besuchen die Kirche in Żar nicht mehr sondern benachbarte Kirchen - die Kirche in Żar steht alle Werk-und Sonntage leer,die Pfarrkinder taufen selbst ihre Kinder und bestatten die Toten ohne kirchliche Beihilfe.

Unsere Lage ist unhaltbar. Wir haben uns schon einigemal in dieser Angelegenheit an unseren Bischof Parvy gewendet, aber umsonst. Dadurch wächst unter uns Erbitterung soweit, dass manche Leute die Absicht hegen, den katholischen Glauben zu verwerfen!

Wir haben uns erlaubt Seiner Excellenz unsere, unglückliche Lage zu schildern und hoffen keine Fehlbitte zu tun, wenn wir Seine Excellenz ganz ergeben ersuchen Unsere, traurige Sache zu Gunsten des katholischen Glaubens und des ewigen Heils unserer und Kinder Seelen zu erlösen Wir hoffen, dass uns Seine Excellenz in Kampfe mit Mächtigem Luteraner-Fürsten nicht verlassen werden, sondern uns arme, glaubige Katholiken in Schutz nehmen werden. In dieser Hoffnung empfehlen wir ergebenst unsere Bitte und bitten untertänigst um Apostolischen Segen, mit unserem vertriebenen Pfarrer [illegible]

[illegible] schliesslich wurde uns ein grosser [illegible]

[illegible]

Dadurch wurde uns ein grosser Schade [illegible]

Beziehung zugefügt. [illegible] wir haben einen [illegible]

für den Fürsten haben. So [illegible] wurde uns ein weiterer [illegible]

[illegible] und religiöser Schade zugefügt. [illegible]

Wir wissen ist [illegible], dass wir einem [illegible]

[illegible] entsprechende nicht und hat nicht [illegible]

[illegible] che zu halten. [illegible]

[illegible], können wir zu ihm kein Vertrauen haben, [illegible]

wir ihm jede Achtung [illegible]

weise bei allen öffentlichen [illegible]

verbringt nämlich lange [illegible]

dann verlässt er diese [illegible]

dass er auf der Strasse [illegible]

Aus den oben dargestellten [illegible]

dass sich der Pater [illegible] bei [illegible]

kann. Die Folgen lassen sich [illegible]

Die meisten Pfarrkinder [illegible]

des Fürsten wenn sie [illegible]

die Kirche in [illegible]

die Kirche in [illegible]

Pfarrkinder taufen selbst ihre Kinder und bestatten die

Toten ohne kirchliche Beihilfe.

Pismo z 24 maja 1911 z Debreczyna z ochronki – podające do wiadomości gm. Rogoźnik z wezwaniem do zapłacenia

1	Zieliga Antonia	w. w. r. 1905	230 K. 94
2	Zieliga Marya	w 1903	262 – 46
3	Zieliga Franciszek	1891	52 – 80
4	Zieliga Władysł.	1901	273 – 06
			819 – 26

Dzieci tych przekazani nie

~~Wydano~~ – Wiceżup. – Tab – Vilis – Solt – Kiskun Komitat w Budapeszt donosi, że dzieci powyższe zostały oddane do ochronki w Debreczynie z powodu opuszczenia przez władzę sierocińską – pismo z grudnia 1910 – [illegible] przeniesienia Rozalii Zieliga do Rogoźnika wezwała gminę do odebr. dzieci l. 10.957 3/5 – Wydelegowany przez gminę posłaniec (Wojciech Hajnos) z 23/5 przywiózł pismo od zarządu ochronki w Debreczynie – do naczelnika gminy w Rogoźniku, w którym pisała – że mu się udało z dniem dzisiejszym oddać dzieci w bezpłatną opiekę. Zaś należności od dnia tego wydatku – nie będzie ponownie żadnych kosztów

~~Pismo~~ c.k. St. 23/5 l. 19.757 wydelegowało pismo do zarządu ochronki, by się u tego Urzędu usprawiedliwił – nakazało jednak też odpowiedzi –

14/7 1911 l. 24 818 – pismo w tej sprawie do nie dyspozycji od Tab-Vilis – do 20/7 nie było odpowiedzi

17/7 [illegible] – 17/7

I [illegible] 17/9 1910

~~8/6 1910.~~

odłoż.

Wójcika Jakuba z Lasowic dzieci ochronka w Gyula i Szeged ~~[illegible]~~ 1909

1) ~~Franciszek~~ Marya ur. ~~1897~~ – donosi [illegible] –

2) Marii 5/4 1899 (potem się [illegible])

3) Juliusz 1/4 1901.

24.521. ex 1911, l. 25 235

Wydelegowana Elżbieta Górna – nie przywozi dzieci ponieważ rzekomo ojciec się sprzeciwia –

1.

Co my za jedni i kielo nos jest na Wengrah ?

To sąm jest nojwozniejse pytania, a mało nos takik jest, coby my na nie dobrąm odpowiedź wiedzieli dać.

Do roku 1880 uhersko statystyka nos za Poloków uznała, ale od tego casu do tego rocnego spisu ludności nos w statystyce nie było: kasik my sie pod ziem przepadli. A kto był temu przycynam? Przycynom byli ci, wtórzy lud spisowali, ale jesce lepiej my, żemy sie tak leko dali pokłamać, głowe zamamcić, a nawet polskie miano jak by to jako hanba bywała, poniechali. Wiera, wielgi wstyd na nos, ze sie to z nami stało, ale teroz nie narzykojmy nad tem, ba sie hyćmy roboty. Trza naprawić, co my a nasi przodkowie popsuli.

Zginęlimy w 1880 z papieru, ale my zyli dalej, a żyjemy chwała Bogu jesce i dziś. Jus jako tako, ale sie dzierzymy. Nowiencej z nos ani nie wie, co je: cy Polok, cy Słowiok, albo cy tyz jaki trzeci? Tako bałamuta u nos w tej sprawie. Człowieka i mierząm te śmiesne a smutne stosunki, zacnie prowdy sukać, za wtorom przecie nie trza duzo chodzić bo sie człowiek hnet (~~wnet~~) dowie ze my tu Polocy, a że ta nasa okrangłutko gwara ni jako miesanina, ba ta cysto polsko, jakom za granicąm gwarząm. To raś musimy przypuścić, ze sie do tej nasej polscyzny już troche słowiockich słów zamiesało, ale sie tymu nima co cudować, kie już tele casy momy słowiocki kościół, słowiockie a uherskie urzendy, gdzie człowiek bardzo mało słyszy swojego słodkiego jenzyka, ba mu tam koło usy potela brzenkom te cudze słowa, pokiela ik całkiem nie przyswoi.

Tak sie nas jenzyk psuł, a my jacy poziérali, a nic my nie uwidzieli. Nie wiedzieli my, a może duzo ludzi jesce ani dziś nie widzi, jako sie nasa gwara do hałup słowije, a

a jej miejsce v publicności inso zajmuje, którom my pańskom nazywamy. Dziś ta z takom gwarom nie bedzieś pana grot, cobyś ta, jako tako na niego wróżył, bo ku temu, trza mieć w kieséni. Tropiemy sie za pańskom gwarom, a nie wiemy, ze w Krakowie, we Lwowie, w Nowym Targu, w Zakopanem duzo panów bywo, którzy sie nie hańbiom za swój polski jenzyk, ba se wzdy tak gwarzom, jako ik mamusia naucyła. Kieby ~~se~~ my się tak wiencej po Polsce rusali, toby my ~~sie~~ se nase gware bardzo pokochali. Ale poniewaz nik świata nie obejzry, stanie sie, ze som mięndzy nami i tacy, którzy tu juz 10, 20 i 30 roków siedzom, jedzom hléb nasymi rencami obrobiony, a ku tymu se jesce zondajom, coby sie im odrodzili; nas jenzyk śliczny do konta zapodzieli, a kie sie z nimi zejndziemy, coby my sie im po ik jenzyku tropili. Juz nom dość takiej roboty. Teroz se my bemy zondac, ze kie kto co kce z nami, niek sie naucy ~~po~~ nasemu, a jak nie wie, to niek nie zonda, coby my jego jenzyk wiedzieli; niek nosou zrozumie. Niedbali my o nasom gwarę i tego my sie doryli, ze je juz z duzo miejsc wypanli, ze je lecy-kany gwarom siedlockom, gwarom chłopskom nazywajom. Niekze bedzie i chłopsko, to teroz sie bemy po chłopsku dzierzeć. Po „nasemu" to nase hasło. A takiego nasego rodaka, który porę roków nie był doma, zahańbiemy, kie sie nom inacyj oberwie. Spytać sie go trza, cy zabocył, abo cy sie też hańbi za ten gware, w której mu mamusia nad kołyskom śpiewała a modlić sie go ucyła? My z tym nikomu nie wckemy ublizyć, jacy nase bronimy, bo nos jus serce boli nad tym nasym zaniedbanym ojcystym jenzykiem! Nasi współbraciosłowacy moze krzywo bedom patrzeć na tyn nas ruch, bo się jus miendzy nami bardzo obsałasili. Musom sie uspokoić a nom w nicym nie przeskodzać; bo się oni „za tu naśu slovencinu", take figle wystrojajom, tak tengo robiom, cy to nie wstyd

ze my Polocy za nasom gwarom ani palcem nie ruszymy? Śpimy, jak niedźwiedź w zimie, jaz się tu na to obudzić musemy, ze z nos dużo, bardzo dużo, po polsku ani cytać, ani pisać nie wié, choć po polsku gwarzy, ze kiedy z nos jus słowiackom książke do modlitwy mo, ze Spółek św. Adalberta Wojciecha nom Polokom słowiackie książki do cytanio drukuje, a my na to tak pozieromy, jakby to tak koniecnie musiało być. Tak to wyziero, jakbymy polskich ksionżek nie dostali, polskich słów niewyrozumieli. Po polsku gwarzymy, nachodzimy se do skoły dość, a z tego ucynio ani tela ni momy, coby nos naucyli po nasymu pisać a cytać, do cego prawo momy, bo jest w nasej krainie taki zakon, wedle ktorego we skole trzeba ucyć w macierzyńskim jenzyku. Ale my sie jakosik nie głosieli o swoje prawa, rzond sie też nie bardzo starał o nos, i żyli my se tacy zaniedbani, zyjemy i dźiś, dzienki Bogu, jesce jako Polocy. Zaginonć nasej gwarze nie domy, za niom sie od tego casu haúbić nie bemy. Nasa gwara nijako miesanina, ani je ta do konta niezahodzono! Takim hlapocinom nie trza wierzyć, bo za granicom z roku na rok wiencej pisajom tak po nasymu, coby sie i dalsi Polocy, ktorzy tu leko nie mozom przyjechać, w tej piéknej staropolskiej gwarze — ~~k~~ktoro sie tu na tyk wierchak tak cudownie zadzierzała, uciesyć mogli. A tuby my sie haúbić mieli za nasom gware? Duzo my nie wiedzieli i duzo my niedobrze robili. Dola nasa sie polepsuje. Zabierajom sie z nami Węgry, Polocy, Česi a Słowiocy. Syscy lamencom nad nasym hudobnym położeniem — a syscy nom lekorza żondajom. Wiera nom ta jus trza tego lekorza i przeto sie obrócomy napiérwiej ku uherskemu rzondowi. My też obywatelami tej drogiej nasej krainy, a przeco nie uzywomy syćkich prawów, które nom sie patrzom? Ze wengierski rzond o nos do tego casu

zabocowoł, tymu i my przycynom, bo my sie nie głosli: My swoje teros zrobimy a myślimy, ze rzond nase prośbe wysłysy a swoje prawa dostaniemy.

Ale kielo nos to tak zyje nieuświadomionyk? Pozrejmy to podle stolić:

Stolica spisko. 1/. Okreng kezmarski: Jaworzina, Krzizowa-wieś, Mały-Sławkow, Krig, Landok, Strażki, Rakusy, Jurskie, Toporec, Słowiensko-wieś, Zdziar, Lubica, Kezmark, Biało.

2/. Okreng Lubowelski: Drużbaki Dolne, Drużbaki Górne, Forbasy, Gniazdy, Granastov, Kolacków, Łackowa, Mnisek, Pilchow, Podoliniec, Sadek i Lubowieński zomek, Lubowla nowo, Lubowla staro.

3/. Okreng Staro-Wieś: Łapse Dolne, Cornogóra, Krempach, Durstyn, Łapse Górne, Frydman, Gibel, Jawka, Hagi, Hanusowce, Haligowce, Jeziersko, Jurgów, Kaćwin, Kalenberg, Frankówka, Łapsanka, Legnica, Leśnica, Maciasowce, Frankowa, Nedzica, Górne-Swaby, Rylów, Rzepisko, Rychwałd, Dolne Swaby, Staro-Wieś, Tryps, Biało-Nowo-Osturnia.

Wtelik miastak i dziedzinac bywajom Polacy na Spisie; som i takie miejsca miedzy tymi, gdzie inacej gwarzom, n.p. po niemiecku, słowacku a syckich Poloków na Spisie jes tak około 25 do 30 tysięcy luda.

Stolica Orawsko: 1/. Okreng Namiestowski: Benedyków, Erdutka, Klin, Mutne, Nowoty, Polgóra, Rabca, Rabcyca, Sichelne, Wesele. Duzo Polokov bywo w zakamiennym Klinie, w Bobrowie, w Zubrohławie i w Slanicy

2/. Okreng Trsciana. Dolnio a górnio Lipnica, Dolnio a górnio Zubrzica, Bukowina, Podskle, Chyżne, Harkabuz, Głodówka, Jabłonka, Orawka, Piekielnik, Podwilk, Sarna, Suchogóra.

Obywatelów poloków na Orawie jes tak około 35. tysięcy.

Wtyg dwóg stolicag jenzyk polski najcyściejsy, wostalnik je

jus troche zepsuty.

Stolica Trencyńsko. Okreng Čaca: Čaca, Čorno, Gorzelce, Olešno, Oščadnica, Podwysoko, Rakovo, Skalite, Staśków, Swiercynowiec, Turzowka.

Polocy som jesce we Zawodzie, w Makowie a w Wysokiej. W całej stolicy ik bywo parenaście tysięncy.

Liptów. Wielkie a Małe Borowe, Huty, Osada, Luźna, Revuca, Cieplicki; Syćkig je tak pore tysiency.

Zyjóm jesce Polocy w stolicy Sarysskiej w okrengu makowickim, Sercowskim, Toplańskim i w stolicy zemplińskiej a i w stolicy gemerskiej.

Kielo je syćkich Poloków na Wengrach, to na pewno licby powiedzieć nimozemy, ale ik tak bywo ze 100 tysiency. I

Kiedy tu przyśli, to tego nie wiemy, ale my tu jus som bardzo downo. Dyć niektóre dziedziny spiskie w 13 wieku a w 14. do Polskiej patrzyły. Orawa tez długo była w polskich renkach, a strony okrengu trencyńskiego tyz wielkie spory były, które nie jacy w 19 wieku skońcyły cośkiem. Stego se mozemy myśleć, ze wtedy między Wengrami a Polokom musiało być wielkie połoncenie. Jak zaś powiado Dr. Czambel Słowiak, to nasi przodkowie bardzo downo tu obsiedli i tu my jesce i dziś. To samo pise i Cech Polivka i Semberá, a i wengierski ucony Hunfalvy. Kieby my nie o siebie nie postarali, to by my wiera i zaginonć mogli, a przecie nos Pon Bóg na to stworzył, co by my zyli.

A kie my ozyjemy, kie swoje obywatelskie prawa zoubać bedziemy, to nasa gwara, ta do kouta a do hałup zohodzono, hnet przydzie do kościoła, a do skoły. Jako to radość bedzie, kie w kościele polskie pieśnicki bedom giełcec, polskie kozanie bedzie brzmieć; a kie sie nase dzieci po nasymu i we skole bedom ucyć! Jest u nos dość ksiendzów, dość naucycieli a inksyk urzendników, to by ci ku nom łacno mogli przyjść.

A nasi bracio Słowiacy! niek sie nasymu ruchowi nie przeciwiom. Pieknie im dziękujemy, ze sie o nos leniwyk do tego casu tak starali, ale nom jus do skóry dopiekło! My niekcemy nika wsionkać, ba kcemy zyć a ozwijać sie jak nos Pon Jezus stworzył. Na to przekonanie i doświadczenie musieli my przyjść, ze wynarodowianie nos z ich strony duzo je groźniejse jak madziaryzacyo. ~~Oni~~ Słowiacy są krewni nom mowom, toby nos hnet potknęli, a my sie Madziarami, bo to inakso mowa, nie zrobimy. Nie kcemy zginonć, zyć kcemy, a w nasej robocie niek nom pomogo Pon Bóg i syscy nasi przyjociele!

D

2.

Po naszemu!

Jesce stoła staro hałupa w ktorej jek sie narodziół, jesce zyła babka, zył dziadek, kie jo małym chłopcem był. Ej dobrze mi tys to wtedy było. Zodnego starania, zodnej biedy jek nimioł. Rod sie ~~Oa~~ tyk casyk ozpamiętujem. Jakisik i swiat wtedy inaksy zywot. Ludzie zyli w lepsym spokoju, jako dzisiok – kazdy kończył swojom robote a niestaroł sie o drugiego. Ani sie nieruszoł wtedy swiat tak, jako dziś, ludzie niechodzowali ani do Ameryki, ani do Prus. Ani do nos niechodzywali ciepili, jak by ta kiedy. Tedy jaki wandrowny przeseł bez nasom dziedzinke, kazdy sie radowoł, kie sie taki ubyrtoł dalej. Co prawda, nasa dziedzinka przy granicy lezy, a z poza granice, nowięcej bez zime, hodzowali do nos chłopi, co gonty na dach strugowali – ale jo ta s pocontku niewiedzioł o tym, ze to ludzie z insego kraju byli.

Wtedy jesce niebyły lasy nateło poscinane, jak dzis, kie sie komu pocon dach dziurawić, poseł do lasu, ścion drzewo, przyniós, ~~popiłoł~~ zawiozł do troca, a w zimie zawołoł gonciorzow z Polskiej, a ci mu wystrugali śliczne gonty za mały grosz. Wtedy i w lesie dało sie s cego wybrać, były smreki długie – ~~los~~ wiera s hojcego sie nie do na gonty scypać. Trzeba nom to wybrać pięknyk, wielbyk a prostyk smreków, ojś coby niebyło w nik duzo sęków. Dziś juz mało takik widno, dziś juz robiom gonty i ze cyrdek. Nastały piły co z hojcego napiłuje gontów. ~~N~~ Ale więcie takie tysto teroz i te gonty, takie jako ci z cego ik robiom, takie to kudłate, ~~nasoonke~~ nasionkowe to z odyscym, od tego hned pręcie gnić, koło sęków sie scypie. No prawdom to jacy na to, ze by sie ta nafkwile niestoło bez dach. Niebyło tysto lepsyk gontów, jako co drzewi ci gonciorze nastrugali, kie z tymi przykrył cłowiek, to ta niebyło potym starania nafkwile.

~~Na~~ Tyk gonciorzow jo strasnie rod mioł, rod jek sie przypatrzowoł na jik robote, a rod jek sie im przysłuchowoł, wiedzieli nie selijako opowiadać, selijakie zarty robić, niektory wiedzioł i pięknie śpiewać. Woły jek sie skoło nik krzątał. Niéskorzej potym jek sie dowiedzioł, ze to z daleka przychodzom rod byk był wiedzieć, ~~ze~~ skond, noi poleciół jek ku mamusi, a pytom sie:

– Mamusiu, a to ci gónciorze nie od nos?
– Wiera nie mój synku, to som polocy z poza granice.
– Na dyć cołkiem tak godajom jako i my? Pytom sie z nowu.
– Prowda ze tak, bo wies dziecko moje, i my tys polocy, telo ze na Wengrak, pod wengierskim ~~[illegible]~~ królem zyjemy.

I jo, tez jako mały chłopiec, nad tym jek ozmyślowoł.

— · —

Nieskorzej potym, kie jek u nos skóńczył skołe, ~~[illegible]~~ nauczyciel przyjdzie do nos i powiado rodzicom moim:

– Was chłopiec sie dobrze ucył, jo by wom radził, coby scie go dalej dawali, było by co z niego.

Babka, tatuś i mamusia pocyni sie radzić, ze „hej, dy by to dobrze było go dać do skół, do miasta, przecie by mu lepiej było, nie musioł by sie tak mordować z tom robotom, jako sie tu my mordujemy". —

I tak sie stało. Przyszło na Skopi~~[illegible]~~nom, kie bywo w miescie odpust, pojyni mie ze sobom, a posli my do tego miasta. Syćko mi to takie cudne było, jus drógom wóz za wozym, a kie my tam zasli, joj to groza, co tam ludu było, nikdy jek jesce na kupie telo ludzi nie widzioł. Od cudowania aże obezwać jek sie nimóg. Potym mie tam zawiedli do jakiegosik gazdy, co by mi kwartel zjednali – a potym mi padajom, ze tu bedem bywoł. Jo sie tulił ku sukni mamusinej, a bołek sie obezwać – juz niek sie robi, co kce. Jakosik baba sie ta obzywo do mnie, a pocyno mie głoskać, a gwarzy cosik do mnie – ale jo z tej gwary nimóg nic wyrozumieć. Na końcu radowoł jek sie, kie my posli z tamtela.

Wiera mozem pedzieć, mnie sie to nijako nie widziało, jesce kie by to w doma sie dało chodzić do tyk skół, ale tak przec od nasyk ludzi, między tymi niepilcami – jako tys to bedzie? Na Króla Stefana dostoł jek całe nowe ~~[illegible]~~ oblecynie, kabot, portki, prucnik, kopanki i kapelus, syćko fajne, piykne. To mie na chwile uspokojiło, ale o półtora tyźnia nieskorzej napiekła mi mamusia chleba, kołoców, do worka rzepy, do papiyra spyrki, do garcka masła i tworogu, do zbonka mlyka napakowali – i tyboj! Zawieźli mie tam nazod między tyk niepilców.

Hej było mie tyz tam ckliwo, kiej napłakoł jek sie tyz tam z pocontku! Niebyło sie do kogo obezwać, niebyło sie komu poskarzyć. A tu ani słowa niesłychno nika po nasymu — wsędy ka sie obrócem, jakiesik cudne, mojim usom ~~nieprzyjemne~~ niezrozumiałe głosy słyhać. Nachwile mi dali pokój, ucisowali mie, ale nieskorzej pocyni sie na mnie i gniywać, cóz byk juz nieplakoł tela. Cięnsko tyz to było przywyknónć, bardzo cięnsko! ~~A~~ Ale tak padajom, ze i cygon pomału przywyknie ku šubienicy, tak tyz i jo tam przywyknół. Niewidziało sie mi to nijako, ~~z~~ ale cos jek mioł robić. Niedaj Boze sie było przywyknónć do tego słowiackiego języka. Pomału pocon jek rozumieć, co gwarzom koło mnie, jący to było nogorse, kie jek sie jo musioł obezwać. Ej było dość do wycierpiynió. Jak jek sie obezwoł, syśy sie ze mnie śmioli. Nobardziej mie napastowały te chłopcyska słowackie, że ~~wsedy~~ wdy sie wyśmiywały ze mnie, ze niefcem tak gwarzyć, jak óni.

Juz wtedy jek widzioł, ze wielki ozdzioł jest miyndzy nasymi ludziami a tymi słowiakami. Juz wtedy jek pocon bardzo ćcić a szanować nas lud, a nasom gwarę. Nas lud jest pocciwszy, lepsy, łaskawsy, jako ten słowiacki — jo nikdy niesłyhoł, ze by u nos z kogo pośmiyhy robili ~~przy~~ z tego ze niegwarzy po nasemu. I juz wtedy zawzion jek w sobie, ze co jako bedzie, co mie pon Bóg ka obroci, swojej macierzyńskiej rzecy nikdy zabacowoł nie bede.

— · —

Po skóńcyniu skół miejskik posel jek do światu, tułoł jek sie wselikany, bywało mi dobrze, bywało mi niekiedy i źle, ale cy mi dobrze było, cy mie bięda biła, wdy mi była napamiynci moja miło dziedzinka tam w górze przy granicy. ~~Niekiedy~~ Casem tak sie mi zdało, ze słysem jako idom krowy z pase, jako im zbyrcom zwónki na syji, tak sie mi zdało ze słysem jako śpiywajom wiecór dziywki na wynodziarkak. Niekiedy sie mi zdało, ze jek zaś małym chłopcym, ze siedzem ~~z~~ na podołku kochanej mamusi, a ze óna sie obzywo ku mnie:

— „Dziecko moje, dy i my tys polocy....”

~~Nikoly~~ Nie! - nigdy tyk słów niezabocem!
Nigdy

— · —

Tak sie minyło wysej dwudziestu roków. Bez te casy żyłek daleko od swojik, daleko od mojej dziedzinki. Teroz niedowno jek sie nawrócił. Za te casy duzo sie poprzemiyniało. Staryk rodziców pochowali, hałupe, w ktorej jek sie narodził, powalali. Smutno mi za tymi - ale smutek mój przewysuje radość serca mojego, zek zaś miyndzy swojymi. Wsyndy dobrze, ale ~~w~~ w doma nolepiej. Za tymi hałupami, za tymi lasami, za tymi polanami żol cłeka bierze, nie do sie to zabocyć. Zaroz na drugi dziyń posel jek to syćko poobziyrać, ka jek sie bawioł, jako mały chłopiec, poprzypatrzowoł jek se jesce i na ty wiyrchy, s ktoryk jek kiesik piscołki krynicił - ale tys wyrosły od tyg cos!

Idym potym po dziedzince, obziyrom sie na syćkie strony i widzem, ze tu postawiyli nowy budynek, tam zaś inny, no chwałas tys Bogu, widzem, ze tu dobrze gazdujom. O chwile zesedem sie z jednym chłopcym. „Pochwalen Pán Ježiš Kristus!" - tak mie pozdrowi. „Naviéki amen" odpowiadom mu, ale mie cosig tak zamierziało. Rzeke co tu sukajom miyndzy nami słowioky? Zesedem sie potym z drugim, z trzecim, a kazdy sie ze mnom ~~mn~~ po słowacku przywituje. - Prze Boga świyntego! Có sie tu stało? Cy tu słowioky przysli bywać, a nas lud wywandrowoł? Cy sie nas lud posłowiacoł, cy có takiego? No pockoj, myślém sobie, mék mi jesce jedyn stari przyjociel, to sie go spytom. I tak sie stało. Po chwili zesel jek sie z jednym dawnym znajomym, tyn ci sie tu zaś jacy po słowiacku obzywo.

— Ej, słysycie, pockojcies tys na chwilke, cosik byk sie wos rod spytać. ~~Przeco~~ Cemu sie mi tu i wy, i kazdy tak po słowacku przywitujecie?

— No a uni jesce niezabocyli po nasymu?

— To nie, ale tak mi sie widzi, ze wy ~~skoro~~ syscy sie pozabacowali nasom gware?

— No nie całkiym, miyndzy sobom my se ta jesce i teroz jacy po swojemu godomy - ale juz tak s panami sie lepiej swiecy po słowiacku.

— A przeco?

— Som niewiym ~~przeco~~ cemu, ale tak padajom, ze nasa

gwara jest jacy przez nos siedloków w uzywaniu, no i widzimy, ze tu kazdy co w pantalonak hodzi, po słowiyńsku gwarzy. A potym wiedzom panie, co prowda mnie to ~~[illegible]~~ i samego mierzi. nas lud sie teroz jakosik tak pocon miesać do tyk słowioków. Kie parobek z wojska przyjdzie, kie sie jako dziewora ze słuzby ~~na~~wróci, juz ci tam ani jedno niekce po nasymu godać. Juz sie to kazde hanbi za swój jynzyk, tak padajom ze po słowiacku to po pańsku. No ~~t~~ebo i tak sie zdaje, ~~cy [illegible]~~ bo kazdy pon, cy ta z miasta, cy s pomiędzy nos jacy po słowiacku sie ku nom obzywo. Najdom sie i tacy, co powiadajom ze w prowdzie i nas jynzyk jest słowiacki, jacy ze sie zepsuł od polskiego.

— Przyjacielu mój miły! Jako tyś to mozecie takim plotkom wierzyć? To nieprowda, ze by nasa gwara słowackom była! Telo moze prowda, zeście je wy sami troche zepsuli, z tym, ze sie duzo mięsocie ze słowiokami. Na cy wom nieprzysło do rozumu, ze nawet i w Dunajcu, w Zakopanym, w Nowym-Torgu ci podhalanie ~~te isto~~ samusiynkom gware majom? No widzicie, a to przecie uznocie, ze tam niebywajom słowiocy. Ci podhalanie haw pod Tatrami, nazywajom jik góralami, to som gałęzie s nami, z tego ~~istego~~ samego drzewa, to som nasi krewni. Wicie, ci sie hań nie hanbiom za swojom gware, pysny je kazdy ~~[illegible]~~ z tego, ze go pon Bóg góralem stworzył. Nimocie prowdy, ani w tym, ze ~~[illegible]~~ musicie po słowacku godać, bo sie państwo ku wom tak obzywo. Trudno majom ci panowie ku wom po góralsku godać, kie niewiedzom. Kazdy tak godo, jako wie, jacy wy poniewierocie swój jynzyk. Po swojymu odpowiadojcie kazdymu, uwidzicie, ze wos tam wyrozumiom. Wasa wina jest, ze wos państwo nie ~~w~~ rozumie, kieby sie z kazdym po swojymu godali, toby sie i państwo poducyło nátelo, co by wos wyrozumieli. Miejcie na pamięci, ze za nasom gware góralskom nimomy sie co hanbić, nasa gwara jest starodowna polska, jiz przed tysiące rokami znajomo. To

prowda, ze my zyjemy w ~~uhorskij~~ wengierskiej krajinie, ale pamiętojcie ~~na to~~ o tem, ze ~~Uhorci~~ Wengry z Polokami od wieków w dobrym zyli. „~~Uhorec~~ „Polok z Wyngrym dwa braterki" tak pado i porzekadlo. Nad Polskom kiesig panowali Królowie ~~uhorskiego~~ wengierskiego rodu, były i takie casy, kie ~~Uhorci~~ Wengry s Polokami pod jednym królem zyli. W sterdziestym ósmym roku Polocy przyśli nom na pomóc naprociw Moskola i Rakusa, tu bojowali pod generałem polskiem, co się nazywoł: Bem. Niejednymu się wylała krew na nasyk ziemiak, za nasom ślobode. Naród polski jest sławny a wyborny od wieków. Niezabacujcie ze z polskiego narodu pohodzicie i wy, co se mozecie ~~na~~ z tego pysnymi być!

Tak niek bedzie, wtedy nom bedzie i pon Bóg na pomocy!

S tym my się ozesli – ón mi ~~zasłubiół~~ ślubowoł, ze nadalej nie bedzie słowiacół. Jo sobie pomyslol, jako by tyz to ładnie było, kieby my tak wsycy mieli za co swojom gware, kieby tyz to kazdy nas cłowiek kcioł uznać, ze my se tu momy swojom pocciwom gware, a ze my tu nie przyjmujomy od słowioków zodnyk zwycajów zebrać. Kieby tyz uznoł kazdy, ze nom tu nie rety tej „słowiyncyzny" – nie rety ani nom ani [illegible] naszym.

Wstyd sie wstydzić ~~za~~ ojca i matki ~~swoje~~j.

Nie było muzykanta nad Kube Hopciuńsia: kie wzion skrzipecki do gorści, to i nostarse babska, co w cieniu pod strzechom pociorze mówiły, sie dźwigały do tońca i natrzonsały sobom jak workiom z moukom, co sie zdało, ze sie to z tego sycko wysypie. Hoć był hudobny, séndy go mieli za co, bo owweselół kozdego i odegnoł niejednemu starość z głowy, aj som se zył ~~[illegible]~~ bez starości.

Ale roz potem poprzinosili parobcy z kondźik od słowiaków harmunije i robili ~~[illegible]~~ gieles po dziedzinie całymi nocami jak koty w marcu. Zadumoł sie Kuba, co to takiego nastało. Ozmarkoćioł sie, bo myśloł, ze juz teroz nik nie bedzie pytoł o jego granie, i ze zaboco o nim jako o sołtysie starym

kie novego vybiłem. Utracił honór, który nabył ze skrzipeckami niy jacy u siedlioków, ba navet i u panów, ka go nieroz pytali zagrać. Bo ón potrefiół i panickom podnogi, zleka i povolniy, có by sie to niezadysało, bo to słabe, albo có by sie to bardzo niespóciło, bo to niy ładnie na panicki.

I teroz ci tu vynojdom insom muzyke, a nón sie juz nik nieobezry.

— Juz to póno moje skrzipki nie niewortajo, — myślół sobie i ~~hodziół~~ ciśnoł skrzipki za piec, potém kupiół i on harmunijom, i mordovoł sie z niom, jaz nieroz mu sie ciurkiym woda ciekła z cola. Hej! niesło mu to ku rencom! Kieś ty roz skrzipcorzém z dziadka i pradziadka, dokładnie na harmunijce nigdy niezagros! Ludzie sie uśmiychali, kie vidzieli jako sie trapi, nie ~~i~~ciśły sie dziywki ku niymu, jako piyrvéj, kie

na skrzipkak growoł. Hyr jego zacon ginōć, jako dym w powietrzu, kie sie przestanie palić... ~~[illegible]~~ ~~Było ino teraz do połudowanio~~!

Stało sie, ze vydawoł dziéwke nobogatsy gazda v dziedzinie, nazywoł sie Ora~~dziar~~wiok. Parobcy sie strojili, ze bedom grać na weseliu na harmūnijak, ale ~~Madziar~~ Orawiok powiado:

— Juz se ta grojcie ka kcecie, ale na mojym weselu bedo inśi muzycy grać na skrzipkak.

— Kaz weźniecie tyk muzykantóv — padajom mu, — kie tu nika nik nie gro na skrzipkak. Growoł downiej Kuba, ale juz teroz i ón sie hyćił ~~do~~ harmónije. Pewnie i kaindziej zakapały juz skrzipki, i ponastajały hormónije.

I uśmiéchali sie parobcy, kie widzieli, ze sie ~~Madziar~~ Orawiok wybiyro muzykantóv sukać. Mos ta cas, myśleli se i strojili

harmůnije.

Przeseł ~~Madziar~~ Orawiok za Beskidy i seł, seł, a pytoł sie drógom, cyby niewiedzieli kany o dobryk muzykantak. Dowiedzioł sie konicnie, ze som v Nowym-Torgu muzykanci, ~~grajo prześlicnie~~ ~~Bednarski~~ Bodok ~~Kuba~~ Brak i ~~Dziedzic~~ Krewniok, co jim daleko niyma pory. Posed ku nim i pyto jik piyknie, có by mu tez zagrali na weselu, a óni mu nieodpedzieli. Przyśli do dziedziny a tu jik ceko hurma ludzi có ciekawi byli, jako tez to bedom grać. Tam byli i parobcy z harmůnijami, miéndzy nimi i Kuba; a jeno sie uśmiewajom a harmůnije ryktujom

— Nos ta cas snami sie zónacyć — myślim sobie, — któz tu pyto o wase granie. Ludzie z ciekawości wos cekajom, ale kie przyjdzie tańcyć, to my tu od tego, syscy sie nos łapiom, bo harmůnijo głośniejso,

a potém ka byś ta na skrzipkak wygroł tak ostro jako na harmůniji:

Ta-da-ra-da — taj-tom — taj-tom...

Tymcasém poryktowali nasi muzykańci skrzipki, pozgodzali strůny, posiadali ~~p~~ hyrnie i prosło jako panowie w sondzie. ~~[illegible]~~ Potém zwingli smyćkami i jak by sie była ziem ozpoliła, juz sie ruso syćko, juz sie bierom do tańca. Skoce dusa w kazdém jako smyćek po strůnak, cerwienijom sie tworze, ozgrywajom sie serca. Parobcy z harmůnijami stojom na boku, pospuscali wargi, pospuscali harmůnije i patrzom na wściekłyk tańcecników, patrzom na můzykantów co dzierzom głowy do góry ~~i~~ hóndogo, jak panowie w sondzie.

— Kaz byś tu cò pocon — myślém sobie, i smyko jeden za drugiém, tracom sie jako mgła przed słóńcem.

Zostaje som Kuba zostarany i zahańbiony i kryje harmůnija pod cuske, jako zydzi ukryvali złote cielce przed Mojzesem. Myśli sobie, ze jak by mu to ładnie było teraz siadnóńć miendzy muzykantów i dzierzeć głowe héndogo, jako panowie v sondzie. Ale siadnij ze! Skrzipki sponiewirane kasik za piecem, struny potargane... Owijała go bolesć i wstyd, jako kołek struna. Jak téz to syćko patrzy na nik, jak na młoduhe pri ślubie, jak na świentyk na o ułtorzu.

Eh, ón jesce musi pokazać dziś, ze je muzykantem z dziadka i pradziadka! Prasnół harmunijom o ziem, idzie ku muzykantom i pyta na kwilecke porycyć skrzipków.

— A wiys grać? — pytajom sie go —

— Wiym — powiado, — wiedział i tatuś, i dziadek i pradziadek, ktorzy byli na to bardzo

pyśni. Ale maśkiery poprzynośili harmůnije i sycko leći za tem, jaze mi troske hańba bylõ, ze jo som zostane ze skrzipcéntami i bede spomiewyrany, cok piyrwy piyrsy byl̃. Skorańcy mie nawiedli do harmunije... Teroz widze, ze có to godne skrzipki, ze jaki to honór muzykantém być.

Dajo mů skrzipki — bo powiado jego nieporyktowane, — a ón bierze i przykłado pod brode. Troske sie obowiol̃, ze mů to nie pudźie tak jak przedtém. Próbuje, próbuje, jaze naroz mu przyjdzie na pamięńć jedna nuta, ktorom jęsce jego tatuś growol̃, i o ktorej mu powiadowol̃, ze ~~je~~ sycy Hopcuśiowie growali. Smutno, jako jesienny wiater a przytém pociesujunco, jako spiéw matki. Sycy słuhojąci patrzom na niego z zadziwięniém ~~...~~ a muzykanći przykiwujom głowami i ciho septajom:

— To je prowdzivo nuta, to je prowdzivo nuta...

Posed Kuba dó domu, przytulił do siebie skrzypki jak kawołek duse swojej, poryktowoł jik i groł potém jesce ładniej ~~ak~~ jak przed tém, był jesce we ~~wię~~wiynksém honorze, jak przed tém...

~~Nie~~ Nie było muzykanta nad Kube Hopćiusia, a tém muzykantém toś ty był kiedyśik Poljoku na Górnij Oravie i Spisie. ~~Miał~~ Zostawił ci tatuś honór i skrzypki, naucył cie ślicnie grać, jako groł ón, dziadek i pradziadek, a tyś pogardził tém, boś myśloł, ze harmónijo spanialso muzyka, jako skrzypki. Pokielaś na skrzypkak groł, toś był piersy, kieś zacon na harmónij został jeś ostatni, bo byli, có lepiej wiedzieli na nij grać, jako ty Poljoku na Oravie i Spisie!

Skrzypki té, to ~~jest~~ twoja polsko macierzyńsko

~~rzec~~ gwara, twój polski duh, na które był pysny twój óciec i dziadkovie, a za które sie ty haúbis a tem pomievigros!

~~Niespuscaj ze sie tych skrzypek, niechybaj ze sie imnej muzyki~~, Ale ~~bo~~ bedzie weselije, przidom muzykańci, a ty bedźies ~~[illegible]~~ stoł kany w końcie i bedźies kryl ~~tw~~ajom slovacyzne pod cuske. ~~Mógbie~~ zaobys byś wziovać skrzypki do gorźci jesce ~~[illegible]~~ i ~~siadać~~ grać (i siedrzej ~~miendzy~~) nik, ale skrzypki za piecem, strůny potargane... A jak by ći i porycył który z muzykantów skrzypek, któ wie, cy bedźieś wiedźiał jesce có zagrać, cy se zbocys te ~~[illegible]~~ nute, ktorom tatuś, ~~i~~ dźiadek i pradźiadek tak radźi growali...

V tedy bedźies widźiał, ze jaki to honór ~~P~~olskiem być, ze skrzypki, ta twoja gwara, viencyj worce, jako syćkie inse.

Pamiyntoj ze Polŏkŭ na Gornij Oravie i Spisie, ze ty dobrym słowokiém nigdy niébedźies, boś Polŏkiém z dziadka i pradziadka. Ba jak sie tak gwołtém bedźies rwoł do słowiacyzny, to mozes sie kiesik jesce stać podobnym do — gacopiersa, co je ani mys, ani ptok. Niébedźies potém ani Polŏkiém, ani słowiŏkiém, ba bedźies takiém dziwokiém na pośmiech świata.

Niéboj ze sie o to, ze twoja gwara zaginie a nastanie słowiacko, bo ze to juz ~~u twoj~~ kołŏ ~~[illegible]~~ ciebie syćko sie bierze do słowacyzny. Jeno za Beskidy przejdźies, uwidźis, ze tam tysiónce a tysionce Góroli ~~jest ktorzi sie niehańbie za swojo gwa~~ gwarzy tym samym jenzykiem, ktorego ciebie matka i ociec ucyli, a ci sie tam niéhańbiom za te ~~swe~~ gwarę. ~~Wŏlej~~ rod bys jesce kiesik siednóć miendzy nik, i pokozać ludziom ~~co nie~~ ze i ty jeś Góroleim z dziadka i

i pradziadka, kie uwidzis, ~~ze~~ w jakij ~~koc~~nośći som Połiocy na ~~wesele~~ weselu u ~~Madziara~~ Orawioka. Niezoudoj ze tego, cóby cie posadził ~~Madziar~~ Orawiok z harmunijom miendzy muzykantów, ba przyniés swoje skrzypecki, to cie z radośćiom posadzi, bo ón kce mieć prowdziwyk muzykantów.

(Niékcyj ze ty vygnać Madziarov z jik krajiny, ani niézoudoj od nik, cóby sie óni ~~stali~~ stali ku twojij vóli ~~po słowiacku, jako sie~~ — słowiokami, tak, jako sie ty kces stać Poliokŭ na Oravie i Spisie.) Niek ze sie ta Słowiocy domagajom o có kcom, ty sie domogoj o swoje a niéłapoj sie takiego wozu, ktory ~~o~~ w insom strónę idzie jako ty. ~~Ani jakby przipadkiem mioł kto ładniejse cusk- twoj spólnik mioł ładniejse cuske jako ty, to~~ Ani cuski od spólnika niewyzycoj choćby mioł i ładniejsom jako ty, bo kazdy powié: Kuba we Wojtkowej cusce.

Ponaprawioj se skrzypecki i growoj, growoj te ślicnom starodownom nute, którom twoji dziadkowie tak radzi growali i bedzies w takiem honorze, jako bywali óni. Niéśłuchoj na tyk, co powiadajom ze hoć i po polsku gwarzys, ale niébywos w Polsce, ba na słowiokak, i przeto jeś słowiokiem. To takie iste jako kie sie jedna staro dziewka zbywała, ze hoć miała juz dziecko, ale óna przeto jesce pannom, bo to dziecko było bardzo malutkie.

Growoj te ślicno nute i miej na sercu, cóby i dzieci twoje sie jej naucyły. Ale tobie sie ocy świéco od radości, kie ci sie dziecko naucy we skole „ojcenas" po słowiacku. Ba tego, zeby sie naucyło pore słów po madziarsku, to sie bojis. Bojis sie tak bez przycyny, jako ci Liéskovianie kiski, có ktośik stracił na dródze

— Widiś Józef — powiado jeden drugiému, — jak~~oto~~ ~~to~~ straśne hrobaćisko. Ściajśnij że ho tom palicom

Ściajśnie Józef ~~tego~~ to hrobocysko, a tu sie z kiski wysuje ryśkasa, ale óni jesce ani wtedy niépozerom ze to kiska niéwinno.

— Joj — powiado zaś pierwsy, — a kelo nam to uż jaćmiania pożrała polvora!...

Kaz by ći ta madźiarcyna zaskodziła dźiecku, kie tu pośliéś syna do vysoyk skół, vyucy sie ~~na~~ naucycela ~~majstela~~ a~~t~~bo ksiéndza a pridzie do domu, to bedzie s tobom po słoviacku „hovoril" bedzie ći z koranice słoviackie kozanie ~~mił~~ dźierzoł. A ty, klionć, to jesce po polsku kliuos „bestyjo, psiokrev, psiojuha" i tak podobnie, jako sie ócieć naucył, ba modlić i śpievać w kośćiele, to bedzieś po słoviacku śpievał tak, jako sie od syna ksiendza, a~~t~~bo naucycela ~~majstela~~ ty naucys. ~~có go niemogli zmadziaryzovać ve skołak~~. Myślis, ze Bóg tak gardzi polskiém jézykiém jako ty, a~~te~~bo twój syn, có go niémogli ~~z~~ zmadziaryzovać ve skołak....

Poradzém ći cosik. Niecytoj ze ty ~~polsk~~ słoviackik novinek ani ksiouzek, ba spróbuj

cytać polskie, to sie tam moze docytos, ze 20 milionów ludzi hwoli Pana Boga po polsku a Ón jik wysłysy i mo o nik starość; niedo im zaginóć. Wysłysy i ciebie kie go bedźies po polsku o có prosił, a moze ći jesce i rozum oświeci, cobyś sie niehańbił za to, ze jeś Polók, cobyś téz sanowoł swojego jenzyka, cobyś był wierny krajnie o której ~~ku~~ bywos, a niesprze-ciwiáł sie jéj. A naostatku, cobyś dzierżoł przykozanie jégo:

Ćcij Ojca swego i matke swojóm

Ćcij pamiontke jik. i jenzyk ten, któren oni gwarzyli. Niehońb sie za nik, bo:

~~Wstyd~~ Grzéh i wstyd sie wstydzić
za ojca swojego i matke swojóm

[redacted]

Co my za jedni?

CO MY ZA JEDNI I KIELO NOS JEST NA WENGRACH?

To som jest nojwoźniejse pytania, a mało nos takik jest, co bymy na nie dobrom odpowiedź wiedzieli dać. Do roku 1880 uhersko statystyka nos za Poloków uznała, ale od tego casu do tego rocnego spisu ludności nos w statystyce nie było: kasik my sie pod ziem przepadli. A kto był temu przycynom? Przycynom byli ci, wtórzy lud spisowali, ale jesce lepiej my, zemy sie tak leko dali pokłamać, głowe zamoncić, a nawet polskie miano jak by to jako hańba bywała, poniehali. Wiera, wielgi wstyd na nos, ze sie to z nami stało, ale teroz nie narzykojmy nad tem, ba sie hyćmy roboty. Trza naprawić, co my a nasi przodkowie popsuli. Zginylimy w 1880 z papieru, ale my zyli dalej, a zyjemy chwała Bogu jesce i dziś, Jus jako tako, ale sie dzierzymy. Nowiencej z nos ani nie wie, co je: cy Polok, cy Słowiok, albo cy tyz jaki trzeci? Tako bałamuta u nas w tej sprawie. Cłowieka i mierzom te śmiesne a smutne stosunki, zacnie prowdy sukać, za wtorom przecie nie trza duzo chodzić, bo sie cłowiek wnet dowie, ze my tu Polocy, a ze ta nasa okronglutko gwara nie jako miesanina, ba ta cysto polsko, jakom za granicom gwarzom. To zaś musimy przypuścić, ze sie do tej nasej polscyzny juz trochę słowiockich słów zamiesało, ale sie tymu nima co cudować, kie juz tele casy momy słowiocki kościół, słowiockie a uherskie urzendy, gdzie człowiek bardzo mało słysy swojego słodkiego jenzyka, ba mu tam koło usy potela brzencom te cudze słowa, pokiela ik cołkiem nie przyswoi. Tak sie nas jenzyk psuł, a my jacy pozierali, a nic my nie uwidzieli. Nie widzieli my, a moze duzo ludzi jesce ani dziś nie widzi, jako sie nasa gwara do hałup showuje, a jej miejsce w publicności inso zajmuje, którom my pańskom nazywamy. Diś ta z takom gwarom nie będzies pana groł, co byś ta, jako tako na niego wrózył, bo ku temu, trza mieć w kieseni. Tropiemy sie za pańskom gwarom, a nie wiemy, ze w Krakowie, we Lwowie, w Nowym Targu, w Zakopanem duzo panów bywo, którzy sie nie hańbiom za swój polski jenzyk, ba se wzdy tak gwarzom, jeko ik mamusia naucyła. Kieby my sie tak wieńcej po Polsce rusali, toby my se nase gware bardzo pokochali. Ale poniewaz nik świata nie obejrzy, stanie sie, ze som miendzy nami i tacy, którzy tu juz 10, 20 i 30 roków siedzom, jedzom hleb nasemi rencami obrobiony, a ku tymu se jesce zondajom, co by sie im odrodzili, nas jenzyk ślicny do konta zapodzieli, a kie sie z nimi zejndziemy, coby my sie im po ik jenzyku tropili. Juz nom doś takiej roboty. Teroz se my bemy zondać, ze kie kto co kce z nami, niek sie naucy po nasemu, a jak nie wie, to niek nie zondo, coby my jego jenzyk wiedzieli! niek nos on zrozumie. Niedbali my o nasom gwarę i tego my sie dozyli, ze je juz z duzo miejsc wyparli, ze je lecy kany gwarom siedlockom, gwarom hłopskom nazywajom. Niekze bedzie i hłopsko, to teroz sie bemy po hłopsku dzierzeć. Po »nasemu« to nase hasło! A takiego nasego rodoka, który parę roków nie był doma, zahańbiemy, kie sie nom inacyj obezwie. Spytać sie go trza, cy zabocył, abo cy sie też hańbi za ten gware, w której mu mamusia nad kołyskom śpiewała, a modlić sie go ucyła? My z tym nikomu nie kcemy ublizyć, jacy nase bronimy, bo nos jus serce boli nad tym nasym zaniedbanym ojcystym jenzykiem! Nasi współbracio-słowacy moze krzywo bedom patrzeć na tyn nas ruch, bo sie juz miendzy nami bardzo obsałasili. Musom sie uspokoić a nom w nicym nie przeskodzać; bo sie oni »za tu našu słovencinu« tele figle wystrojajom, tak tengo robiom, cy to nie wstyd, ze my Polocy za nasom gwarom ani palcem nie rusymy? Spimy, jak niedźwiedź w zimie, jas się tu na to obudzić musemy, ze z nos duzo, bardzo duzo, po polsku ani cytać, ani pisać nie wie, choć po polsku gwarzy, ze kuzdy z nos juz słowiackom ksionske do modlitwy mo, ze Społek św. Adalberta Wojciecha nom Polokom słowiackie ksionski do cytanio drukuje, a my na to tak pozieromy, jakby to tak koniecnie musiało być. Tak to wyziero, jakbymy polskich ksionzek nie dostali, polskich słów nie wyrozumieli. Po polsku gwarzymy, nachodzimy sie do skoły dość a z tego ucynio ani telo nie momy, coby nos naucyli po nasymu pisać, a cytać, do cego prowo momy, bo jest w nasej krainie taki zakon, wedle którego we skole trzeba ucyć w macierzyńskim jenzyku. Ale my sie jakosik nie głosieli o swoje prawa, rzond sie tez nie bardzo staroł o nos, i zyli my se tacy zaniedbani, zyjemy i dziś, dzienki Bogu, jesce jako Polocy. Zaginonć nasej gwarze nie domy, za niom sie od tego casu hańbić nie bemy. Nasa gwara nijako miesanina, ani je ta do konto niezahodzono? Takim hlapocinom nie trza wierzyć, bo zagranicom z roku na rok wiencej pisajom tak po nasymu, coby sie i dalsi Polocy, którzy tu leko nie mozom przyjechać, w tej pieknej staropolskiej gwarze — wtoro sie tu na tyk wierchak tak cudownie zadzierzała, uciesyć mogli. A tuby my sie hańbić mieli za nasom gware? Duzo my nie wiedzieli i duzo my niedobrze robili. Dola nasa sie polepsuje. Zabierajom sie s nami Węgry, Polocy, Cesi a Słowiocy. Syscy lamencom nad nasym hudobnym połozeniem — a syscy nom lekorza zondajom. Wiera nom tu jus trza tego lekorza i przeto sie obrócomy nopierwiej ku uherskiemu rzondowi. My tez obywatelami tej drogiej nasej krainy, a przeco nie uzywomy syćkich prawów, które nom sie patrzom? Ze wengierski rzond o nas do tego casu zabocował, tymu i my przycynom, bo my sie nie głosili. My swoje teros zrobimy a myślimy, ze rzond nase prośbe usłysy, a swoje prawa dostaniemy.

Ale kielo nos to tak zyje nieuświadomionyk? Poźrejmy to podle stolic?

125

Stolica Spisko.

1) Okreng Kezmarski: Jaworzina, Krzyżowo wieś, Mały-Sławków, Krig, Sandok, Strażki, Rakusy, Jurskie, Toporec, Słowiensko-Wieś, Zdziar, Lubica, Kezmark, Biało.

2) Okreng Lubowelski: Drużbaki Dolne, Drużbaki Górne, Forbasy, Gniazdy, Granastow, Kolacków, Lackowa, Mnisek, Pilchów, Podoliniec, Sadek i Lubowański zomek, Lubowla nowo, Lubowla staro.

3) Okreng Staro-Wieś: Łapse Dolne, Cornogóra, Krempach, Durstyn, Łapse Górne, Frydmań, Gibel, Gawka, Hagi, Hanusowce, Haligowce, Jeziersko, Jurgów, Kaćvin, Kalenberg, Frankówka, Łapsanka, Legnica, Leśnica, Maciasowce, Frankowa, Niedzica, Górne-Śwaby, Rylów, Rzepisko, Rychwałd, Dolne Śwaby, Staro-Wieś, Trypś, Biało-Nowo-Osturnia.

W telik miastak i dziedzinach bywajom Polacy na Spisie; som i takie miejsca między tymi, gdzie inacej gwarzom, np. po miemiecku, słowacku a syćkich Poloków na Spisie jes tak około 25 do 30 tysięcy luda.

Stolica Orawsko:

1) Okreng Namiestowski: Benedyków, Erdudka, Klin, Mentne, Nowoty, Połgóra, Rabca, Rabcyca, Sichelne, Wesełe. Dużo Poloków bywo w Zakamiennym klinie, w Bobrowie, w Zubrohławie i w Planicy.

2) Okreng Trsciana. Dolnio a Górnio Lipnica, Dolnio a Górnio Zubrzica, Bukowina, Podśkle, Chyźne, Harkabuz, Głodówka, Jabłonka, Orawka, Piekielnik, Podwilk, Sarna, Sucho Góra.

Obywatelów Poloków na Orawie jes tak około 35 tysięcy. W tyg dwóg stolicag jenzyk polski najcyściejsy, w ostatnik je jus troche zepsuty.

Stolica Trenczyńsko. Okreng Ćaca: Ćaca, Corno, Gorzelice, Oleśno, Ościadnica, Podwysoko, Rakovo, Skalite, Stasków, Swiercynowiec, Turzowka.

Polocy som jesce we Zawodzie, w Makowie a w Wysokiej. W całyj stolicy ik bywo porenaście tysiency.

Liptów. Wielkie a Małe Borowe, Huty, Osada, Łuźna, Revuca, Cieplicki. Syćkig je tak pore tysiency.

Zyjom jesce Polocy w Stolicy Śaryskiej w okrengu makowickim, Sercowskim, Topłańskim i w stolicy Zemplińskiej a i w stolicy gemerskiej.

Kielo je syćkich Poloków na Wengrach, to na pewno lićby powiedzieć nimozemy, ale ik tak bywo ze 100 tysiency.

Kiemy tu przyśli, to tego nie wiemy, ale my tu jus som bardzo dawno. Dyć niektóre dziedziny spiskie w 13. wieku a w 14. do Polskiej patrzyły. Orawa tez długo była w polskich rencach, a strony okrengu trenczyńskiego tyz wielkie spory były, które sie jacy w 19 wieku skończyły cołkiem. S tego se mozemy myśleć, ze wtedy miendzy Wengrami a Polskom musiało być wielkie połoncenie. Jak zaś powiado Dr. Czambel Słowiak, to nasi przodkowie bardzo dawno tu obsiedli i tu my jesce i dziś. To samo pise i Cech Poliwka i Šembera, a i wengierski ucony Hunfalvy. Kieby my sie o sobie nie postarali, toby my wiera i zaginonć mogli a przecie nos Pon Bóg na to stworzył, co by my zyli.

A kie my ozyjemy, kie swoje obywatelskie prawa zondać bedziemy, to nasa gwara, ta do konta a do hałup zohodzono, hnet przydzie do kościoła, a do skoły. Jako to radość bedzie, kie w kościele polskie pieśnicki bedom giełceć, polskie kozanie bedzie brzmieć, a kie sie nase dzieci po nasymu i we skole bedom ucyć. Jest z nos dość ksiendzów, dość naucycieli, a inksyk urzędników, toby ci ku nom łacno mogli przyjść.

A nasi bracio Słowiocy! niek sie nasymu ruchowi nie przeciwiom. Pieknie im dzienkujemy, ze sie o nos leniwyk do tego casu tak starali, ale nom jus do skóry dopiekło. My niekcemy nika wsionkać, ba kcemy zyć a ozwijać sie jak nos Pon Jezus stworzył. Na to przekonanie i doświadcenie musieli my przyjść, ze wynarodowianie nos z ik strony duzo je groźniejse jak madziaryzacyo. Słowiocy są krewni nom mowom, toby nos hnet połknęli, a my sie Madziarami, bo to inakso mowa, nie zrobimy. Nie kcemy zginonć, zyć kcemy, a w nasej robocie niek nom pomogo Pon Bóg i syscy nasi przyjociele!

PO NASZEMU!

Jesce stoła staro hałupa, w ktorej jek sie narodziół, jesce zyła babka, zył dziadek, kie jo małym chłopcem był. Ej dobrze mi tys to wtedy było. Zodnego staranio, zodnej biedy jek nimioł. Rod sie o tyk casak ozpamientujem. Jakisik i świat wtedy inaksy bywoł. Ludzie zyli w liepsym spokoju, jako dziśok — kazdy kończył swojom robote a niestaroł sie o drugiego. Ani sie nie rusoł wtedy świat tak, jako dziś, ludzie niechodzowali ani do Ameryki, ani do Prus. Ani do nos niehodzowali niepili, jak by ta kiedy tedy jaki wandrowny przeseł bez nasom dziedźinke, kazdy sie radowoł, kie sie taki uhyloł dalej. Co prawda, nasa dziedzinka przy granicy lezy, a z poza granice, nowiencej bez zime, hodzowali do nos hłopi, co gónty na dah strugowali — ale jo ta s pocontku nie wiedzioł o tym, ze to ludzie z insego kraju byli.

Wtedy jesce niebyły lasy natelo pościnane, jak dziś, kie sie komu pocon dah dziurawić, poseł do lasu, ścion drzewo, przyniós, zawiós do troca, a w zimie zawołoł gónciorzów z Polskiej, a ci mu wystrugali śliczne gónty za mały groś. Wtedy i w lesie dało sie s cego wybrać, były smreki tengie — bo wiera s hojcego sie niedo na gónty scypać. Trzeba na to wybrać pieknyk, hrubyk a prostyk smreków, a i coby nie było w nik duzo senków. Dziś juz mało takik widno, dziś juz robiom gónty i ze zyrdek. Nastały piły co s hojcego napiylom góntow. Ale wiecie takie tys to teroz i te gónty, takze jako s cego ik robiom, takie to kudłate, naszonknie to dyscym, od tego hned pocnie gnić, koło senków sie scypie. No padom to jacy na to, zeby sie ta na hwile nie loło bez dah. Niebyło tysto lepsyg góntów, jako co dźewi ći gónciorze nastrugali, kie z tymi przykrył człowiek, to ta nie było potym staranio na hwile.

Tvk gónciorzów jo straśnie rod miał, rod jek sie przypatrzowoł na ik robote, rod jek sie im przysłuhowoł, wiedzieli selinie co ozprawiać, selijakie żarty robić, niektory wiedzioł i pieknie śpiewać. Wdy jek sie około nik krencił. Nieskorzej potym jek sie dowiedzioł, ze to z daleka przyhodzom, rod byk był wiedzieć skond, noi poleciol jek ku mamuśi, a pytom sie:

— Mamusiu, a to ci gónciorze nie od nos?

— Wiera nie mój synku, to som polocy z poza granice.

— Na dyć całkiem tak godajom, jako i my? Pytom sie znowu.

— Prawda ze tak, bo wies dziecko moje, i my tys polocy, telo ze na Wengrah, pod wengierskim królem zyjemy.

I jo, jako mały hłopiec, nad tym jek ozmyślowoł.

Nieskorzej potym, kie jek u nas skońcył skołe, naucyciel przydzie do nos· i powiado rodzicom moim:

— Was hłopiec sie dobrze ucył, jo by wam radził, cóbyście go dalej dawali, byłoby có ś niego.

Babka tatuś i mamusia pocyni sie radzić, ze: »hej, dy by to dobrze było go dać do skół, do miasta, przecie by mu liepiej było, nie musiołby sie tak mordować z tom robotom, jako sie tu my mordujemy«.

I tak sie stało. Przyśło na Skalpierznom, kie bywo w mieście odpust, pojyni mie ze sobom, a pośli my do tego miasta. Syćko mi to takie cudne było, juz drógom wóz za wozym, a kie my tam zaśli, joj to groza, có tam ludu było, nigdy jek jesce na kupie telo ludzi nie widzioł. Od cudowanio ańi obezwać jek sie ńimóg. Potym mie tam zawiedli do jakiegosig gazdy, có by mi kwarciel zjednali — a potym mi padajom, że tu bedem bywoł. Jo sie tuloł ku sukni mamusinej, a bołek sie obezwać — juz niek sie robi, co kce. Jakosik baba sie ta obzywo do mnie a pocyna mie głoskać, a gwarzy cosik do mnie — ale jo z tej gwary nimóg nic wyrozumieć. Na końcu radował jek sie, kie my pośli z tamstela.

Wiera mozem pedzieć, mnie sie to nijako niewidzioło, jesce kie by to w doma sie dało hodzić do tyk skół, ale tak prec od nasyk ludzi miendzy tymi niepilcami — jako tys to bedzie? Na króla Stefana dostoł jek całe oblecynie: kabot, portki, prucnik, topanki i kapelus, syćko fajne, piekne, To mie na hwile uspokojiło, ale o półtora tyźnia nieskorzej napiekła mi mamusia hleba, kołoców, do worka rzepy, do papiyra spyrki, do gorcka masła i tworogu, do zbonka mlyka napakowali — i hyboj! Zawieźli mie tam nazod miendzy tyk niepilców.

Hej było mie tyz tam cliwo, hej napłakoł jek sie tyz tam z pocontku! Niebyło sie do kógo obezwać, niebyło sie kómu poskarzyć. A tu ani słowa niesłychno po nasymu — wsendy ka sie obrócem, jakiesik cudne, mojim usom niezrozumiałe głosy słychać. Na hwile mi dali pokój, ucisowali mie, ale nieskorzej pocyni sie na mnie i gniywać, có byk juz niepłakoł telo. Ciensko tyz to było przywyknóńć, bardzo ciensko! Ale tak padajom, ze i cygon pomału przywyknie ku szubienicy, tak tyz i jo tam przywyknon. Niewidziało sie mi to nijako, ale cos jek mioł robić. Niedaj Boze sie było przywyknóńc do tego słowackiego jenzyka. Pomału pocon jek rozumieć, có gwarźom koło mnie, jacy to było nogorse, kie jek sie jo musioł obezwać. Ej było doś do wyciyrpienio. Jak jek sie obezwoł, syścy sie ze mnie śmioli. Nobardziej mnie napastowały te hłopcyska słowackie, te wdy sie wyśmiywały ze mnie, ze nie wiem tak gwarźyć, jak oni.

Juz wtedy jek widzioł, ze wielki ozdzioł jes miendzy nasymi ludziami, a tymi słowiakami. Juz wtedy jek pocon bardzo ććić a sanować nas lud, a nasom gware. Nas lud jes poććiwsy, lepsy, łaskawsy, jako ten słowacki — jo nikdy niesłyhoł, zeby u nos skogo pośmiehy robili stego, ze niegwarźij po nasemu. I juz wtedy zawzion jek w sobie, ze co jako bedzie, co mie pon Bóg ka obroci, swojej macierzynskiej rzecy nikdy zabacował nie bede.

Po skóncyniu skół miejskik poseł jek do światu, tułoł jek sie wselikany, bywało mi dobrze, bywało mi niekiedy i źle, ale cy mi dobrze było, cy mi bieda biła, wdy mi była na pamienci moja miło dziedzinka tam w górze przy granicy Casem tak sie mi zdało, ze słysem jako idom krowy z pose, jako im zbyrcom zwónki na syji, tak sie mi zdało, ze słysem jako śpiewajom wiecór dziywki na myndlarkak. Niekdy sie mi zdało, ze jek zaś małym hłopcym, ze siedzem na podołku kohanej mamusi, a ze óna sie obzywa ku mnie:

— »Dziecko moje, dy i my tys polocy«...

— Nigdy, nigdy tyk słów niezabocem!

Tak sie minyło wyzej dwudziestu roków. Bez te casy zyłek daleko od swojik, daleko od mojej dziedzinki. Teroz niedowno jek sie nawrócił. Za te casy duzo sie poprzemieniało. Staryk rodziców pohowali, hałupe, w ktorej jek sie narodził ozwolali. Smutno mi za tymi — ale smutek moj przewysuje radość serca mojego, zek zaś miendzy swojemi. Wsendy dobrze, ale w doma nolepiej. Za tymi hałupami, za tymi lasami, za tymi polanami zol cłeka biere, nie do sie to zabocyć. Zaraz na drugi dzień poseł jek to syćko poobziyrać, ka jek sie bawioł, jako mały hłopiec, poprzypatrowoł jek sie jesce i na te wierby, s ktoryk jek kiesik piscołki kryncił — ale tys wyrosły od tyg cos!

Idym potym po dziedzince, obziyrom sie na syćkie stróny i widzem, ze tu postawiyli nowy bukynek, tam zaś mur, no hwałas tys Bogu, widzem, ze tu dobrze gazdujǫm. O hwile zeńdem sie z jednym hłopcym. »Pochwalen Pan Jeżiś Kristus!« — tak mie pozdrowi. »Na wieki amen«, odpowiadom mu, ale mnie cosik tak zamierżało. Rzeke, co tu sukajom miendzy nami słowiocy? Zejdem sie potym z drugim, z trzecim, a kazdy sie se mną po słowacku przywituje. — Pŕe Boga swientego? Có sie tu stało? Cy tu słowiocy przyśli bywać, a nas lud wywandrowoł? Cy sie nas lud osłowiacół? Cy có takiego? No pockoj, myślem sobie, niek mi jessce jedyn taki przydzie, to sie go spytom. I tak sie stało. Po hwili zeseł jek sie z jednym downym znajomym, tyn ci sie tu zaś jacy po słowiacku obzywo.

— Hej, słysycie, pockojciez tys na hwilke, cosik byk sie wos rod spytać. Cemu sie mi tu i wy i kazdy tak po słowacku przywitujecie?

— No a uni jesce niezabocyli po nasymu?

Jo nie, ale tak sie mi widzi, ze wy syścyście pozabacowali nasom gware?

— No nie cołkiym, miendzy sobom my se ta jesce i teraz jacy po swojemu godomy — ale juz tak s panami sie lepiej swiecy po słowiacku.

— A przez có?

— Som niewiem cemu, ale tak padajom ze nasa gwara jest jacy przez nos siedlokow w uzywaniu, no i widzimy, ze tu kazdy co w pantalonak hodzi, po słowiynsku gwarzy. A potym wiedzom panie, co prowda mnie to i samego mierzi, nas lud sie teroz jakosik tak pocon miesać do tyk słowioków. Kie parobek z wojska przydzie, kie sie jako dziewka ze słuzby wróci, juz ci tam ani jedno niekce po nasymu godać. Juz sie to kazde hańbi za swój jenzyk, tak padajom, ze po słowiacku to po pańsku. No bo i tak sie zdaje, bo kazdy pon, cy ta z miasta, cy s pomiendzy nos jacy po słowiacku sie ku nom obzywo. Nojdom sie i tacy, co powiadajom, ze wprowdzie i nas jenzyk jes słowiacki, jacy ze sie zepsuł od polskiego.

— Przijocielu mój miełý! Jako tys to mozecie takim plotkom wierżyć? To nieprowda, zeby nasa gwara słowackom była! Telo moze prowda, ześće je wy sami troche zepsuli, z tym, ze sie duzo miesocie ze słowiokami. Na cy wom nieprzysło do rozumu, ze nawet i w Dunajcu, w Zakopanym, w Nowym Torgu ci podhalanie tesamusienkom gware majom? No widzice, a to przecie uznocie ze tam niebywajom słowiocy. Ci podhalanie hań pod Tatrami, nazywajom ik góralami, to som gałenzie s nami, z tego samego drżewa, to som nasi krewni. Wicie, ci sie hań nie hańbiom za swojom gware, pyśny je kazdy z tego, ze go pon Bóg góralem stworzył. Nimocie prowdy ani w tym, ze musice po słowacku godać, bo sie państwo ku wom tak obzywo. Trudno majom ci panowie ku wom po góralsku godać, kie nie wiedzom, kazdy tak godo, jako wie, jacy wy poniewierocie swój jenzyk. Po swojemu odpowiadojcie kazdymu, uwidzicie, ze wos tam wyrozumiom- Wasa wina jes, ze wos państwo nie rozumie, kiebysće z kazdym po swojemu godali, toby sie i państwo poducyło na telo, co by wos wyrozumieli. Miejće na pamienći, ze za nasom gware goralskom ni momy sie co hańbić, nasa gwara jes starodawna polska juz przed tysionc rokami znajomo. To prowda, ze my zyjemy w wengierskiej krajinie, ale pamientojcie o tym, ze Wengry z Polokami od wieków w dobrym zyli. »Polok z Wyngrym dwa braterki« tak pado i porzekadło. Nad Polskom kiesig panowali królowie wengierskiego rodu, były i takie casy, kie Wengrzy z Polokami pod jednym królem zyli. W sterdziestym ósmym roku Polocy przyśli nam na pomóc naprociw Moskala i Rakusa, tu bojowali pod generałem polskiem, co sie nazywoł Bem. Niejednymu sie wyloła krew na nasyk ziemiak, za nasom ślebode. Naród polski je sławny a wyborny od wieków. Niezabacujcie ze z polskiego narodu pohodźicie i wy, co se mozecie s tego pysnymi być!

Tak niek bedzie, wtedy nom bedzie i pan Bóg na pomocy!

S tym my sie oześli — óñ mi ślubował, ze sie nadalej nie bedzie słowiacół. Jo sobie ozmyśloł, jako by tys to ładnie było, kieby my tak syścy mieli za có swojom gware, kieby tys to kazdy nas cłowiek kcioł uznać, ze my se tu momy swojom poććiwom gware, a ze my tu nieprzymusoni od słowioków zodnyk zwycajów źebrać, kieby tys uznoł kazdy, ze nom tu nie rety tej »słowiyncyzny« — nie rety ani nom ani rzondowi nasymu.

* * *

WSTYD SIE WSTYDZIĆ OJCA I MATKI SWOJEJ.

Nie było muzykanta nad Kube Hopciusia: kie wźion skrzipecki do garsći, to i nostarsze babska, có w ciéniu pod strzehom poćiórze mówiły, dźwigały sie do tońca i natrzonsały sobom jak workiem z monkom, co sie zdało, ze sie to z tego syćko wysypie. Hoć był hudobny, séndy go mieli za có, bo ozweselół kozdego i odegnoł niejednymu starość z głowy, a som se zył bez starośći.

Ale roz potem poprzinośili parobcy z kondsik od słowioków harmonije i robili gieles po dźieździnie całymi nocami jak koty w marcu. Zadumoł sie Kuba, có to takiego nastało. Ozmarkoćiół sie, bo myślioł, ze juz teroz nik nie bedzie pytoł o jego granie, i ze zaboco o nim jako o sołtysie starym, kie nowego wybierom. Utraći honór, ktory nabył ze skrzipeckami nie jacy u siedlioków, ba nawet i u panów, ka go nieroz pytoli zagrać. Bo ón potrefił i panickom pod nogi, zleka i powolniej, có by sie to bardzo niezadysało, bo to słabe, abo có by sie to bardzo niespóćiło, bo to nieładnie na panicki.

I teroz ći tu wynajdom insom muzyke, a noń sie juz nik nieobeźry.

Juz to póno moje skrzipki nic nie wartajom — myśloł sobie i cisnon skrzipki za piec, potém kupił i on harmonijom, i mordował sie śniom, jaz nieroz mu sie ciurkiym woda loła z coła. Hej! niésło mu to ku réncom! Kieś ty roz skrzipcorzém z dźiadka i pradźiadka, dokładnie na harmunijce nigdy niezagros! Ludzie sie uśmiyhali, kie widzieli, jako sie tropi, niećisły sie dziewki ku niemu, jako pierwej, kie na skrzipkak growoł. Hyr jego zacon ginonć, jako dym w powietrzu, kie sie przestanie polić...

Stało sie, ze wydawał dziewke nobogatszy gazda w dziedzinie, nazywoł sie Orawiok. Parobcy sie tropili, ze bedom grać na weselu na harmunijak, ale Orawiok powiado:

— Juz se ta grojcie ka kcecie, ale na moim weselu bedo insi muzycy grać na skrzipkak.

— Kaz weźniecie tyk muzykantów — padajom mu — kie tu nika nik niegro na skrzipkak. Growoł downiej Kuba, ale juz teroz i ón sie hycił harmunije. Pewnie i kaindziej zakapały juz skrzipki i ponastajały harmunije.

I uśmiéhali sie parobcy, kie widźieli, ze sie Orawiok wybiyra muzykantów sukać. Mos ta cas, myśleli se i strojili harmunije.

Przeseł Orawiok za Beskidy i seł, seł, a pytoł sie drógom, cyby niewiedzieli kany o dobryk muzykantah. Dowiedział sie koniecnie, ze som w Nowym Torgu kzmyuanći Rodok, Brat i Krewniok, co im daleko nima pory. Poseł ku nim i pyto ik pieknie, cóby mu téz zagrali na weselu, a óni mu nieodpedzieli. Przyśli do dźiedźiny a tu ik ceko hurma ludźi có ciekawi byli, jako téz to bedom grać. Tam byli i parobcy z harmunijami, miendzy nimi i Kuba; a jeno sie uśmiewajom a harmunije ryktujom.

— Mos ta cas snami sie zónacyć — myślom sobie — któz tu pyto o wase granie. Ludzie z ciekowości wos cekajom, ale kie przydzie tańcyć, to my tu od tego, syścy sie nos łapiom, bo harmunijo głośniejso, a potém ka byś ta na skrzipkak wygroł tak ostro jako na harmunije:

Ta-da-ra-da — taj-tom-taj-tom...

Témcasém poryktowali naśi muzykanći skrzipki, pozgodzali struny, posiadali hyrnie i prosto jako panowie w sondzie. Potém zwineli smyckami i jak by sie była ziem ozpoliła, juz sie ruso syćko, juz sie biorom do tońca. Skoce dusa w kazdém jako smycek po strunak, cerwieniejom sie tworze, ozgrzywajom sie serca. Parobcy z harmunijami stojom na boku, pospuscali wargi, pospuscali harmonije i patrzom na wściekłyk tonecnikow, patrzom na muzykantów co dzierzom głowy do góry héndogo, jak panowie w sondzie.

— Kaz byś tu có pocon — myślom sobie — i smyko jeden za drugim, tracom sie jako mgła przed słóńcém.

Zostaje som Kuba zastarany i zahańbiony i kryje harmunijom pod cuske, jako żydźi ukryvali złote ciele przed Mojżesem. Myśli sobie, ze jak by mu ta ładnie było teroz siadnóńć miendzy muzykantów i dźierzeć głowe héndogo, jako panowie w sondzie. Ale siadnij ze! Skrzipki sponiewiyrane kaśik za piecem, struny potargane... Owijała go boleść i wstyd, jako kołek strune. Jak też to syćko patrzy na nik, jak na młoduhe przi ślubie, jak na świéntyk na ułtorzu.

Eh, ón jesce muśi pokozać dźiś, ze muzykantém z dziadka i pradźiadka! Prasnół harmunijom o źiem, idźie ku muzykantom i pyto na kwilecke pozycyć skrzipków.

-- A wiys grać? pytajom sie go —

— Wiym — powiado — wiedzioł i tatuś i dziadek i pradźiadek, ktorży byli na to bardzo pyśni. Ale mośkiery poprżynośili harmunije i syćko leći za tém, jaze mi troske hańba było, ze jo som zostane ze skrzipcéntami i bede sponiewiyrany, cok pierwy pirsy był. Skorańcy mie zawiedli do harmunije... Teroz widze, ze có to godné skrzipki, ze jaki to honór muzykantém być.

Dajo mu skrzipki — bo powiado jego nieporyktowane, a ón biere i prżykłado pod brode. Troske sie obowioł, ze mu to niepudźie tak jak przedtem. Próbuje, próbuje, jaze naroz mu prżydzie na pamienć jedna nuta, ktorom jesce jego tatuś growoł, i o ktoréj mu powiadowoł, ze je syścy Hopciuśiovie growali. Smutno, jako jeśiénny wiater a prżytém poćiesująco, jako śpiéw matki. Syścy słuhajom i patrzom na niego z zadziwieniém a muzykanći przykiwujom głowami i ćiho septajom:

— To je prowdziwo nuta, to je prowdźiwo nuta...

Posed Kuba dó domu, prżytulił do siebie skrzypki jak kawołek duse swojej, poryktowoł ik i growoł potém jesce ładniej jak przedtém, był jesce we wienksém honorze, jak przedtém...

Nie było muzykanta nad Kube Hopćiuśia, a tém muzykantém toś ty był kiedyśik Poloku na Górnij Oravie i Spisie. Zostawił ci tatuś honór i skrzypki, naucył ćie ślicnie grać, jako growoł ón, dźiadek i pradźiadek, a tyś pogardźił tém, boś myśloł, ze harmunijo spanialso muzyka, jako skrzypki. Pokielaś na skrzypkach growoł, toś był piersy, kieś zacon na harmuniji zostoł jeś ostatni, bo byli, có liepiej wiedźieli na niej grać, jako ty Poloku na Oravie i Śpisie!

Skrzypki té, to twoja polsko macierżyńsko gwara, twój polski duh, na które był pysny twoj oćiec i dziadkowie, a za ktore sie ty hańbis a tém ponievieros!

Ale bedzie wesele, przidom muzykańći, a ty bedźies krył twojom słovacyzne pod cuske. Kciołbyś wzionć skrzypki do gorzći jesce i grać i siedzieć miendzy nimi ale skrzypki za piecém, struny potargane... A jak by ći i pozycył ktory z muzykantów skrzypek, któ wie, cy bedzies wiedźioł jesce có zagrać, cy se zbocys te nute, ktorom tatuś, dźiadek i pradźiadek tak radzi growali...

Wtedy bedźies widzioł, ze jaki to honór Polokiém być, ze skrzypki, ta twoja gwara, wiéncyj worce, jako syćkie inse.

Pamientoj ze Poloku na Gornij Oravie i Śpisie, ze ty dobrym słovokiem nigdy niébedźies, boś Polokiém z dźiadka i pradźiadka. Ba jak sie tak gwołtém bedźies rwoł do słowiacyzny, to mozes sie kieśik jesce stać podobnym do — gacopierza, co je ani mys, ani ptok. Niébedzies potem ani Polokiém, ani słowiokiém, ba bedźies takiém dziwokiém na pośmich świata.

Niéboj ze sie o to, ze twoja gwara zaginie a nastanie słowiacko, bo ze to juz koło ciebie syćko sie biere do słowacyzny. Jeno za Beskidy przéjdzieś, uwidźis, ze tam tysiónce a tysionce Góroli gwarzy tym samym jenzykiem, ktorego ciebie matka i ociec ucyli, a ci sie tam niéhańbiom za te gware. Miléj rod-byś jesce kieśik siednóć miendzy nik, i pokozać ludziom ze i ty jeś Gorolem z dźiadka i pradźiadka, kie uwidzis, w jakij zocności som Polocy na weselu u Orawioka. Niezondoj ze tego, cóby cie posadził Orawiok z harmunijom miendzy muzykantów, ba przyniéś swoje skrzypecki, to cie z radośćiom posadzi, bo ón kce mieć prowdziwyk muzykantów.

Niek ze sie ta Słowiocy domogajom o có kcom, ty sie domogoj o swoje a niéłapoj sie takiego wozu, ktory w insom stróne idzie jako ty.

Ani cuski od spólnika niewyzycoj, hoćby mioł i ładniejsom jako ty, bo kozdy powie: Kubą we Wojtkowej cusce.

Ponaprawioj se skrzypecki i growoj, growoj, te ślicnom starodownom nute, którom twoji dziadkowie tak radzi growali i bedzies w takiem honorze, jako bywali oni. Niesłuhoj tyk, co powiadajom, ze hoć i po polsku gwarzys, ale niebywos w Polce, ba na słowiokak, i przeto jeś słowiokiem. To takie iste, jako kie sie jedna staro dziewka zbywała, ze hoć miała juz dziecko, ale óna przeto jesce pannom, bo to dziecko było bardzo malunkie.

Growoj te ślicno nute i miej na sercu, coby i dzieci twoje sie jej naucyły. Ale tobie sie ocy świeco do radości, kie ci sie dziecko naucy we skole »ojce nas« po słowiocku. Ba tego, zeby sie naucyło pore słów po madziarsku, to sie bojis. Bojis sie tak bez przycyny, jako ci Liéskowianie kiski, co ktosik stracił na dródze.

— Widiś Józek — powiado jeden drugiemu, — jakoto straśne hrobacisko. Siajsnij źe bo tom palicom.

— Siajsnie Józek to hrobocysko, a tu sie z kiski wysuje ryśkasa, ale oni jesce ani wtedy nie wierzom ze to kiska niewinno.

— Joj — powiado zaś piersy — a kelo nam to uź jaćmienia poźrała potwora!...

Kaz by ci ta madziarcyna zaskodziła dziecku, kie tu poślies syna do wyssyk skół, wyucy sie na naucyciela abo ksiendza a przidzie do domu, to bedzie o stbom po słowiocku »hovoril« bedzie ci z kozanice słowiackie kozanie dzierzoł. A ty, klionć, to jesce po polsku klnies »bestyjo, psiokrew, psiojuha« i tak podobnie, jako cie ociec naucył, ba modlić i śpiewać w kościele, to bedzies po słowiacku spiewoł tak, jako sie od syna ksiendza, abo naucyciela ty naucys. Myślis, ze Bóg tak gardzi polskiem jenzykiem jako ty, abo twój syn, co go niemogli zmadziaryzować we skołak....

Poradzém ci sosik. Niecytoj ze ty słowiackik nowin ani ksionzek, ba spróbuj cytać polskie, to sie tam moze docytos, ze 20 milionów ludzi hvoli Pana Boga po polsku a Ón jik wysłysy i mo o nik starość; niedo im zaginonć. Wysłysy i ciebie kie go bedzies po polsku o co prosił, a moze ci jesce i rozum oświeci, cobyś sie niehańbił za to,ześ je Polok, córyś tez sanowoł swój jenzyk, cobyś był wierny krajnie w której byvos, a niesprzeciwioł sie jej. A naostatku, cobyś dzierzoł przykozanie jego:

Ćcij ojca swego i matke swojom. Ćcij pamiontke jik i jenzyk ten, którem óni gwarzyli. Niehońb sie za nik, bo **grzeh i wstyd sie wstydzić ojca swojego i matki swojej i mowy macierzyńskiej.**

DRUKARNIA
J. BORKA, w NOWYM TARGU

Oferta

Dla W. P. Dr. Jana Bednarka!

Papier na 5 tysięcy egz. w lepszem gatunku	126 K.
skład 24 kolumn	50 "
Korygowanie	14 "
druk pierwszego tysiąca	12 "
druk następnych 4 tysięcy po 6 K. tysiąc =	24 "
okładka w jakim bądź kolorze	34 "
obcinanie falcowanie szycie każdego tysiąca a 5 K. =	25 "
razem	285 K.

Obliczenie za półtora arkusza, w razie gdyby wypadło więcej jak półtora arkusza, a mianowicie czwórka lub ósemka oblicza się część z powyżej wymienionych cen.

Do łaskawego uwzględnienia i przyjęcia.

Kreślę się z wysokiem poważaniem

DRU ARNIA
J. BORKA WYM TARGU

N. Targ. 2/XI 1911.

Alojzy Miłka

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене наданя.

Gegenstand: Przedmiot: Предмет: .... Nr. Ч. ....

an do до .... [illegible]

in w в .... [illegible]

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Післяплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r

GALIZIEN

oda

nk

137

DRUKARNIA I STEREOTYPIA

EUGENIUSZA i Dr. KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH
W KRAKOWIE, ULICA KARMELICKA L. 18 · Nr. TEL. 315
KONTO POCZT. KAS. O. 93.641 · ADRES TELEGRAFICZNY: KOZIAŃSCY, KRAKÓW

Kop. nr. 101.

Kraków, dn. 11. październ*191*

Wielmożny Pan

Dr. Jan Bednarski w Nowym Targu.

W uprzejmej odpowiedzi na list W. Pana z 9. bm.

odajemy niniejszem następującą ofertę :

uk	3.000 egz.	ceny rozumie-	K 100˙ -
"	4.000 egz.	ją się za 1 ar-	" 120˙ -
"	5.000 egz.	kusz o 16 str.	" 140˙ -

1.000 egz. okładki, ale papier nieco grubszy niż załączony wzór .K 15˙ - 5x - 75

robota introligatorska za 1.000 egz. /str.16/ " 3˙ - 15

A/ format i druk wedle załączonego wzoru, tylko papier

B/ będzie grubszy na okładce. /wzór B./

Oczekując łaskawego zamówienia, pozostajemy

z poważaniem

140
175
15
230

2 załączniki.

DRUKARNIA I STEREOTYPIA
EUGENIUSZA i Dra KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH
W KRAKOWIE, UL. KARMELICKA 18. - TEL. 315

Koziański

138

Aufgabe-Schein. Dowód nadania.

Посьвідчене надання.

R 217

Gegenstand: / Przedmiot: / Предмет: .... Nr. / Ч. ....

an / do / до Eugenia Skorzańska ....

in / w / в Kraków ....

Wert Wartość Вартість		Gewicht Waga Вага		Nachnahme Powziątek Посліплата		Gebühr Należytość Належи-тість	
K K	h r	kg	g	K K	h r	K K	h r

GALIZIEN

DRUKARNIA I STEREOTYPIA
EUGENIUSZA i Dra. KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH
W KRAKOWIE, UL. KARMELICKA 18. - TEL. 315

B.

Wzór na okładkę.

Drukarnia i stereotypia
Eugeniusza i Dr. Kazimierza
Koziańskich. Kraków
ul. Karmelicka 18 telefon 315.

Kraków, dnia 29. listopada 191.

JWielmożny Pan
Dr. JAN BEDNARSKI w Nowym Targu.

Równocześnie przesyłamy JW. Panu Drowi odbitkę pracy pod opaską do łaskawego przejrzenia, oraz upraszamy uprzejmie o podanie nam ogólnego tytułu tej pracy, jaki ma być na okładce i pierwszej stronicy, a zarazem o łaskawe podanie ilości nakładu.

Oczekując rychłego zwrptu korekty, pozostajemy

z wysokiem poważaniem

DRUKARNIA I STEREOTYPIA
EUGENIUSZA i Dra KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH
W KRAKOWIE, UL. KARMELICKA 18. – TEL. 315

Koziański

Dla zarządów austryackich kolei żelaznych · Für die österr. Eisenbahnverwaltungen · Von der k.k. Hof- u. Staatsdruckerei · Z c.k. Drukarni nadwornej i państwowej

KAIS · KÖN · STEMPEL 1900 10 h

Frachtbrief

Für den Frachtvertrag gelten das Betriebsreglement und die in Betracht kommenden Tarife)

List przewozowy

(Co do umowy o przewóz obowiązuje regulamin ruchu wraz z odnośnymi taryfami)

Wagen — Wóz		
Nummer und Serie[1]) Numer i serya[1])	Eigentums-merkmal[1]) Znamiona własności[1])	Ladegewicht (kg) Ladefläche (m^2) Waga ładunkowa (kg) Powierzchnia ładunkowa (m^2)
15		
Frachtbrief Nr. Nr. listu przewozowego	4413	
Karte Nr. Nr. karty		

[1]) Einzutragen vom Absender, wenn derselbe das Gut bei der Aufgabe verladen hat.
[1]) Ma wpisać wysyłający, jeżeli on załadował towar przy nadaniu.

An / Do: JWielmożny Dr. J. Bednarski Rosa

in / w: Nowy Targ.

(Wohnung) / (Mieszkanie):

Bestimmungsstation / Stacya przeznaczenia: Nowy Targ

Bestimmungsort[2]) / Miejsce przeznaczenia[2]):

Etwa beantragter Beförderungsweg / Zastrzeżona ewentualnie droga przewozu:

Anzuwendende Tarife / Taryfy, które mają być zastosowane:

[2]) Anzugeben, wenn der Bestimmungsort von der Bestimmungsstation abweicht.
[2]) Należy podać, jeżeli miejsce przeznaczenia nie jest zarazem stacyą przeznaczenia.

KRAKÓW 16 XII 1·5

Adresse oder Zeichen und Nummer Adres lub znak i numer	Anzahl Ilość	Art der Verpackung Sposób opakowania	Inhalt — Zawartość	Wirkliches Rohgewicht kg Rzeczywista waga brutto kg
A. K. 1. 2	2	Paki	Książki	158.
			[illegible] 158	

Interesse an der Lieferung in Buchstaben / Interes, połączony z dostawą głoskami: dwieście Kor.

Beantrage Duplikat, Aufnahmeschein, Quittungsbuch[3])
Żądam duplikatu, rewersu odbiorczego, pokwitowania w książce kwitowej[3])

[3]) Das nicht Beantragte ist durchzustreichen.
[3]) Wyrazy, nie objęte żądaniem, należy przekreślić.

Erklärung wegen der etwaigen zoll- und steueramtl. oder polizeil. Behandlung; Bezeichnung der betreffenden Dokumente und Beilagen einschließlich Bleiverschlüsse. **Sonstige gesetzlich oder reglementarisch vorgeschriebene oder zulässige Erklärungen.**

Deklaracya co do ewentualnego postępowania celnego i podatkowego lub policyjnego; wyszczególnienie odnośnych dokumentów i załączników wraz z plombami. **Inne oświadczenia, przepisane lub dozwolone ustawowo lub regulaminowo.**

[illegible] einverstanden

Stempel über Erteilung einer Aufnahmsbescheinigung.
Pieczęć co do wystawienia rewersu odbiorczego.

Stempel der Versand-Station. Pieczęć stacyi wysyłkowej.	Wäge-Stempel. Pieczęć wagowa.	Stempel der Bestimmungs-Station. Pieczęć stacyi przeznaczenia.
KRAKÓW 16 XII 1·5		NOWY TARG · EISENBAHN CHABÓWKA-ZAKOPANE · 20 XII 1911

142

Abgabsnummer der Bestimmungsstation **Numer oddawczy** stacyi przeznaczenia	876	**Freivermerk des Absenders** **Zapisek wysyłającego co do uiszczenia opłaty z góry**

		K	h
Nachnahme — Powziątek	Einzelnachweis Wyszczególnienie	2	–
	corrigiert Brzeziński		
Gesamtbetrag in Buchstaben Ogólna kwota głoskami	Barvorschuß Zaliczka w gotówce: ~~Kom Gora~~		
	nach Eingang Powziątek		

Vom Absender bezahlt Wysyłający zapłacił K	h	Rechnung — Rachunek	Abgerundetes Gewicht Kilogramm Zaokrąglona waga w kilogramach	Tarifklasse Klasa taryfy	Frachtsatz für 100 kg Stopa przewoźnego za 100 kg	Vom Empfänger zu erheben Należy pobrać od odbiorcy K	h
		Nachnahme { Barvorschuß / Zaliczka w gotówce; nach Eingang / Powziątek					
		Nachnahmeprovision Prowizya powziątkowa					
		Fracht bis Przewoźne do Nowy Targ	160	1	2.07	3	30
		Gebühr für das Interesse an der Lieferung Należytość za podanie interesu połączon. z dostawą					70
		Aufnahmsbescheinigungs- und Stempelgebühr Należytość za rewers odbiorczy i należytość stempl.					20
		Ablegegebühr Należytość za złożenie					
		Wägegebühr Należytość za zważenie					5
		Fracht bis Przewoźne do				~~4~~	~~00~~
						4	25
		Gebühr für das Interesse an der Lieferung Należytość za podanie interesu połączon. z dostawą 20 12.42					05
		Fracht bis Przewoźne do 33.12				4	30
		Gebühr für das Interesse an der Lieferung Należytość za podanie interesu połączon. z dostawą					60
		Summe — Suma				~~4~~	~~90~~

NOWY TARG
10 XII.

Kraków den / dnia 14 grudnia 1911

Unterschrift und Wohnung des Absenders:
Podpis i mieszkanie wysyłającego:

DRUKARNIA I STEREOTYPIA
EUGENIUSZA i Dra KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH
W KRAKOWIE, UL. KARMELICKA 18. - TEL. 315

Koziański

Allgemeine Bemerkungen:

Die stark umrahmten Teile des Frachtbriefs sind durch die Eisenbahn, die übrigen vom Absender auszufüllen. (Siehe jedoch Anmerkung 1.)
Die Übergangsstempel sind der Reihenfolge nach auf der Rückseite dieser Hälfte des Frachtbriefs aufzudrücken.

Uwagi ogólne:

Części listu przewozowego, obwiedzione grubymi liniami, ma wypełnić kolej, inne zaś wysyłający. (Zobacz jednak uwagę 1.)
Pieczęcie przejścia wyciskać należy w porządku kolejnym na odwrotnej stronie tej połowy listu przewozowego.

Für Transporte auf Entfernungen **über 38 Kilometer.** — Preis im Einzelverschleiße (einschließlich der Stempelgebühr) **11 Heller.**
Dla transportów na odległość **powyżej 38 kilometrów.** — Cena przy sprzedaży pojedynczych sztuk (wraz z należytością stemplową) **11 halerzy.**

(Deutsch-polnisch)

Postanweisung Nr. — Przekaz pocztowy Nr. — Переказ почтовий ч. 1060

an / do / до: Kozłowscy

in / w / в: Kraków

Aumerkung / Uwaga / Замітка:

Beamter / Urzędnik / Урядник:

Betrag — Kwota — Квота

K K	h r
3 3 0	–

NEUMARKT IN GALIZIEN
22 XII 11 – 6
b
NOWY TARG

143

Drukarnia i stereotypia
Eugeniusza i Dr. Kazimierza
Koziańskich. Kraków
ul. Karmelicka 18 telefon 315.

Kop. nr. 114.

Kraków, dnia 29. lutego *1912.*

10
K.K. OESTERREICHISCHE STEMPELMARKE
HELLER

RACHUNEK

J. Wielmożny Pan Dr. JAN BEDNARSKI, Poseł na Sejm,
Nowy Targ.

Termin płatności: Płatne zaraz gotówką bez potrącenia. — Po upływie powyżej oznaczonego terminu płatności, doliczamy 6% odsetki zwłoki.

	Płatny i zaskarżalny w Krakowie	CENA		RAZEM	
		K.	h.	K.	h.
1912.					
29/I	4.000 egz. broszury p.t. :				
	" Co my za jedni ?"				
	2 1/2 arkusza			280	--

Z wysokiem poważaniem

DRUKARNIA I STEREOTYPIA
EUGENIUSZA i Dra KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH
W KRAKOWIE, UL. KARMELICKA 18. - TEL. 315.

Reklamacye uzasadnione uwzględnia się najdalej w ciągu dni 8.

		CENA		RAZEM	
		K.	h.	K.	h.

DRUKARNIA I STEREOTYPIA
Eugeniusza i Dr. Kazimierza Koziańskich
W KRAKOWIE, KARMELICKA 18.
TELEFON 315.

Kraków, data stempla pocztowego

Jaśnie Wielmożny Pan
Dr. Jan Bednarski, Poseł na Sejm
w Nowym Targu.

Upraszamy uprzejmie o łaskawe wyrównanie naszego rachunku w kwocie 280 K. / h. za dostarczone druki. ~~do dni trzech, ile że w razie przeciwnym zmuszeni bylibyśmy oddać tę sprawę naszemu zastępcy prawnemu.~~

~~Oddawca niniejszego listu uprawniony jest do odbioru pieniędzy.~~

Czek pocztowej Kasy oszczędności załączamy.

{ Wysłano 28/4 czekiem 100 koron –
odcinek w kancelarii Koła T. S. L. Nowy Targ –

Z poważaniem

DRUKARNIA I STEREOTYPIA
I Dra KAZIMIERZA KOZIAŃSKICH
UL. KARMELICKA 18. – TEL. 315

Koziański

1 czek P.K.O.

[illegible] Jedni –

20/12 przegrała polky

21/12 wygrałam [illegible] – do Jabłonek

otto 20 do Tapes przez Stańko

X. Machay 2,

22/12 Madyjan 1.

Wojcicki

Barański

Lipiński Jedzelfalu

Łasiń H. Tomaszfalu

Rusiński

nowicki

T. S. L. – Kraków

dr Bandrowski

Majewski

Beck Lwów

– Rymar –

Łabuda

X. ~~B~~aranski – Lwów

Lobos

Bodziony

Wolf

Radłowski

Łabuda Szczawnica

Zachemski Adamów

Mielec

Jednorożec – Landek

Jarda z Białej

Łopatowski

K. Łaski

X. Paluch

X. Kwiatkiewicz

X. Jany

X. Brzozówko

X. Brosz

Olga Szumberkowa

Nowakowski

z Łańcuta

Podczerwona

Szczawnica

Sołtysów

Gorecki

Gąsiorowski

Feill

Korabińska

Trybuła

Sowa

Mateja

Grzywacki

Tetmajer

Grabski

Łabuda Jordanów

Murzyński – Szczawnica

Borowiecki

[illegible]

[illegible]

Tabeau Zakopane

Wacław Zrymbacki

Dr. Krzyżewski

Kopaczewski

Urbański

X. Moraj

X. Danek

ZARZĄD GŁÓWNY TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ.

L. 33/12.

Kraków, dnia 12 lutego 1912.

Wielmożny Pan
Dr Jan Bednarski
w Nowym Targu.

W wykonaniu uchwały Walnego Zjazdu TSL w Nowym Sączu, polecającej Zarządowi Głównemu zorganizowanie pracy nad ochroną ludności polskiej na Spiżu i Orawie przed wynarodowieniem, Zarząd Główny TSL zwołuje Zjazd w powyższej sprawie do Limanowej celem rozpatrzenia i zorganizowania jednolitej i planowej akcyi. Zjazd odbędzie się w Limanowej w dniu 25 lutego b.r. o godzinie 8 rano (o lokalu zostaną zawiadomieni członkowie Zjazdu w najbliższych dniach).

Rozkład pociągów, którymi najdogodniej jest zdążyć na Zjazd, jest następujący:

Przyjazd do Limanowej:

Piwniczna	wyjeżdża z domu	8.34	do Limanowej	12.13,	nocuje,
Nowy Sącz	" "	11.06	" "	12.13	nocuje,
Stary Sącz	" "	9.06	" "	12.13	nocuje,
Muszyna	" "	7.58	" "	12.13	nocuje,
Zakopane	" "	5.15	" "	5.30	w Chabówce nocuj
Nowy Targ	" "	6.18	" "	5.30	" "
Krościenko	" "				
Kraków	" "	12.07	" "	5.30	
Limanowa					

Do udziału w Zjeździe zaprosił Zarząd Główny JWPP.:

1. Władysław Mazur,	N.Sącz,	Związek
2. Dr.Jan Opatrny,	" "	I Koło
3. Helena Misiewicz	" "	" " Sekcya spiska
4. Inż.Ant.Firich	" "	II Koło
5. Józef Bek	Limanowa	
6. Dr.Mar.Stampfl	St.Sącz	
7. Dr.Franciszek Parylewicz,	Muszyna	
8. Włodz.Borkowski,	Piwniczna	
9. Dr.Bednarski	Nowy Targ	
10. Prof.Buła	" "	
11. Jan Dziedzic	" "	Związek
12 Delegat Koła	Zakopane	
13. Delegat Koła		
14. Delegat Koła	Krościenko	
15. W.Sikora	Kraków,	Zarząd Główny
16. Dr.Surzycki	"	Rada Nadzorcza.

O ile ktokolwiek z zaproszonych uważa, że pożądaną byłaby obecność jakiejś osoby, której na Zjazd nie zaproszono, zechce natychmiast nazwisko i adres tej osoby oraz powody, dla których powinno się ją zaprosić, podać Zarządowi Głównemu TSL, celem uwzględnienia.

Koszta podróży członków Zjazdu ponosi Zarząd Główny TSL.

Co do porządku dziennego Zjazdu Zarząd Główny proponuje następując

1. Zagajenie przez p.W.Sikorę.
2. Wybór Prezydyum (prezesa i sekretarza).
3. Referaty w sprawie spiskiej - pp.Jan Dziedzic i Włodz.Borkowski.
4. Dyskusya szczegółowa nad rezolucyami, przedstawianemi przez refe tów. Po dyskusyi nad każdą rezolucyą z osobna następuje jej uchwalenie,

względnie odrzucenie.

5. Wnioski członków Zjazdu.

Ponadto Zarząd Główny pozwala sobie zauważyć, że Referenci mają zupełną swobodę w przedstawieniu rzeczy, jednak baczną uwagę powinni zwrócić na następujące kwestye:

1. Jaki teren działalności mamy sobie zakreślić w ogóle, a w szczególności które gminy należy objąć działalnością oświatową? Dla lepszeg poinformowania członków Zjazdu należy im przedstawić mapę całego terytoryum węgierskiego, zajętego przez Polaków oraz zaznaczyć na tej mapi te gminy, do których najpierw się zwrócimy.

2. Jaki kierunek ma przybrać praca oświatowa i jakim pracom należy przyznać pierwszeństwo?

3. Jakie miejscowości tamtejsze należy uznać za miejsca klimatyczne i zalecać wyjazd w tamte strony osobom, któreby mogły przez dwa miesiące rozwijać agitacyę narodową?

4. Jaką formę należy nadać organizacyom, zajmującym się działalnością na Spiżu, czy mają to być Koła TSL, czy odrębne organizacye, nie mające żadnego kontaktu z TSL, czy też mają być organizacye komitetowe istniejące przy Kołach TSL i będące z niemi w ścisłym kontakcie?

5. Czy wskazanem jest założenie Towarzystwa Szkoły Ludowej na Węgrzech? Czy są tam odpowiedni ludzie? Jakie przypuszczenia można mieć co do stanowiska rządu węgierskiego do polskiego Towarzystwa?

6. Czy należy scentralizować wszystkie organizacye spiżowe w jednym Związku, aby uniknąć rozproszenia akcyi i niejednolitego działania? Jak to uczynić? Czy tak zwane Koła spiżowe powinny stanowić z Organizacyami TSL organiczną całość?

7. Jaki budżet należy zestawić na tę akcyę do końca grudnia 1912 r.?

O ileby inni członkowie Zjazdu mieli samoistne wnioski w tej sprawie, należy je zgłosić bezpośrednio po referatach.

Ze względu na doniosłość sprawy, Zarząd Główny uprasza o łaskawe niezawodne wzięcie udziału w Zjeździe.

Z wysokiem poważaniem

Sekretarz:

ZARZĄD GŁÓWNY
TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ

wz. -Prezes:

H. Natanson

29/II 1912

da w końcu swego referatu plan akcyi, ujęty w odpowiednie rezolucye.

Drugi z kolei referent p.Buła uważa wzgląd etnograficzny za najważniejszy tytuł i powód zamierzonej akcyi. O kresach południowych Polska wie bardzo mało. Społeczeństwo nasze od roku 1849 zupełnie sprawą tą nie interesowało się – od memoryału Załuskiego do rządu węgierskiego publicystyka polska milczała. Dopiero kiedy etnografowie i lingwiści obcy – (Czesi: Szembera i Poliwka, Węgier Hunfalvy) " odkryli " lud polski na Spiżu i Orawie zajęli się tą sprawą uczeni polscy (Gumplowicz). Szerszy ogół dowiedział się o tem dopiero w r.1905 z Miesięcznika T.S.L. i broszury, odbitej z tego organu. Prócz autora tej broszury (Buły) pisali o kresach południowych Smólski, Krotoski, Kołodziejczyk i inni Z inicyatywy prywatnej powstały Koła spiskie we Lwowie i w Krakowie (poza T.S.L.) które jednak nie wiele zdziałały, Więcej zrobili ludzie bliżsi tych kresów n.p.Dr.Bednarski i inni w Nowym Targu.– Mówca przedkłada również szereg rezolucyi, proponując przede – dewszystkiem utworzenie osobnej organizacyi spiskiej poza T.S.L.

Przewodniczący Dr.Bednarski uzupełnia wywody referentów.Zwraca uwagę, że prócz ludności polskiej od wieków na Spiżu i Orawie osiadłej, mnoży się tam w ostatnich czasach ludność napływowa. Kolonizacya Spiżu z Podhala – dość łatwa przez zakupno obszarów dworskich, a nawet przez wykupno Niemców – kolonistów z wieków średnich. Kolonizacyi tej i stosunkom z Wołoszczyzną przeszkadzają " notarzy " węgiersy. Mimo to praca narodowa wyda owoce, byleby tylko była zorganizowana i planowa. Dzięki inicyatywie prywatnej udało się w r. z. pozyskać kilka osób z inteligencyi polskiej na Orawie, nawet uzyskano względy żupana Czaplowicza z Kubina. Dotychczas wpływano na lud tamtejszy przez książki i listy (gazety zwraca często poczta) i kazania polskie na Spiżu i po naszej stronie podczas odpustów. Koło zakopiańskie T.S.L. wydało śpiewniki polskie, które rozeszły się w kilku tysiącach egzemplarzy; broszura " Co my za jedni?", która może oddać znakomite usługi agitacyjne, wyjdzie niebawem w nowem wydaniu z opuszczeniem paru ustepów drażliwych. Trzebaby coprędzej wydawać osobne pismo tygodniowe dla ludu spisko – orawskiego.

P.Mazur zaznacza, że T.S.L. w Nowosądeckiem bierze mniejszy udział w pracy na Spiżu z powodu stosunków w powiecie (kwestya ruska, niemiecka i syońska).Tylko Koło w Piwnicznej robi co może w tym względzie.

Dr. Surzycki imieniem krakowskiej Sekcyi Rady Narodowej proponuje utworzenie dwóch Komitetów okręgowych Sekcyi R.N. w Nowym Sączu i Nowym Targu, któreby zajęły się akcyą obronną na Spiżu i Orawie.

Poparli ten wniosek pp.Buła, Diehl, Bek, Heluch - Brzozowski, poczem uchwalono go jednogłośnie w następującem brzmieniu.

" Sekcya zachodnia Rady Narodowej tworzy Komitety okręgowe obrony kresów, m.i. w Nowym Sączu i Nowym Targu.

Z kolei uchwalono następujące rezolucye: p.Borkowskiego.

1.Lud spiski należy ściągać jak najczęściej do miasteczek galicyjskich, leżących niedaleko granicy węgierskiej na odczyty ilustrowane obrazami świetlnemi i przedstawienia amatorskie o tendencyi przeważnie patryotycznej.

2. Podczas odpustów w miejscowościach granicznych urządzać dla niego wiece, o ile możności pod gołem niebem, przyczem postarać się o to, aby referentem był ksiądz, znany z patryotyzmu.

3.Podczas jarmarków i odpustów należy rozdawać ludowi spiskiemu kalendarze, redagowanego jego gwarą i uwzględniające stosunki tamtejsze.

4. W każdej wsi należy mieć męża zaufania.

5. Urządzać od czasu do czasu wycieczki spiskie do Krakowa.

6. Sekcya zachodnia Rady Narodowej powinna dołożyć wszelkich starań u rządu węgierskiego o równouprawnienie ludności polskiej na Spisie i Orawie.

P.Buły :

7. Zamierzoną działalnością oświatową należy objąć Orawę, Spiż i inne okolice z ludnością polską na Węgrzech. Dodatek p.Halucha - Brzozowskiego do tej rezolucyi: w Budapeszcie należy stworzyć organizacyę polską, któraby w porozumieniu z organizacyami krajowemi zajmowała się pracą nad Polakami mieszkającymi na Węgrzech.

8. Należy ułatwiać młodzieży polskiej ze Spiża i Orawy uczęszczanie do naszych szkół głównie zawodowych. Celem umożliwienia powrotu młodzieży tej w swoje strony, należałoby w gimnazyach w Nowym Sączu i w Nowym Targu zaprowadzić corychlej naukę języka węgierskiego.

9.Ruch turystyczny należy skierować na Spiż i Orawę, również zachęcać letników z Polski do spędzania wakacyi w tamtejszych miejscowościach klimatycznych, jak Mniszek, Podoliniec, Śmierdząca, Stara wieś, Jurgów i i.

P.Bednarskiego:

10. Uznaje się konieczność wydawania osobnej gazety tygodniowej dla ludności polskiej na Węgrzech i przekazuje się tę sprawę przyszłemu Komitetowi Nowotarskiemu.

P.Firicha:

11.Rada Narodowa utworzy w Budapeszcie swoje biuro informacyjne - prasowe.

12. Należy postarać się o spis prac polskich i obcych o Spiżu i Orawie i o kartografię Węgier północnych.

13. Rada Narodowa zwróci się do arcybiskupa Bilczewskiego o kształcenie kleryków polskich na ziemi Węgierskiej (w porozumieniu z episkopatem węgierskim.)

P.Sikory :

14. Zastanawiając się nad sprawą budzenia świadomości narodowej i oświaty polskiej wśród Polaków na Węgrzech doszliśmy do przekonania, że pierwszorzędne znaczenie dla tej kwestyi ma zbadanie tej ludności pod względem językowym, etnograficznym i statystycznym. Wprawdzie istnieją już pewne w tej dziedzinie studya, (Buły i Kołodziejczyka), jednak stanowią one dopiero pracę przygotowawczą. Uważamy tedy za rzecz wskazaną, aby Sekcya Zachodnia Rady Narodowej, względnie Rada Narodowa zwróciła się do Akademii Umiejętności w Krakowie z gorącą prośbą, aby jak najrychlej przeprowadziła naukowe badanie przeszło 100-u tysięcznej ludności polskiej na Węgrzech, gdyż wstydem jest dla nauki polskiej, że dotychczas gruntowne w tej kwestyi studya zawdzięczamy obcym , jak Szembera i Poliwka, zwłaszcza, że mamy doskonale nadających się do tej pracy uczonych.

15.Uprasza się Zarząd Główny TSL, aby przeznaczył 1) w miarę potrzeby pewną ilość elementarzy dla ludności polskiej na Węgrzech, 2) 2000 (dwa tysiące) koron na rzecz pracy oświatowej na Spiżu i Orawie, a aby stworzył w łonie swojem osobny referat dla spraw ochrony ludności podtatrzańskiej.

P. Mazura:

16. Należy porozumieć się z biskupem tarnowskim, aby polecił duchowieństwu polskiemu na pograniczu południowem dyecezyi zwrócić baczniejszą uwagę na lud polski, przychodzący do nas ze strony węgierskiej na nabożeństwa i odpusty.

Przewodniczący stwierdza wyczerpanie porządku obrad w myśl kwestyonarza Zarządu Głównego T.S.L, i zamyka zjazd, oddając dalszy tok akcyi Sekcyi krakowskiej Rady Narodowej w ręce obecnego jej delegata. Dr. Surzyckiego.

Józef Diehl m.p.
Sekretarz zebrania.

Zakopane 29 lutego 1912.

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Урядові дати в заголовках телеграм, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (зглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід:

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: 1/1

Jaśnie Wielmożny
Dr Bz[illegible]
poseł sejmowy
Nowytarg

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеграфів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеграми віддані єї до пересланя або доручення.

Dienstliche Angaben: / Dopiski urzędowe: / Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з: [illegible] — aut. tg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч.: [illegible]
am / dnia / дня: [illegible] / 191 — um / o / о: [illegible] — Uhr / godz. / год.: [illegible] — M. / m. / м.: [illegible] — Mitt. / poł. / пол.
durch / przez / через: [illegible]

Lwów 1 — Nr. / L. / Ч.: 149 — Taxw. / słów podleg. opł. / слів підляг. оплаті: — (W / (sł / (сл.: 70 — Ch / Sz / Ш: — aufgegeben am / nadany dnia / наданий дня: — / — 191 — um / o / о: 1 — Uhr / godz. / год.: 1 — M. / m / м.: 12 — Mittag. / poł. / пол.

Dzisiaj wygnaniem z [illegible] wszystkich po kraju [illegible] otrzymałem pismo najuprzejmiejsze dziękuję we [illegible] dla przyszłego życia jak [illegible] po [illegible] [illegible] proszę o zaklinanie [illegible] zbiorów [illegible] działać [illegible] dla dobra polskiej sprawy. Bardzo [illegible] nasze przyjaciół we wszystkich są [illegible] dla [illegible] proszę tylko o [illegible] obrazie w [illegible] [illegible] z nami i z [illegible] [illegible] polskiego [illegible]

STATUT

PODHALAŃSKIEJ SPÓŁKI WYDAWNICZEJ

Stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką w Nowym Targu

§.1.Stowarzyszenie nosi firmę: Podhalańska Spółka wydawnicza w Nowym Targu,Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, a opiera się na ustawie z dnia 9 kwietnia r.1873 Nr.70 Dzup.-

Przedmiotem przedsiębiorstwa jest wydawanie drukiem i rozpowszechnianie czasopism peryodycznych,książek,kalendarzy,modlitewników,kart ilustrowanych i wszelkich tym podobnych wydawnictw.-

Siedzibą Spółki jest Nowy Targ.-

Czas trwania przedsiębiorstwa jest nieograniczony.-

§.2. Kapitał obrotowy Towarzystwa składa się z majątku własnego i pożyczek na cele wydawnictw zaciągniętych.-

Majątek własny stowarzyszenia tworzą:

a/ Udziały,wpłacane przez członków /:§.4 i 5:/

b/ Kapitał żelazny,narastający z zysków /:§.8/.

§.3.Członkiem Towarzystwa może zostać każdy przez podpisanie deklaracyi przystąpienia,po poprzednim przyjęciu przez Dyrekcyę.-Nieprzyjętemu przysługuje prawo odwołania się do Rady nadzorczej.-

§.4.Członek jest obowiązany zapłacić wpisowe do kapitału żelaznego w kwocie koron 2,wpłacić udział jednorazowo,lub częściowo w ciągu roku.-Udział oznacza się na koron 25.-Każdy członek może mieć więcej udziałów.-

Dywidenda będzie dopisana do udziału,jeżeli udział nie został jeszcze uzupełniony,lub jeżeli członek do dnia 31 grudnia po odbiór dywidendy się nie zgłosił.-Wzrost kapitału udziałowego ponad pierwotną deklaracyę nie wymaga ponownej deklaracyi.-

Zgromadzenie ogólne może zmienić wysokość udziału i wpisowego.-

§.5.Każdy członek zostaje właścicielem swych wpłat na udział i dopisanych dywidend,ale,dopóki zostaje w stowarzyszeniu,nie może ani podjąć swego udziału,ani w inny sposób nim rozporządzać.-Mianowicie,cesya,zastaw lub jakiegobądź rodzaju obciążenie jest nieważne wobec Stowarzyszenia.-

Każdy członek otrzyma zaopatrzoną temi postanowieniami książeczkę udziałową,w której zapisane będą wszelkie wpłaty i dywidendy.-

§.6.Członkowie odpowiadają za dopełnienie wszelkich zobowiązań Stowarzyszenia oprócz udziałów kwotą w wysokości udziałów wpłaconych lub deklarowanych stosownie do §.4./ §.76 ustawy z 9 kwietnia 1873/

§.7.Członek ma prawo:

a/.uczestniczyć w obradach Zgromadzeń ogólnych z jednym głosem przy wszelkich głosowaniach,bez względu na to czy udział swój i do jakiej wysokości spłacił i bez względu na ilość posiadanych udziałów.

b/stawiać na Zgromadzeniu wnioski,które jednak muszą być przed terminem Zgromadzenia zgłoszone na piśmie do Rady Nadzorczej,bezpośrednio lub za pośrednictwem Dyrekcyi,lub też bezpośrednio na Zgromadzeniu ogólnem poparte przez 10 przynajmniej członków.

c/.zostać członkiem ~~z~~ zarządu z wyboru,

d/.pobierać od udziału swego dywidendę,przypadającą mu z rozdziału zysków,

e/.przy nabywaniu wydawnictw Towarzystwa korzystać z ustępstwa, z jakiego korzystają księgarnie.

f/.wglądać we wszelkie szczegóły gospodarki,przeglądać księgi, badać rachunki w okresie ośmiu dni przed wyznaczonym terminem Zgromadzenia ogólnego,

g/.korzystać z wszelkich urządzeń Towarzystwa,jakie ono może dla swych członków stworzyć jak biblioteka,czytelnia i.t.p.

§.8 Kapitał żelazny Towarzystwa narasta z wpisowego członków z zysków,z których corocznie przynajmniej 10 % należy do niego przeznaczyć aż do chwili,gdy osiągnie stosunek 50 % do kapitału obrotowego. W razie uskutecznionych zeń dopisów lub dalszego wzrostu kapitału obrotowego,należy go zawsze do tej stosunkowej wysokości uzupełnić.-

Wzrost dalszy kapitału żelaznego zależy od dowolnych uchwał

Zgromadzenia ogólnego.-

Kapitał żelazny jest majątkiem Towarzystwa niepodzielnym,a członkowie występujący żadnych praw rościć doń nie mogą.-

Kapitał żelazny służy za rezerwę w ten sposób,że w wypadku wynikłych strat będzie użyty na ich pokrycie przed naruszeniem udziałów.-

§.9. Zyski na wniosek Rady nadzorczej dzieli Zgromadzenie ogólne w ten sposób,że przedewszystkiem przynajmniej 10 % przeznacza do kapitału żelaznego,następnie wyznacza dywidendę od udziałów, wyrażoną w procencie,a liczoną od każdej całej korony,pozostającej pełny rok w obrocie,pozostałą zaś resztą rozporządza dowolnie:na bibliotekę,fundacye konkursowe emerytalne, lub t.p.,lub także na wynagrodzenia dodatkowe pracowników i inne cele.-

§.10.Straty wynikłe pokrywa się przedewszystkiem rocznemi dochodami,a gdy te nie wystarczą,to kapitałem żelaznym,gdy zaś i ten nie wystarczy,to udziałami.-Gdyby 3/4 części udziałów były wyczerpane,Dyrekcya będzie obowiązaną przedstawić Zgromadzeniu ogólnemu kwestyę likwidacyi Towarzystwa.-

§.11.Organami Towarzystwa są:Dyrekcya,Rada nadzorcza i Zgromadzenie ogólne.-

§.12.Dyrekcya składa się z trzech członków,wybranych przez Radę nadzorczą na lat trzy prostą większością głosów i zatwierdzonych przez Zgromadzenie ogólne.-

W ten sposób będą wybierani trzej zastępcy członków Dyrekcyi.

Po upływie trzech lat wybór tych samych osób jest dozwolony.-

Protokół Zgromadzenia wyborczego zgodnie z §.5. ust.7 ustawy służy Dyrekcyi jako legitymacya do wpisania jej w rejestrze Sądu handlowego według §.16 ustawy.-

§.13.Dyrekcya zastępuje Towarzystwo sądownie i pozasądownie z wszelkiemi prawami na podstawie §.15 i następnych ustawy.-

Dyrekcya podpisuje za Towarzystwo w ten sposób,że podpisujący do Firmy Towarzystwa dołączają swe podpisy.-

Do ważności zobowiązania w obec osób trzecich potrzeba podpisu najmniej dwu członków Dyrekcyi / §.17 ust./.-

Wszelkie zobowiązania,przyjęte przez Dyrekcyę nawet bez osobnego upoważnienia Rady nadzorczej lub Zgromadzenia ogólnego,obowiązują Towarzystwo.-

Zastępcy urzędują w nieobecności członków Dyrekcyi,przejmując wszystkie ich prawa i obowiązki.-Na wypadek trwałych ubytków w składzie Dyrekcyi Rada nadzorcza zarządzi wybór uzupełniający.-

§.14.Dyrekcya stanowi o przyjęciu nowych członków,przyjmuje zgłoszone do druku prace,ocenia je lub do oceny oddaje delegatom,upoważnionym do tego przez Radę nadzorczą,wydaje prace przyjęte w druku w granicach upoważnienia Rady nadzorczej według §.20,rozpowszechnia wydawnictwa bądź bezpośrednio,bądź przez księgarnie,prowadzi wszelkie księgi rachunkowe i rachunki,zestawia bilans zgodnie z przepisami ogólnej ustawy handlowej i ustawy o stowarzyszeniach,dopełnia wszelkich obowiązków i czynności,nałożonych przez ustawę z dnia 9 kiwetnia 1873 r.Nr.70 Dzup.,sprawuje całą gospodarkę majątkiem ~~głównym~~ stowarzyszenia i rozporządza uzyskanym kredytem w granicach upoważnienia Rady nadzorczej.-

§.15.Dyrekcya prowadzi księgi rachunkowe w ten sposób,żeby do rocznego sprawozdania wykazały z całą dokładnością:

a/Wszelkie przychody i rozchody kasy według działów szczegółowych

b/ Bilans majątku stowarzyszenia,

c/Rachunek strat i zysków,

d/ Liczbę członków i stan ich udziałów,przybytek i ubytek członków i udziałów w ciągu roku,a nadto sumę udziałów wypowiedzianych / §.22 ustawy/.-

W stanie czynnym bilansu powinny być wykazane:wartość zapasu wydawnictw po cenie kosztu z umorzeniem najdawniejszych według uchwały Rady nadzorczej,wszelkiego rodzaju należytości czynne,lokacye,papiery wartościowe,gotówkę i wartość ruchomości po potrąceniu procentu zużycia.-

W stanie biernym należy wykazać:sumę udziałów członków,kapitał żelazny,kapitały pożyczone i wszelkiego rodzaju należności bierne.-

Z porównania stanu biernego z czynnym wyniknie zysk lub strata.-

Rok gospodarczy zaczyna się 1 stycznia każdego roku kończy zaś

31 grudnia ~~następnego~~ tegoż roku.- Zamknięcie rachunków Dyrekcya powinna przedłożyć Radzie nadzorczej najdalej w trzy miesiące po roku obrotowym.-

§.16 Członkowie Dyrekcyi za sprawowane czynności będą pobierali wynagrodzenie w wysokości, oznaczonej przez Radę nadzorczą.-Do pomocy może Dyrekcya przyjmować urzędników na mocy upoważnienia Rady. Urzędnicy mogą być upoważnieni do poświadczeń i pokwitowań jedynie manipulacyjnych, a za ich czynności odpowiada Dyrekcya.-

§.17.Rada nadzorcza składa się z 9 członków, których z grona storzyszonych, wyłączając członków Dyrekcyi, wybiera Zgromadzenie ogólne absolutną większością głosów na lat trzy.-Jeżeli pierwsze głosowanie nie dało wyniku zupełnego, to następuje wybór ściślejszy z pośród tych, którzy po wybranych otrzymali największą ilość głosów.-Przy równości rozstrzyga los.-

Z grona członków Rady ustępuje co roku ~~dwóch~~ trzech, a na ich miejsce następuje wybór uzupełniający.-Wybór ponowny ustępujących jest dozwolony.-W razie wystąpienia którego z członków Rady w ciągu roku wstępuje na jego miejsce ten, który przy ostatnich wybowach miał względnie największą ilość głosów, lub też Rada zarządza zwołanie Zgromadzenia ogólnego celem uzupełnienia wyboru.-

§.18 Rada nadzorcza wybiera z pośród siebie prezesa, sekretarza i ich zastępców.-Uchwały zapadają większością obecnych na posiedzeniu nie wyłączając przewodniczącego, a w razie równości przechodzi ten wniosek, za którym głosował także przewodniczący.-Do ważności uchwał potrzebna jest obecność najmniej ~~czterech~~ pięciu członków Rady łącznie z przewodniczącym.-

Posiedzenie zwołuje Prezes lub Zastępca, a zwołujący przewodniczy obradom.-Protokół po przyjęciu przez Radę podpisuje przewodniczący i sekretarz.-

Posiedzenia Rady powinny być zwołgwane przynajmniej co kwartał a nadto na każde żądanie, wniesione na piśmie z podaniem przedmiotu obrad przez Dyrekcyę lub trzech członków Rady.-

Dyrekcya na wezwanie Rady uczestniczy w jej posiedzeniach z głosem sprawozdawczym i doradczym, a w sprawach, oznaczonych w §.20 uczestniczy z głosem stanowczym.-

§.19. Zadaniem Rady nadzorczej jest wogóle czuwanie nad tokiem spraw stowarzyszenia i nad czynnościami Dyrekcyi, a w szczególności Rada:

a/ oznacza kierunek i zakres wydawnictw, a na wniosek Dyrekcyi mianuje Komitet Redakcyjny z pośród członków Stowarzyszenia - przynajmniej na rok,

b/ może zalecone przez Dyrekcyę do wydawnictwa prace oddać do oceny jednemu z członków Rady, lub nawet osobie zaproszonej z poza swego grona,

c/ oznacza wysokość kredytu, z jakiego Dyrekcya może korzystać do wzmocnienia obrotów,

d/ sprawdza wszelkie rachunki i przeprowadza kontrolę gospodarki przynajmniej raz na kwartał,

e/ sprawdza i zatwierdza zamknięcie rachunków, bilans i rachunek zysków i strat,

f/ zawiera umowy imieniem stowarzyszenia z członkami Dyrekcyi,

g/ upoważnia Dyrekcyę do przyjmowania i oddalania urzędników, zatwierdza wybór osób i wysokość wynagrodzenia,

h/ upoważnia Dyrekcyę do zawierania umów, obowiązujących stowarzyszenie poza czas trwania jej mandatu i umowy takie zatwierdza.

i/ stanowi o wykluczeniu członków według §.24 lit. c, i odpisaniu ich udziałów na pokrycie pretensyi stowarzyszenia,

k/ o rozdziale zysków i pokryciu strat w formie wniosku do Zgromadzenia ogólnego,

Do sprawdzania rachunków i przeprowadzania kontroli, jak i do wszelkich innych spraw w zakresie swego umocowania Rada może delegować Komisyę nawet z poza grona członków Stowarzyszenia.-

Członkowie Rady odpowiadają za szkody, jakieby powstały wskutek niedopełnienia ich obowiązków.-

§.20. Rada nadzorcza wspólnie z Dyrekcyą stanowi:

a/ o postanowieniach regulaminowych i ogólnych zarządzeniach gospodarczych,

b/ o wyborze wydawnictw i warunków nabycia i wydania, czy to na rachunek własny stowarzyszenia, czy na rachunek wspólny z autorem czy wreszcie na rachunek autora na warunkach komisowych, c/ o wyborze delegata na zgromadzenie Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodaczych.-

§.21 Zgromadzenie ogólne członków stowarzyszenia bywa:

a/ zwyczajne, doroczne, w pierwszej połowie roku, które zwołuje Rada nadzorcza lub w nagłej potrzebie Dyrekcya, przez jednorazowe ogłoszenie w swoim wydawnictwie i w jednym z dzienników krakowskich ż podpisami Prezesa i sekretarza, albo ich zastępców, lub też z podpisami członków Dyrekcyi, na ośm dni przed terminem,

b/ nadzwyczajne, zwoływane w ciągu roku według uznania Rady i na żądanie, wniesione na piśmie z podaniem przedmiotu obrad przez Dyrekcyę lub 20 członków stowarzyszenia.-

Prawo uczestnictwa w Zgromadzeniu przysługuje każdemu członkowi Członkowie ~~zamiejscowi~~ mogą dać zastępstwo członkom ~~miejscowym~~ obecnym, ale jeden członek może zastępować najwyżej jednego ~~zamiejscowego~~ nieobecnego i w ten sposób przy głosowaniach mieć najwyżej 2 głosy.-Za instytucye i stowarzyszenia biorą udział ich wybrani pełnomocnicy.-

§.22. Przedmioty obrad Zgromadzenia ogólnego ustanawia organ zwołujący je i zamieszcza na porządku dziennym wszelkie wnioski własne i zgłoszone przez członków /§.7 lit.b,/.-

Zgromadzeniu przewodniczy Prezes Rady lub zastępca, jeżeli zaś zwołane jest przez Dyrekcyę, to jeden z Dyrektorów otwiera Zgromadzenie a przewodnictwo oddaje członkowi, wybranemu w tym celu przez Zgromadzenie.-Sekretarzy powołuje przewodniczący.-

Głosowanie odbywa się zazwyczaj przez podniesienie rąk, a przy wyborach kartkami.- Przy równości głosów rozstrzygy głos przewodniczącego a przy wyborach obowiązują przepisy z §. 12 i 17.-

Do ważności uchwał Zgromadzenia ogólnego potrzebna jest obecność 1/4 części członków. Wszakże uchwały o zmianie statutu lub rozwiązaniu stowarzyszenia powzięte być mogą ważnie w obecności co najmniej 1/2 /połowy/ wszystkich członków stowarzyszenia i większością 2/3 głosów obecnych.-Jeżeli na zgromadzeniu niema potrzebnej liczby członków to najdalej w godzinę mają się odbyć powtórne Zgromadzenie ogólne z tym samym porządkiem dziennym, które bez względu na obecnych większością zwykłą sprawy zwykłe, a większością 2/3 sprawy zmiany statutu i rozwiązania rozstrzyga.- W zapowiedzi Zgromadzenia musi być oznaczony drugi termin Zgromadzenia.-

Protokół Zgromadzenia podpisuje przewodniczący i sekretarz.-

§.23.Uchwałom ogólnego Zgromadzenia podlegają sprawy następujące:

a/wybór komisyi rewizyjnej z trzech członków na jeden rok i komisyi do badania wszelkich wniosków,przedstawianych do uchwały,

b/ przyjęcie lub nieprzyjęcie rachunków i sprawozdania z czynności Dyrekcyi,

c/ rozdział zysków według postanowień §.9,

d/ wybór Rady nadzorczej,

e/ wprowadzenie kroków prawnych przeciw członkom Dyrekcyi i Rady nadzorczej,

f/ orzeczenie o usunięciu członków Dyrekcyi i Rady nadzorczej i usunięcie ich od urzędowania,

g/ostateczne orzeczenie we wszelkich zażaleniach przeciw cznkom Zarządu i ich czynnościom,

h/ zmiana i uzupełnienie statutu,

i/ przystąpienie do Związku stowarzyszeń i wystąpienie,

j/ rozwiązanie i likwidacya stowarzyszenia,-

Zatwierdzenia tylko przez Zgromadzenie ogólne wymagają sprawy: wybór Dyrekcyi i pokrycie strat według postanowień §.10.-

§.24.Członkiem przestaje być:

a/ własnowolnie tylko z końcem roku po poprzedniem zapowiedzeniu, przynajmniej na 3 miesiące przed końcem roku wniesionem na piśmie.- Wystąpienia zapowiadać nie może członek,który niedopełnił zaciągniętych w obec stowarzyszenia zobowiązań:

b/ przez śmierć.-Data śmierci członka będzie równoznaczna co do terminów odpowiedzialności i wypłaty udziału z zapowiedzeniem wystąpienia:

c/przez wykluczenie które nastąpić może na mocy uchwały Rady nadzorczej,a na wniosek Dyrekcyi lub 20 członków stowarzyszenia,jeżeli członek działa na szkodę stowarzyszenia,jeżeli utraci prawo zarządzania swym majątkiem,lub gdyby za zbrodnię czy też przekroczenie,z chęci zysku popełnione został zasądzony,lub wreszcie gdy utracił cześć.-

Wypłata udziałów członkom występującym lub spadkobiercom zmarłych w wysokości, jaką wykażą księgi stowarzyszenia może nastąpić po upływie roku od daty wystąpienia i po zatwierdzeniu rachunków za ten rok przez Zgromadzenie ogólne.-Wypłatę wcześniejszą Rada nadzorcza może uchwalić wyjątkowo przy uchwale wykluczenia członka.-

§.25.Członkowie Dyrekcyi za przekroczenie zakresu umocowania i przepisów ustawy z dnia 9 kwietnia 1873 r., lub niniejszego statutu odpowiadają wobec stowarzyszenia osobiście i solidarnie.-Za przekroczenia urzędowe Rada nadzorcza może zawiesić w urzędowaniu lub usunąć członków Dyrekcyi i do urzędowania powołać zastępców,ale zarządzenie takie jest obowiązana w ciągu miesiąca podać do stanowczego rozstrzygnięcia Zgromadzeniu ogólnemu.-

W procesach przeciw członkom Dyrekcyi Rada nadzorcza zastępuje Towarzystwo,legitymując się odpisem odnośnej uchwały Zgromadzenia ogólnego i protokołem wyborczym.-

§.26.Członkowie Rady nadzorczej tracą mandat,gdy bez usprawiedliwienia nie będą obecni w ciągu roku na żadnem posiedzeniu Rady.-

§.27.Rozwiązanie stowarzyszenia może nastąpić:

a/ wskutek uchwały Zgromadzenia ogólnego,

b/wskutek otwarcia konkursu do majątku stowarzyszenia,

c/ wskutek rozporządzenia władz na mocy wyroku sądu karnego według ustawy z r.1873.-

Przy likwidacyi obowiązują postanowienia ustawy z r.1873.-Pozostała po likwidacyi nadwyżka zostanie użyta na zwrot udziałów według ich wysokości wpłaconej,na dywidendę za rok ostatni,reszta zaś będzie podzielona pomiędzy członków w stosunku do udziałów wpłaconych,lub uchwałą Zgromadzenia ogólnego przeznaczona na cel dowolny.-

W wypadku otwarcia konkursu zastosowane będą postanowienia §.85 i dalszych ustawy z 9 kwietnia 1873 r.-

§.28 Publiczne ogłoszenia i zawiadomienia w sprawach Towarzystwa będą zaopatrzone firmą stowarzyszenia,podpisaną przez dwóch członków Dyrekcyi a zamieszczone będą w wydawnictwie Stowarzyszenia.-

§.29.Wszelkie wątpliwości z brzmienia niniejszego statutu lub uchwał stowarzyszenia rozstrzyga ostatecznie i nieodwołalnie Zgromadzenie ogólne z wykluczeniem drogi sądowej.-

§.30.Do wniesienia statutu niniejszego do rejestru sądowego zobowiązani i upoważnieni są:

Pp. . . . .

. . . .

. . . .

L. 34520. Nowy Targ, dnia 8 sierpnia 1913.

Do

Stowarzyszenia " Podhalańska Spółka wydawnicza / na ręce p.Dr Jana Bednarskiego /
w
Nowym Targu

Na mocy uchwały ck Sądu obwodowego jako handlowego Oddział IV w Nowym Sączu z dnia 10 maja 1913 Lcz. Firm 172/13 wpisaną została do rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych " Podhalańska Spółka wydawnicza w Nowym Targu stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką.

Celem tej spółki jest wydawanie drukiem i rozpowszechnianie czasopism peryodycznych, książek ,kalendarzy modlitewników, kart ilustrowanych i tp. wydawnictw.

Czas trwania nieograniczony. Dyrekcya : Trzech Dyrektorów " Dr. Jan Bednarski, Zygmunt Wasiewicz, i ks. Jan Bułat w Nowym Targu i 3 zastępców: Ludwik Czech, Dr Józef Diehl i Michał Mroszczak w Nowym Targu

Ck Starostwo wpisało pomienioną firmę do katastru spółek obowiązanych stosownie do § 22 i 25 ustawy z dnia 9 kwietnia 1873 Dzup. Nr 70 i poleca przedkładać doroczne zamknięcia rachunkowe i bilanse oraz wykazy członków i udziałów.

W myśl reskryptu ck Namiestnictwa z dnia 22/VII 1913 L. XIIIa 2394 wzywam Dyrekcyę tamtej Spółki do bezzzwłocznego przedłożenia mi Statutu tamtej. Stowarzyszenia.

Kierownik ck Starostwa
wz
Głowiński

27/8 przedłożono statut

Powiat NOWY TARG.

WYKAZ

Prenumeratorów „Gazety Podhalańskiej"
w powiecie Nowotarskim.

L. porz.	Gmina		
1	Bańska		4
2	Biała Woda		
3	Białka		5
4	Biały Dunajec		12
5	Brzegi		4
6	Bukowina		4
7	Chabówka		7
8	Chochołów		14
9.	Ciche		7
10	Czarna Woda		
11	Czarny Dunajec		31
12	Czorsztyn		4
13	Dębno		2
14	Długopole		2
15	Dział		3
16	Dzianisz		9
17	Gliczarów		1

razem 109

Drukarnia I. Borka w Nowym Targu, filia · Zakopane 15. 4. 911.

L. porz.	Gmina			
		z przeniesienia	109	
18	Groń		3	
19	Gronków		13	
20	Grywald		2	
21	Hałuszowa		1	
22	Harklowa		12	
23	Huba		1	
24	Jaworki		2	
25	Klikuszowa		2	
26	Kluszkowce		3	
27	Knurów		1	
28	Kościeliska		14	
29	Krauszów		4	
30	Krościenko		20	
31	Krośnica		1	
32	a) Lasek			
	b) Trute			
33	Leśnica		1	
34	Ludzimierz		8	
35	Łopuszna		8	
36	Maniowy		14	
37	Maruszyna		12	
		razem	231	

L. porz.	Gmina			
		z przeniesienia	231	
38	Międzyczerwienne Miętustwo		3 2	
39	Mizerna		2	
40	Morawczyna			
41	Murzasichle		14	
42	Niwa			
43	Nowy Targ		88	
44	Obidowa			
45	Ochotnica		6	
46	Odrowąż		17	
47	Ostrowsko		6	
48	Pieniążkowice		3	
49	a) Podczerwone		9	
	b) Koniówka		6	
50	Ponice		2	
51	Poronin		24	
52	Pyzówka		2	
53	Ratułów		3	
54	Rdzawka		2	
55	Rogoźnik		5	
56	Rokiciny		5	
	Raba wyżna Rabka		4 3	
		razem	437	

L. porz	Gmina		
	z przeniesienia		437
57	a) Sieniawa		2
	b) i Bielanka		1
58	Skrzypne		7
59	Sromowce niżne		3
60	Sromowce wyżne		6
61	Stare Bystre		10
62	Szaflary		14
63	Szczawnica niżna		17
64	Szczawnica wyżna		
65	Szlachtowa		2
66	Szlembark		2
67	Tylka		4
68	Tylmanowa		9
69	Waksmund		4
70	Witów		26
71	Wróblówka		1
72	Olcza Zakopane		5 70
73	Załuczne		3
74	Zaskale		3
75	Zubsuche		18
	Nowe Bystre		7
	razem		652

WYKAZ

prenumeratorów Gazety Podhalańskiej z różnych powiatów

1	Jordanów	12
2	Kraków	80
3	Lwów	23
4	Łącko	5
5	Mszana dolna	4
6	Myślenice	11
7	Maków	5
8	Nowy Sącz	8
9	Poznań	21
10	Warszawa	56
11	Żywiec	13
12	Orawa	95
13	Spisz	66
14	Różne - Małopolska	250
15	Królestwo	27
16	Poznańskie	23
17	Śląsk Cieszyński	6
18	Górny Śląsk	2
19	Zagraniczne	5
20	Ameryka	86
	razem	798

Abonenci ze Spiża:

1) Szterciula Eugeniusz
aptekarz
Jabłonka
(Orawa, via Chabówka)

---

2) Malenay Aleksander
Małonog?
Podwilk
(Orawa, via Chabówka)

---

3) Zborek Jędrzej
Podwilk

---

4) Ferenczak Paweł
Podwilk

---

5) Łabuda Michał
Podszkle
Podwilk

---

6) Sirzynka Jan
Podszkle
Podwilk

---

7) Bukowieński Józef
Podszkle
Podwilk

---

8) Tokarczyk Józef
Harkoborz
Podwilk

Następni chyba do Spiżu
nie należą:

1) Łasoń Stanisław
Tamasfalu
Rimaszonbat

---

2) wietrzak Michał
Kesmark 37.

---

4) Birót Jan
Richtar Durotni
Felsö Lapos

Wykaz zaległych prenumeratorów z Węgier

Also Lipnica	76	prenum.
Felso-Zubrica	40	"
Jabłonka	37	"
Orawka	5	"
Pekelnik	23	"
Rabcsa	14	"
Also-Zubrica	22	"
Felso-Lipnica	28	"
Podwilk	21	"
Szarnya	8	"
Bukowina-Podszkle	16	"
Danielki	2	"
Harkabuz	7	"
Fridman	17	"
Krempachy	19	"
Uj-Bela	4	"
Hanusfalu	6	"
Szepes-ofalu	1	"
O major	1	"
Kristalyfalu	4	"
Matyasfalu	1	"
Kahlenberg	2	"
Jordaniec	3	"
Lendak	1	"
Ujterebes	5	"
Dursztyn	13	"
Kislapos	7	"
Jurgów	8	"
Repiszko	3	"
Felso-Lapos	9	"
Rakusy	4	"
Tatrahaza	2	"
Jaworzyna	63	"
Nedec	1	"
Kacwin	2	"
Also-Lapos	13	"
razem	498	"

Z przeniesienia	498	prenum
Oszturnia	1	"
Lechnic-Koronahegyfűrdő	15	"
Sublechnic	9	"
Nagyfrankowa	2	"
Budapest	5	"
Eperjes	3	"
Szepestotfalu	2	"
Modor	1	"
Hibbe-Lipto	1	"
Hoszwiec p. Partfa	1	"
Eger	1	"
Rozsahegy Lipto	2	"
Erdódka	2	"
Also-Kubin	1	"
Nameszto Klin	1	"
Chizne	3	"
Eredoőr Zuberecz	1	"
Berkenyed p. Gnezdo	5	"
Also-Stefano p. Turdosin	1	"
Szepes-Bela Keresztfalu	1	"
Klin	1	"
Slanica	1	"
Szepeschely	2	"
O-Lublo	5	"
Uj-Pest	1	"
Sarosmaryavölgy	1	"
Alsózugo	4	"
Felsozugo	4	"
Mutne	1	"
Zar	1	"
Sihelne	1	"
Pozsony	1	"
Zubrohlawa	1	"
Rapcsice	1	"
razem	581	"

165

Zainkasowane przez Wł. Gwinobka po 1079. zł 3

9/IV.	Kralochwil	785	30.	
11/IV.	Jerzyniak	792	2.	32.
21/IV.	Kołodziej	811	2.	34.

8180 92
443 16
8624 08
19 88
4 20

8943.67
8624.08
319 59

Massotschörme
5K

Massatsch

8863.67
8624.08
339.59

8943 67
8624 08
319 59

8963 67
8624 08
337 59

Obok tego prowadzimy akcyę uświadamiania pod względem narodowym również w inny sposób jak przez rozmowy, odczytanie i żywe słowo – Utrzymujemy ~~Jak także jednocześnie jednak z~~ także studentów w tutejszych zakładach i

Jednym jednak z najdzielniejszych środków uświadamiania narodowego są msze odprawiane przez ~~księży~~ polskich księży O.O. (Redemptorystów), jak o tem – mieliśmy sposobność się przekonać naocznie w Jurgowie i Łapszach na Spiszu i niedawno w Jabłonce – na Orawie. Lud ~~tamtejszy~~ podczas mszy, ma sposobność słyszeć w kościele słowo Boże głoszone popolsku z ambony, ~~popolsku~~ mówić pacierz po polsku i śpiewać pieśni polskie – W czasie – mszy i po mszach ludność zachęcona odpowiednio nabywa polskie śpiewniki i polskie książki do nabożeństwa. Akcya przeprowadzenia mszy polskich jest obecnie bardzo utrudniona z powodu – niechęci księży słowackich – i wymaga dużo zachodów a nadto i wydatków – na subwencyonowanie mszy. Dotychczas wydaliśmy – na ten cel około 500 koron – a czeka nas i wydatek, jeszcze w tej samej wysokości – w innych miejscowościach, w których msze ~~[illegible]~~ polskie mogłyby przyjść do skutku ~~jedynie przy~~ jedynie pod warunkiem zapewnienia im proboszczom subwencyi.

Towarzystwo lub Komitet wymieniony ~~działający~~ ~~pracę bez narzędzia~~ – nie ma wcale – na tę akcyą ~~cel~~ ~~funduszów~~ środków – ~~[illegible]~~ a w pierwszym rzędzie zaś musi się starać o ~~zasiłki~~ fundusze na wydawnictwo „Gazety Podhalańskiej" u a przedewszystkiem której ~~stan~~ cała dotychczasowa praca rokująca najpiękniejsze nadzieje – ~~być~~ przepadłaby na marne – a ludność nasza odrębnie polska uległaby w krótkim czasie zupełnemu wynarodowieniu.

Wobec tego ośmielamy się prosić Wysoki Wydział o udzielenie nam (~~[illegible]~~) subwencyi na powyższy cel z funduszów uchwalonych przez tenże na Muzea ~~[illegible]~~ z zasiłku przyznanego mu w kwocie 1.000 koron.

Zakopane dnia

Za Komitet

Ks. Jan Bednarski.

Przewodniczący.

Jaśnie Wielmożny Panie Pośle.

Ośmielam się zabrać trochę czasu w sprawie drogiej Sercu Pana Posła tj. działalności podhalańskiej. Nauczycielstwo, zebrane w Ognisku, uchwaliło bojkot „Gazety podhalańskiej", który będzie umieszczony w „Głosie nauczycielskim" – sprawa więc jest publiczna. Do Wydziału ogniska wybierają nauczyciele osoby cieszące się najlepszą opinią, ale ich votum separatum nie znajdzie uznania. Nauczyciel spokojny i szlachetny musi być koleżeński i do Ogniska niejako musi należeć – w Ognisku jest jednak większość ludzi młodych, niezrównoważonych, ulegających łatwo każdemu gorętszemu słowu, choćby niesłusznemu, i ta większość nadaje ton całemu Ognisku. Nauczyciele żalili się, że się ich ignoruje w „Gazecie podhal.", że nie należą do Komitetu redakcyjnego, że się nic nie pisze o sprawach nauczycielskich itd. – Głosy wyjaśniające, że temu winno nauczycielstwo samo, bo nie złożyło udziałów po 25 Kor do Spółki wydawniczej, że nie pisze artykułów itd. wywołały tylko większe roznamiętnienie. Trzeba tu powolnego, stałego oddziaływania, bo takie zaognienie sprawy publicznej przez prywatne żale opiera się

./.

na poważnem podłożu stanowiska nauczycielstwa ludowego. Praca zorganizowana i planowa jedynie może temu przeciwdziałać. Do pracy podhalańskiej trzeba pozyskać księży, inteligencyę — ale też i nauczycielstwo całe. Nauczycielom spokojnym trzebaby dać jakiś punkt oparcia przeciw kolegom młodszym, radykalnie usposobionym, aby ich zarzuty nie mogły mieć najmniejszej słuszności. Sprawa jest trudna, ale musi się ją pomyślnie rozwiązać, jeżeli praca podhalańska ma się rozwijać i nie ma napotkać na walkę. Nauczyciel, jedyny inteligent w największej części naszych wsi może działalności podhalańskiej wiele pomódz, ale też i wiele zaszkodzić, jeżeli jest do niej uprzedzony, bo o zrażeniu się nie może być mowy. Księża mają pod tym względem wiele kłopotu, ale dziś ich wpływ coraz więcej maleje. Nauczycielstwo staje coraz wyraźniej w przeciwieństwie do księży — a kierunek temu nadaje główny organ: „Głos nauczycielski" Zawsze byłem przyjacielem nauczycielstwa, a na własnej skórze doznałem agitacyi ludowej przez nauczyciela i osobistej ciężkiej napaści. Znam te stosunki doskonale i wiem też, skąd ten cały ruch ma główne źródło. Idzie na nasz lud straszna zawierucha, której trzeba przeciwdziałać, o ile się da. Najlepiej byłoby zorganizować koło siebie dojrzalsze i spokojniejsze czynniki z pośród samego nauczycielstwa, bo urzędowe repressye temu złu nie zapobiegą. Czyby „Gazeta Podhalańska" nie mogła skupić koło siebie takiego grona pod pozorem szerszego Komitetu oświatowego, odczytowego, obchodowego? Urządzamy obchody i odczyty, trzeba porady, pomocy, agitacyi, więc lepiej ją zogniskować, i tych działaczy miejscowych zebrać, aby udzielali sobie informacyj, doświadczeń, rozczarowań, a praca pójdzie coraz lepiej; możnaby do Komitetu powołać Księży, nauczycieli, nauczycielki i kilka jednostek z ludu. Taki Komitet stały mógłby na każdy obchód wyznaczać delegata, a wtedy nauczycielstwo nie mogłoby narzekać, że się je lekceważy, usuwa, pomija. Odczyty takie mogłyby być drukowane w „Gazecie Podhal." o ile cały Komitet uzna je za dojrzałe i spokojne — wtedy pretensye autorskie byłyby też zaspokojone. Jeżeli nauczyciel poprawi nauczyciela nie będzie powodu do narzekań na stanowe walki. Komitet mógłby dostarczać chorągiewek, napisów, prelegentów, chóru — cała akcya miałaby więcej zainteresowania, bo występowaliby ludzie obcy więc ciekawi. Profesorowie gimnazyalni mogliby miewać znakomite odczyty — próba w Cz. Dunajcu wypadła doskonale. Wciągnięcie nauczycieli do profesorów, a tych znów wprowadzenie wśród ludu odniosłoby wielkie uznanie powszechne. O ile te utopie możliwe do zrealizowania, zostawiam do uznania Pana Posła, którego Kreśląc się

najoddańszym sługą

Ks. Czesław Łukasik

Cz. Dunajec 2/XI. 13.

169

ZARZĄD GŁÓWNY TOWARZYSTWA SZKOŁY LUDOWEJ
KRAKÓW, ULICA FLORYAŃSKA L. 15, I-SZE P.
CZEK POCZT. KASY OSZCZĘD. ZARZĄDU GŁÓWN. No 38.149.
NUMER TELEFONU 578.
DATA ZAŁOŻENIA: 3 MAJA 1891.
WEDŁUG SPRAWOZDANIA ZA ROK 1910 T. S. L. LICZY: 30.009 CZŁONKÓW W 282 KOŁACH.
T. S. L. UTRZYMUJE:
2 GIMNAZYA REALNE. 2 SEMINARYA NAUCZYCIELSKIE. 153 SZKÓŁ KRESOWYCH. 149 KURSÓW NAUKI POCZĄTKOWEJ. 40 KURSÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH PRZEMYSŁOWYCH I HANDLOWYCH. 18 BURS. 18 OCHRONEK. 27 DOMÓW LUDOWYCH. 1955 CZYTELŃ I WYPOŻYCZALŃ. 3 ZBIORY MUZEALNE.
Z ZAKŁADÓW TOWARZYSTWA KORZYSTAŁO W R. 1910 18,634 UCZNIÓW.
T. S. L. URZĄDZIŁO W 1910 R.:
7005 ODCZYTÓW. 986 OBCHODÓW NARODOWYCH.
BUDŻET ZARZĄDU GŁ. T. S. L.:
WYDATKI NA CELE OŚWIATOWE W 1911 ROKU
- 995.942 KORONY. -
OFIARNOŚĆ SPOŁECZEŃSTWA W CIĄGU 20 LAT TOWARZYSTWA NA CELE T. S. L. WYNOSIŁA PRZESZŁO 5 MILIONÓW KORON.

L. 9.

Przy załatwianiu niniejszego listu należy powołać się na powyższą liczbę.

Stary Sącz
~~Kraków~~, d. 19/2 1914.

Jaśnie Wielmożny
Panie Pośle.

Jako referent Z. Gł. T. S. L. dla spraw Grochola opracowałem artykuł do pism polskich, który przyjął i poprawił p. Gwiżdż. Zanim go opublikuję, proszę jednak JWPana, jako w tej sprawie kompetentnego o swe uwagi i pilne. Ponieważ w Sejmie bawi Prezes T. S. L. dr JW Bandrowski i Prezes Rady Nadzorczej T. S. L. [illegible] Stapiński proszę tę rzecz z nimi omówić. — Pan Witold Ostrowski chce stworzyć deputacyę i wysłać do Cesarza (tak mi donosił ktoś z Nowego [illegible])

O odpowiedź proszę zaraz, bo my tu w Sączu [illegible] tej akcji robilibyśmy wiec tej rzeczy omówić. — Czy w razie wiecu, moglibyśmy liczyć na obecność Gwiżdża? — Jeśli tak to wyślemy zaproszenie. —

Pełne wyrazy
należnej czci
Mazur.

Wysoki Sejmie!

Od roku 1912 wychodzi w Nowym Targu bezpartyjny tygodnik ludowy pt. „Gazeta Podhalańska". Tygodnik ten spełnia na Podhalu bardzo ważną misyę narodową. Z jego powstaniem wszczął się na Podhalu ożywiony ruch ekonomiczny i narodowy, o czem świadczą coraz lepiej rozwijające się tutejsze organizacye ekonomiczne, jak Kółka rolnicze i narodowe, jak Drużyny Podhalańskie.

Ale misya „Gazety Podhalańskiej" stokroć ważniejszą jest na zapomnianej i zaniedbanej zupełnie góralszczyźnie węgierskiej, na Spiżu, Orawie, w Trenczyńskiem, Szaryskiem itd. Ćwierć miliona ludu polskiego, zagrożonego wynarodowieniem, zaczyna czerpać znowu z nieprzebranej skarbnicy kultury narodowej polskiej dzięki „Gazecie Podhalańskiej", która znalazła odpowiednie drogi, zwłaszcza na Spiż i Orawę. Z górą w tysiącu egzemplarzy dociera „Gazeta Podhalańska" do najdalszych zakątków Spiża i Orawy. I w drugim dopiero roku swej pracy może „Gazeta Podhalańska" z dumą spoglądać na objawiające się już pomyślne wyniki. Koło „Gazety Podhalańskiej" zaczyna się skupiać polska młodzież kształcąca się z Górnych Węgier, która dawniej wynaradawiała się i pomnażała najzdolniejszemi jednostkami szeregi inteligencyi słowackiej. Koło „Gazety Podhalańskiej" zaczyna się skupiać młode duchowieństwo polskie, które dotąd krzewiło słowaczyznę wśród braci swej polskiej. Koło niej zaczyna wreszcie skupiać się w coraz bardziej wzrastających zastępach sam lud polski na Węgrzech, odwiecznie mową polską posługujący się w domu, ale w kościele, w urzędzie, w szkółce gminnej zmuszony do używania języka słowackiego.

„Gazeta Podhalańska" nie rozporządza środkami, odpowiadającymi potrzebom. Aby lud polski na Górnych Węgrzech sprowadzić z drogi, grożącej mu całkowitem zesłowaczeniem, „Gazeta Podhalańska" musi sam iść masą i bezpłatnie. Tak też prawie wyłącznie idzie. Jeżeli skromne środki jej zostaną wyczerpane, czem grozi każda chwila, to sprawa ważna, już zapoczęta, znów dozna bolesnej przerwy, a obudzona i niesprzyjająca nam czujność słowacka ruszy ze zdwojoną energią do boju. I lud ten możemy stracić.

Wysoki Sejm raczy tedy poprzeć „Gazetę Podhalańską" przez subwencyę w kwocie, jaką uzna za odpowiednią.

REDAKCYA
GAZETY PODHALAŃSKIEJ
w NOWYM TARGU.

Nowy Targ 26/II 1914.

Feliks Gwiżdż
redaktor

𝄞 ~~215~~ 170a

Do

Wysokiego Sejmu krajowego

we Lwowie

Podpisany prosi Wysoki Sejm o poparcie pracy narodowej na Spiżu i Orawie przez subwencjonowanie „Gazety Podhalańskiej."

REDAKCYA
GAZETY PODHALAŃSKIEJ
w NOWYM TARGU.

Nowy Targ 14/IV 914

Feliks Gwiżdż
redaktor

JWielmożny Panie Pośle

D. 7 lutego b.r. posłałem pod Pańskim adresem 250K na zgłoszone przezemnie 10 udziałów Spółki Wydawniczej – Ponieważ dotąd nie otrzymałem żadnego potwierdzenia ani książeczki udziałowej, przeto obawiam się czy ta kwota gdzie nie zginęła – Proszę więc b. uprzejmie donieść mi o tem.

Łączę najuprzejmiejsze ukłony i wyrazy głębokiej czci

Józef Ptaś

Mszana dolna d. 19 maja 1914.

2./13

Inwentarz
inseratów za rok 1913.

			Należytość		Zapłacone					
1	Składnica	677	15	60	15	60				
2	Rajski Józef	1214	102	30	102	30				
3	Gmina Nowy Targ	1215	265	.	265	.				
4	Wieczorkowski Wojciech	1044/1196	196	56	160	.	✓	36	56	
5	Reczyński, Stanisław		66	30			✗	66	30	562/914
6	F. Długopolski, Franciszek (gratisowy)		.							
7	F. Bogulski Otmar	833	25	.	25	.				
8	Powiatowa Kasa Oszczędn. N.T.	1095	11	.	11	.				
9	Fma Rolniczo-Zakładowe	1144	127	20	127	20				
10	F. Nowotny i Ska		58	30			—	58	30	
11	Szkoła handl. Zakopane	1059	95	04	95	04				
12	Hotel Narodowy	676	5	60	5	60				
13	Chmiel Józef	612	7	.	7	.				
14	Kółka gratisowy		.	.						
15	Zjazd Podhalański gratis									
16	Pow. Biuro pośredn. pracy	969	28	80	28	80				
17	Silberring Joachim		41	60			✓	41	60	
18	Hänoller Jakób		6	.			—	6	.	
19	Fma Zakładowe N. Targ	614	16	20	16	20				
20	Zakład pogrzebowy N. Targ	617	2	60	2	60				
21	Galic. Związkowy Bank Ziemski	653	48	.	48	.				
22	Hänoller Jakób		3	60			—	3	60	
23	Markowski Jan	1167	9	60	9	60				
24	Samarkiewicz Kazim.		7	20			—	7	20	
25	Fma Krajowych Ubezp.	457	30	.	30	.				
26	Drukarnia Borka gratis		.							
27	Komitet Spiski "		.							
28	Rokicki Stanisław		12	60			—	12	60	
29	Wyłuszczarnia Zasson		36	80			z	36	80	[illegible] ~~1924~~
30	Fma Rolnicze Skład. N. Targ	1146	9	20	9	20				
31	F. Baranowczyk Feliks	854	6	50	6	50				
32	Jóżwy Józef	1042 1143	68	64	{20 20	.		28	64	
34	Rożnowski, Stanisław		184	96			z	184	96	489/914
33	Herolyński Otmar		53	34			z	53	34	400/914
			1540	54	1004	64		535	90	

	Z przeniesienia		1540	54	1004	64	535	90
35	Bołdowski Władysł.	1160	48	·	48	·		
36	Limanowa Zakład poprawczy	1155	24		24	.		
37	Nowytarg Wydział Powiatowy	1147	16	·	16	·		
38	" " "	"	14	·	14	·		
39	Borkowski Wojciech		5	40	4	·	1	40
40	Nowiny Kraków		54	·			54	·
41	Tow. Zaliczkowe N. Targ	1217	15	40	15	40		
42	Wzajemne ubezpiecz. Kraków	1116	30	·	30	·		
43	Tow. Oszczędności Krościenko		7	60			7	60
44	Mały Światek		7	20			7	20
45	Tow. Rolnicze N. Targ	1144	14	·	14	·		
46	Dr. Orzikowski Stanisław		20	·			20	·
47	Tyka Szczepan	912	1	20	·	80	·	40
48	Rosenbaum	727	8	40	6	·	2	40
49	Mastko Franciszek	715	14	·	14	·		
50	Giżycki, Stanisław	1045	76	80	50	·	26	80
51	" " 114. + 50 K. na wkł.	1070	164	·	50	·	114	·
52	" "	1219	91	20	25	·	66	20
53	Składnica kółek roln. N. Targ		14	40			14	40
54	Rembowski		7	20			7	20
55	Podhale	1133	12 64	80	12 64	· 80	·	
56	Kwaloszwil	785 797	60	·	60	·		
57	Franek	1190	50	·	50	·		
58	Tow. Zaliczk. Krościenko	1124	7	60	7	60		
59	Galica Józef		60	·			60	bzu/gm
60	Uwaga wolne gratis		·					
61	Sindnerowa		5	60			5	60
62	Dr. Landau Szczawnica	987	7	50	7	50		
63	Piaskiewicz Michał		4	·			4	·
64	Kaczor Stanisław		10	80			10	80
65	Społ. Kasa oszczędn. N. Targ	1095	181	·	181	·		
66	Bołozowa Marya		11	20			11	20
67	Zarząd dóbr [illegible]		6	·			6	·
	Do przeniesienia		2653	84	1698	74	955	10

174

	Z przeniesienia		2657	84	1698	74	955	10	
68	Wrański Kazimierz	865 988	32	50	32	50			
69	Kozioł Jan		4	80			4	80	
70	Chmiel Józef		4	.			4	.	
71	Wróblowski Józef	896	3	.	3	.			
72	Kuryer Lwowski zamienne		.	.					
73	Dr Bogulski Adam		24	.			24	.	
74	Sąd w [illegible]		22	80			22	80	
75	Wysława z 1863 r. gratis		.	.					
76	Bałkowski Józef	~~1013~~	9	.			9	.	
77	Gał Jan	1013	4	80	2		2	80	
78	Fma Zalieskowe Kwiecienka	1124	21	.	21	.			
79	dtto	1124	4	80	4	80			
80	Soolkala	1133	36	.	36	.			
82	Kalendarz gratis		.						
83	Dr Tawolny		8	40			8	40	
84	Smorczak Hanna gratis		1	.			~~1~~	.	
85	Dubrzyński Władysł.		8	40			8	40	276/gtu
86	Dr Lewin Leon	1064/1072	33	80	30	60	3	20	294/gtu
87	ks. Dziadosz Józef		32	40			32	40	
89	Kołyk Stanisław		18	.			18	.	
90	Wrański Kazimierz		10	90			10	90	310/gtu
91	Drukarnia Borka		3	60			3	60	
92	Wrański Kazimierz		3	40			3	40	310/gtu
93	" "		1	80			1	80	310/gtu
94	" "		22	.			22	.	310/gtu
95	Kółko rolnicze w Tary		10	80	← ? 20·80		10	80	
96	Dr Masiewicz Zygmunt		12	80			12	80	
97	Tow. rolnicze krakowskie		2	60	← ? 47·80		2	60	
98	Rothe Antoni		30	.			30	.	417/gtu
99	Składnica kółka rolniczego w Tary		75	.			75	.	
100	Halpern		10	50			10	50	416/gtu
101	Dr Spieczny Józef		1	40			1	40	30/gtu
102	Wrański i syn		19	20			19	20	
			3126	54	1828	64	1297	90	

	Z przeniesienia	3126	54	1828	64	1297	90	
103	Markowski Jan	5	60			5	60	
104	F. Lewandowski	4	20			4	20	
105	Kyrzek	4	80			4	80	
106	Restauracya Dwoliński	8	40			8	40	272/9 IV
107	Okrawlennik	3	.			3	.	1/1
108	Spółka handl. Zakopane	15	60			15	60	
109	Nowak Jakób	4	.			4	.	568/9 III
110	Mroz Jan	3	60			3	60	
111	Zembaty	15	20			15	20	
112	Bolechowski	6	40			6	40	
113	Zarząd Szkol Toporzyska	4	40			4	40	
		3201	74	1828	64	1373	10	

Nowy-Sącz a czerwca 1916

Mosurny

Załączniki do
Zamknięcia rachunków i bilansu G. Podhal
za rok 1913

Inwentarz
zaległych prenumerat
za rok 1913.

n	Trzebuniowa J.	Zakopane	1/7	2	·
	Koprowski Rudolf	"	"	2	·
	Sadowska Irena	"	26/1	4	·
	Żuławski Jerzy	"	1/1	4	·
	Rembowski Jan	" Bystre	"	4	·
	Gwiżdżowa	"	"	4	·
	Gładczan Józef	"	11/4	3	·
	Sadowski K.	"	15/6	2	·
	Kwiecińska	"	1/6	2	34
	Karpowicz	"	"	2	34
	Zarząd Tow. szkoły lud.	"	30/6	2	·
	Szymborski Wincenty	"	1/1	4	·
	Dzikiewicz	"	13/7	2	·
	Guraś Andrzej	"	5/10	1	·
	Galica Wincenty	"	1/1	4	·
	Skoczkowski Edward	Bukowina	1/7	2	·
	Budz Franciszek2	"	"	2	·
	Dorula Franciszek	Poronin	"	2	·
	Twardowska Aniela	Murzasichle	"	2	·
	Łacek Jakób	Nowebystre	"	2	·
	Stoch Sobański Jan	Poronin	1/1	4	·
	Majerczyk Franciszek	Zubsuche	1/1	4	·
	Orawiec Marcin	Poronin	1/1	4	·
	Urząd gminny	Zusuche	1/1	4	·
	Naglak Maciej	"	1/1	4	·
	Makuch Michał	"	1/1	4	·
	Kupiec Piotr	Poronin	1/1	4	·
	Kuchta Franciszek	Bukowina	1/1	4	·
	Bobek Regina	Zubsuche	1/1	4	·
	Haładyna Jędrzej	Bukowina	1/1	4	·
	Budz Lepsial Józef	Murzasichle	1/1	4	·
				96	68

			96	68
Łukaszczyk Hajduk Franc.	Murzasichle	1/1	4	.
Orawiec Jakób	Poronin	1/1	4	.
Bieda Józef	Bukowina	20/11	.	40
Makuch Helena	Zubsuche	1/10	.	68
Ziemian Józef	Czarny Dunajec	1/7	2	.
Komar Jan	" "	1/7	2	.
Kantor Franciszek	" "	1/9	1	34
Dzielski Jan	Dział	1/7	2	.
Kojs Józef	Dzianisz	1/9	1	34
Reich Dawid	Odrowąż	1/7	2	.
Jankowski Stanisław	"	1/12	.	34
Kowalkowski J.	Długopole	1/7	2	.
Jakób Kieta	Miętustwo	1/10	1	.
Kojs	Ratułów	15/1	4	.
Bednarz M.	Międzyczerwienne	1/1	4	.
Ks. Jeż	Miętustwo	26/1	4	.
Gwiżdż Wojciech	Odrowąż	1/1	4	.
Schiffeldrün Litt.	Ratułów	1/1	4	.
Miętus Józef	Ciche	1/1	4	-
Fiedor Jan	Dział	16/2	3	.
Blasiński Tomasz	Ciche	1/1	4	-
Błęka Józef	Załuczne	2/2	3	66
Łaś Każ. Bach.	Odrowąż	1/5	2	66
Łyszczerczyk Feliks	Pienoążkowice	1/11	.	68
Tow. szkoły lud.	Czarny Dunajec	1/1	4	-
Mroszczakowa Aniela	Szaflary	1/7	2	.
Majewski Jędrzej	Bańska	1/7	2	.
Morawa Jędrzej	Maruszyna	1/7	2	.
Zaucha Józef	Bańska	1/10	1	
Łaś Jan	Leśnica	1/1	4	
Bukowska Anna	Bańska	1/1	4	
Cudzich Ludwik	Biały Dunajec	1/7	2	
			178	78

			178	78
Kłak Jan	Biały Dunajec	1/10	1	.
Buła Józef	" "	1/7	2	.
Franciszek Skupień "Toporcarz"	"	1/7	2	.
Galica Szymon	"	9/2	3	66
Skupień Sebastyan	"	1/1	4	.
Buła Feliks	"	1/1	4	.
Węgrzyniak Jan	Maniowy	1/7	2	.
Plewa Jakób Janczy	"	1/10	1	.
Chmielak Józef	"	1/6	2	34
Guc Michał	"	1/10	1	.
Sitarz Wojciech	"	1/10	1	.
Plewa Wojciech	"	1/8	1	70
Steiner Józef	Dębno	1/1	4	.
Ks. Kozłowski	Harklowa	2/2	3	66
Indich Adela	Łopuszna	1/1	4	.
Geownż Jan	Witów	1/6	2	34
Pędzimąż Michał	Chochołów	1/7	2	.
Klapholz Leib	"	1/7	2	.
Zagorski J.	"	1/7	2	.
Siuty Jan	"	15/3	3	15
Zarycki Jędrzej	"	15/3	3	15
Chudoba Ignacy	Klikuszowa	1/7	2	.
Staszel Franciszek Walas	Chochołów	15/3	3	15
Kółko rolnicze	"	21/2	3	66
Teichler Eliasz	Klikuszowa	1/7	2	.
Dziurdzik Jan	"	1/7	2	.
Byrnas Franciszek	Ludźmierz	1/1	4	.
Kudas Jan	Waksmund	1/7	2	.
Ziembicka K.	"	1/7	.	17
Waksmundzki Wociech	"	1/7	2	.
Sral Józef	"	1/4	3	.
			254	76

4

			254	76
Duda Józef	Waksmund	1/4	2	.
Wędrychowski W.	Lasek	1/7	3	.
Zembal Wojciech	"	1/1	4	.
Truty Józef	Niwa	1/1	4	.
Ostowski Wiktor	Ochotnica	1/7	2	.
Messinger Abraham	"	1/1	4	.
Furman Józef	"	1/1	4	.
Kęsek Franciszek	Myślenice	1/10	1	.
Płatkowski Jan	"	1/7	2	.
Czytelnia T.S.L.	Ponice	1/7	2	.
Skawski Tomasz	"	1/7	2	.
Rapacz Fraciszek	Rdzawka	2/2	3	66
Skawski Sebastyan	"	3/2	3	66
Szczęśniak Ambroży	Rokiciny	1/7	2	.
Szewczyk A.	Sieniawa	1/7	2	.
Ks. Oczkowski A.	Raba wyżna	2/2	3	66
Pyka Floryan	"	1/1	4	.
Buksa Józef	"	1/1	4	.
Żądło Franciszek	Sieniawą	1/11	.	68
Węglarczyk	"	1/11	.	68
Szewczyk Wincenty	Siekierczyn	1/7	2	.
Bek Józef	Limanowa	1/1	4	.
Mizera Franciszek	Łętownia	1/7	2	.
Ks. Godawa	Jordanów	1/11		68
Ćwiertniewicz Wincenty	Krościenko	1/7	2	.
Riegelhaupt J.	"	1/1	4	
Ks. J. Kwiatkowski	Sromowce niżnie	24/9	1	.
Kęsek Józef	Szczawnica	1/7	2	.
Sywulak	Jaworki	16/2	3	49
Czaja	Szcawnica	1/1	4	.
Ks. W. Kuc	"	1/11	.	68
			334	95

			334	95
Sroka Jan	Tylmanowa	1/1	4	.
Weinberger Szabse	"	1/1	4	.
Kubicz Mikołaj	Mizerna	1/10	1	.
Marek Michał	"	1/7	2	.
Firek Michał	Kluszkowce	1/7	2	.
Stemmer Bernard	Czorsztyn	1/1	4	.
Mazur Władysław	Stary Sącz	13/6	2	17
Nowobilska Katarzyma	Groń	1/7	2	.
Cyburt Antoni	"	1/7	2	.
Budz Jan	"	1/1	4	.
Nadwocka Maryla	Ostrowsko	1/4	3	.
Lenart Franciszek	"	1/7	2	.
Krotoski K.	Nowy-Targ	1/7	2	.
Panczakiewicz Leon	"	1/7	2	.
Bahr Franciszek	"	1/7	2	.
Paszkiewicz Tadeusz	"	1/7	2	.
Buła T.	"	1/7	2	.
Michalik Roman	"	1/7	2	.
Nowotarski Józef	"	1/7	2	.
Kaczor St.	"	1/7	2	.
Ogrodziński	"	1/7	2	.
Zabrzeski St.	"	1/7	2	.
Zaliczkowe Tow.	"	1/7	2	.
Synowiec Stefan	"	9/9	1	34
Polak Bronisław	"	1/1	4	.
Guńka Jakób	"	1/1	4	.
Czaja Józef	"	1/1	4	.
Luberdowicz ofic. sąd.	"	1/1	4	.
Palczyński	"	1/1	4	.
Reinfus	"	1/1	4	.
Gumiński Karol	"	1/1	4	.
			418	46

			418	46
Christ August	Nowy-Targ	1/1	4	.
Reczyński Stanisław	"	1/1	4	.
Dr Loria Leon	"	1/1	4	.
Dr Geissler Ernest	"	1/1	4	.
Różański Jędrzej	"	1/6	2	34
Skalski Władysław	"	20/6	2	34
Ks. Prażmowski	"	24/9	1	17
Giżycki Stanisław	"	1/6	2	34
Kłos Ludik	"	1/2	3	66
Kaciszak Teofil	Poręba wielka	1/12	.	34
Jurkiewicz	Łobzów	1/10	1	.
Szwaja Jan	Kraków	1/7	2	.
Dorawski Józef	"	1/9	1	34
Żądło Aleksander	"	1/1	4	.
Galica Andrzej	Skawina	1/1	4	.
Neuman Ida	Kraków	16/2	3	49
Ks. Biskup Nowak	"	1/1	4	.
" " Sapiecha	"	1/1	4	.
Lasak Andrzej	"	26/1	4	.
Ks. Fr. Fitak	"	2/2	3	66
Tow. szkoły lud.	"	1/4	3	.
Janiszewski	"		4	.
Biblioteka Jagielońska	"		.	.
Dr Klocek Ludwik	"	23/10	1	.
Wraniewski Tadeusz	"	1/11	.	68
Andrusikiewicz	Lwów	1/2	3	66
Bibl. Zakł. Ossolińskich	"		.	.
Dr Jahl	"	1/1	4	.
Ponicki Franciszek	"	1/1	4	.
Engel Kazimierz	"	1/12	.	34
Łaski Kazimierz	"	1/1	4	.
			502	82

			502	82
Rusnak Maciej	Poręba wielka	1/10	1	·
Kurleża Jan	" "	22/2	3	32
Kocańda K.	Kraków	6/12	·	34
Siuty Wojciech	Wadowice	6/12	·	34
Niżnik Józef	Kraków	"	·	34
Pałasz Jan	"	"	·	34
Paluch Stanisław	Śląsk Orłowa	1/7	2	·
Pęksa Franciszek	Siedlce	1/10	1	·
Rzadkowski Józef	Stróżów	1/10	1	·
Nowobilski J.	Polcza p.Lackorona	1/7	2	·
Dr Janczy	Brzesko	21/8	1	36
Dr Kotas Jan	Cieszyn	1/4	3	·
Hawryszków Karol	Dunajów	11/7	2	·
Klikoszewski Andrzej	Dobczyce	5/10	1	·
Gliwiak Wiktor	Daszawa	5/2	3	66
Malicki Tadeusz	Jasło	1/11	·	68
Gonek Jan	Kalwarya Zebrzyd.	1/1	4	·
Ks. Ligas Ambroży	Germakówka	1/1	4	·
Nowak Wojciech	Zamarstynów	25/11	·	34
Ks. Dzielski Hipolit	Kęty	1/1	4	·
Lenart M.	Krzeszowice	6/2	3	66
Ks. Liptak Franciszek	Lachowice	2/2	3	66
Ks Hanusiak St.	Poręba-Oświęcim	23/2	3	66
Dr Krok Jakób	Przeworsk	16/2	3	66
Wygoda Michał	Rzeszów	1/1	4	·
Ks. Kuczek Józef	Raciechowice	2/2	3	66
Haller	Skawina	1/6	2	34
Marfiak Edward	Sucha	15/7	2	·
Ks. Murzański Andrzej	Spytkowice	2/2	4	·
Woźniak Antoni	Siemikowce	1/1	4	·
Bocheński Feliks	Tarnów	1/1	4	·
			577	18

			577	18
Haber Wedelin	Tarnopol	1/9	1	34
Związek kat. Samopomoc	Tłumacz	20/11	·	34
Czytelnia Mickiewicza	"	20/11	·	34
Pastuła Stanisław	Wiśniowczyn	3/8	1	66
Paszkiewicz Kamila	Dobra	1/7	2	·
Staniszewski Kamil	Hyszówki	1/7	2	·
Bielski Stanisław	Jurków	1/7	2	·
Czach Tomasz	Dobra	1/4	3	·
Michów Józef	Wilczyce	1/7	2	·
Judka Jan	"	1/7	2	·
Palkij Antoni	Hyszówki	1/7	2	·
Rapacz Wojciech	"	1/7	2	·
Opyd Józef	Pąłrzeczki	1/7	2	·
Niedośpiał Józef	Jurków	1/7	2	·
		Razem K.	601	86

Nawysłany dnia 21 Lipca 914

Kunegunda Janik

182

Gazeta Podhalańska

w Nowym - Targu

Zamknięcie rachunków
i
Bilans
za rok 1913

Nowy Targ 14. czerwca 1915.

Obroty kasowe

od 14/12 1912 do 31/12 1913.

Przychody	Tytuł obrotu		Rozchody
3563.49	Wpłacona prenumerata		
277.83	Zbiorowa sprzedaż gazet		
0.76	Sprzedaż pojedyńczych gazet		
2244.25	Subwencye i datki		
3.66	Zwrot kosztów ekspedycyi		
1828.64	Wpłaty za inseraty		
3261.10	Wpłacone udziały		
84.oo	Wpłacone wpisowe		
193.36	Sprzedaż kalendarzy		
	Drukarnia za druk gazety........		4939.21
	Marki do ekspedycyi numerów.....		1802.70
	Honorarya		100.oo
	Koszta administracyjne :		
	Płace : Redaktor	K.2600.oo	
	Administratorka	". 540.oo	
	Chłopak	". 296.oo	3436.oo
	Światło i instalacya	K. 115.50	
	Opał	". 23.80	
	Księgi i druki	". 310.28	
	Wydatki administracyjne	". 340.39	789.97
	Zakupno inwentarza		231.48
	Zaliczki : Redaktor do zwrotu		314.oo
	Lokacya w P. Kasie Oszczędności		60.oo
216.27	Niedobór kasowy z dn. 31/12. 1913.		
11673.36	Obroty kasowe		11673.36

R^k. Strat i Zysków:

L.p.	Tytuł rachunku		Straty	Zyski
1.	Prenumerata wpłacona	K.3563.49		
	detto zaległa	". 601.86		4165.35
2.	Sprzedaż zbiorowa gazet	K. 277.83		
	detto pojedyńczych numerów	". 0.76		278.59
3.	Brukarni zapłacono za gazetę	K.4939.21		
	zaległość po 31/12	". 356.82	5296.03	
4.	Marki do ekspedycyi numerów	K.1802.70		
	honorarya	100.oo	1902.70	
5.	Inseraty wpłacone	K.1828.64		
	zaległe	1373.10		3201.74
6.	Płaca personalu		3436.oo	
7.	Utrzymanie biura :			
	Światło i instalacya	K. 115.50		
	detto zaległość	72.99		
	Opał	23.80		
	Księgi i druki	310.28		
	Fischer za rachunek	5.50		
	Händler detto	26.40		
	Sokół za czynsz zaległy	200.oo		
	Drukarnia za różne druki	20.oo	775.47	
8.	Subwencye i datki			2244.25
9.	Koszta administracyjne:			
	Wydatki kancelaryjne	K. 340.39		
	- zwrot za portorya	". 3.66	336.73	
10.	Czysta strata:			1857.oo
			K. 11746.93	K 11746.93

R^k. Bilansu:

Aktywa:		Pasywa:
	Udziały wpłacone	K. 3261.10
	Fundusz rezerwowy, wpisowe.........	84.oo
K. 601.86	......Załegła prenumerata	
1373.10	......Zaległe inseraty	
	Kalendarze: wpłata w r.1913........	193.36
314.oo	......Zaliczki na płacę	
	Drukarnia za gazetę K.356.82	
	detto za druki ". 21.oo	377.82
	Fischer za rachunek	5.50
	Händler detto	26.40
	Sokół, zaległy czynsz	200.oo
	Gmina NTarg, za światło	72.99
231.48	......Wartość ruchomości	
60.oo	......Lokacya w P.Kasie Oszcz. ..	
	Kasa: niedobór kasowy	216.27
1857.oo	...... Czysta strata :	
K. 4437.44		K. 4437.44

Nowy Targ dnia 14.czerwca 1915.

Alfred [illegible]

W załączeniu:

Inwentarz zaległych prenumerat

Inwentarz zaległych inseratów

Inwentarz wpłaconych udziałów

Obrachunek z p. Gwiżdżem

Obrachunek z Drukarnią Borka } załączniki roku 1914

I N W E N T A R Z

wpłaconych udziałów z dniem 31. grudnia 1914.

L.U.		Koron. h.
1.	JWP. Dr. Bednarski Jan, Nowy Targ	200.00
2.	" Rajski Józef ""	100.00
3.	" Dr. Kraszewski Wacław, Zakppane	50.00
4.	Mroszczak Michał Nowy Targ	25.00
5.	Ks. Sułkowska Marya, Szaflary	100.00
6.	Kamiński Jędrzej, Szaflary	25.00
7.	Staszel Piotr, Maruszyna	25.00
8.	Uznański Jerzy, Szaflary	100.00
9.	Orawiec Jakób, Poronin	25.00
10.	Wilk Stanisław, Nowy Targ	25.00
1.	Polak Edward, Nowy Targ	50.00
2.	Dr. Dłuska Bronisława, Kościeliska	125.00
3.	Dr. Dłuski Kazimierz, ""	25.00
4.	Brzega Wojciech, Zakpoane	25.00
5.	Dr. Korolenko Piotr, Czarny Dunajec	25.00
6.	Dr. Feil Franciszek, ""	25.00
7.	Bajewski August ""	25.00
8.	Inglot Franciszek, Nowy Targ	25.00
9.	Towarzystwo Szkoły Ludowej Cz. Dunajec	25.00
20.	Szymborski Wincenty, Zakopane	50.00
1.	Ks. Mirek Ludwik, Nowy Targ	25.00
2.	Ks. Madej Jan, Białka	25.00
3.	Ks. Rzeszódko Kazimierz	25.00
4.	Ks. Kotarba Stanisław, Chochołów	25.00
5.	Ks. Pietraszek Jan, Czarny Dunajec	25.00
6.	Szczepanik Józef, Nowy Targ	25.00
7.	Bednarczyk Józef, Ciche	25.00
8.	Dudziński i Sp. Nowy Targ	100.00
9.	Massatsch Bronisława, Nowy Targ	25.00
30.	Dr. Krotoski Kazimierz, Nowy Targ	50.00
1.	Trybuła Ignacy, Cz. Dunajec	25.00
2.	Pawlica Franciszek, Zakopane	50.00
3.	Głąbiński Stanisław, Lwów	50.00
4.	Dr. Jahl Władysław. Lwów	25.00
5.	Dr. Borszewski Władysław, Nowy Targ	50.00
6.	Łaski Kazimierz, Lwów	25.00
7.	Kabłak Michał, Nowy Targ	25.00
8.	Tetmajer Kazimierz, Zakopane	25.00
9.	Ks. Leśny Ludwik, Szczyrzyc	25.00
40.	Rudzki Józef, Kraków	25.00
1.	Ks. Krawczyński Piotr, Ludźmierz	25.00
2.	Hr. Stadnicki Adam, Nawojowa	25.00
3.	Sieczka Józef, Zakopane	25.00
4.	Peszkowski Kazimierz, ~~Zakopane~~ NTarg	25.00
5.	Ponicki Franciszek, Lwów	25.00
6.	Ks. Brosig Leopold, Cz. Dunajec	25.00
7.	Towarzystwo Szkoły Ludowej Zakppane	100.00
8.	Dr. Milaniak Andrzej, Krościenko	25.00
9.	Krzeptowski Wojciech, Zakopane	25.00
50.	Miętus Jan, Pola	25.00
1.	Królicki Stanisław, Krościenko n/D.	25.00
2.	Ks. Wawrzynowski Michał, Nowy Targ	25.00
3.	Bełtowski Juliusz, Lwów	25.00
4.	Celewicz Michał, Krościenko n/D	25.00
5.	Dr. Kudas Jan, Sanski Most	250.00

do przeniesienia K. 2425.00

L.U.	z przeniesienia K	2425.00
56.	JWP. Daniec Władysław, Zakopane	25.00
7.	Herse, Zakopane	25.00
8.	Uznański Eustachy, Szaflary	25.00
9.	Dr. Grodecki Franciszek, Cz. Dunajec	25.00
60.	Związek Górali, Zakopane	50.00
1.	Dr. Borowicz Józef, Nowy Targ	50.00
2.	Towarzystwo roln. zaliczkowe NTarg	25.00
3.	Buła Tomasz, Nowy Targ	25.00
4.	Ks. Bułat Jan ""	25.00
5.	Ks. Rottermund, Szaflary	25.00
6.	Ks. Dańkowski Józef, Łapanów	25.00
7.	Towarz. Ochotn. Straży pożarn. NTarg	25.00
8.	Dziewolski Konstanty, Krościenko	25.00
9.	Dr. Wasiewicz Zygmunt, Nowy Targ	25.00
70.	Horodyński Otmar, Zakopane	25.00
1.	Chodorowicz Józef, Nowy Targ	25.00
2.	Jampolski Maksymilian, Lwów	50.00
3.	Jampolska "	50.00
5.	Pawłowski Kazimierz, Nowy Targ	25.00
6.	Patla Jan ""	5.00
7.	Kilig Romuald, Zakopane	25.00
8.	Pawlica Jan Lwów	10.00
9.	Dr. Bogulski Otmar, Mszana dolna	25.00
80.	Zembal Karol. Rokiciny	25.00
1.	Gąsienica Bronisław, Dublany	25.00
2.	Byrnas Jan, Wiśnicz	25.00
3.	Ks. Kaszelewski Kazimierz, Zakopane	25.00
4.	Dr. Maleta Stanisław, Cz. Dunajec	10.00
5.	Zachemski Jakób, Kraków	12.10
6.	Dziedzic Jan Tomasz, Nowy Targ	25.00
7.	Chech Ludwik, Nowy Targ	20.00
8. L	Lasak Andrzej, Kraków	20.00
9.	Dudziak Kajetan, Kraków	25.00
90.	Gmina Zakopane	25.00
1.	Ks. Bryja Antoni, Szczyrzyc	50.00
2.	Chowaniec Franciszek, Kraków	25.00
3.	Grabowski Józef, Nowy Targ	25.00
4.	Ptaś Józef, Mszana dolna	250.00
5.	Ks. Łukasik Czesław, Cz. Dunajec	25.00
6.	Łazar Ludwik, Kraków	100.00
7.	Dr. Diehl Józef, Nowy Targ	10.00
8.	Stamirowski Tadeusz, Mysłowice	25.00
99.	Dr. Zagórski Julian, Nowy Targ	25.00
	Stan udziałów z dn. 31/12. 1914. K.	3837.10

Nowy Targ dnia 7. maja 1915.r.

Gazeta Podhalańska
w Nowym-Targu

INWENTARZ

zaległych prenumerat z dniem 31. grudnia

1914.

	Zalega: od dnia		Zalega: Kwote
Bochnia:			
Józef Kantor, prof.gimn.	1/1 1914.	K.	4.00
~~Karol Tylka~~, nadgeometra			-.00
Józef Kurowski, Dyr. gimn.	detto		4.00
Dr. Antoni Górski, Gierczyce	detto		4.00
Biały-Dunajec			
Ludwik Cudzich	1/7 1913.		6.00
Jan Kłak	1/10 ""		5.00
Jan Świder Sołtys	1/1 1914.		4.00
Józef Buła	detto		4.00
Franciszek Skupień Toporcorz	1/7 1913		6.00
Białka:			
Katarzyna Nowobilska, Groń	1/7 1913.		6.00
Michał Lach	1/1 1914.		4.00
Jędrzej Kobylarczyk, Groń	detto		4.00
Chochołów:			
Michał Szwab; Witów	1/1 1914.		4.00
Tomasz Mateja ""	""		4.00
Jan Michniak ""	""		4.00
Jakób Tylka ""	""		4.00
Izrael Stiller ""	1/7.1914.		2.00
Jacenty Kenig ""	1/1 1914.		4.00
Wojciech Frączysty ""	""		4.00
Jan Kois Pielacz ""	1/7 1914.		2.00
Czytelnia T.S.L. ""	""		2.00
Maciej Wetula ""	1/10 1914.		1.00
Józef Kois Bibl;-T.S.L.Zakop.	1/7 1914.		2.00
Jan Chrobak, Witów	1/1 1914.		4.00 – ½
Janina Wachulska	""		4.00
Leib Klapholz	1/7 1913.		6.00
Jan Józef Gewont, Witów	""		6.00
Stanisław Liszka, ""	15/3 1914.		3.16
Jakób Zych Koplarz	""		3.16
Jan Liszka Pajtos	""		3.16
Jan Obrochta Sic	""		3.16
Jędrzej Zarycki	1/4 1914.		3.00
Józef Mniszek, Dzianisz	15/6 1914		2.16
Andrzej Styrczula ""	1/7 1914		2.00
Ludwik Obrochta	"""		2.00
Jan Mniszak Jadzin, Witów	15/9 1914		1.16
Chabówka:			
Michał Wyskiel, naucz.	1/7 1914		2.00
Wawrzyniec Repelowicz	""		2.00
Czorsztyn:			
Jakób Furca. Mizerna	1/1 1914.		4.00
Józef Szlachcic "" ""	"""		4.00
Mikołaj Kubicz	1/10 1913.		5.00
Marcin Firek Kluszkowce	1/7 1913.		6.00
Michał Marek Mizerna	1/1 1914.		4.00
Jędrzej Furca ""	"""		4.00
Leopold Sperling	"""		4.00
do przeniesienia		K.	161.96

z przeniesienia K. 161.96

Czarny Dunajec:

Ludwik Tylka	Dzianisz	1/1 1914	4.00	
Jędrzej Tylka	""	"""	4.00	
Jan Komar, kuśnierz		1/7.1914.	2.00	
Ludwik Kipta		1/4 1914	3.00	
Ferdynand Dziama		1/7 1914	2.00	
Władysław Rybacki		"""	2.00	
Stanisława Kisielewska	Odrowąż	1/10 1914	1.00	13/1
Jan Babicz, Załuczne		1/7 1914	2.00	
Wincenty Kocanda	Załuczne	1/1 1914	4.00	
Wincenty Kowalkowski	Figusiak, Długopole	1/1 1914	4.00	
Ludwik Sonder	Długopole	1/1 1914	4.00	
Jan Zachemski	Odrowąż	1/7 1914	2.00	
Ks. Karol Paluch	""	1/1 1914	4.00	
Dr. Kazimierz Więckowski		"""	4.00	
Józef Ziemian		1/7 1913	6.00	
Jan Dzielski	Dział	"""	6.00	
Wojciech Tylka	Ciche	1/1 1914	4.00	
Jan Łabuda	Pieniązkowice	"""	4.00	-13/1
Michał Miętus	Miętustów	"""	4.00	
Jakób Kieta	"""	1/11 1913	4.66	
Stanisław Jankowski	Odrowąż	1/12 1913	4.33	
Andrzej Płaża	Dzianisz	"""	4.33	
Wincenty Dusza	Odrowąż	1/1 1914	4.00	
Wojciech Gorczek	Podczerwone	1/7 1914	2.00	
Czesław Stopka		1/3 1914	3.33	
Franciszek Kantor		1/10 1913	5.00	
Dawid Reich		1/7 1913	6.00	
August Gajewski		1/1 1914	4.00	
Baruch Korn	Podczerwone	"""	4.00	
Jan Figus		1/7 1914	2.00	Ignacy
Ignacy Dybała	Długopole	15/8 1914	1.50	
Jan Łaś	Załuczne	1/7 1914	2.00	
Wiktor Halota		1/10 1914	1.00	
Jan Szeliga	Stare Bystre	15/9 1914	1.16	
Kółko rolnicze		1/7 1914	2.00	

Dobra:

Kamila Paszkiewicz		1/7 1913	6.00
Kamil Staniszewski	Hyszówka	"""	6.00
Aleksander Dudzik	Półrzeczki	1/1 1914	4.00
Stanisław Bielski	Jurków	1/7 1913	6.00
Michał Łaskuda	""	1/1"1914	4.00
Józef Michów	Wilczyce	1/7 1913	6.00
Antoni Pałkij	Hyszówka	"""	6.00
Wojciech Rapacz	"""	"""	6.00
Józef Opyd	Półrzeczki	"""	6.00
Józef Judka	Porąbka	1/7 1914	2.00
Andrzej Sendzioł	Jurków	"""	2.00

Harklowa:

Jakób Plewa Jonczy	Maniowy	1/10 1913	5.00	-1/1 K 2.-
Jan Kapuśniak		1/7 1914	2.00	
Michał Karpiel młynarz		1/4 1914	3.00	
Jan Węgrzyniak	Maniowy	1/7 1913	6.00	
Franciszek Wrzeszczyński	Maniowy	1/1 1914	4.00	
Franciszek Szewczyk	Maniowy	1/7 1914	2.00	
Filip Sukiennik		1/1 1914	4.00	
Ks. Jan Karcz	Maniowy	"""	4.00	
Honorata Michalska	Dębno	1/7 1914	2.00	
Jan Puchlerski	Maniowy	1/1 1914	4.00	
Józef Chmielak		1/7 1913	6.00	
Antoni Sikora	Maniowy	1/1 1914	4.00	
Michał Guc	""	1/10 1913	5.00	
Wojciech Sitarz	""	1/1 1914	4.00	
Jan Stopka, Knurów		"""	4.00	
Franciszek Żoń		1/7 1914	2.00	
Michał Solana	Szlembark	20/8 1914	1.33	
Kazimierz Jary	Maniowy	1/1 1914	4.00	
			399.60	

do przeniesienia

z przeniesienia K. 399.60

Jordanów:

Jan Wojdyła	Bystra	1/7 1914	2.00
Wincenty Łabuda		1/1 1914	4.00
Franciszek Mizera	Łętownia	1/7 1913	6.00
Józef Wojdyła	Bystra	1/7 1914	2.00

Klikuszowa:

Dawid Krieger		1/7 1914	2.00
Ignacy Chudoba		1/4 1913	7.00
Eliasz Teichler		1/7 1913	6.00
Jan Dziurdzik, wójt		"""	6.00

Krościenko:

Dr. Rudolf Hammerschlag		1/1 1914	4.00
Stanisław Królicki		"""	4.00
Jan Cięciel		"""	4.00
Jan Dyda		"""	4.00
Zygmunt Dziewolski		"""	4.00 - 13/1
Dr. Ks. Jan Kralisz		"""	4.00
Czytelnia Kółka rolniczego		"""	4.00
Abraham Steiner	Grywałt	"""	4.00
Modesta Landowa		"""	4.00
Jędrzej Waradzyn	Sromowce niżne	"""	4.00

Kraków:

Jan Michalik		1/1 1914	4.00
Wożniakowska		"""	4.00
Stanisław Smreczyński		"""	4.00
Władysław Pawlica		" """	4.00
Ks. Stanisław Makowski		"""	4.00
Ks. Dr. Józef Kaczmarczyk		"""	4.00
Władysław Otorowski		"""	4.00
H. Jurkiewicz		1/10 1913	5.00
Kajetan Dudziak		1/1 1914	4.00
K. Sosnowski		1/7 1914	2.00
Ernest Bandrowski		1/1 1914	4.00
Dr. Zygmunt Marek		"""	4.00
Józef Rafacz		"""	4.00
Linczowski		15/10 1914	0.67
Józef Darowski		1/10 1914	1.00
Feliks Kurz		"""	1.00

Ludźmierz:

Marya Porcher		1/1 1914	4.00

Łącko:

Tomasz Ligas	Tylmanowa	1/1 1914	4.00
Józef Kasprzak	Zarzecze	"""	4.00
Stanisław Zbożeń	""	"""	4.00
Jakób Postoniec	""	"""	4.00
Tomasz Faron	Czerniec	"""	4.00
Józef Myjak	Zagorzyn	"""	4.00
Gabryel Stanek		"""	4.00
Wawrzyniec Chrobak	Czerniec	"""	4.00

Łopuszna:

Bryjewski Stanisław		1/7 1914	2.00
Franciszek Klamerus		1/1 1914	4.00

do przeniesienia K. 570.27

z przeniesienia K.570.27

Łapanów:

Antoni Grabowski	Boczów	1/1 1914	4.00
Jan Nykaza	Wolica	"""	4.00
Stanisław Galica	""	"""	4.00
Stanisław Kosiński	....	1/9 1914	1.33

Limanowa:

Wincenty Szewczyk	Siekierzyna	1/7 1913	6.00
Wojciech Tokarczyk	"""	1/1 1914	4.00

Mszana dolna:

Antoni Nawieśniak	....	1/7 1914	2.00
Dr. Otmar Bogülski	....	1/1 1914	4.00

Myślenice:

Ks. Jan Bienias ,	Jawornik	......	-.00
Franciszek Kęsek	....	1/10 1913	5.00
Anna Urbasiowa	Górny Kamieniec	"""	5.00

Nawojowa:

Adam Hr. Stadnicki	....	1/1 1914	4.00

Nowy-Targ,miasto:

Leon Panczakiewicz of. sąd.	....	1/7 1913	6.00 ✓
~~Stanisław Krauszowski~~	....	1/4 1914	3.00
Policya miejska	....	1/7 1914	2.00
Dr. Mieszkowski	....	1/1 1914	4 00
~~Tadeusz Paszkiewicz~~	....	1/71913	6.00
Franciszek Inglot	....	1/7 1914	2.00 ✓
Jan Markocki	....	1/1 1914	4.00 ✓
~~Wojciech Głodek~~	....	1/7 1914	2.00 ✓
Roman Michalik	....	"""	2.00 ✓
Jan Liszka	....	"""	2.00 ✓
~~Stanisław Ossowski~~	....	1/1 1914	4.00
~~Kazimierz Peszkowski~~	....	"""	4.00
~~Jakób Mrugała~~	....	"""	4.00
Florentyn Plinkiewicz	....	"""	4.00
Kazimierz Warzewski	....	"""	4.00
Józef Stastny	....	"""	4.00 ✓
~~Władysław Futro~~	....	"""	4.00
~~Dr. Kazimierz Nowotny~~	....	"""	4.00
Stanisław Kaczor	....	"""	4.00 ✓
Wincenty Ogrodziński	....	1/7 1913	6.00 ✓
A Kamiński	....	1/1 1914	4.00
Towarzystwo zaliczkowe	....	1/7 1913	6.00
Dr. Franciszek Styś	....	1/7 1914	2.00 ✓
Stefen Synowiec	....	9/9 1913	6.33
Ks. Kobyłecki	....	1/1o 1914	1.00 ✓
Edward Polak	....	1/1 1914	4.00 ✓
Straz pozarna	....	"""	4.00 ✓
Dr. Schein	....	"""	4.00
Kazimierz Głowiński	....	"""	4.00 ✓
Ignacy Dziedzic	....	1/10 1914	1.00 ✓
Pajerski of. sąd	....	1/1 1914	4.00
Władysław Skalski	....	1/7 1914	2.00 ✓

do przeniesienia K. 730.93

z przeniesienia K.730.93

Nowy-Targ powiat:

Michał Pachucki	Waksmund	1/10 1914	1.00
Jan Kanty Truty	Lasek	1/7 1914	2.00
Józef Duda Lasek	""	1/7 1913	6.00
Stanisław Mrowca Gronków	....	1/7 1914	2.00
Wawrzyniec Wędrychowski Lasek	....	1/4 1913	7.00
Józef Sral	Waksmund	1/1 1914	4.00
Michał Myrda	Pyzówka	1/7 1914	2.00
Jan Gałczyński	Morawczyna	1/1 1914	4.00
Kazimiera Zimbicka	Waksmund	15/12 1913	4.16
Józef Kudas	""	1/7 1913	6.00
Jan Gubała	Krauszów	1/1 1914	4.00

Niedźwiedź:

Maciej Kurek	Konina	1/1 1914	4.00
Jan Porębski	Poręba Wielka	"""	4.00
Jan Kurleto	"""	22/2 1914	3.33
Maciej Rusnak	"""	1/10 1913	5.00

Nowy Sącz:

Stefan Dziewolski	....	1/1 1914	4.00
Aleksander Jarończyk	....	"""	4.00
Dr. Feliks Borowczyk	....	"""	4.00
Dr. Stanisław Ćwikowski	....	"""	4.00

Osielec:

Roman Matyasik	....	1/7 1914	2.00
Tomasz Babik	....	"""	2.00

Ostrowsko:

Franciszek Lenart	....	1/7 1913	6.00
Ks. Wojciech Maciejowski	....	1/1 1914	4.00
Katarzyna Byrdek	....	"""	4.00
Anna Pająk	....	1/4 1914	3.00 – 1/1 K1.–

Ochotnica:

Ks. Józef Maryański	....	1/1 1914	4.00
Józef Chlipała	....	"""	4.00
Wiktor Ostowski	....	1/7 1914	2.00
Jan Pucher	....	1/1 1914	4.00
Ks. Marcin Rojek	....	1/7 1914	2.00

Poronin:

Jędrzej Orawiec	....	1/7 1914	2.00
Antonina Skupień Wojtośka	Zubzuche	1/1 1914	4.00 – 1/1
Zofia Eckhardt	....	"""	4.00
Jan Body	Zubzuche	---	-.00
Franciszek Dorula	....	1/7 1913	6.00
Jan Orawiec	....	1/1 1914	4.00
Grzegorz Rzadkosz	Bukowina	"""	4.00
Franciszek Olas	....	1/4 1914	3.00
Zofia Pach	Nowe Bystre	24/10 1913	4.67
Józef Stoch wójt	"""	1/1 1914	4.00
Franciszek Budz	Bukowina	1/7 1913	6.00
Jędrzej Topór Smaś	"""	1/1 1914	4.00
Maciej Galica	Murzasichle	"""	4.00
Józef Budz	....	1/3 1914	3.33

do przeniesienia K.895.42

z przeniesienia K.895.42

Ropczyce:

Ks. Maciej Miętus	Lubzino	1/1 1914	4.00

Rabą wyżna:

Szymon Gracz	Rokiciny	1/1 1914	4.00
Andrzej Szewczyk	Sieniawa	1/7 1913	6.00
Józef Kowalczyk	Sieniawa	1/1 1914	4.00
Józef Talaga	Sieniawa	1/4 1914	3.00
Czesław Żelazny		1/7 1914	2.00
Jan Kuranda		"""	2.00
Franciszek Boroń		1/6 1914	2.33
Wawrzyniec Mozdzeń		1/1 1914	4.00
Franciszek Żądło		1/7 1914	2.00

Rzeszów:

Marya Borowiecka		1/1 1914	4.00

Rudki:

Dr. Aleksander hr. Skarbek		1/1 1914	4.00

Rabka:

Tomasz Skawski	Ponice	1/7 1913	6.00
Kazimierz Rapacz	Rdzwaka	1/7 1914	2.00
Tomasz Czyszczoń	""	"""	2.00

Szaflary:

Kazimierz Zapotoczny	Maruszyna	1/7 1914	2.00
Ludwik Suski		1/1 1914	4.00
Józef Majewski		"""	4.00
Wojciech Polak		"""	4.00
Jan Bartoszek	Maruszyna	1/7 1914	2.00
Andrzej Strączek	"""	"""	2.00
Franciszek Ślimak	Bańska	"""	2.00
Jędrzej Morawa	Maruszyna	1/7 1913	6.00
Wojciech Cieśla	Bańska	1/1 1914	4.00
Józef Zaucha		1/10 1913	5.00

Sidzina ad Jordanów:

Teofil Siepak		1/7 1914	2.00
Stanisław Powalacz		"""	2.00
Józef Hajos		1/4 1914	3.00

Szczawnica:

Jan Piecyk		1/1 1914	4.00
F. Słowik		"""	4.00
Jan Wasylkowicz	Szlachtowa	"""	4.00
Wojciech Czaja	Szczawnica niżna	"""	4.00
E, Baltarowicz		1/10 1914	1.00

Stary Sącz:

Wojciech Kaliski		1/4 1914	3.00
Stanisław Gonciarczyk	Gołkowice	1/1 1914	4.00

Spytkowice koło Chabówki

Andrzej Rzeszódko		1/11 1914	0.33

do przeniesienia K. 1013.08

z przeniesienia K. 1013.08

Wadowice:

Ludwik Gołąb	1/1 1914	4.00	
Dr. Feliks Rybołowicz	"""	4.00	

Zakopane:

Anna Rosińska	1/1 1914	4.00	
Dr. Józef Zychoń	"""	4.00	
Wojciech Krzeptowski	"""	4.00	
Konstanty Stecki	"""	4.00	
Dr. Wilczyński	"""	4.00	
Józef Laska	1/4 1914	3.00	
Józefa Trzebuniówna	1/7 1913	6.00	
Marya Tarnowska	1/1 19141	4.00	1915
Dr. Andrzej Chramiec	"""	4.00	
Jan Rembowski	1/4 1914	3.00	
Sanatoryum Dłuskich	1/1 1914	4.00	
Sanatoryum Zakopane	"""	4.00	
Zarząd dóbr	"""	4.00	
Zarząd Kórnicki	"""	4.00	
M. Statter	""""	4.00	
Stefania Chmielakówna	"""	4.00	
Rudolf Koprowski	1/7 1913	6.00	
Związek Górali	1/1 1914	4.00	
A. Borowski	1/7 1914	2.00	
Jan Wnuk	1/1 1914	4.00	
Bogdańska	"""	4.00	
Otmar Hordyński	"""	4.00	
Kazimierz Brzozowski	"""	4.00	
Józef Sobczak Jachym mł.	"""	4.00	
Józef Galica	"""	4.00	
Jan Gewont	"""	4.00	
Dr. Wacław Kraszewski	"""	4.00	
Jan Wytrwał	"""	4.00	
Prażnowski Cukiernia	"""	4.00	
Jędrzej Bachleda Tadziak	"""	4.00	
Jan Pitoń	"""	4.00	
Wojciech Brzega	"""	4.00	
Ks. Edward Boroweki	1/10 1914	1.00	
Jan Styrczula Maśniak	1/7 1914	2.00	
Zygmunt Grabowski	23/7 1914	1.66	– 1/1 Kl.–
Karolina Kupska Herbaciarnia	1/10 1914	1.00	

Żywiec:

Aleksandra Tournelle	1/7 1914	2.00

Różne poczty:

Tarnów : Józef Antosiewicz	1/1 1914	4.00
Dr. Ferdynand Zarzycki	1/7 1914	2.00
Orłowa Śląsk Stanisław Paluch	1/7 1913	6.00
Ropica ruska : Piotr Żelem	1/1 1914	4.00
Dankowice p. Wilamowice : Urząd parafial.	1/7 1914	2.00
Tymbark : Józef Ogorzały Słopnice król..	1/1 1914	4.00
Jan Ryz "" "" ...	1/4 1914	3.00
Jasło: Wincenty Kania	1/1 19141	4.00
Wiedeń :Kazimierz Gałecki	"""	4.00
Świątniki górne : Franciszek Kotarba ...	"""	4.00
Janowice p. Bestwin : Marya Narowska ...	"""	4.00
Palcza p. Lanckorona:Jan Nowobilski	1/7 1913	6.00
Żabno n/D: Józef Twardowski	1/4 1914	3.00
Ustroń, Śląsk : Jan Wantuła	1/1 1914	4.00

do przeniesienia K. 1210.74

z przeniesienia K. 1210.74

Sułkowice	Ks. Józef Gross	1/1 1914	4.00
Popiedz p. Wielkie drogi	Ks. Ludwik Konopnicki	"""	4.00
Izdebnik	Ks. Jakób Rajski	"""	4.00
Gródek - Glinik	Ignacy Takuski	"""	4.00
Dębica	Ignacy Sojka	1/4 1914	3.00
Praga	R. Piłat	1/11 1914	0.67
Lipnica Wielka	Wojciech Błahut...........	1/7 1914	2.00
Biała nizna p. Stróze	Walenty Barłóg	1/6 1914	2.33
Gródek n/D	Jan Malisz	1/7 1914	2.00
Wiedeń	Jakób Händler	1/1 1914	4.00

Razem .... K. 1240.74

Nowy Targ dn. 1. czerwca 1915

O b r a c h u n e k

z p. Gwiżdżem po dzień 31/12. 1914. roku.

A: Pobrane zaliczki na pensye

1914.

7/1.	zaliczka	K. 130.00
22/1	""	20.00
28/1	""	50.00
30/1	""	50.00
6/2	""	130.00
12/3	""	150.00
1/4	""	150.00
10/4	""	50.00
6/5	""	100.00
21/5	""	30.00
3/6	""	100.00
21/6	""	30.00
4/8	""	150.00
17/7	""	50.00
		K. 1190.00

B: Zainkasowane przychody :

Nr. asyg.	Koron h.
107.	3.76
173.	4.00
192.	11.40
193.	4.00
275.	4.00
296.	4.00
297.	4.00
320.	1.00
363.	2.00
364.	4.00
365.	4.00
384.	4.00
385.	2.00
386.	1.00
387.	2.00
390.	1.00
391.	1.00
392.	25.00
393.	2.00
395.	2.00
408.	2.00
481.	4.00
482.	4.00
484.	4.00
485.	14.00
486.	4.00
487.	4.00
526.	4.00
567.	4.00
575.	10.00
576.	5.00
601.	2.00
602.	4.00
603.	2.00
609.	4.00
613.	4.00
614.	4.00
656.	2.00
671.	4.00

do przeniesienia 171.16

Nr. asyg.	z przeniesienia K. 171.16
672.	4.00
674.	1.00
678.	4.00
679.	9.00
680.	2.00
681.	2.00
694.	2.00
695.	2.00
696.	2.00
697.	10.88
698.	1.00
718.	2.00
719.	4.00
720.	2.00
737.	4.00
761.	6.00
764.	2.00
765.	2.00
766.	2.00
	K. 235.04

Z e s t a w i e n i e :

Pobrane zaliczki	K. 1190.00
Zainkasowane przychody.....	". 235.04
Pobrano razem	K. 1425.04
pensya należna po 31/7....	K. 1400.00
Pozostaje do zwrotu	K. 25.04 ×
plus zaliczka 1913.r. ...	". 314.00
R a z e m	K. 339.04

Nowy Targ dnia 8. maja 1914.r.

Alfred Kadej

RACHUNEK

Drukarni I. Borka w NTargu za rok 1913 i 1914.

Data.	Rachunek		Ilość	Zapłacono za		
1913.	Drukarni	Nr.gaz.	egzemp.	Druki	Gazete	
1/1.............K.	148.70			148.70		23/12
24/1	20.oo			20.oo		24/1
	182.40	1.	3500		182.40	30/12
	92.84	2.	1500		92.84	4/1
	89.94	3.	1500		89.94	16/1
	90.30	4.	1500			
	90.30	5.	1500		180.60	24/1
8/2	3.00			3.00		8/2
	90.30	6.	1500		90.30	1/2
	90.30	7.	1500		90.30	10/2
	99.30	8.	1600		99.30	15/2
	149.28	9.	2500.		149.28	24/2
28/2	8.oo			8.oo		22/2
	90.30	10.	1500		90.30	28/2
	95.70	11.	1600		100.oo	8/3
	92.58	12.	1600			
	92.58	13.	1600		180.86	22/3
19/3	11.oo			11.oo		"
	92.58	14.	1600.		92.58	29/3
	92.58	15.	1600		92.58	5/4
	95.54	16.	1650		95.54	12/4
	94.oo	17.	1650			
	94.72	18.	1650		188.72	26/4
	94.72	20.	1670		94.72	8/5
	94.72	21.	1670		94.72	17/5
	94.72	22.	1670.		94.72	24/5
	94.72	23.	1670		94.72	31/5
	94.72	24	1670		94.72	11/6
	94.72	25.	1670		94.72	14/6
	94.72	26.	1670		94.72	21/6
	94.72	27.	1670		94.72	28/6
	94.72	28.	1670		94.72	4/7
	94.72	29.	1670		94.72	12/7
18/7..................	4.oo			4.oo		23/7
	96.85	30.	1670		96.85	"
	94.72	31.	1670		94.72	25/7
	94.72	32.	1670		94.72	2/8
	97.oo	33.	1770		97.oo	8/7
	116.66	19.	1700		116.66	20/7
	94.90	34.	1670		94.90	11/9
14/8	63.oo			63.oo		"
	95.56	35.	1700		95.56	22/8
	95.72	36.	1670		95.72	30/8
	95.56	37.	1700		95.56	6/9
	95.56	38.	1700		90.oo	13/9
	96.26	39.	1725.		100.oo	20/9
	96.26	40.	1725.			
26/9	5.oo					
	96.26	41.	1725	5.oo	196.44	4/10
	96.26					
	2.10	42	1725.			
	96.26	43.	1725		140.oo	21/10
	96.26	44.	1725		102.56	29/10
	6.30					
	96.26	45.	1725		140.oo	8/11
	96.26	46.	1725		105.04	11/11
7/11	5.oo			5.oo	96.26	14/11
K.	4786.17	do przeniesienia		K. 267.70	K. 4614.73	

6 1
4782.57

267.70

4
4613.73

Data 1913.		Rachunek Drukarni	Numer gazety	Ilość egzem.	Zapłacono za druki	za gazetę	Data
		K. 4786.17	z przeniesienia		K. 267.70	K.4614.73	
		96.26	47.	1725			
		96.26	48	1725		96.26	29/11
		96.26	49.	1725			
		96.96	50.	1725		183.22	5/12
		97.60	51.	1775		45.-	2/12 [illegible]
13/12	....	21.oo					
		97.60	52.	1775			
		196.62	53.	2500			
	Saldo 31/12....				K. 21.oo	K. ~~401~~.82 356.	
		K."""5584.73			K. 288.70	K.5296.03	
1914. 1/1.	Saldo gazeta	~~401~~.82 356					
	druki	21.oo					
	Saldo razem K.	~~422~~.82 377.					
	porto	0.72					
		113.16	1.	1800			
		114.77	2.	1850			
		114.77	3.	1850	21.oo	391.82	13/1
		117.19	4.	1925		150.oo	21/1
		118.oo	5.	1950			
		118.oo	6.	1950.		200.oo	6/2
		118.oo	7.	1950			
		118.oo	8.	1950			
		119.55	9.	2000		200.oo	28/2
		119.55	10.	2000			
		119.55	11.	2000		400.oo	13/3
	wybicie kliszy	0.50					
		119.55	12	2000			
		119.55	13.	2000			
	przeróbka	3.64					
		119.55	14	2000		400.oo	4/4
		159.15	15	2000			
		119.55	16	2000		200.oo	18/4
		124.38	17	2150			
		119.55	18	2000			
	napisy	2.oo				200.oo	2/5
		119.55	19	2000			
		119.55	20	2000		200.oo	15/5
		119.55	21.	2000			
		119.55	22	2000			
		119.55	23	2000			
		119.55	24	2000			
		121.16	25	2050		200.oo	19/6
		121.16	26	2050			
		121.97	27.	2075			
		121.97	28	2075		200.oo	11/7
		121.97	29	2075			
	zmiana art.	1.96				200.oo	19/7
		121.97	30	2075			
	zaproszenia	12.oo					
		122.78	31	2100			
		81.42	32	2000		200.oo	1/8
		81.42	33	2000			
		81.42	34	2000			
		81.42	35	2000		200.oo	24/8
		81.42	36	2000			
		78.62	37	1800			
		78.62	38	1800			
		78.62	39	1800			
		K. ~~4828~~.70 783.	do przeniesienia		K.21.oo	K 3341.82	

Data 1914.	Rachunek Drukarni	Nr. gazety	Ilość egzemp.	Zapłacono za druki	Zapłacono za gazetę.	Data
	K.4~~828~~783.70	z przeniesienia		21.oo	3341.82	
	73.02	40.	1600			
	73.02	41.	1600		100.oo	5/10
	78.62	42.	1800			
	78.62	43.	1800			
	78.62	44.	1800		200.oo	24/10
	78.62	45	1800			
zmiana art.	1.40					
	73.02	46	1600		100.oo	13/11
	67.61	47-52	1950			
Saldo 31/12	...			14.50	16~~53~~08.93	
	5~~431~~386.25			35.50	53~~95~~23.75	

1915.
1/1 Saldo: gazeta 16~~53~~08.93
druki 14.50 Razem do wyrównania K. 1,6~~68~~23.43

Zestawienie

	w roku 1913.		w roku 1914.		Razem
Koszta druku gazety	K. 5296.03	....	K. ~~5003~~4993.93	....	K. 102~~9~~89.96
Koszta różnych druk.	". 288.70	....	". 14.50	....	". 303.20
	K. 5584.73		K. 50~~1~~08.43		K. 10~~60~~593.16
Zapłacono za gazetę	K. 4~~894~~939.21		K. 3741.82		
" " " za różne	". 267.70		". 21.oo		
Razem zapłacono	K. 5~~161~~206.91	....	K. 3762.82	....	K. 89~~24~~69.73
	Pozostaje do wyrównania z 1/1 1914				K. 16~~68~~23.43

Nowy Targ dnia 8. maja 1915.r.

Alfred

203

Zalega

od dnia Kwota

z przeniesienia K. 156.00

[illegible]:

Furcz Jakub, Wiszerna 1/7 1915
Firek Marcin, [illegible] .... 1/10 "
Pierwoła Franciszek, Gromowce wyżne 1/1 "
Sperling Leopold 1/1 1914

[illegible]

Szmer Jan kuśnierz " ....
Ks. Pietraszek Jan .... 1/7 "
Ks. Kapel Jan .... 1/1 "
Lipka Ludwik .... 1/4 "
Skorupa [illegible], Podczerwone 1/1 1915
Dziama Ferdynand .... 1/7 "
Kanuściarz Jan, Wróblówka .... 1/1 "
Rysocki Władysław .... 1/1 "
Kisielewska Józef[illegible] .... 1/1 "
Liszek Jan .... 1/1 "
Towarz. Szkoły Ludowej .... 1/1 "
Szypulska Bronisława, Pieniążkowice .... 1/7 "
Bender Ludwik .... 1/7 "
Stopka Józef 1/7 1915
Ks. [illegible] 1/1 1915
Tylka Wojciech, [illegible] .... 1/4 "
Kółko rolnicze, [illegible] .... 1/1 "
Gazda [illegible] 1/1 1916
[illegible], Podszkle .... 1/1 "
Las Jan, Załuczne .... 1/1 "
Szeliga Wojciech, Stare Bystre 1/4 1916
Knapczyk Józef, Ciche 1/1 1915
Stoch Józef, Załuczne .... 1/1 "
[illegible] Franciszek, Odrowąż .... 1/7 "
[illegible] Maciej, [illegible] 1/1 1915
[illegible] Tomasz, [illegible] 1/1 1915
Gwiżdż Wojciech, Odrowąż 1/1 1915
Cal Rozalia, Załuczne .... 1/1 "
Ks. [illegible] Stanisław, Miętustwo .... 1/1 "
[illegible] Maciej, [illegible] .... 1/1 "
Kółko rolnicze .... 1/1 "
Klimowski Józef .... 1/1 "
Łazak Maciej, Pieniążkowice .... 1/1 "
[illegible] .... 1/1 "
Maleta Stanisław .... 1/1 "
Migus Ferdynand .... 1/1 "
Zarząd Szkoły, [illegible] .... 1/1 "
Stoch, [illegible] .... 1/1 "
Szeliga Jan, Stare Bystre .... 1/1 "

do przeniesienia 347.00

	Zalega:	
	od dnia:	Kwotą.
Alwernia:		
Ks. Kopiński, Babice	1/1 1915	4.00
Bochnia:		
Kurowski Józef, Dyr. gimn.	1/1 1915	4.00
Dr. Górski Antoni, Gierczyce	""	4.00
Jakubowski Tadeusz, prawnik	""	4.00
Bośnia, Sanski Most:		
Dr. Kudas Jan	1/1 1915	4.00
Biały Dunajec:		
Kłak Jan	1/1 1915	4.00
Buła Józef	1/1 1914	8.00
Czernik Stanisław	1/1 ----	
Buła Feliks	1/7 1915	2.00
Skupień Jan Sebastyan	1/1 1915	4.00
Galica Szymon	1/11915	4.00
Cudzch Franciszek	1/1 1915	4.00
Lichaj Anna, Połowianka	1/1 1915	4.00
Lichaj Ludwik	1/1 1915	4.00
Pitoń Stanisław	1/7 1915	2.00
Cudzich Paweł	1/7 1915	2.00
Buła Franciszek	1/7 1915	2.00
Białka:		
Budz Wojciech	1/1 1915	4.00
Cyburt Antoni	1/1 1915	4.00
Budz Jan, Groń	1/1 1915	4.00
Biała:		
Müller Emil	1/1 1915	4.00
Chochołów		
Langer Jonas	1/7 1915	2.00
Stiller Izrael	1/7 1915	2.00
Kojs Jan Pielacz	1/1 1915	4.00
Frączek Jan Witów	1/7 1915	2.00
Frączysty Wojciech	1/1 1914	5.00
Wetula Maciej	1/10 1914	1.00
Zych Józef, Witów	1/7 1915	2.00
Chrobak Jan, Witów	1/7 1915	2.00
Janik Józef, Witów	1/1 1914	5.00
Zych Jakób	1/1 1915	4.00
Zaborski Jędrzej	1/1 1915	4.00
Styrczula Andrzej	1/1 1915	4.00
Obrocht Ludwik	1/1 1915	4.00
Kojs Jan Dzianisz	1/10 1915	1.00
Zaborski Tomasz	1/1 1915	4.00
Brotowski Jakób	1/7 1915	2.00
Bednarczyk Józef Ciche	1/1 1915	4.00
Kółko rolnicze	1/1 1915	4.00
Knapczyk Anna, Ciche	1/1 1915	4.00
Michniak Maciej, Ciche	1/1 1915	4.00
Staszel Franciszek	1/1 1915	4.00
Tylka Ludwik, Dzianisz	1/1 1915	4.00
Tylka Jędrzej "	1/1 1915	4.00
Tylka Wojciech, Ciche	1/1 1915	4.00
	do przeniesienia	156.00

	Zalega	
	od dnia	Kwota
z przeniesienia		K. 156.00
Czorsztyn:		
Furca Jakób, Mizerna	1/7 1915	2.00
Firek Marcin, Kluszkowce	1/10 ""	1.00
Pierwota Franciszek, Sromowce wyżne	1/1 ""	4.00
Sperling Leopold	1/1 1914	8.00
Czarny Dunajec:		
Komar Jan kuśnierz	1/10 1915	1.00
Ks. Pietraszek Jan	1/7 ""	2.00
Ks. Kapel Jan	1/1 ""	4.00
Kipta Ludwik	1/4 ""	3.00
Skorupa xxjxxxxx, Józef, Podczerwone	1/1 1915	4.00
Dziama Ferdynand	1/7 ""	2.00
Kapuściarz Jan, Wróblówka	1/1 ""	4.00
Rybacki Władysław	1/1 ""	4.00
Kisielewska Józefa, Odrowąż	1/1 ""	4.00
Ciszek Jan	1/1 ""	4.00
Towarz. Szkoły Ludowej	1/1 ""	4.00
Szypulska Bronisława, Pieniążkowice	1/7 ""	2.00
Sonder Ludwik	1/7 1914	6.00
Stopka Józef	1/7 1915	2.00
Dr. Więckowski Kazimierz	1/1 1914	8.00
Tylka Wojciech, Ciche	1/1 1914	4.00
Kółko rolnicze, Miętustwo	1/1 ""	4.00
Dusza Wincenty, Odrowąż	1/1 1915	4.00
Korn Baruch, Podczerwone	1/1 ""	4.00
Łaś Jan, Załuczne	1/1 ""	4.00
Szeliga Wojciech, Stare Bystre	1/4 1915	3.00
Knapczyk Józef, Ciche	1/1 1915	4.00
Błęka Józef, Załuczne	1/1 ""	4.00
Gawron Franciszek, Odrowąż	1/7 ""	2.00
Bednarz Maciej, Międzyczerwienne	1/1 1913	12.00
Błasiński Tomasz, Ciche	1/1 1915	4.00
Gwizdz Wojciech, Odrowąz	1/1 1915	4.00
Gal Rozalia, Załuczne	1/1 ""	4.00
Ks. Jez Stanisław, Miętustwo	1/1 ""	4.00
Krózel Maciej Mróz, Wróblówka	1/1 ""	4.00
Kółko rolnicze	1/1 ""	4.00
Klimowski Józef	1/1 ""	4.00
Lasak Maciej, Pieniązkowice	1/1 ""	4.00
Łyszczarczyk Feliks ""	1/1 ""	4.00
Maleta Stanisław, sędzia	1/1 ""	4.00
Miętus Fardynand, Miętustwo	1/1 ""	4.00
Zarząd Szkoły, Załuczne	1/1 ""	4.00
Stoch, Pieniązkowice	1/1 ""	4.00
Szeliga Jan, Stare Bystre	1/1 ""	4.00
Chrzanów:		
Patka Franciszek	1/1 1915	4.00
Cieszyn:		
Krzywoń Ludwik	1/1 1915	4.00
Czechy, Žižkov Libusina :Praga		
Homicz Bronisław	1/10 1915	1.00
Dobra:		
Marek Franciszek,	1/1 1915	4.00
Niedospiał Józef, Jurków	1/1 1915	4.00
Nagoszewski, Jurków	1/1 ""	4.00
do przeniesienia		347.00

	Zalega: od dnia	Kwota
z przeniesienia	K.	347.oo
Droginia:		
Ks. Fiedor	1/1 1915	4.oo
Dobczyce:		
Klikuszowski Andrzej, Brzozowa ..	1/1 1915	4.oo
Gródek n/Dunajcem:		
Malik Jan,Posadowa	1/1 1915	4.oo
Fakulski Ignacy, Glinnki	1/1 ""	4.oo
Zwierzchność gminna, Przydonice	1/7 ""	2.oo
Fedko Apolonia. ""	1/10 ""	1.oo
Gdów:		
Ks. Smólka Jan	1/1 1915	4.oo
Harklowa:		
Plewa Jan, Huba	1/10 1915	1.oo
Karpiel Michał młynarz	1/1 1915	4.oo
Leśny Ignacy	1/1 ""	4.oo
Michalska Honorata, Dębno	1/7 ""	2.oo
Sikora Antoni, Maniowy	1/1 ""	4.oo
Lgocka Karolina, Łopuszna	1/1 ""	4.oo
Bochyński Stanisław, Maniowy ,.	1/1 ""	4.oo
Solawa Michał, Szlemberk	1/1 ""	4.oo
Ks. Kozłowski Franciszek	1/1 ""	4.oo
Steiner Józef, Dębno	1/1 ""	4.oo
Miszkowski Jan, Dębno	1/1 ""	4.oo
Plewa Józef, Huba	1/7 ""	2.oo
Olczon Jakób, Dębno	1/10 ""	1.oo
Wiecowski Antoni Węgliszczak Maniowy	1/4 ""	3.oo
Walenta Jakób, Maniowy	1/7 ""	2.oo
Ks. Chrobakiewicz, Maniowy	1/10 ""	1.oo
Michalik Roman, Maniowy	1/7 1915	2.oo
Szewczyk Franciszek, Maniowy ...	1/7 ""	2.oo
Jordanów:		
Mizera Józef, Łętownia	1/1 1915	4.oo
Górkiewiczowa, Toporzysko	1/1 ""	4.oo
Wojdyła Józef, Bystra	1/7 ""	2.oo
Braunfeld Dawid	1/4 1915	3.oo
Babik Tomasz, Malejowa	1/1 1915	4.oo
Matyasik Roman, Osielec	1/1 ""	4.oo
Błachut Stanisław, Osielec	1/1 ""	4.oo
Jaworzno:		
Dr. Gabański Ludwik	1/1 1915	4.oo
Krościenko:		
Towarzystwo kasynowe	1/1 1915	4.oo
Królicki Stanisław	1/1 ""	4ooo
Celewicz Michał	1/1 ""	4.oo
Ks. Dr. Kralisz Jan	1/1 ""	4.oo
Steiner Róża, Grywałd	1/1 ""	4.oo
do przeniesienia ....K.		471.oc

	Zalega:	
	od dnia	Kwota
z przeniesienia ....K.		471.00
Krościenko:		
Waradzyn Jędrzej	1/1 1915	4.00
Kajen Kazimierz	1/""	4.00
Cwiertniewicz Jan............	1/7 ""	2.00
Borzęcki Michał, Sromowce niżne	1/4 ""	3.00
Urbański Jan	1/1 ""	4.00
Dziurny Wojciech, Sromowce niżne	1/1 ""	4.00
Komorek Józef................	1/7 ""	2.00
Kraków:		
Ks.Dr. Niemczyński Józef	1/1 1915	4.00
Ks. Dr. Kramarczyk J.	1/1 ""	4.00
Szwaja Jan	1/1 ""	4.00
Białkowski Mieczysław	1/1 ""	4.00
Kopystyński Bolesław	1/4 1915	3.00
Dorawski Józef	1/1 ""	4.00
Gerżabek Antoni	1/1 ""	4.00
Pająk Jan Dębniki	1/1 ""	4.00
Łazar Ludwik	1/1 ""	4.00
Pałacówna Marya	1/1 ""	4.00
Biblioteka Jagiellońska	1/1 ""	4.00
Cukiernia Michalika	1/1 ""	4.00
Czubek Jan	1/1 ""	4.00
Ks. Fitak Franciszek	1/1 ""	4.00
Ks. Rymarczyk Tomasz	1/1 ""	4.00
Towarzystwo Szkoły Ludowej	1/1 ""	4.00
Towarzystwo Tatrzańskie	1/1 ""	4.00
Wielgus Piotr	1/1 ""	4.00
Wroniecki Tadeusz	1/1 ""	4.00
Lasak Andrzej	1/1 ""	4.00
Kochawina:		
Ks. Trzopiński Jan	1/7 1915	2.00
Kęty:		
Ks. Dzielski Mateusz	1/1 1915	4.00
Łącko:		
Baziak Wojciech, Szczerzec	1/1 1915	4.00
Pyzduł Antoni, Zarzecze	1/1 ""	4.00
Dr. Chwalibóg Henryk	1/7 ""	2.00
Zbożeń Stanisław, Zarzecze	1/1 ""	4.00
Połoniec Jakób, Zarzecze	1/1 ""	4.00
Faron Tomasz, Szczerzec	1/4 ""	3.00
Kozicki Antoni, Czerniec	1/7 ""	2.00
Walenta Józef	1/10 ""	1.00
Wadowski Zygmunt, ...	1/10 ""	1.00
Krzywdziński Al.	1/10 ""	1.00
Lanckorona:		
Ks. Rajski Antoni	1/1 1915	4.00
Łapanów:		
Nykaza Jan, Wolice	1/1 1915	4.00
Galica Stanisław, Wolice	1/1 ""	4.00
Kosiński Stanisław, ...	1/1 ""	4.00
do przeniesienia ....K.		621.00

	Zalega:	
	od dnia	Kwota
z przeniesienia		621.00
Limanowa:		
Maniak Józef, Sowliny	1/10 1915.	1.00
Lipnica wielka:		
Błachut Wojciech, Jasienna	1/1 1915	4.00
Bulenda Ignacy, Żalesie	1/10 ""	1.00
~~Łachowice~~ Mszana dolna :		
Ks. Dec Jan	1/1 1915	4.00
Dr. Bogulski Otmar	1/1 ""	4.00
Muchowa Henryka	1/7 ""	2.00
Grzegorczak Leon	1/1 ""	4.00
Myślenice:		
Ks. Pyclik Franciszek	1/1 1915	4.00
Kęsek Franciszek	1/1 ""	4.00
Ks. Żur Stanisław	1/1 ""	4.00
Nowy Targ miasto:		
Pajerski, of. sądowy	1/7 1915	2.00
Skalski Władysław	1/1 1915	4.00
Dr. Zagórowski Julian	1/1 ""	4.00
Kłos Ludwik	1/1 ""	4.00
Dr. Bahr Franciszek	1/1 ""	4.00
Policya miejska	1/1 ""	4.00
Zborowski Julian	1/7 ""	2.00
Irzabek Zygmunt..................	1/7 ""	2.00
Morawetz Edward	1/7 ""	2.00
Guziak Kazimierz	1/1 ""	4.00
Mroszczakowa Marya	1/1 ""	4.00
Guzjak Hipolit	1/1 ""	4.00
Drozdz Antoni	1/1 ""	4.00
Stasny Józef	1/1 ""	4.00
Towarz. roln. zaliczkowe	1/1 ""	4.00
Hammerschlag Ignacy	1/1 ""	4.00
Silberring Joachim	1/1 ""	4.00
Baldinger Adolf	1/1 ""	4.00
Hotel Narodowy	1/1 ""	4.00
Dr. Styś Franciszek	1/7 ""	2.00
Wilk Stanisław	1/1 ""	4.00
Frey Bernard	1/1 ""	4.00
Polak Edward	1/1 ""	4.00
Dr. Schein	1/1 ""	4.00
Pawlikowski Walenty ,............	1/1 ""	4.00
Czech Ludwik	1/4 ""	3.00
Chmura Franciszek	1/1 ""	4.00
Dudziński Antoni	1/1 ""	4.00
Duda Józef	1/1 ""	4.00
Dr. Mieszkowski Zygmunt	1/1 ""	4.00
Dr. Borszewski Władysław	1/1 ""	4.00
Władyka Karol	1/10 ""	1.00
Podobinski prof.	1/7 ""	2.00
Nowy Targ powiat. :		
Pąchucki Michał, Waksmund	1/4 1915	3.00
Kopec Magdaleny Gronków	1/7 """	2.00
Gubała Jan, Krauszów	1/1 1914	8.00
Klamerus Franciszka, Łopuszna	1/1 1915	4.00
do przeniesienia .....K.		786.00

Zalega :

	od dnia	Kwota
z przeniesienia		K. 786.00
Nowy Targ powiat. :		
Pająk Anna , Ostrowsko	1/4 1915	3.00
Leśnicki Franciszek, Gronków	1/10 ""	1.00
Zembal Wojciech, Lasek	1/1 ""	4.00
Inglot Jan, Pyzówka	1/7 ""	2.00
Duda Józef, Morawczyna	1/7 ""	2.00
Miedzwiedź :		
Ks. Gluc Józef, Poręba Wielka ...	1/1 1915	4.00
Rakoczy Franciszek, Podobin	1/1 ""	4.00
Krzanik Stanisław	1/1 ""	4.00
Ks. Rzepecki Stanisław	1/7 ""	2.00
Czytelnia Kółka rolniczego	1/1 ""	4.00
Flisak Jan, Podobin	1/7 ""	2.00
Smaciarz Maciej u Miernika	1/7 ""	2.00
Polek Piotr	1/7 ""	2.00
Zapała Tomasz	1/7 ""	2.00
Michalczewski Sebastyan, Podobin .	1/7 ""	2.00
Polenicki Jan	1/1 ""	4.00
Orkan Władysław, Poręba wielka ...	1/1 ""	4.00
Wojtyczka Tomasz z Mątnego	1/1 ""	4.00
Misiura Sebastyan Kornicki	1/7 ""	2.00
Weisberger	1/10 ""	1.00
Nowy Sącz :		
Dziewolski Stefan	1/1 1915	4.00
Brudziana Antoni	1/1 ""	4.00
Reinfuss Tadeusz	1/1 ""	4.00
Ostrowsko :		
Kowalczyk Jan	1/1 1915	4.00
Ks. Maciejowski Wojciech	1/1 ""	4.00
Byrda Katarzyna	1/7 ""	2.00
Ochotnica :		
Ostrowski Wiktór	1/7 1915	2.00
Pucher Jan	1/1 ""	4.00
Królczyk Emanuel p. Jamna	1/4 ""	3.00
Poronin :		
Orawiec Jędrzej	1/7 1915	2.00
Rzadkiewicz Tadeusz	1/1 ""	4.00
Skoczowski Edward, Bukowina	1/1 ""	4.00
Eckhardt Zofia	1/1 ""	4.00
Łukaszczyk Wojciech Tady, Murzasichla	1/7 ""	2.00
Krzeptowski Stanisław, Bystre	1/1 ""	4.00
Olas Franciszek	1/1 ""	4.00
Łukaszczyk Jan, Murzasichle	1/1 ""	4.00
Łukaszczyk Stanisław Szczerbaty ...	1/1 ""	4.00
Bunda Szymon Zubzuche	1/1 ""	4.00
Bulczyk Jędrzej	1/10 ""	1.00
Stokfisz Józef, Bukowina	1/1 ""	4.00
Chowaniec Józef Bulczyk	1/1 ""	4.00
Budz Józef, Murzasichle	1/1 ""	4.00
Graca Antoni, Zubzuche	1/1 ""	4.00
Kupiec Piotr	1/1 1913	12.00
Kuchta Franciszek, Bukowina	1/1 1915	4.00
Łukaszczyk Franc. Hajduk, Murzasichle	1/1 ""	4.00
Orawiec Jakób	1/1 ""	4.00
	do przeniesienia ...K.	1949.00

Zalega :

	od dnia	Kwota
z przeniesienia ....K.		949.00
Poronin :		
Robak Regina, Zubzuche	1/1 1915	4.00
Orawiec Marcin	1/1 ""	4.00
Kuruc Szczepan, Bukowica	1/10 ""	1.00
Palider Jędrzej, Zubzucha	1/7 ""	2.00
Kasprowicz Jan	1/7 ""	2.00
Chowaniec Szymon, Duchacz	1/7 ""	2.00
Kapłon Józef	1/7 ""	2.00
Podgórze :		
Kepler Paweł	1/1 1915	4.00
Przeginia duch.		
Rozegnał Michał	1/10 1915	1.00
Ropczyce :		
Ks. Miętus Maciej, Lubzina	1/7 1915	2.00
Rąba wyżna :		
Zduniowa Róża	1/1 1915	4.00
Gracz Szymon, Rokiciny	1/7 ""	2.00
Bryjas Jan, Sieniawa	1/1 ""	4.00
Żądło Jan. ""	1/10 ""	1.00
Możdżeń Wawrzyniec	1/1 ""	4.00
Kuranda Stanisław	1/7 ""	2.00
Rajcza :		
Ks. Grodziński Michał	1/1 1915	4.00
Rabka :		
Czytelnia T. S. L. Ponice	1/1 1915	4.00
Ks. Para Jan	1/1 ""	4.00
Tłempka Józef	1/1 ""	4.00
Skawski Sebastyan	1/1 ""	4.00
Rapacz Franciszek	1/1 ""	4.00
Radziechów ad Żywiec :		
Pieron Tomasz	1/7 1915	2.00
Kublin Józef	1/7 ""	2.00
Szaflary :		
Majewski Józef	1/1 1915	4.00
Jarząbek Bartłomej, Bańska	1/1 ""	4.00
Cieśla Wojciech, ""	1/7 ""	2.00
Bunda Jan, Maruszyna	1/1 ""	4.00
Zaucha, Józef, Bańska	1/1 ""	4.00
Strzęp Franciszek, Maruszyna	1/7 ""	2.00
Bukowski Leopold, """	1/1 ""	4.00
Krzysztofiak Jan, """	1/1 ""	4.00
Sidzina k. Jordanowa :		
Kojs Wojciech, Bystra	1/1 1915	4.00
ks. Brzeźniak Michał	1/1 ""	4.00
Tezop Jan	1/1 ""	4.00
Małos Jan	1/1 ""	4.00
do przeniesienia ......K.		1062.00

210

	Zalega:	
	od dnia	Kwota
z przeniesienia		1062.00
Sidzina k. Jordanowa:		
Matulak Stanisław	1/1 1915	4.00
Szczawnica:		
Słowik F.	1/1 1915	4.00
Słowik Józef	1/1 ""	4.00
Ks. Dr. Kuc Władysław	1/1 ""	4.00
Spytkowice:		
Mucha Rozalia	1/7 1915	2.00
Ks. Murzański Andrzej	1/1 ""	4.00
Stary Sącz:		
Koło mięszane T. S. L.	1/1 1915	4.00
Skawina:		
Haller, Jurczyce	1/1 1915	4.00
Stróże: Słaby Mikołaj	1_1 1915	4.00
Sułkowice: Ks. Gross Józef ..	1/1 ""	4.00
Sucha: Marfiak Edw.	1/1 ""	4.00
Tymbark: Ogorzały Józef	1/1 ""	4.00
Ustroń: Wantuła Jan	1/1 ""	4.00
Wadowice:		
Gołąb Ludwik	1/1 1915	4.00
Kalec Maksymilian	1/1 ""	4.00
Wiedeń: Eksc. Głąbiński	1/1 ""	4.00
Gałecki Kazimierz	1/1 ""	4.00
Czytelnia, Ognisko	1/1 ""	4.00
Wielkie Drogi:		
Ks. Konopnicki Ludwik	1/1 ""	4.00
Wiśnicz: Sas Teofila	1_1 ""	4.00
Zakopane:		
Szyszyłowiczowa	1/1 ""	4.00
Stopka Jędrzej, Koscielisko ...	1/1 ""	4.00
Nowotnowa Wanda	1/1 ""	4.00
Dr. Chramiec Andrzej	1/1 ""	4.00
Jacina Maciej, Kasprusie	1/1 ""	4.00
Faulhammer Antoni, Łukaszówki ..	1/1 ""	4.00
Gąsienica Władysław, Lanczak ..	1/1 ""	4.00
Dłuscy, Sanatoryum	1/1 ""	4.00
"" Zakopane	1/1 ""	4.00
Związek Górali	1/1 ""	4.00
Brzozowski Kazimierz	1/1 ""	4.00
Sobczak Jan Jachym	1/1 ""	4.00
Dr. Kraszewki Wacław	1/1 ""	4.00
Brzega Wojciech	1/1 ""	4.00
Biblioteka publiczna	1/7 ""	2.00
Rój Stan. Kasa zaliczkowa	1/10 ""	1.00
Grabowski Zygmunt, ...	1/1 ""	4.00
Krzeptowska Zofia, Kościeliska		
	do przeniesienia ....K.	1207.00

	Zalega: od dnia	Kwota
z przeniesienia		1207.00
Zakopane:		
Zarząd Spółki handlowej	1/1 1915	4.00
T. S. L. per Heitzmann	1/1 ""	4.00
Galica Wincenty	1/1 ""	4.00
Gąsienica Wojciech, Bystre	1/1 ""	4.00
Stokowski Stefan	1/1 ""	4.00
Sadowska Irena	1/1 ""	4.00
Szymborski Wincenty	1/1 ""	4.00
Neumann Józef	1/1 ""	4.00
Biuro Tow. Tatrzanskiego	1/1 ""	4.00
Kosinska Anna	1/1 ""	4.00
Król Stanisław	1/1 ""	4.00
Winiarska Dora	1/1 ""	4.00
Ptasiowa Bronisława	1/1 ""	4.00
Karpowicz Stanisław	1/1 ""	4.00
Obrochta Józef Bartus	1/1 ""	4.00
""" Jan ""	1/7 ""	2.00
Gładczan Józef	1/7 ""	2.00
Dawidek Franciszek, Bystre	1/1 ""	4.00
Zaryte:		
Gmina Olszówka	1/1 1915	4.00
"" Raba nizna	1/1 ""	4.00
Żelazny Czesław	1/1 ""	4.00
Zator: Ks. Walkosz J., Głęboniec	1/1 ""	4.00
Różne poczty:		
Poznań: Leitgeber Roman	1/1 ""	4.00
Dabrowa : Zachemski Jakób	1/1 ""	4.00
Gareśnica : Fuchs A.	1/10 ""	1.00
Feldpost 80: Homicz Stanisław -	1/10 ""	1.00
"" 86. Rajski Ludwik	1/10 ""	1.00
"" 118. Hajec Jan	1/1 ""	4.00
Piotrków : Korol	1/1 ""	4.00
Feldpost 351. Cetnarowski Jozef	1/7 ""	2.00
"" 369. Dumaz Loraz	1/7 ""	2.00
"" 351. Ks. Machay Ferd..	1/7 ""	2.00
"" 355. Benedykt Wojciech	1/10 ""	1.00
"" 118. W.Leliwa Żurowski	1/10 ""	1.00
Lublin Jampolski Maksym.	1/10 ""	1.00
Halicz Dr. Bochenski Kaz.	1/7 ""	2.00
Żyrawa k.Stryja: Wójcik Stanisław	1/10 ""	1.00
Razem ......K.		1322.00

CZARNY DUNAJEC.

Od dłuższego czasu czytamy w gazecie ludowej "Piast" skargi żołnierzy będących w polu na złe funkcyonowanie poczt a mianowicie że korespondencye z domu otrzymują dopiero po kilku tygodniach a pakunki z żywnością albo wcale nie dochodzą albo dochodzą wypróżniane .Równocześnie podnoszą że posyłki dla żołnierzy z innych krajów ,odleglejszych od placu boju niż nasz kraj ,dochodzą już w kilku dniach,a pakunki otrzymują w całości.

Poczty nie funkcyonują zatem należycie ,kontrola tych urzędów musi być nie wykonywana lub też obsada wadliwa a przecież opłaty pocztowe podskoczyły prawie w dwójnasób ,nie licząc innych nadzwyczajnych opłat które także są pobierane w tutejszym urzędzie pocztowym o co nawet toczą się dochodzenia karne w tutejszym sądzie przeciw funkcyonaryuszom urzędu pocztowego.

Poczta tutejsza pobiera bowiem różne dodatki "in natura"jak jaja,masło, i.t.p.od góralek posyłających pakunki z żywnością dla swoich synów i mężów na wojnie ,co w śledztwie sądowem zostało stwierdzonem a opłatę taką uważa się w urzędzie pocztowym za zupełnie słuszną i należną gdyż naczelnik poczty badany w tym względzie przez c.k.Żandarmeryę oświadczył z cynizmem "nie jestem ani Starostą,ani Sędzią ,brałem i będę brał".z czego by wynikało że wszystkim funkcyonaryuszom publicznym z wyjątkiem Starostów i Sędziów przysługują większe wyjątkowe prawa bo mogą oprocz swojej płacy rządowej brać od stron ile się tylko da .-

Niezrozumiałem jest także pobieranie od stron należytosci za doręczenia przesyłek wbrew przepisom nowej ordynacyi pocztowej ,§.134 ust.2 Nr.317/ 16 Dz.p.p.mimo, że przesyłki takie nie wręcza listonosz.-

Możeby c.k.Dyrekcya poczt zaradziła temu ,bo to urąga powadze c.k. Urzędow państwowych.-

Szanowna „Redakcyi Gazety Podhalańskiej"
w Nowym Targu

Proszę o umieszczenie w następnym numerze przyjętej korespondencyi. –

Z poważaniem

~~Z dnia~~

~~[illegible]~~

~~Na końcu lipca i początku sierpnia przyszedł~~

① Gazeta nasza odniosła pot. powodzenie. Powiedz[illegible]

[illegible] jednym słowem [illegible] - i tak:

wyjechał [illegible] na

pierwszą pobudkę wojenną

od Boga -

Stało się ~~tak~~ to ~~niespodziewanie~~ zupełnie niespodziewanie. Już zaznaczyło się, że trzeba będzie ~~prze~~ za[illegible] przestać wydawnictwa - wtedy - w tem otrzymuję[illegible] ~~niemniej~~ zwróciłem się [illegible] obecnego Tu Prof. [illegible] z propozycją i prośbą o objęcie kierownictwa [illegible] Gazety - X. [illegible] zacnemu tu sercem mimo przyjął moją propozycję - wobec niego mimo wszystkie ~~niespodziewane~~ wypadki redaktora - [illegible] ~~nie było~~ w całe pewnej —

Gorzej było z administracją - Zadzwonię p. [illegible] pewno. [illegible] - okoliczności został zaznaczony [illegible] wiedząc Tamy pod bronią. Czynności [illegible] ~~[illegible]~~ i, jak [illegible] [illegible] z Tem [illegible] w księdze - [illegible] ~~wszystkim~~ administracja [illegible] [illegible] - ks. Janik - [illegible] - [illegible] matki [illegible] - [illegible]

~~[illegible]~~ -

g[illegible]

i odnosili by się z uznaniem wszystkimi przemieszkańcami —

Do Szanownego Głównego Zarządu
T. S. L.
w Krakowie
Floryańska 15

Dla poparcia roboty [illegible] przyznał nam Szanowny Zarząd w swoim czasie tytułem subwencyi kwotę 2.000 koron. Z kwoty tej otrzymaliśmy zaledwie mały ułamek, a gdyśmy zwrócili się ponownie o wypłacenie ~~od~~ [illegible] dalszego zasiłku, ~~odpisał~~ nam Szanowny Zarząd ~~że~~ na dniu 17. sierpnia 1914 l. 3355, ~~wypłaty~~ udzielenia subwencyi motywując swoją decyzyę ciężkiemi stosunkami, które wskutek wybuchu wojny zapanowały. ~~Ponieważ~~ Ponieważ i inne ~~obie~~ przyczyny subwencyonowania naszej roboty niedopuszczały [illegible] się wydawnictwo w ówczesnem trudnem położeniu. ~~Także~~ ~~które~~ ~~gdy~~ ~~staliśmy~~ wyczerpanie wszystkich funduszów, z równoczesną utratą pracowników [illegible] wskutek powołania do wojska tychże oraz zajęcia kraju przez nieprzyjaciela, zniszczenia wszystkich materyałów i niemożności dostania a nawet znalezienia podstawowych [illegible] drogą,

~~odejściem~~ z po wyjazdu redaktora
do legionów ~~[illegible]~~
za ~~o~~ pierwszem odezwaniem
się surmy bojowej wskazy-
wały, że ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~
byliśmy bliscy zawieszenia
wydawnictwa. W tej ciężkiej
chwili wytężyłem wszystkie
siły, by do tego nie dopuścić,
gdyż uważałem wprost
za katastrofę narodową,
gdyby Gazeta zaprzestała
wychodzić, ~~gdyż~~ wszystkie ~~owoc~~
bowiem dwadzieścia letniej pracy
~~w tym~~ ~~byłyby się~~
poszłyby na marne.
~~Gazeta tu~~ Usiłowania
te zostały uwieńczone po-
myślnym wynikiem, gdyż
Gazeta dotąd wychodzi-
i w tym czas, kiedy ze wszystkich
pism pozostających ludo-
wych tylko ona ostała
się na widowni. Na
Węgrzech rozchodzi się ~~obecnie~~
w przeszło 600 egzempla-
(z tego tylko 30 płatnych)
rzach i jest chętnie czyta-
na i wywiera skuteczny ~~swój~~ wpływ
na tamtejszą ludność —
Gdyby jej zabrakło, naten-
czas czytelnicy jej będą
czytać wpychane im ~~ta~~ gazety
słowackie czyli robota
całą madziarską ~~ar~~ a ~~bać~~,
a w ten czas pióro użyję słów.
Skarabka, nie pozostałoby
nic innego, jak pisać
„Granatki” dla tamtej-

swej polskiej ludności.

W dotychczasowych warunkach pracy uświadamiającej na Spiszu i Orawie nie można głośno mówić ani pisać, by nie wzbudzić czujności władz węgierskich, gdyż byłyby zastosowały do nas te same środki, jakie świeżo zastosowały wobec Czechów. ~~A~~ Ale dzięki poufnej wiadomości Zrzeszonego komitetu mogę podać, że udało się [illegible] osiągnąć bardzo po- ~~[illegible]~~ ważne ~~rezultaty~~ wyniki —, ~~narodowy nastrój~~

I tak mamy obecnie cały [illegible] inteligencji ~~wy-~~ ~~o~~ przyznającej się do polskości, ~~że~~ udało się założyć kilkanaście czytelni, rozdać tysiące egzemplarzy broszury „Co my za jedni", śpiewników kościelnych, modlitewników, kalendarzy itd. Zorganizowanej konspiracji udało się zapisać, jako Polaków około 30.000 ludności, która przedtem figurowała w spisie jako „Tót" tj. słowiańska względnie słowacka —

Ponadto w ~~kółku parafiach~~
~~we spowodowaliśmy wszędzie~~
~~Nie~~ Szereg młodzieży
~~prz~~ kształciliśmy naszymi
środkami w szkołach
nowotarskich a innym
udzielaliśmy subwencji
i ~~wymieniliśmy na ma~~
~~wszystkim narodom~~ ponadto
[illegible] nauczycieli, by
na uczący byli [illegible]
szerzenia polskości – urządza-
liśmy wycieczki na
Węgry i na odwrót:
sprowadzaliśmy ~~za~~ wy-
cieczki do nas na uro-
czystości narodowe kul
dla uświadomienia kraju
naszego. —
Obecnie czynimy zabiegi
o wprowadzenie polskiem
w parafii
nabożeństwa polskiego a
ponadto ~~wspólnie~~ czynimy
starania ~~o~~ przeprowa-
dzenie wyboru ~~kandydata~~ po posła
do Sejmu węgierskiego.
W razie gdyby był wybrany
[illegible] ~~[illegible]~~ – na
co się również zaznaczy.
Kandydata już upatrzyłem,
a na [illegible] pewność
gdyż 3/4 wyborców jest
mówiąca polską.
Gdyby się to udało – byłby to
niemały sukces tak w
obec Węgrów jak i Czechów
~~K~~tórzy swe ręce wyciągają.

216

jest pod całą stanowczą armią i po polaków węgierskich na obronie. ~~Trzeba tu~~ trzeba tu ~~wymaga~~ ~~dzieciństwa~~ pociągać za sobą i znaczne wydatki – Z tego, aby przeprowadzić misję polskiej w pewnej jakości nauki. Tem na koszta trzeba stosować stałą materialną proboszczowi kwotę 200 koron. – Uwzględniając tego – gdyż lud nie tylko aby znał ~~[illegible]~~ słowo Boże w języku polskim ale i zakupić nabożne książki dla kościołów polskich do modlenia, których chyba nie prędko się pozbędzie. O innych zaś ~~na razie~~ ~~[illegible]~~ wymienionych i rezultatach trzeba na razie zamilczeć, ~~gdyż namawiałbym~~

Poprzestając na razie na określeniu powyżej przedłożonych wydatków, zwracamy się pokornie do Krajowego Rządu o wypłacenie nam przyznanej już subwencji na podtrzymanie dalszej pracy, która by w przeciwnym razie musiała ~~[illegible]~~ z braku środków zupełnie ustać.

W końcu prosimy pismo niniejsze traktować jako ściśle poufne

Do
Głównego
Szanownego Zarządu Tow. Szk. Ludowej
w Krakowie —
Ul. Floryańska 15.

Na skutek starań i próśb przyznał ~~nam~~ Szanowny Zarząd tytułem subwencyi na robotę [illegible] kwotę 2.000 K. (dot. [illegible]) Z powyższej kwoty otrzymaliśmy zaledwie mały ułamek - gdyż wypłaty reszty odmówił nam Zarząd pismem z d. 17. sierpnia 1914 l. 3355 ~~Zam~~ motywując swą odmowę ciężkiemi okolicznościami, jakie wskutek wybuchu wojny zapanowały. ~~Ale~~ Odmowa ta była ~~(dla nas)~~ niemałym ciosem dla całej sprawy, tem bardziej, że równocześnie i inne źródła, ~~z których~~ zawiodły z tych samych przyczyn. Co nadto redaktor Gazety Podhalańskiej ~~[illegible]~~ na pierwszy odgłos surmy bojowej zgłosił się do szeregów wojska polskiego. Wydawnictwo ~~stanęło przed~~ ~~[illegible]~~ naraz ~~[illegible]~~ znalazło się ~~się~~ w bardzo przykrem położeniu. Mimo to ~~udało~~ ~~dzięki~~ po pokonaniu ~~przeszkód~~ udało ~~[illegible]~~ się

po wielkich wysiłkach
pokonać przeszkody, żeby
się Gazeta wychodziła dalej
mimo że wszystkie czaso-
pisma w kraju prócz niej jedy-
nej upadły i wszystkie ~~ulotne~~
[illegible]
bardzo znacznej liczby
prenumeratorów przybyło,
mimo że w dwój - a nawet
w trójnasób zwiększyły
się koszta wydawnictwa.
Był nawet czas, że ze wszystkich
porządnych pism ludowych
jedyna ~~była~~ Gazeta Podhalańska
wychodziła. ~~[illegible]~~
~~to~~ Byłem bowiem i jestem
przekonania, że gdyby przesta-
ła wychodzić, toby to było
~~tak~~ w zaraz taka strata
dla całej dotychczasowej
roboty na Podhalu i Orawie,
~~który~~ że wyniki dwudziesto-
letnich zabiegów i wysi-
łków za jednym zamachem
byłyby przekreślone, -
w tenczas nicby nie pozosta-
ło nic innego, za wyjątkiem słów jak „przez gramatykę”
~~do~~ dla tej ludności - ~~potrawa~~
~~Słowaka~~). Słowaka
Przedtem katastrofy dla i
i obecnie wydawnictwo, gdy
nakłady wszystkie się
wyczerpały a nadto są
długi za papier i druk

której wydawnictwo nie jest w stanie pokryć. Gazeta nasza rozchodzi się na szczęście dość ~~koło~~ bo ~~[illegible]~~. Numerów (z tych zaledwie koło 30 płatnych) i jest chętnie czytana i wywiera swój ~~wpływ~~.) Gdyby jej zabrakło, rozbiegną się jej czytelnicy ~~nie~~ będą szukać w [illegible] im mniej przemówią gazety słowackie — i nasza cała obsługa dotychczasowa pójdzie na marne, z czego by wynikła nie powetowana szkoda.

O męczennikach dwadzieściakilkuletniej pracy nie pisze się ani nie mówi głośno — a to w obawie, żeby rządowe [illegible] nie położyły na niej swej ciężkiej ręki, jak to świeżo uczynił z Czechami. ~~do przyjaznej wiadomości zainteresowanego~~. ~~Z tą~~ Ale owoce tej pracy są, i to nie mało: i tak wiernej zażyło- [illegible] naszych czytelni, ~~będące~~ rozdany broszury „Co my za jedni" „Śpiewniczko, książeczki do nabożeństwa, z uświadomieniem [illegible] wreszcie dość licznego zastępu inteligencji, który się pewnie, acz [illegible] [illegible] w [illegible] —

a i ani pozyskani wodzów
przez osobiste wpływy i
często otrzymanie a to przez
wszelkie urzędowe na
Węgry i przyciąganie ich
do nas i zachęcanie do ucze-
nia się po polsku. i ułatwia-
~~Ponadto~~ nie im tego zadania.
Ponadto oddziaływało się
na ~~świadom~~ lud przez
urządzanie misyj polskich
których koszta częściowo były pokry-
wane z dotyczących funduszów
(jednym razem dołożymy na ten
cel 200 koron) — Misje
takie ~~mają~~ ~~wywierają na~~
~~lud~~ działają w wysokim
stopniu uświadamiająco,
gdyż lud ma sposobność
nietylko słyszeć słowo
Boże w języku polskim
przez Księży
ale także zachęcony
zakupuje w wielkiej
ilości modlitewniki
i śpiewniki polskie.
które wypierają w ten spo-
sób słowackie. —
~~Stają~~ Udało się także przy
ostatniej konskrypcji
zapisać przeszło 30.000
~~polaków~~ orawiaków
jako polaków! —

Przeprowadzenie Wyboru polaka

Obecnie czynię starania o
obsadzenie jednej parafii
polskiej księdzem polakiem.
oraz wyszukałem kandy-
data mającego wszelkie
prawa, gdyż 3/4 wyborców
jest polaków, na prośba
dołej mu węgierskiego,
w razie gdyby wybory
były rozpisane. Byłby
~~bo~~ wielki zamieszanie
tylko wobec węgrów dla
i czechów więcej gdyż węg.
rzeka przecała słowian-
szczypie [illegible] i czeszy.
Nie tylko wydawnictwo
samo gazety, jak z tego
widać potrzeba książka
ale ~~[illegible] i ta~~ i akcje
wyżej wymienione —
pomoc tedy wydatna jest
koniecznie potrzebna
czytelnika prawa ~~ma to~~
dalej być kontynuowana.
Kończąc proszę o łaska-
we szybkie przyjęcie nam
z pomocą pieniężną oraz a
~~nadto~~ o nadesłanie
książek celem rozdzielenia
czytelni a nadto kalenda-
rzy na rok 1918.

W końcu proszę pismo
niniejsze traktować
jako ściśle poufne.

w Łodz 20/9 1917

Nowy Targ dnia 10 września 1917.-

Do

Szanownego Głównego Zarządu Towarzystwa
Szkoły Ludowej
w
Krakowie
ul. Floryańska 15.

Na skutek starań i próśb przyznał Szanowny Zarząd tytułem subwencyi na robotę spiską kwotę 2000 Kor.

Z powyższej kwoty otrzymaliśmy zaledwie mały ułomek - gdyż wypłaty reszty ~~zaś nadto~~ odmówił nam Zarząd pismem z dnia 17 sierpnia 1914 L:3355 motywując swą odmowę ciężkimi stosunkami, jakie wskutek wybuchu wojny zapanowały.-

Odmowa ta była niemałym ciosem dla całej sprawy, tembardziej, że równocześnie i inne źródła zawiodły z tych samych przyczyn a gdy ponadto redaktor Gazety podhalańskiej na pierwszy odgłos surmy bojowej zgłosił się do szeregów wojska polskiego, znalazło się wydawnictwo naraz w krytycznym położeniu.- Mimo to udało się po wielkich wysiłkach pokonać przeszkody, tak że Gazeta wychodziła dalej mimo, że wskutek zajęcia kraju przez nieprzyjaciela i wskutek powołania do wojska utraciła bardzo znaczną ilość prenumeratorów płatnych i mimo że w dwój - a nawet w trójnasób zwiększyły się koszta wydawnictwa.- Był nawet czas, że ze wszystkich peryodycznych pism ludowych jedynie Gazeta Podhalańska wychodziła.-

Byłem bowiem i jestem tego zdania, że gdyby przestała wychodzić toby to było wprost katastrofą dla całej dotychczasowej roboty na Spiżu i Orawie a wyniki dwudziestoletnich zabiegów i usiłowań za jednym zamachem byłyby przekreślone, Wtenczas niczby nie pozostało innego, jak że użyję słów Stasiaka „pisać gramatykę" dla tej ludności.-

Przed ~~tą~~ katastrofą stoi i obecnie wydawnictwo, gdyż udziały wszystkie się wyczerpały a nadto są długi za papier i druk których wydawnictwo nie jest wstanie pokryć.-

Gazeta nasza rozchodzi się na Węgry w ilości koło 600 numerów, /:z tych zaledwie koło 30 płatnych:/ i jest chętnie czytana i wywiera swój wpływ.-Gdyby jej zabrakło, natenczas jej czytelnicy będą czytać wpychane im przemocą gazety słowackie - i nasza cała akcya dotychczasowa pójdzie na marne,z czegoby wynikła niepowetowana szkoda.-

O wynikach dwudziestoletniej pracy nie pisze się ani nie mówi głośno - a to w obawie,żeby rząd węgierski nie położył na niej swej ciężkiej ręki,jak to świeżo uczynił z czechami.-

Owoce tej pracy są i to nie małe; i tak szereg założonych czytelni tysiące rozdawanej broszury „Co my za jedni "śpiewników,książek do nabożeństwa,pozyskanie i uświadomienie dość licznego zastępu inteligencyi,których pewna ilość kształciła się w Nowym Targu,- a i oni pozyskani zostali przez osobiste wpływy i częstę styczność a to przez wycieczki urządzane na Węgry i przyciąganie ich do nas i zachęcanie do mówienia ~~się~~ po polsku i ułatwianie im tego zadania.- Ponadto oddziaływało się na lud przez urządzanie misyj polskich których koszta częściowo były pokrywane z tutejszych funduszów /:jednemu księdzu daliśmy na ten cel 200 Kor.:/ .- Misye takie działają w wysokim stopniu uświadamiająco,gdyż lud ma sposobność nie tylko słyszeć słowo Boże w języku polskim ale także zachęcony przez księży zakupuje w wielkiej ilości modlitewniki i śpiewniki polskie,które wypierają w ten sposób słowackie.-

Udało się także przy ostatniej konskrypcyi zapisać przeszło 30.000 orawiaków jako polaków.-

Obecnie czynią starania o obsadzenie jednej parafii polskiej księdzem polakiem oraz wyszukano kandydata mającego wszelkie szanse, gdyż 3/4 wyborców jest polaków,na posła do Sejmu węgierskiego,w razie gdyby wybory były rozpisane.- Przeprowadzenie wyboru polaka byłoby wielkim sukcesem nie tylko w obec węgrów ale i czechów wyciągających rękę po całą słowiańszczyznę węgierską.-

Nie tylko wydawnictwo samo,Gazety,jak z tego widać,pociąga koszta ale i akcye wyżej wymienione.- Pomoc tedy wydatna jest konieczni

221

potrzebna jeżeli ta praca ma dalej być kontynuowana.-

Kończąc proszę o łaskawe rychłe przyjście nam z pomocą pieniężną oraz o nadesłanie książek celem zasilenia czytelń a nadto kalendarzy na rok 1918.-

W końcu proszę pismo niniejsze traktować jako ściśle poufne.-

GAZETA KATOLICKA

dawniej

Podhalańska

Rysunku nie musiało by być. Powinne być wielkie litery (długie), żeby tem lepiej odbiły w oczach. Może jeszcze dłuższe?!

Adres redakcyi i administracyi: Nowy Targ, ulica Długa 62. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do n[illegible]gający h odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacye (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska“ kosztuje na cały rok: w Galicyi i Austro-Węgrzech 4 kor., w Królestwie Polskiem i Rosyi 3 ruble, w W. Księstwie Poznańskiem i w Niemczech 5 marek, w Ameryce 2 dolary
Numer pojedynczy 10 hal.

W stuletnią rocznicę.

Sto lat temu, 15 października 1817 roku na wolnej ziemi szwajcarów umarł bohater z pod Racławic, Tadeusz Kościuszko. Zdala od ojczyzny, której upadku nie zdołał już wstrzymać, umarł jej wierny syn i obrońca jej wolności, pierwszy i ostatni. Naczelnik niepodległej jeszcze Polski, który w Krakowskiej sukmanie bił Moskali, pierwszy, który lud wiejski wezwał do obrony rodzinnej ziemi.

Polska chyliła się do zupełnego upadku, dwa rozbiory uszczupliły dawną potężną Rzeczpospolitą, a na resztę nieszczęśliwego i bezbronnego kraju czychali łakomie drapieżni sąsiedzi; lada sposobność miała sprowadzić wykreślenie szczątków państwa polskiego z rzędu niepodległych krajów. W takiej smutnej chwili dziejowej zabłysło nazwisko Tadeusza Kościuszki, rozgorzało powstanie przeciw najeźdzcom jakby ostatni sprzeciw zbrodni, jakby ostatnia przestroga, na kim oprzeć walkę o niepodległość.

Słownik albo na średnich dwóch kartkach

Powstanie Kościuszkowskie, słynne bitwą pod Racławicami, nie wywalczyło Polsce niepodległości; nie powiodło się szlachetnemu Naczelnikowi powstrzymać hańbiącej niewoli i zniknięcia państwa polskiego: zbyt możni byli sąsiedzi, zbyt bezsilną Polska, by można było odwrócić grożące niebezpieczeństwo. Garstka miłośników ojczyzny skupiona koło Kościuszki, nie ocaliła starej Polski, ale pozostawiła w swych czynach testament jak budować nową.

I w tem leży wielkość Tadeusza Kościuszki; tem się wyjaśnia jego znaczenie w dziejach walki o niepodległość, tem się tłumaczy miłość ku jego osobie, która ogarnęła szerokie warstwy narodu. Najwięcej i najlepiej znany ogółowi bohater narodowy jest wyobrazicielem i kierownikiem tej pracy, jaką po upadku Polski podjęto, by cały naród a nie tylko niektóre jego odłamy wieść ku wolności.

Rzeczpospolita Polska była państwem wyłącznie szlacheckim, w którem mieszczaństwo i lud wiejski udziału w rządach nie miał. Ta jak w Polsce było podówczas niemal w całej Europie. Szlachta polska stworzyła świetność kraju i długie czasy ją podtrzymywała; pełna jednak wspaniałych zalet, jak miłość ojczyzny, zdolność do poświęceń, obrona wiary katolickiej miała szereg błędów nie do darowania, które zbiegiem wieków wyrosły, jak kąkol nad pszenicę i zagłuszyły szlachetne znamiona. Buta, sobkostwo, niekarność prawom i królowi, opór wszelkim postępowym dążeniom oto drobny tylko poczet przewinień społeczeństwa szlacheckiego. To też kiedy do tych wad przyłączyło się niecne bratanie się z wrogami wysługiwanie się obcym najeźdzcom za pieniądze i honory, Rzeczpospolita pozostała bez obrońców.

Rzecz jasna, że nie cała szlachta była nawskróś zepsutą, owszem w czasach największego upadku jaśnieją nazwiska nieskalanych patryotów ale ogół, ocie-

Węgierskich liter Redakcya nie posiada? Są nimi: á, é, gy, ny, ó, ö, ő, ty, ú, ü, ű, zs.

Nr. 42 Nowy Targ, dnia 14 października 1917.

R. 19

GAZETA PODHALAŃSKA

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska“ wychodzi na każdą niedzielę.

Adres redakcyi i administracyi: Nowy Targ, ulica Długa 62. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do [illegible] wiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacye (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska“ kosztuje na cały rok: w Galicyi i Austro-Węgrzech 4 kor., w Królestwie Polskiem i Rosyi 3 ruble, w W. Księstwie Poznańskiem i w Niemczech 5 marek, w Ameryce 2 dolary.
Numer pojedynczy 10 hal.

W stuletnią rocznicę.

Sto lat temu, 15 października 1817 roku na wolnej ziemi szwajcarów umarł bohater z pod Racławic, Tadeusz Kościuszko. Zdala od ojczyzny, której upadku nie zdołał już wstrzymać, umarł jej wierny syn i obrońca jej wolności, pierwszy i ostatni. Naczelnik niepodległej jeszcze Polski, który w Krakowskiej sukmanie bił Moskali, pierwszy, który lud wiejski wezwał do obrony rodzinnej ziemi.

~~Polska chyliła się do zupełnego upadku, dwa~~ rozbiory uszczupliły dawną potężną Rzeczpospolitą, a na resztę nieszczęśliwego i bezbronnego kraju czyhali łakomie drapieżni sąsiedzi; lada sposobność miała sprowadzić wykreślenie szczątków państwa polskiego z rzędu niepodległych krajów. W takiej smutnej chwili dziejowej zabłysło nazwisko Tadeusza Kościuszki, rozgorzało powstanie przeciw najeźdzcom jakby ostatni sprzeciw zbrodni, jakby ostatnia przestroga, na kim oprzeć walkę o niepodległość.

słownik
albo na
średnich
dwóch
Kartkach

Powstanie Kościuszkowskie, słynne bitwą pod Racławicami, nie wywalczyło Polsce niepodległości; nie powiodło się szlachetnemu Naczelnikowi powstrzymać hańbiącej niewoli i zniknięcia państwa polskiego: zbyt możni byli sąsiedzi, zbyt bezsilną Polska, by można było odwrócić grożące niebezpieczeństwo. Garstka miłośników ojczyzny skupiona koło Kościuszki, nie ocaliła starej Polski, ale pozostawiła w swych czynach testament jak budować nową.

I w tem leży wielkość Tadeusza Kościuszki; tem się wyjaśnia jego znaczenie w dziejach walki o niepodległość, tem się tłumaczy miłość ku jego osobie, która ogarnęła szerokie warstwy narodu. Najwięcej i najlepiej znany ogółowi bohater narodowy jest wyobrazicielem i kierownikiem tej pracy, jaką po upadku Polski podjęto, by cały naród a nie tylko niektóre jego odłamy wieść ku wolności.

Rzeczpospolita Polska była państwem wyłącznie szlacheckim, w którem mieszczaństwo i lud wiejski udziału w rządach nie miał. Ta jak w Polsce było podówczas niemal w całej Europie. Szlachta polska stworzyła świetność kraju i długie czasy ją podtrzymywała; pełna jednak wspaniałych zalet, jak miłość ojczyzny, zdolność do poświęceń, obrona wiary katolickiej miała szereg błędów nie do darowania, które zbiegiem wieków wyrosły, jak kąkol nad pszenicę i zagłuszyły szlachetne znamiona. Buta, sobkostwo, niekarność prawom i królowi, opór wszelkim postępowym dążeniom oto drobny tylko poczet przewinień społeczeństwa szlacheckiego. To też kiedy do tych wad przyłączyło się niecne bratanie się z wrogami wysługiwanie się obcym najeźdzcom za pieniądze i honory, Rzeczpospolita pozostała bez obrońców.

Rzecz jasna, że nie cała szlachta była nawskróś zepsutą, owszem w czasach największego upadku jaśnieją nazwiska nieskalanych patryotów ale ogół, ocie-

Węgierskich liter Redakcya nie posiada? Są nimi: á, é, gy
ny, ó, ö, ő, ty, ú, ü, ű, zs.

Do h gający h od
kosztuje na cały rok: w Ga-
narek, w Ameryce 2 dolary

rający się co dzień o zgniliznę, zatruty walkami wewnętrznymi, niedawał żadnej rękojmi że uchyli grożącą państwu niewolę i na własnych barkach wniesie-odrodzenie upadającemu państwu,

Widzieli ten smutny stan nieliczni Polacy, widział i Kościuszko; zrozumiał, że nadszedł czas odświeżenia zużytego społeczeństwa nowymi siłami, że do obrony narodu należy powołać także te warstwy, które były dotąd w cień usunięte, to jest mieszczaństwo i lud wiejski. Pobyt w rewolucyjnej Francyi i demokratycznej Ameryce, w dwuch młodych rzeczach pospolitych, wskazał mu drogę do wciągnięcia wszystkich stanów w walkę o wolność i niepodległość. Sam szlachcic, wychowany w szlacheckich pojęciach, wyrósł ponad zacofanych współbraci, nie zawahał się obalić dotychczasowych wyobrażeń, jakoby tylko i wyłącznie szlachta była powołaną do obrony ojczyzny, jakoby ona wyłącznie posiadała monopol miłości ojczyzny i przelewania krwi za nią. Kierując się dobrem kraju, nie interesami i korzyściami jednego stronnictwa czy odłamu w narodzie, obcy wszelkim nowomodnym „oryentacyom“, rozumiał, że chłop i mieszczanin mogą się stać znakomitymi obrońcami narodu, ale że w zamian za to, należy ukrócić przywileje szlacheckie i przyznać równe prawa, równe swobody innym stanom.

Odezwa Naczelnika, zapowiadająca wyzwolenie z pańszczyzny, zapewniająca biorącym udział w powstaniu wolność osobistą, poruszyła polskiego rolnika. Pola Racławickie poraz pierwszy widziały sukmanne i siermiężne chłopstwo walczące o wolność Polski wraz z szlachtą; po raz pierwszy zmieszała się krew ~~wszystkich stanów, po raz pierwszy gromiły wroga na~~ sztorc nabite kosy obok krzywych szabel szlacheckich, ~~po raz pierwszy armaty moskiewskie zdobyły uznojone~~ ręce chłopskie oderwane od pługa. I po raz pierwszy mieszczanin warszawski, szewc Kiliński, rozpoczął ruchawkę w stolicy i wyprawił Moskalom weselisko krwawe“.

Tawnik

Szeroko znana w Polsce pieśń rozsławiła imię Naczelnika w sukmanie, nie pominając bohaterów jego powstania: chłopa Bartosza Głowackiego i kosynierów, co „armat dwanaście do Kościuszki przywlekli“ i szewca Kilińskiego, który „podburzył Warszawę.“ —

— I odtąd Naczelnik stał się hasłem i duchowym wodzem tych, którzy po upadku Polski rozpoczęli stuletnią przeszło działalność ku odrodzeniu. Jego szlachetne zamiary podniesienia włościanina i zrównania z innymi stanami, wychowania chłopa polskiego na dobrego syna i obrońcę polskości podjęto wkrótce i zawarto w haśle: „przez oświatę do ludu — przez lud do wolności.“

* * *

Dziś kiedy po przeszło stuletniej niewoli świta nam znowu nadzieja wolności, z czcią i hołdem obchodzimy pamięć Naczelnika, Nietylko czcimy w nim bohatera Racławic nietylko rycerza wolności, nietylko ostatnią gwiazdę zachodzącej Polski: czcimy w nim pierwszego budziciela ducha narodowego nowych czasów pierwszego, który do chłopa polskiego wyciągnął rękę i zrobił go obywatelem Polakiem.

Uroczystości, obchody i odczyty uczczą pamięć Kościuszki i nazwisko jego zrobią bliższym ogółowi. Jest jednak jeszcze jedna sposobność, by upamiętnić jego czyny i wystawić mu pomnik żywy trwalszy nad inne, Oto ratowanie ginących z głodu braci naszych na Litwie ojczyźnie Kościuszki. Aby każdy pospieszył choćby z drobną ofiarą na ten cel aby w tej wielkiej składce wziął udział jak największy i lud wiejski Niechaj popłynie obficie grosz chłopski na ratunek ~~narodu niechaj będzie to skromną pamiątką na cześć~~ tych w sukmanach których krew obficie spłynęła za ~~Polskę na polach Racławic.~~

Jaz.

Przegląd tygodniowy.

Rozważania nad warunkami pokoju.

Przed wojną obie strony były przekonane, że ich urządzenia są dobre, nie wymagają zmiany. W mniejszym lub wyższym stopniu obydwie hołdowały bożkom przedwojennym: „równowagi“ politycznej, przewagi gospodarczej, militaryzmowi i imperyalizmowi.

W tych warunkach przemiany, jakie wojna miała za sobą pociągnąć, mogły polegać tylko na przeobrażeniu karty Europy, a może i świata. Cel wojny zatem po obydwu stronach pojmowano mechanistycznie. Obydwie czyniły też wielkie przygotowania i zabiegi na wszystkich polach, ażeby sobie zapewnić zwycięstwo, żeby zatem to przekształcenie karty Europy wypadło na ich korzyść.

Broń materyalna jednakże nie dopisała. Wtedy zaczęto sobie uświadamiać inne czynniki, mało nap-

WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRES SZTUKI DRUKARSKIEJ WCHODZĄCE.

CENY UMIARKOWANE.

DRUKARNIA
IGNACEGO BORKA
W NOWYM TARGU
ZAŁOŻONA W ROKU 1898.

SKŁAD DRUKÓW PARAFIALNYCH, GMINNYCH, WOJSKOWYCH, ADWOKACKICH i T. P.

PRZY DRUKARNI WIELKI SKŁAD PAPIERU.

Adres na telegramy:
Drukarnia Nowytarg.

Nowy Targ, dnia 15. marca *19*19.

Kwit

na 5.655 Kor. słownie: pięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt pięć koron, które podpisana Firma otrzymała jako należytość za druk „Gazety Podhalańskiej" za rok 1918. od Administracyi „Gazety Podhalańskiej" w Nowym Targu dnia 15. marca 1919 roku.–

wypłacić
[illegible]

DRUKARNIA
J. BORKA, w NOWYM TARGU
Wł. Ostrowski

Wypłacono z książeczki No 9471
„Na Spisz i Orawę"